

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

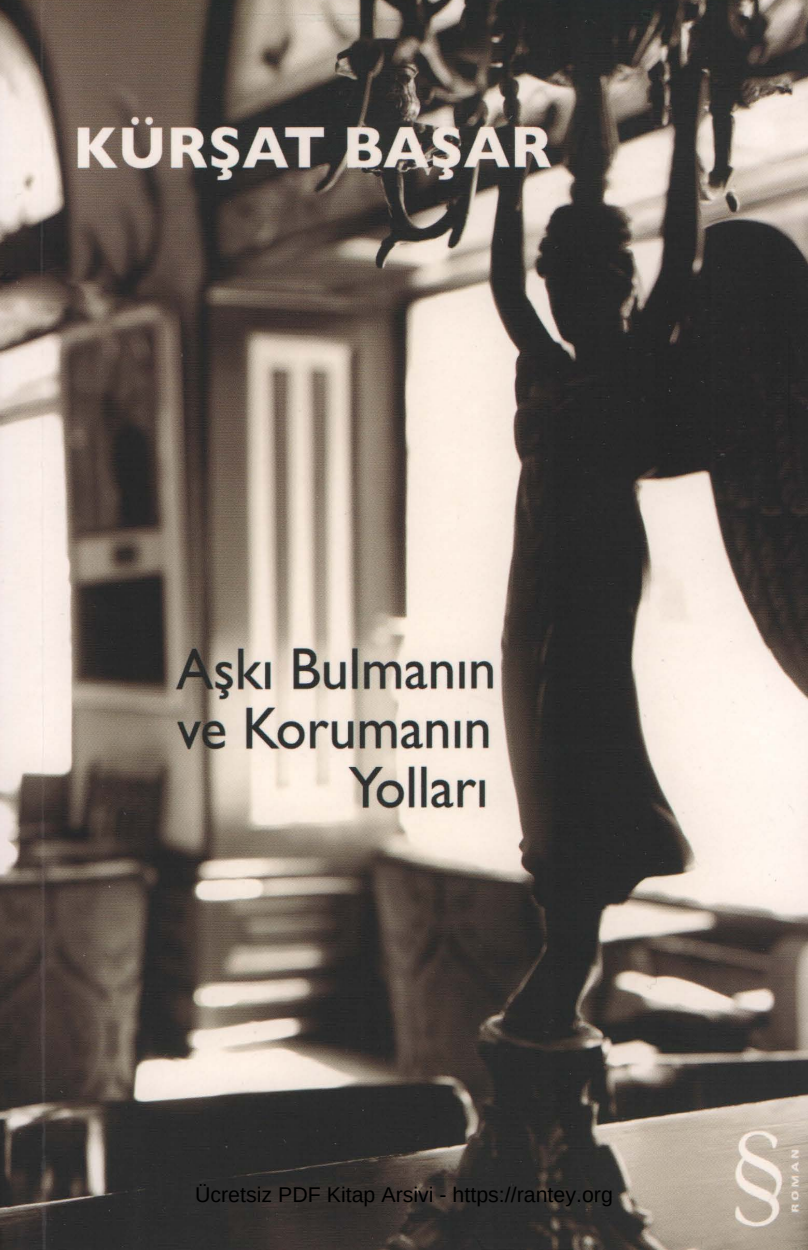
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KÜRŞAT BAŞAR

Aşkı Bulmanın ve Korumanın Yolları

KÜRŞAT BAŞAR

Aşkı Bulmanın ve Korumanın Yolları

Eve dönüyorum, gece başlıyor,
bir dostum anıyor, bir yerlere gitmeyi
öneriyor, ona, içimdeki boşluktan
sözetmiyorum. Yine de, "Seni neyin mutlu
edeceğini bilmiyor musun?" diye soruyor.

Tabii bilmiyorum!

Masanın üstünde bir dergi duruyor,
bir sigara yakıyorum, kapağında büyük,
renkli başlıklar var,

'Aşkı Bulmanın ve Korumanın Yolları',
bunları okuyarak öğrenebilir miydik?

Şimdi birlikte geçirdiğimiz birkaç yılın
ayrıntılarıyla dolu bu evde sabaha karşı
otumak istemiyorum, o ayrıntıları, küçük bir
çocuğu yaşamımdan tümüyle çıkartmak
istiyorum, unutmak, eğer imkansız değilse...

KÜRŞAT BAŞAR

1963 yılında İstanbul'da doğdu. İ.Ü. Felsefe bölümünü bitirdi. Birçok dergi ve gazetede yöneticilik yaptı. *Cumhuriyet*, *Yeni Yüzyıl*, *Star*, *Akşam* gibi birçok gazetede köşe yazıları yazdı. 90'lı yıllarda başladığı televizyon programlarına halen devam ediyor.

İlk kitabı *Kış İkindisinin Evinde* 1989 yılında yayınlandı. 2011 yılında kurduğu "Kürşat Başar Orkestrası"yla *Keşke Burada Olsaydın* adlı bir albüm yayınladı.

KİTAPLARI:

- 1989 *Kış İkindisinin Evinde* (öykü) (Haldun Taner Öykü Ödülü)
- 1990 *Konuştuğumuz Gibi Uzaklara* (roman)
- 1992 *Sen Olsaydın Yapmazdın, Biliyorum* (roman)
- 1996 *Aşk, Bulmanın ve Korumanın Yolları* (roman)
- 2000 *İğreti Yaşamlar* (yazılar/denemeler)
- 2003 *Başucumda Müzik* (roman)
- 2006 *Çok Güldük Ağlamayalım* (yazılar/denemeler)
- 2006 *Sanki Bir Roman Kahramanı/Doğan Hızlan* (biyografi)

KÜRŞAT BAŞAR

AŞKI BULMANIN VE KORUMANIN YOLLARI

Yayın No 406
Türkçe Edebiyat 93

Aşkı Bulmanın ve Korumanın Yolları
Kürşat Başar

Kapak tasarımı: Yağmur Başar
Kapak fotoğrafı: Lara Sayılğan
Sanat yönetmeni: Yetkin Başarır
Sayfa tasarımı: Hülya Fırat

© 1996, Kürşat Başar
© 2006, bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1-12. Basım: Afa Yayınları
13-18. Basım: Can Yayınları
19. Basım: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
20-25. Basım: 2006-2011, Everest Yayınları
26. Basım: Eylül 2014, Everest Yayınları
ISBN: 978 - 289 - 316 - 3
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
facebook.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

AŞKI BULMANIN VE KORUMANIN YOLLARI

Bulutların üstündeki ülke - 1
ya da
Nevit'in öyküsü

O, başkalarına benzemiyor. Benzemediği için, insanların bütün gün tembel tembel güneşin altında yattığı, denize girdiği, akşamları yanmış yüzlerle serin terasta yemeklerini yiyip kahve içtiği bu otelde, sürekli birileri gelip birileri giderken, dünyanın dört bir yanından öyküler anlatan insanların farklı dillerdeki vurgularını dinlerken, ayışığında sevişen ve sonra birbirini öldüren iki genç sevgiliyi anlatan müziğin her gece geç saatlerde çalındığı bu yaz bir akşamüstü onu görüyorum.

Eylül gelmek üzere. Zaman zaman bir esinti sonbaharı hatırlatıyor, şöyle bir geçen hızlı yağmurlar yağıyor. Sabah kahvemini içtikten sonra kitabımı alıp kıyıdaki kalabalığa katılıyorum. Bazen uzağa, koyun en ucunda, nedense kimsenin uğramadığı kayalığa gidip renkli taşlarla, deniz kabuklarıyla oyalanıyorum, küçük karanlık mağaralara giriyorum. Bu sıradan taşlar, kabuklar, denizin gün içinde değişen renkleri, görüntüleri, uzaktan gelen,

ara ara duyulan bir müzik bana geçmiş, unuttuğum insanları, sevdiğim yüzleri, unutulmaz konuşmaları hatırlatıyor.

Geçmiş zaman nedense ilk kez böylesi ağır geliyor, hatırladığım en sıradan şeyler bile içimde garip, anlatılmaz bir burukluk yaratıyor. Ona neden öyle söylemişim, o zaman neden o telefonu kapamıştım, işte hepimizin günün birinde durup düşünmek zorunda kaldığımız türden şeyler...

Elimde, sürekli bir metinden ötekine geçen ama öyküyü bitirmeyen bir kitap var. Tıpkı hayatım gibi bitirilemeyen öykülerle, geçişlerle, gizemlerle dolu. Başkalarına sorarsanız hayatımın ortasına gelmek üzereyim ve asıl başarılarım bundan sonra gelecek. Oysa ben yemyeşil suyun üstünde titreyen güneş ışıklarına bakarken böyle olmadığını biliyorum. Büyük bir hızla, dev adımlarla yaşanan yıllar bana yalnızca dev adımlarla yitirilen şeyler, yitirilen insanlar, yitirilen fırsatlar getirmiş. Kıyının bir ucundan ötekine koşarken geride kalanlara, yanımdan geçip giderken gözüme çarpanlara bakmamışım bile, yolun sonunda bambaşka birşey, hayatın bize görünmeyen yüzünü, masalların bile hep bittiği anda sözü geçen mutluluğu mu bulmayı ummuşum acaba? Şimdi geriye dösem bile ancak bir gözlemci gibi, tozlu arşivlerde gerçeği arayan bir tarihçi gibi, bir müzeyi gezerken tüm dünyaya sahip olduğu aldanişına kapılan budala bir gezgin gibi yalnızca izleyebilirim onları.

Yıllar boyu tüm bir yaşamı, beklenmedik ayrıntıları paylaştığınız sevgilinizden ayrıldıktan sonra, bir anda artık ona asla dokunamayacağınızı anlamanın getirdiği o tuhaf inanmazlığa benziyor duyduğum.

Herşeyi çok karmaşık sandığımı biliyorum... Oysa hayat hiç de karmaşık değil. Hayat biriktirmek demek. Herkes birşeyler biriktiriyor, dostluklar, sevgiler, para, eşyalar hep biriktiriliyor. Günün birinde hepsi bir araya gelip bir fotoğraf oluştursun diye. Bu kocaman fotoğrafın içindeki yüzlerin, eşyaların, gülümse-

yişlerin öykülerinden kurulu hayatımıza bakıp gülmek ya da hüzünlenmek için.

Bense hep yeniden başlıyorum. Hayatın öyle ikide bir yeniden başlanacak bir oyun olmadığını anlayamadığımı biliyorum.

İşte şu kitap da öyle değil mi, ikide bir yeniden başlıyor, bir önceki öyküyü yarım bırakıyor, hiç de ilginç değil, kim böyle bir kitabı okumak ister ki? Gizemlerle dolu öykülerin sonunda ne olacağını merak ediyorsunuz, ama öykü bitmeden bir başkası başlıyor, alıştığınız kişiler değişiyor, yeni şifreler, yeni anahtarlar, yeni mekânlar, farklı bir zaman ve anlaşılması güç yeni ilişkiler çıkıyor ortaya... Tabii yazar böyle bir sürü öykü parçasını bir araya getirdiği için hiçbirisi yeterince işlenmemiş. Oysa okur, hep iyice işlenmiş, kişileri, olayları, zamanları belirgin, gizemlerin sonunda açığa çıktığı romanları sever.

İşte sabahları böyle içimdeki tünelden geçip bunları düşünerek oturuyorum güneşin altında. Denize giriyorum, denizin dibinde tuhaf, ani hareketlerle dönerek gezinen, kaya parçalarının, karmaşık su bitkilerinin arasına girip çıkan renkli balıklara bakıyorum, burada, ne olduğunu bilmediğim taş kalıntılarının arasında sanki eski bir deniz kentinin üstünde yüzüyorum, bu huzuru, bu sakin görüntüyü hiçbirşey bozamazmış gibi görünüyor.

Bazen yalnızca sırtüstü yatıp gözlerimi kapıyorum. Denizin dokunuşu bir sevgilinin kucaklaması gibi yumuşak.

Şu insanlara bakıyorum, kumsalda kâğıt oynayan topluluklar, çocuklarının peşinde koşup duran genç anneler, tüm bir yıl özlemini çektikleri tatili eğlenceli geçirmek için ellerinden geleni yapan turistler, çok uzaklarda, bambaşka yaşam koşullarından, bambaşka yaşam çizgilerinden çıkıp gelen ve birbirleriyle birkaç günlük bir dostluğu paylaşmaya çalışan insanlar...

Onların hayatında bir kurgu var. Yıllar önce başlamış ve tüm güçlüklerle karşı yine de sürdürülmüş bir kurgu. Büyük bir

mağazanın müdürü olan beyaz saçlı, gözlüklü Avusturyalı bana evlilikten söz ediyor, neden hâlâ evli olmadığımı şaşıyor. Benim yaşımdayken kaç çocuğu olduğunu hatırlamaya çalışıyor. Bana öğütler veriyor. Kırk altı yıllık evliliğinin bir tek kavgayla bile tatsızlaşmamasının nedeninin her sabah kalktığında karısı için birşeyler yapmayı düşünmesi olduğunu anlatıyor. Başına beyaz bir bone takmış karısına, çocukların kendi aralarında kullandığı türden kısaltılmış sevgi sözcükleriyle sesleniyor. Birlikte yüzüyorlar, birlikte tekne gezisine çıkıyorlar, birlikte mağaralardan aldıkları taşları gösteriyorlar, birlikte fotoğraf çektiriyorlar. İnsanın ölüme bile gülerek gideceği bir dostu olması ne güzel.

Bir keresinde hiç tanımadığım bir kızla sevişmiştim. Kırmızı çamaşırlarıyla fotoğrafını çekmemi istemişti. Giderken nedenini sorduğumda, “Sende bir fotoğrafım bulunsun istedim,” demişti. Onu bir daha hiç görmedim, yatağın üstünde tuhaf bir yüz ifadeyle, kırmızı dantel çamaşırlarıyla yatarken verdiği pozlar kimbilir hangi çekmecede duruyor. Belki de bana anlatmak istediği işte buydu. Hepimizin birbirimize böyle sahte imgeler verdiğimiziz. O, nedense, kırmızı dantelli çamaşırları ve boyalı sarı saçlarıyla aklımda kalmak istemişti. Ben de, konuştuğum bu insanlar da burada, bu geçit noktasında, herkesin bir an yollarının çakıştığı ve yeniden ayrılıp dağıldığı bu tatil yerinde böyle imgeler sunmuyor muyuz birbirimize?

Şimdi, kırmızı çamaşırılı, sarı saçlı kızı yalnızca bir kez gördüğüm halde hiç unutmadığımı, oysa uzun zaman birlikte yaşadığım, seviştiğim, konuştuğum, herşeyini bildiğimi düşündüğüm başkalarını unuttuğumu, gözlerinin rengini, dudaklarının tadını, bir zamanlar hayatın ta kendisi, yokluğuyla ölünecek sandığımıza gülüşünü artık hatırlamakta zorlandığımı fark ediyorum.

Bazılarının hayatı, bir albüme yerleştirilen, belli bir zaman sırası izleyen fotoğraflardan oluşur. Kalın sayfaları çevirdikçe büyüdüğünü, yaşlandığını görürsünüz. Benim aklıma gelen fotoğraflar böyle bir albüm oluşturmuyor bir türlü. Birbirini izleyecek iki resmin arasına başka görüntüler giriyor, onları bir yere yerleştiremiyorum.

Bu birbiriyle bağlanmaz fotoğrafları düşünerek burada bu uzun tatili sürdürüyorum, mutsuz değilim, çünkü birşey yapmam gerekmiyor, sorumluluğum yok, yemeğe gidiyorum, denize iniyorum, insanlarla konuşuyorum, kitabımı okuyorum, güneşin altında yatıp gözlerimi kapıyorum, sonra gece geç saatlerde uzun uykulara dalıyorum.

Günler böyle, birbirinin aynı geçip gidiyor. Aslında buraya düşünmeye, kararlar vermeye gelmiştim, ama düşünceler asla bir düzene girip, sonuç çıkartılacak biçime dönüşmüyor.

Sonra bir akşamüstü, geniş terasın ucunda, uzak adalardaki ölümcül aşkı anlatan şarkı çalarken onu görüyorum, korkuluğa yaslanmış. Uzun zaman sonra birinin yanına gitmek için büyük bir istek duyuyorum. Yanında durduğumu fark ediyor, ama korkuluğa yaslanmış uzaklara bakmayı sürdürüyor, küçük burnunu, kalın dudaklarını, yeşil taşlı küpelerini görüyorum, biraz bekle-dikten sonra nereye baktığımı soruyorum.

“Rüzgâra bakıyorum,” diyor, başını çevirmeden.

Bir başka şarkı başlıyor ve bir kadın diyor ki, “Kaç kez senden ayrılmayı denedim, ama başaramadım, çünkü seni çok seviyorum.”

“Bu şarkının neden sözettiğini biliyor musun?” diye soruyorum. Dönüyor. Onu o zaman tanıyorum.

“Evet,” diyor, “biliyorum.”

O zaman tanıyorum. Dergilerin renkli sayfalarında birbirinden güzel giysilerle kumlara uzanmış, rüzgârda uçuşan saçlarıyla

dönerken, yüksek bir yerde yürürken, eski bir saray kalıntısının pencerelerinde kollarını açmış şemsiyesiyle yağmurda, siyah beyaz bir fotoğrafta yüzünü biraz bize dönmüş gülümserken tanıyorum onu. Denizin içinde yuvarlanırken, kıyıda saçları yüzüne dökülmüş, gözlerinde hüznü bir bakış, uzaklaşıp giden bir erkek desenine bakarken, dağınık bir yatakta uzanmış, üstünde bir erkek gömleği, başı bileğine dayalı kameraya bakıp gülümserken...

Birdenbire bana dönüp tek bir sözcük söylediği anda ne çok fotoğraf geliyor aklıma. Hiç tanımadığım birinin fotoğrafları. Sevdığım, yıllar geçirdiğim insanların hiçbirinin böyle çok, böyle etkili fotoğrafı yoktur belki belleğimde.

“Gidip rüzgâra daha yakından bakalım mı?” diyorum.

Yine dönüyor, gülüyor, alaylı bir bakışla,

“Hayır,” diyor.

Önümden geçip yürüyor, dönüp korkuluğa yaslanıyorum, onun, masaların, koltukların, birşeyler içen, bağırarak konuşan, dönüp ona bakan, oyun oynayan kalabalığın arasından kimseye bakmadan, kimsesiz bir yerde, bulutların üstünde yürürmüş gibi, kayarmış gibi gidişine bakıyorum, kemerli kapıdan dönüp kayboluyor.

O akşam, o gece, ertesi sabah her yerde onu arıyorum, kumsalda, terasta, çarşıda, ama bulamıyorum. Gittiğini düşünüyorum, aklımdaki fotoğraflarına bir yenisi ekleniyor, yenileri, korkuluklara yaslanmış rüzgâra bakarken, kayar gibi yürürken...

Uygarlığın ışıklı, görüntülü kutularının olmadığı, beyaza boyanmış, küçük pencerelerinden uzaktaki bir adanın ışıklarının, yanıp sönen küçük deniz fenerinin görüldüğü odamda geç saatlerde onu düşünüyorum.

Kitap bir öyküden ötekine geçmeye devam ediyor, sayfaları çevirirken bir an bu yeni öyküyü hiç anlamadığımı fark edip geri dönüyorum, ama aklım artık bu bağlanması güç romanda değil.

Ertesi gün öğleden sonra dar sokaklarda yürürken, mavi panjurlu beyaz evlerin arasından geçerken onu yeniden görüyorum. Bir yokuştan iniyor, küçük çiçekli beyaz elbisesinin önü yürürken açılıyor, eteği uçuşuyor, geniş kenarlı şapkasının üstünde pembe bir bant var, eski moda güneş gözlükleri takmış, köşeleri yukarı doğru kıvrılanlardan. Yolun ortasında durup onu beklerken kendimi budala gibi hissediyorum. Bu yeni karşılaşma için farklı

birşey beklemiştim, hiç hazır değilim. Ama duruyorum, yanımdan geçecekmiş gibi görünüyor, ama geçmiyor, tam karşıma geldiğinde duruyor. Ağustosböceklerinin delice bağrıışmalarından başka ses yok. Gözlüğünü çıkarıp gözlerini kısarak bana bakıyor, elimdeki kitabı gösteriyorum ona,

“İkide bir yeni bir öyküye başlıyor, ama öykülerin hiçbiri bitmiyor,” diyorum.

“Kalın bir kitap,” diyor. “Belki sonunda öykülerin hepsi biter.”

Birlikte yürümeye başlıyoruz. Bu küçük kasabada yokuştan aşağı yürürken evlerin arasından deniz, uzaktaki küçük ada, deniz feneri, herşey görünüyor.

“Gitmeyi düşündüğün yerin tam tersine gidiyorsun,” diyor, yeniden gözlüğünü takıyor.

“Gitmeyi düşündüğüm bir yer yoktu ki,” diyorum.

“Dünkü şarkının neden sözettiğini bilmiyorum,” diyor.

“Senden ayrılmak istiyorum, ama başaramıyorum çünkü seni çok seviyorum, diyordu şarkıda, çok güzel bir şarkı,” diyorum.

“Sen tuhaf dillerdeki şarkıları bilen adam mısınız?” diyor.

“Hayır,” diyorum, “ben, gitmeyi düşündüğü bir yer olmayan adamım.”

“O zaman gel, sana gitmeyi düşünebileceğin bir yer düşünelim,” diyor.

Otelin avlusunda, eski mermer çeşmeden suların fışkırdığı serin köşede, renkli büyük şemsiyelerin altında oturuyoruz, kitaplıktan kocaman eski ciltli bir atlas getiriyor. Kahvelerimizi içerken sayfaları çeviriyor. Dev okyanusun içinde, adları kendilerinden büyük adaları gösteriyor, oralarda, hiç görmediğimiz, kimilerini hiç duymadığımız uzak adalarda, dağınık kara parçalarında, farklı renklere boyanmış küçük ülkelerde, dağların arasındaki, nehirlerin yanındaki, denizlerin kıyısındaki kentlerde nasıl bir hayat olduğunu düşünüyoruz.

“Bak şuradaki yerlilerin güzellikle hiç ilgilenmediğini okumuştum. Kimsenin şişman ya da çirkin, sıska ya da sivilceli, şaşı ya da kambur olduğu için başkalarından ayrılmadığı bir yer, böyle bir yer de varmış,” diyor.

“Belki de herkese göre bir yer var dünyada,” diyorum, “herkese göre biri var, ama herkes doğru yerde değil.”

Adımı soruyor. Söylüyorum.

“Nevit mi? Ne tuhaf bir isim bu böyle,” diyor, “bir kitap kahramanı mı?”

“Sanırım bir yazar sürekli bu ismi kullanıyormuş, ama ben, o, kitaplarını yazmadan çok önce doğdum,” diyorum.

Ben onun ismini sormuyorum, onu tanıdığımı, fotoğraflarını gördüğümü, hakkındaki söylentileri bile okuduğumu söylüyorum.

“En yakınımızdakiler bile sonunda bize değil, söylentilere inanırlar,” diyor.

“Belki de sözcükler bizden güçlüdür,” diyorum. Okyanusun içinde küçücük bir leke gösteriyor,

“Peki ya buraya ne dersin, tüm komşulardan çok uzakta, bir sürü dev insan heykelinin yüzyıllardır nedensiz biçimde, çok çok eski bir zamanda, hiç gelmeyecek birini beklediklerini bize söylemek ister gibi uzaklara baktığı bu adaya ne dersin?”

“Hayır, oraya gitmek istemiyorum, o heykeller bana hiç de gizemli gelmiyor,” diyorum.

Bir başka yeri gösteriyor, dünyanın öteki ucunda,

“O zaman buraya git. Dehlizlerden geç, labirentleri çöz, belki hâlâ haydutların, meraklı araştırmacıların, hırsızların ulaşamadığı altınla kaplı bir sanduka seni bekliyordur,” diyor. “Belki onu açmayı başarırsın ve ardından bir başkasını, sonra bir başkasını ve orada elinde neyi gösterdiğini bilmediğin altın işaretlerle binlerce yıldır uyuyan bir kraliçeye rastlarsın. Sarmalandığı bez

şeritleri açmak için heyecanlı saatler geçirdikten sonra dokunduğun anda toza dönüşecek bir kadına... Renklerini, pırıltılarını yitirmiş mücevherlerin arasında, bütün bu zamanları aşabilmesi için kaplandığı yağların içinde yine de güzelliğini korumuş, ama tıpkı bir düştteki gibi dokunduğun anda darmadağın olacak bir kadın. Buna ne dersin?”

“Bütün bu çabalara karşın yine de onu koruyamamışlar mı?” diye soruyorum.

“Korumuşlar. Ama pervasızca dokunduğumuz herşeyi toza çevirmiyor muyuz zaten?” diyor.

Gülerek yüzüme bakıyor, eliyle başımı kaldırıyor, “Hayır mı, onu da mı istemiyorsun?”

“Bir keresinde rüyamda çok güzel bir yer görmüştüm. Sanki bir kış akşamüstü gibiydi, çok uzakta koyu gri dağların üstünde kırmızımsı çizgiler külrengi bulutları parçalıyordu, önümde uçsuz bucaksız yeşillikler uzanıyor, bu dağınık yeşil kara parçaları sularla kesiliyor, uzakta, sesini duyduğum, ama güçlkle görülen bir yerde dev bir şelaleye dönüşen bu akarsular kara parçalarından olmadık biçimler oluşturuyorlardı. Böyle bir yer biliyor musun?” diye soruyorum.

“Keşke ben de böyle güzel düşler görebilsem,” diyor.

Sonra atlası kapatıyor, sıkılmış gibi uzaklara bakıyor,

“Koca dünyada gitmeyi düşüneceğin bir yer bulamadık,” diyor.

Yıllar önce burada neşeli bir yaz, dostlukların ölümcül darbelerle kırılmadığı, sözcüklere kötülük yüklenmeyen, sabahların, akşamüstlerinin yalnızca eğlenceli bir günün bölümleri olduğu, hiçbirimizin gelecek için, yaşamlarımız için kaygı duymadığı, bizim için nasıl olsa herşeyi düşünen birilerinin yaşadığı, hayatımızdan büyük rüzgârlar, fırtınalar geçmemişken, yüzümüzde o fırtınaların izlerinden en küçük bir çizgi bile yokken ve denize, uzaktaki deniz fenerine baktığımda geçmişî değil yalnızca o günü gördüğüm sıralar bir gün yeniden buraya döneceğimi ve o zaman şimdi aklımdan, yüreğimden geçenleri düşüneceğimi bilebilir miydim?

Şimdi, bir okul balosunda tanıştığımız gün, ince topuklarının üzerinde beceriksizce yürürken, giydiği dar etekten rahatsız kısa adımlar atarken görebiliyorum Lale'yi. Bir kenarda oturmuş içkimi içiyordum. Bu balolardan, insanların eğlenmek için

acınası bir çaba harcadığı, yüzlerinde bir süre sonra iğretileşen o gülümsemeyle konuşup durdukları can sıkıcı toplantılardan hoşlanmam. Neden oradaydım, sıkıldığım halde neden çekip gitmiyordum bilmem. Belki de bu yaşamın görüntülerinin bizim geçtiğimiz bir sınavdan oluştuğu doğrudur ya da bütün bunlar fazlaca anlam yüklenen sıradan karşılaşmalardır.

Onu gördüm, gerilmiş saçları, çocuk yüzüne daha dikkatle bakınca bambaşka, şeytansı bir anlam veren makyajı ve şık giysileriyle az ötemde duruyordu. Hayır, orada ondan güzel, çekici başka kadınların arasında onu görmemi sağlayan bunlar değildi. Bunu sonradan saatler süren konuşmalarımızda, yüzüne bakarken, o yüzdeki tüm incelikleri, çizgileri, tenin gerildiği ve yumuşadığı yerleri, görünmez tüyleri izlerken anlayacaktım. Beni şaşırtan -o ilk gün ve sonra her keresinde- yüzündeki o çocuk imgesiydi.

İşte orada, yıllar önce bir akşamüstü, doğduğum, büyüdüğüm o kentin bahar sevinci henüz başlamışken, ağaçların arasındaki eski okulun bahçesinde, okul günlerinin bittiğine sevinirken, henüz bir rastlantının insan hayatını nasıl değiştirebileceğini hiç düşünmezken göz göze geldik.

Sonra günler, adlarını bile hatırlayamayacağım kadar çabuk geçti. Ne güzel bir yazdı. Sanki üstümde bir ışık vardı, neredeyse görünen bir ışık, Lale benimle kaldıkça o ışık da kalacaktı. Buradaydık, sevdiğimiz insanlarla, hep birlikte olacağımızı, hep böyle güleceğimizi sandığımız dostlarla...

(Ne güzel bir yaz, öyle mi?)

Sonra bir denizyıldızını kurutup yanımıza alacaktık, onun, kulağını dayayıp uzak adaların müziğini duyduğunu söylediği kocaman bir deniz kabuğu vardı, biz bulmuştuk, deniz mağaralarında seviştığımız, dünyayı ve kendimizi keşfettiğimiz, dokunuşların, bilgilerin, elimizle tutabileceğimiz ayrıntıların zenginliğiyle birbirimize duyduğumuz sevginin büyüklüğüyle şaşkındık.

(Ama yaz, hiç beklenmedik bir darbeyle kırılacaktı.)

Geri döndüğümüzde yağmurlu bir kent bulduk. Herkes kazaklarını, paltolarını, botlarını giymişti bile. Okullar açıldı. Birlikte yaşamaktan, bir ev tutmaktan, bir an bile ayrılmamaktan söz ediyor, yanımızda getirdiğimiz deniz kabuklarıyla, şarkılarla, şiirlerle, fotoğraflarla sonraki günleri kurmayı düşünüyorduk.

Şimdi yeniden burada o ayrıntılara bakarken, bir başkasıyla konuşurken, yıllar geçmiş diyorum, nasıl da safmışız, deniz kabuklarıyla hayatın kurulabileceğine inanıyormuşuz.

O sıralar en çok Cem'in evinde kalıyorduk. Bu kalabalık evde onun çılgın ailesiyle birlikte. Altmışını geçmiş müzisyen bir baba, kendi kendine günlerce uğraşıp tuhaf müzik aletleri yapıyor, sonra bizi çağırıp büyük buluşunun sesini dinletiyordu, herkesin onunla alay ettiğini görmezlikten geliyor, her başarısızlığın ardından yeniden işe koyuluyor, cam kavanozlar, borular, içi boş tahta parçaları, şişeler, metaller, ziller, gerilmiş deriler, akla gelecek herşeyi kullanıyordu. Bir köşede sürekli ağzının kenarında bir sigarayla yaşlı anne evin içindeki inanılmaz kalabalığa, gürültüye, kavgalara aldıışısızca bakıyor, oturduğu yerden bir sultan edasıyla emirler veriyordu. Bir gün bir kamyonetle, bir başka gün pırıltılı takım elbiseler ve yılan derisi çantasıyla gelen, hemen her hafta yeni bir işe girişip zengin olacağı müjdesini veren, kimi yakalarsa uzun uzun yeni işinden söz eden sonra da ortadan kaybolan büyük ağabey, üstünde hep bol paçalı eski bir jean ve kürk yelekle dolaşan, tuhaf ülkelere gidip keman çalan ortanca ve hiç durmadan ilaçlar içen, sinir hastası olduğunu söyleyen, herkesle hiç durmadan kavga eden abla, ara sıra uğrayan kuzenler, yeğenler, dayılar, yengeler, büyük sofralar, müzikli eğlenceler, bitmeyen sorunlar... Lale'yle biz içerde, Cem'in piyanosuyla, eski püskü, babadan kalma müzik aletleriyle dolu odasında yere seril-

miş yatakta uyurduk. Bazen bütün bir günü orada geçirdiğimiz olurdu. Müzik dinleyerek, konuşarak... Sanki biz de ailedenmişiz gibi davranırdı herkes. Bütün sorunlarını bize de anlatırlar, okula gitmek için kalkmamız gerektiğini, yemek yiyip yemediğimizi, herşeyi düşünürlerdi. Gecenin bir saati durup dururken kendimizi olmadık bir kavganın ortasında bulurduk.

Cem, şimdi burada değil. Zaman zaman mektupları gelir. Bambaşka bir yerde tek başına bir hayat sürdürüyor artık. O evi, onun piyanosunu, hiç unutmadığım geceleri hatırlayınca keşke hepimiz, başka sevdiklerimizi de alıp o kocaman evde hayat boyu yaşayabilseydik ve hayatın bütün sorunları o evin içindeki sıradan, anlamsız kavgalardan oluşsaydı derim kendi kendime.

Oysa dışarıda, o günlerde, puslu bir hava vardı, insanların hep asık yüzlerle gezdiği, sokaklarda cesetlerin bulunduğu, gazetelerin her gün daha kötü haberlerle dolup taşıdığı, siyah beyaz görüntülerde kalabalıkların haykırıışlarının, öfkeli yüzlerin görüldüğü, herkesin birbirine kuşkuyla baktığı günlerdi.

Kimi zaman, orada, Cem'in odasında, Lale'yle yalnız kaldığımızda, herşeyden uzak, kendi başına bir dünya olan bu evde aşklardan, mutluluktan, gelecekteki güzel günlerden sözedebilirdik. Oysa çok yakınımızda yangınlar vardı. O sıralar bilmiyordum ama tıpkı bizim tek tek yaşadığımız bölünmeyi yaşayan ülkenin yangını yüreklerimize yerleşecek ve bir daha bizi hiç bırakmayacakmış.

Başkentteki koyu giysili adamların hiçbirşeye çözüm bulacağı yoktu, kimsenin bu her yanı kaplayan kötülüğü durdurabileceği, herşeyi sessiz bir yaz öğleden sonrasının dinginliğine çevireceği yoktu. Yine de herkes haberleri dinliyordu, bizi sağduyuya çağıran, barıştan, kardeşlikten sözeden konuşmalar yapılıyordu, konuşmaların arasına ölenler, yaralananlar, katliamlar, baskınlar, yakılan evler, havaya uçan arabalar giriyordu. Tıpkı yıllar önce

bu ülkenin herşeyden habersiz çocuklarıyken olduğu gibi, babamın “ajans” dinlediği ve susmamız gereken saatlerde transistörly radyonun cızırtılı sesinin kulağıma yerleştiği günlerdeki gibi. Tanımadığımız insanların isimlerinin okunduğu günler, kimse-nin sokağı çıkmadığı geceler, lanetlenen birileri, herşeyi böyle yaşanmaz hale getiren suçlular, nasılsa yakalanacaklar ve herşey yeniden güzelleşecekti.

Ama sonra, bu ülkenin uzak kayalıklarını, gözlerini bile görmediğiniz kadınlarını, yerin altındaki evlerde yaşayan insanların, sert yüzleri, bitmeyen çileyi, kimsesizliği, bırakılmışlığı, yoksulluğu, kahverengi yeryüzü örtüsünü gördükten sonra birilerinin yakalanmasının hiçbirşeyi değiştirmeyeceğini anladım. Çok sonra.

O günlerdeyse olup bitenler yalnızca gazete haberleri gibi geliyordu. Bizim başımıza gelmeyecek şeyler gibi.

DÖRT

İç sayfaların birinde siyah beyaz bir fotoğraf. Yüksek arkalı eski tarz bir koltukta, üstünde geniş yakalı, çizgili bir elbiseyle biraz aşağı kaymış bir kadın oturuyor. Kafasında bir torba var. Kolları koltuğun dirseklerinden yana sarkıyor, başı yana düşmüş. Ayakları çıplak. Arkasında bir manzara tablosu var. Uzak, kuzey ormanlarının içinde küçük, sevimli, tek başına bir ev. Yanındaki komodinin üstünde bir gece lambası. Fotoğrafın altında, “Garip bir intihar” başlığı var. Haberde, fotoğraftaki kadının bir süre önce kocasını kaybettiği ve girdiği bunalım sonucunda intihar ettiği yazıyor. Polisin verdiği bilgiye göre kadını akşam eve gelen oğlu bulmuş. Sinir krizleri geçiren genç adam annesinin intihar etmesi için hiçbir neden olmadığını, bu işin peşini bırakmayacağını söylemiş. Soruşturma çok yönlü olarak sürdürülüyormuş.

Fotoğrafta annemin kafası torbanın içinde. Oysa polisler geldiklerinde torba yoktu. Fotoğrafın daha çarpıcı olması, tanınma-

yan bir kadının -bunca ölüm arasında- intiharının sayfaya girebilmesi için torbayı gazeteciler yeniden kafasına geçirmiş olmalı.

O gazete hâlâ evde, kâğıtların, dosyaların arasında bir yerde. Orada koltukta kaymış, başı yana düşmüş, gözleri kapalı, ağzı hâlâ nefes alacakmış gibi açık gördüğüm haliyle değil, o siyah beyaz gazetede ki fotoğrafla belirgin o son an.

Dedim ya, fotoğraflar yaşanan anlardan daha güçlü. Bir kez bile yeniden bakmadığım halde bütün o sahneyi tıpkı fotoğraftaki gibi hatırlıyorum, siyah beyaz, o manzara resmini, o koltuğu, sanki yıllar boyu görmemişim gibi.

Sanki insanların utandıkları anları, nedensiz biçimde kendilerini alçalmış hissettikleri görüntüleri asla unutmadıkları halde belleklerinden silmiş sandıkları gibi...

Yalnızca birkaç gün önce, bu korkunç görüntüden yalnızca birkaç gün önce, balkonda oturuyoruz annemle, ne zamandır onun nasıl değiştiğini, babamın ölümünden sonra nasıl kendini bıraktığını düşünüyorum, artık saçları yapılı değil, bütün çocukluğumuzdaki gibi bu ev gelen gidenlerle, sürekli çalan telefonlarla, kahkahalarla, hiç sönmeyen ışıklarla, geç saatlere dek süren sohbetlerle dolu değil. Bu canlı hayat bir cumartesi sabahı, birdenbire bitti. Sanki herşey orada dondu. O cumartesi sabahı, babamın buradan götürüldüğü, herkesin ağladığı o sabah hayat durdu. Ve annem şimdi o zamandan beri bu donmuş hayatın içinde, donmuş eşyaların arasında öylesine dolaşıp duruyor. Ona neden bir yerlere gitmediğini, buradan taşınmayı düşünüp düşünmediğini soruyorum. Aynı fincanlarda, aynı balkonda kısa bir süre önce içtiğimiz çaylar bize neşe verirdi, o heyecanlı yaz akşamüstleri gitmiş; aynı fincanlara bakıyorum, aynı balkonda çay içiyoruz, ama hiçbirşey aynı değil artık.

Annem diyor ki, "Herşey seninle gelir, nereye gidersen git, kaç yaşına gelersen gel, yaşadığın herşey seninle gelir."

Yaz sabahlarının çocuk sesleri, kuşlar, komşuların konuşmaları, satıcılar, denizin kokusu bu konuşmanın dış görüntüleri. Son yıllarda çok sigara içiyor. Daha ilk çayın ardından sigara yakıyor. “Bir yere gitmek istemiyorum. İnsan tek başına nereye gidebilir ki zaten,” diyor. Kendimi çok çaresiz buluyorum, orada, o balkonda, birdenbire çocukluğumun balkonunda kocaman bir adam olarak oturduğuma, annemin dağınık saçlarla, üstünde eskimiş bir gömlekle sigara içtiğine, ikimizden başka kimsenin olmadığına, telefonların çalmadığına, gülmediğimize inanamıyorum.

Hiçbirimiz çocukluğun balkonundan ayaklarımızı sallandırarak önümüzdeki hayata bakamıyoruz. Çok sonra o fotoğrafa bakıp bugünleri o anda düşünüp düşünmediğimizi, o anda içimizden geçenleri merak ediyoruz. Annemin söyledikleri doğruydı, herşey bizimle gelir, gittiğimiz her yere, ama belki de görüntülerin üst üste binmesi, resimlerin çoğalması birşeye yarar, unutmaya.

Ne güzel bir yaz, ne güzel bir başlangıç değil mi? Lale, ben o gece hiç durmadan ağladığımda, gözlerimden yaşlar kendiliğinden aktıkça, bütün gün sapasağlam durmuşken, hayatın bu beklenmedik darbelerini karşılayacak denli güçlü biri gibi gelenleri karşılamışken, yalnız kaldığımızda birdenbire başlayan o ağlayış sürüp gittikçe bana sımsıkı sarılıp yanımda olduğunu, hep olacağını, beni bütün bu anlamsız hayattan daha çok sevdiğini söyleyip durmuştu.

Ama sözcükler anlara, görüntülere bağlı. Görüntüler değişince sözcükler de değişiyor. Birbirine şifrelenmiş gibi... Görüntüleri değiştirirken sözcükleri aynı tutmaya çalışmak boşuna. Mutluluğun ellerinizin arasından kayıp gittiğini görüp birşey yapamamak gibi.

Neden sonra günün birinde birşey beni yeniden o fotoğrafa bakmaya zorladığında, yeniden baktığımda, ilk gördüğümde aklıma gelmeyen bir ayrıntı belirmişti. Çocukken bana kızdığında, kaşlarını çatıp, “Torbadaki yüzümü çıkartırım ona göre,” derdi annem ve çok korkardım ben de. Torbadaki yüzünü sonunda gördüm anne, yıllar sonra artık bana hiçbirşey için kızmazken, artık bütün bunları unutmuşken, artık kimsenin öteki yüzünden korkmamayı öğrenmişken, hiç beklenmedik bir anda gördüm, korkmadım.

O belki de eski zamanların sonsuza dek birine bağlanan hayatlarından birini yaşamıştı. Çocukluk günleri biterken yaşamına giren ve ölünceye dek âşık olunan bir sevgiliyle.

Babamın duvardaki fotoğrafı ince yüzlü, genç, bıyıklı bir asteğmen. Üniforması pırıl pırıl parlıyor. Fotoğraf üstünden boyanmış. Birbirleriyle ilk buluşmalarını, babamın ona söylediği cümleleri tasarlıyorum: *“Bugüne kadar kimseyi böyle sevmedim. Fakat seni gördüğüm anda yeryüzünün bütün ışıkları sanki kalbime doğmuş gibi büyüldüm.”*

Şimdi bizi güldüren sözcükler onları birbirine bağlamıştı. Bu fotoğrafı bu ülkenin uzak bir sınır kasabasına giderken çektiymişti babam, henüz nişanlanmamışlardı, *“Vatanın uzak, soğuk ve unutulmuş bir köşesine gidiyorum fakat hiçbir soğuk senden uzakta bulunmanın hasretiyle karşılaştırılmaz. Acaba bu unutulmuş yerde ben de unutulur muyum diye düşünmeden edemiyorum. Tek tesellim son görüşmemizde benim sana karşı duyduğum hislerin karşılıksız olmadığı öğrenmektir. Beni bu kutsal vazifede senin hatıran ayakta tutacak”* yazılıydı fotoğrafın arkasında.

Sonra aylar boyunca birbirlerine mektuplar yazmışlardı. Sanki delice sevişmiş, yıllarını birlikte geçirmiş gibi. Oysa yalnızca

birkaç kez görüşmüşler, bir yaz tatilinin son günlerinde tanışmışlardı. Belki de eski filmlerdeki gibi deniz kıyısında elbisele riyle koşmuşlar, el ele yürümüşler, isimlerini kazıdıkları ağaçların altında birbirlerine sözler vermişlerdi. Bu uzun mektuplar, aşk sözcükleriyle, ateşli hayallerle, karmaşık düşler ve korkularla doluydu. Bir de günlük hayatın sıradan anlatımlarıyla. Biri karlar içindeki bir sınır kasabasında, öteki sıcak, zengin baba evinde. İki ayrı dünyayı birbirlerine anlatırken onları yalnızca duydukları aşk birleştiriyordu. Birbirlerinin sesini bile duyamadan, uzaklıklar gerçekten uzakken, yalnızca ince dolmakalemle yazılmış satırlarda birbirlerini deli gibi sevmişlerdi. *“Hasretin hiç, hiç sönmeyen bir ateş gibi”* yazmıştı babam.

Şiirler, unutulmaz şarkılar zaman zaman onları umutsuzluğa sürüklemiş, bazı mektuplarda bitmek bilmez bir ayrılığın acısından söz etmişlerdi.

Ama bitmişti ve onlar birbirlerine söz verdikleri gibi evlenmişler, çocukları olmuş, bir hayat kurmuş ve bekledikleri mutluluğu bulmuşlardı.

Hayatlarına asla kuşkular, başka insanlar, kavgalar, kötülükler girmemişti.

Oysa şimdi en büyük sevgiler bile nasıl da kırılıyor, beklenmedik sıradan darbelerle nasıl da parçalanıyor. Gazeteler bu tuhaf intiharın nedenini hiç bilemeyeceklerdi. O, hayatını sürdüren insanı yitirmişti. Yıllarca onun birkaç saat geç kaldığı akşamlarda bile büyük bir tedirginlikle pencerelerde beklemiş, herşeyi ona göre kurmuştu. Onunla birlikte bütün bir hayat, insanlarla, kahkahalarla, ışıklarla, sevinçlerle çekip gitmiş, birdenbire içleri boşalan eşyalarla, hüznü anılara dönüşen şeylerle kalakalmıştı. Hiçbirşey evin içindeki, kendi içindeki, hayatın içindeki bu tanımlanamaz boşluğu doldurmuyordu.

Onu ancak şimdi, aradan zaman geçince anlayabiliyorum. Belki o günlerde, balkonda oturup ona bir yerlere gitmesi gerektiğini anlattığım günlerde anlayabilseydim birşeyler değişebilirdi.

Filmde annemi dondurulmuş zamanın, dondurulmuş eşyanın içinde canlandırmaya çalıştım. Herşeyin bir buz hareketsizliğini ve soğukluğunu taşıdığı evde dolaşması bir film hilesi gibiydi.

Evet, koskoca bir dünyada gidecek yer bulamadık.

Öğleden sonra güneşinden dev şemsiyelerle korunmuş köşede kahvemizi içiyoruz. Biraz süt alıyor. “Hâlâ gidecek bir yer mi düşünüyorsun?” diyor.

Şu an olmak istediğim tek yer burası. Onun yanında kocaman dudaklarına, çekik gözlerine, zarif el hareketlerine bakarak burada oturuyorum.

“Seni bağlayan, gitmeni engelleyen şeyler mi var?” diye soruyor.

Uzakta başka bir kentte, yaşadığım kentte, benden ayrılması gerektiğini düşünen, ama bunu başaramayan -o şarkıdaki gibi- bir sevgilim var, küçük bir çocuk. İlk kez birini böyle sevdiği için sonsuza dek korumak istediği bu duygudan ayrılamayan bir çocuk. Artık yalnızca acı çektiği halde yanımda olmak, yüzüme bakmak, benim somurtmalarımı, tersliklerimi, çekilişlerimi iz-

lemek için bile herşeyini vermeye hazır. Şımarıkça omuzlarını silkiyor. “Anlatmak istediğin birşey yok demek ki, öyleyse gidiyorum,” diyor.

“Buraya sana birşeyler anlatmaya değil, bana gidecek bir yer bulmaya gelmiştik,” diyorum. Kalkıyor, şapkasını düzeltiyor. “Evet ama bulamadık,” diyor. Bütün bir öğleden sonra tek başıma yüzüyorum. Güneşin altında gözlerim kapalı yatıyorum. Tenimin yanmasını, sonra ara ara hafif bir esintinin geçip gidişini, gözlerimi açtığımda beliren sarı, parlak lekeleri izliyorum. Onu görmek istiyorum, yeniden, konuşmaları yönlendiremediğimi, onu etkileyecek hiçbirşey yapamadığımı, onun yanında konuşamadığımı biliyorum. Ama gözlerimi kapadığımda Aslı geliyor aklıma. Şimdi günlerdir, her sabah kalktığımda, her akşam uyduğunda bütün gün benimle yaşadığını, beni düşündüğünü, herşeyi yoluna koymak için yapabilecek birşeyler aradığını sonra yine umutsuzluğa kapılıp üzüldüğünü düşünüyorum.

Çok uzaklarda bir dostum var. Günlerini artık kimsenin okumadığı kitapların arasında geçiriyor, kimsenin okumadığı şeyler yazıyor. Güneşin altından kalkıp yine şemsiyelerin altındaki gölge köşeye geliyorum, ona mektup yazmaya başlıyorum.

“Sevgili Cem,

İnsan kendisini delice seven birine, tüm yaşamını ona bağlamış, mutluluğu ancak onun yanında hissetmiş birine ondan ayrılacağını nasıl söyler?

Sen, göz dalgınlıklarından bile anlamlar çıkaran, bir gülümseyişinle dünyası değişen, sevişirken mutluluktan titreyen birine onu artık istemediğini nasıl söylersin acaba?

Artık olmayacağını, onun hayatından silinip gideceğini, bütün alışkanlıkların, bütün ayrıntıların, birlikte yaşanmış anların, birlikte kurulmuş anıların, birlikte çekilmiş fotoğrafların, birlikte alınmış

eşyaların, her yana işlemiş kokunun artık olmayacağını, artık asla olmayacağını nasıl söylersin?

Onu karşına alıp dürüstçe mi? Bir gün birdenbire mi? Ben dürüst biri değilim. Doktorun çok yakında öleceğini söylemesini isteyenlerden biri değilim, kötü şeyleri öğrenmek istemiyorum.

Beni bir sabah gün doğarken gelip uyandırdığında, 'senin yüzünden ölmeye kalkıştı, anladın mı, burada böyle uyuyamazsın' diye bağırdığın zaman da sana bunları sormak isterdim. Ne yapabilirdim ki? Sen biliyor muydun? İki insanın duyguları artık birbirini karşılamadığı zaman ne yapmalı? Biri artık başkalarıyla gezip eğlenirken, belki bir başkasını severken, öteki hâlâ ağlayarak uyanıyorsa, telefonun başında belki belki diye bekliyorsa, herşeye boyun eğmeyi, bir kez olsun yeniden denemek için hayatını bile vermeyi göze alıyorsa ne yapmalı, söyle bana? Bunu anlatan bir kitabın da var mı? Ben bunu asla bilemedim, Lale gittiğinde, ondan haber alabilmek için çocukça oyunlarla en sevmediğim arkadaşlarımı bile aradığım, belki rastlarım diye sokaklarda gezindiğim, telefonun başında artık saatler çok geç olduğunda çaresizce ağıladığım bütün o uykusuz gecelerde de, şimdi de bilmiyorum.

Yine de seni dinledim. Şimdi de Aslı'nın aşkı giderek büyürken, tam bir çılgınlığa dönüşürken ben uzaklaşmaya başlamıştım. Kendi kendime, böylesine sevmenin ne olduğunu çok iyi biliyorsun, onu bir daha asla aramayacağına söz verdikten birkaç saat sonra nasıl büyük bir acıyla telefonlara sarıldığını unutma diyordum.

O sabah sen geldiğinde, bir kez daha ayrılmayı denemiştim, ne olursa olsun, Lale'nin bana yaptığı gibi, telefonları açmayacaktım, ortadan kaybolacaktım, bir süre sonra alıacaktı, zaman geçecek, herşey değişecekti, belki de gülecekti bütün bunlara.

Oysa o ölmeye kalkmıştı, annem gibi, içindeki boşluğa katlanmaktansa çekip gitmeye karar vermişti. O gün seni dinlerken haklı olduğunu düşündüm, ona daha fazla acı çektirmeye hakkım yoktu, yanına gidecektim, yeniden başlayacaktık.

Tüm bunları yaptım sevgili dostum. Ama hiçbirşey yoluna girmedi. Yaşamım birbirine yapışmayan, birbirine geçmeyen parçalardan oluşuyor ve sanırım benim de istediğim bu.

Her parçada yeni görüntüler bulmak, yeni hayallere dalmak, dünyayı yeniden keşfetmek... Yoksa, birleştirildiğinde ortaya kocaman, belirgin bir resim çıkan oyunları sevmiyorum ben. Bütün uğraşların sonunda resim tümüyle parçalansın, dağılsın ve sonsuza dek yeniden yeniden kurmaya çalışalım onu. Böylesine bir parçalanmayla yaşayabiliyorum ancak. Evet, dediğin gibi, masanın üstünde herşey olsun, bütün oyuncaklar yere serilsin, birinden sıkılınca ötekiyle oynayalım, görüntüler hep değişsin, bu dünyaya, görüntüler durmadan değişmezse nasıl katlanılabilir ki?

Belki de böylesine tembel olmasam, iyi bir gezgin olurdum. Aylarca yol alıp bir adaya vardıktan sonra yeniden bir başkasına doğru gitmek, onun nasıl maceralarla, nasıl güzelliklerle, nasıl tehlikelerle dolu olduğunu düşünmek, sonra onu bulunca bir başkasını, böyle sürüklenip gitmek...

Yoksa yerleşmeli miydim? 'Bu bana göre,' 'bu değil' diye herşeye durduğum yerden bakıp işime yarayanları yanıma alıp ötekileri atmalı mıydım?

Yeryüzünde gerçekten yerleşebileceğin, sonsuza dek üstünde durabileceğin bir toprak parçası olduğuna inanıyor musun? Bu insanlara, bu görüntülere, böyle belirlenmiş sözdizimleriyle, belirlenmiş bakışlarla isimler takmakla, onların yanında ya da karşısında olmakla, birilerini sevip ötekileri yadsımakla geçen bir hayat benimkinden daha mı iyi? Belki, bilmiyorum. Tek bildiğim, beni mutlu eden, beni çeken, biraz daha hareket etmemi sağlayan tek şeyin durmamak olduğu...

Durduğum zaman birdenbire bir karabasana saplanıyorum. Herşey bitti sanıyorum. Yaşam bitti, daha fazlasını alamadım, zaman doldu, buraya kadar diyorum kendi kendime, inanılmaz, tanımlanamaz bir korku doluyor içime.

Evet, birlikte olduğum bütün kadınları sevdim, bir yerde birkaç sözle, bir bakışla, üstünde durulmayacak bir el hareketiyle başlayan, sonra onun sözcükleriyle benimkiler arasında bir bağ kurulan, bakışlarla, açıkça söylenen ve gizlenenlerle, bedenlerin kendine özgü tutumuyla süren, kimi zaman bir gecede, kimi zaman yıllar sonra bitecek, neler olacağını asla tam olarak bilemediğim ve her keresinde yeni bir heyecanla sürüklendiğim, başımı döndüren bu iki kişilik özel anları seviyorum. Sanki her keresinde başka bir gizi çözüyorum, her keresinde o şifreyi bulup bulamayacağımı, tılsımlı sözcüklerin kapıyı açıp açmayacağını düşünüyorum. Zırhlar bir bir çıkıyor, bazen çabucak bazen çok güç. Bazen çok sıradan görünen biri beklenmedik gizlerle çıkıyor ortaya, bazen çok gizemli sanılan biri, tüllerin ardında şaşırtacak denli sıradan birine dönüşüyor.

Gizlenmiş ruhların patikalarında dolaşıyorum yıllardır. Kapalı perdelerin arkasında, gecenin karanlığında, kulağa fısıldanan sözlerin ürpertisinde, oynanan oyunların heyecanında, bir esrime anında, sözcüklerle, dokunuşlarla, gülüşlerle, gözyaşlarıyla oyunun bozulduğu, yeni oyunların kurulduğu anlar doğuyor, her keresinde kendimi yeniden tanıyorum.

Henüz tanımadığın bir kadına kendini bıraktığında, gerçekten bıraktığında nerelere gidebileceğini biliyor musun? Bazen kendimi yola çıktığım limandan çok uzaklarda buluyorum. Bir fırtınayla savrulmuş gibi, gece biterken, dingin ya da ürpertici bir adada... İşte hayatın gizi orada, bu kadının teninde, teninin içinde bir yerlerde, onun ıslaklığında, her yanıma saran ürpertilerde. Onun peşinden giderken ne olacağını düşünmüyorum bile.

Ama kendimi haklı çıkarmayı başaramazdım bir türlü. Beni çok seven birinden ayrılamazken, o beni beklerken, bana sarılmanın mutluluğunu özlerken bir başka kadınla seviştiğim saatlerde içimde hep o gerilim, hep o kurtulunmaz sıkıntı vardı. Belki de senin söylediğin gibi yalnız kalmaktan korkuyorum, beni bırakıp gitmelerin-

den, herkesin gitmesinden, çocukken annemin bırakıp gideceğinden, dönmeyeceğinden duyduğum korku gibi birşeyden, kim bilir.

İnsan ya serüvencidir ya da değildir. Bense hem serüvenlerin peşinden koşmak hem de istediğim zaman güvenli bir limana sığınmak istiyorum. Orada beni bekleyen durgun suların olduğunu bilmek rahatlatıyor, yoksa gidemem.

Bir keresinde, 'Sana yaklaşan herkes mutsuz oluyor sonunda' demiştin. Ben kimseye göre bir hayat kurmadım, başka birine göre hayatını kurarsan mutsuz olursun. Ben kendim gibiyim. Kendim gibi biri olmanın suç olduğunu düşündüm hep. Birini severken bir başkasına dokunmamam gerektiğini, o beni beklerken, yalnızca ona ait olduğumu düşünürken, tenimde başka bir kokuyla yanına dönmekle ne büyük bir suç işlediğimi düşündüm. Oysa asıl suç doğruyu söylememekti. Ve şimdi biliyorum ki beni mutsuz eden, içimi sızlatan, yalan söylemek, sevdiğim birini budala yerine koymak, herkesi kandırdığını sanan, ama aslında yalnızca kendini kandıran aptallardan biri olmaktı.

Aslı, başından beri biliyordu, aldatıldığını, başkalarının olduğunu, ama hep bilmiyormuş gibi göründü, bilmek istemedi, sonunda vazgeçeceğime inandı. Kimi geceler, sonunda çıkıp gitmek zorunda kaldığı tatsız tartışmaları, her keresinde yeniden gururu kırılmış, kendini aşağılanmış hissederek geri geldiği anları bilsen benden nefret ederdin.

Bir keresinde ona söyleme yi denedim. Bilirsin işte, şu, birbirimize uygun değiliz, sevmek herşeyi çözmüyor türünden saçmalar. Birini delice severken sözcükler anlam değiştirir. O da söylediğim herşeyi başka bir şifreyle okuyordu. Üstelik söylediklerime ben de inanmıyordum. Kim birbirine uygun ki? Birşey söylemeden beni dinledi, 'Yarın giderim,' dedi. Sabah uyandığımda gittiğini gördüm. Kısacık bir not bırakmıştı, şöyle yazılıydı notta:

“Senin yanında yatarken ne zamandır gördüğüm karabasanlar siliniyor. Sanki hayatımın bir parçasıydılar ve onlardan kurtulacağımı hiç sanmıyordum. Yıllardır ilk kez derin bir uyku uyuyorum ve düş görüyorum, sakın, güzel düşler. Sıcaklığını duyduğumda bana söylediklerini unutuyorum, kendi kendime, seni istemiyor, bırak onu, git, istenmediğin yerde hiç kalmadın diyorum, ama bana sarıldığın zaman unutuyorum, hem güzel bir uykuya dalmak istiyorum hem de dokunuşlarını izlemek, ikisi arasında bocalıyorum, uyurken yalnız benimsin çünkü, küçük bir bebek gibisin.”

Keşke olabilseydim, küçük bir çocuk olabilseydim ve onun sokaklarda dolaşırken dünyanın hiçbir yerinde rastladığın kızlarda bulunmayacak incecik yüreğinde böyle bir yerim olduğu için mutlu olsaydım. Belki yıllar önce benim de sıradan bir söz için bir anda ölümü düşündüğüm günlerde, bir dokunuşla bütün bir dünyaya sahip olduğuma inandığım sıralar karşılaşıydık...

Ama şimdi biliyorum ki birdenbire hiç tanımadığı biriyle karşılaşınca kendini yeniden kuran, bambaşka birine dönüşen, kimsenin bilmediği bir öyküde yer almak isteyen kadınlar çekiyor beni. Biliyorum, biliyorum çoğu zaman sonunda hep aynı şeyi bulursun, sıradan bir gülüş, tanıdık sözdizimleri, sorular. Sorulardan kurtulduğum çok az buluşma oldu.

Sana nereden yazıyorum biliyor musun? Lale'yle geldiğimiz o tatili, yıllar önceyi, bir aşkın çocuksu ayrıntılarını, deniz kabuklarını, on sekiz yaşımızın yazını hatırlıyor musun?

İşte oradayım, hayır, sandığın gibi o günleri yeniden yaşamak, o günlere dönmek için gelmedim buraya, yalnızca uzaklaşmak için, bilirsin acıklı filmlerin sonunu bile izleyemem, bu sonu yaşamamak için buradayım işte. Aslı İstanbul'da, bu kez ayrılıktan hiç söz etmediğimiz halde biliyor.

Ha, unutmadan, ben de senin, onu nasıl aldattığımı söylediğini, gitmeden önce hep aramızda kalacağını sandığım şeyleri ona anlattığını biliyorum. Ama kızamıyorum sana, haklısın, her zamanki gibi doğru olanı yaptın, keşke burada olsaydın, belki bunları konuşmazdık ama gülerdik.”

Sabahın erken saatlerinde uzakta belli belirsiz adalar görünüyor. Kendi kendime, Aslı seni çok seviyor, seninle kalmak istiyor, belki de bir daha asla onun gibi birini, seni böylesine seven birini bulamayacaksın, geri dön, bu anlamsız tatili kes artık, biraz daha kalırsan bu fotoğraflardaki kıza âşık olacaksın, bütün akıllı insanlar gibi herşeyi bir yerde bırakmayı öğren artık, yoksa yine üzüleceksin diyorum.

Geri dönüyor, yanıma oturup önümdeki kâğıtlara bakıyor. Kumsala uzanmış insanların arasında çocuklar koşturuyor, birileri denize giriyor, su içiyorum,

“Demek bana mektup yazdın,” diyor.

“Hayır sana yazmadım, ama okuyabilirsin, istersen,” diyorum.

Gülümseyerek alıyor kâğıtları, merakla okuyor. Birdenbire hiç tanımadığım birinin önünde soyunmuş gibi hissediyorum. Tam olarak neler yazdığımı düşünüyorum, umursamıyorum. Mektubu bitirince,

“Sana fazla yaklaşsam iyi olacak galiba,” diyor.

“Şimdi de hepsini unut,” diyorum.

“Yazık ki okuduğum şeyleri kolay kolay unutamam,” diyor.

Susuyoruz. Sonra ayağa kalkıyor,

“Gel biraz yürüyelim,” diyor.

Kıyının öteki ucuna, benim koyuma gidiyoruz. Kayaların arkasına geçerken elini tutuyorum, artık kimseyi, sazdan şemsiyeleri, koşuşan çocukları göremiyoruz.

Ayakkabılarımızı çıkarıp kuma oturuyoruz; deniz bize dokunup çekiliyor.

“Ne biçim bir öykü bu?” diye soruyor.

“Sıradan bir öykü,” diyorum.

“Bana kalırsa acıklı bir öykü,” diyor.

Islanan kuma desenler çiziyor,

“Neden kaçıyorsun?” diyor, “doğruyu söyle, onunla yaşamak istiyorsun, onun sevgisini hep yanında istiyorsun ama bunu yapamayacaksın, çünkü o zaman bütün sevgini vermen gerekir, bundan mı korkuyorsun?”

“Ben kötü şeyleri söyleyemem,” diyorum.

“Dene,” diyor.

“Peki senin öykün nasıl bir öykü, sen her istediğini yapan, her istediğini söyleyen biri misin?” diyorum.

“Benim bir öyküm yok. Varsa bile sana anlatacak değilim, kendime bile anlatmak istemiyorum,” diyor, gözlerine bakıyor, ıslak kuma çizdiği desenleri karalıyor, ellerimi tutuyor,

“İnsan bir aşk kırgınıyla ne yapabilir, bilmiyorum, ama burası çok sıcak,” diyor.

Onun odasına gidiyoruz; söyleyecek birşey arıyorum, ama bulamıyorum, beyaz, serin, karanlık odada, dağınık yatağın üstünde oturuyoruz, giysileri her yana dağılmış, radyoyu açıyor, yanımda, soluğunu hissediyorum, yanağımı okşuyor,

“Burada uyumak ister misin, belki uyandığında seni üzen şeylerin rüya olduğunu düşünürsün, belki rüyanda sana yardım edecek birine, beklenmedik bir işarete rastlarsın,” diyor.

Korkarak ona dokunuyorum, boynunun altındaki oyuğa, kararmış omuzlarına dokunuyorum, göbeğinde düğümlemiş gömleğinin açık yakasını çekiyorum, düğümü çözüyor, yumuşak tenine parmaklarımla çizgiler çiziyorum, yüzüne bakıyorum.

“Seni tanıyorum,” diyorum, gülüyor.

“Ben de seni,” diyor.

Onunla sevişirken herşeyi unutuyorum, yalnızca dağılmış resimler geçiyor gözümün önünden, uzak adalar, gözlerim kapalı, onun yürüyüşü, sahildeki işaretler, kuma çizilmiş biçimler, onun fotoğrafları, yalnızca dağılmış resimler ve koku, onun yabancı, ama çok yakın, bilinmez ama tanıdık kokusu, göğüslerinde, kollarının içinde, karnında, uzun, ince parmaklarında yalnızca dağılmış resimler, o koku ve dokunuşlar, dudaklarıma, dişlerime, tükürüğüme dokunuyor, elleriyle ve bütün bedeniyle dokunuyor, sanki birbirinin içinde bir yerde buluşmaya çalışan bedenler gibi, sarılıyorlar, yeniden yeniden, farklı biçimlerde sanki girişin anahtarını ancak böyle bulabilecekler, en uygun biçimde bir araya geldiklerinde gizli geçit açılacak gibi, denizin bir dokunup çekildiği kumsal gibi, kimi yerleri ıslak, sanki ıslak kumlara hâlâ desenler çiziyoruz, sanki hâlâ sabahın buğusu üstümüzde, en sert yerleri, en yumuşak yerleri en gizli yerleri, en görünen yerleri yeniden buluyoruz, ürpertilerle gizli geçidin çevresinde dönüp duran çocuklar gibiyiz, yalnızca dağılmış resimler, o koku, dokunuşlar, bir müzik, eski, yaşamadığımız günlerden gelen bir müzik, “*her elveda dediğinde...*” giysiler, çarşaf, yastıklar, ürpertiler, dudaklarının ıslaklığı, tüylerin arasındaki ıslaklıkla aynı, dudaklarıyla dokunmasına dayanamıyorum, bedenimde sonsuz bir akım dolaşıp duruyor, bir çıkış noktası arar gibi önümde yükseliyor, kan mı

elektrik mi, durduruyor beni, ellerimi, dokunuşlarımı, öpüşlerimi durduruyor, oyunu tek başına oynamak ister gibi, bırakıyorum, hiç kıpırdamıyorum, istediği herşeyi yapıyor, bir elini gözlerime koyuyor, gözlerimi hiç açmıyorum ki zaten, nereye gittiğini, az sonra nereye dokunacağını düşünerek bekliyorum, saniyeler süren ayrılıklar, beni şaşırtır gibi farklı yollar izliyor, beklenen yerlere gitmiyor, o koku, dokunuşlar, bir de eski şarkı, saatler geçiyor, orada, beyaz, serin, karanlık odada.

Göğüslerine başımı yaslamış yatarken onu kokluyorum.

“Yıllar önce başka bir ülkeye gitmiştim,” diyor. “İlk kez annemden babamdan ayrı, tek başıma yabancı bir kentin sokaklarında yürüyordum.” Sesi fısıltıyla saçlarıma değiyor, “Güzellik ürünleri satan bir mağazaya girdim, ilk kez istediğim birşeyi alacak param vardı, kendi param, kokuların arasında sanki oyuncak dünyasına düşmüş küçük bir çocuk gibi kayboldum, sonunda yeşilimsi, buzlu, garip bir şişede istediğim kokuyu verdiler. O öğleden sonra tek başıma uzak bir kentteki bir otelde o şişeyi kokladım, ona, özgürlüğün kokusu adını verdim.”

Özgürlüğün kokusunu içime çekerek uyuyakalıyorum. Geceden güne geçiyorum, büyük bir karanlık kalıyor arkamda, sonra uzakta, aşağılarda incecik dağınık bir ışık çizgisi beliriyor, koyu mavi bir çizgi. Sanki yeryüzünde kimse yok, sanki artık yeryüzü yok, koyu lacivert bir karanlıktan koyu mavi bir karanlığa geçer gibi belli belirsiz bir farkla sanki başka bir dünyaya geçiyorum. Kısacık bir an, uykuyla uyanıklık arasındaki, geceyle gündüz arasındaki, bir rengin benzer tonları arasındaki geçiş aralığında Cem’le karşılaşıyorum. Bulutların üstünde gökyüzüne dağılmış, boşlukta asılı insanların, evlerin arasında bir yerdeyim. Yüksek arkalı koltuklarda Cem’le oturuyoruz, ayaklarımızın altından bulutlar geçiyor.

“Nereledesin, ne zamandır her yerde seni arıyorum,” diyorum.

Yanımızdan birtakım gölgeler geçiyor, uzakta belirip kaybolan, yer değiştiren, çölde bir serap gibi belirip yiten yerler var, zaman zaman görebiliyorum onları. Şaşkınlığımı görünce, “Görüntüler mi? Ben artık alıştım, yalnızca bakmakla yetiniyorum, bu sonsuz boşlukta bana sunulmuş armağanlar gibi algılıyorum onları, canının sıkıldığı bir akşam televizyonda güzel bir film izlemek gibi birşey. Hayatım boyunca bu görüntüleri izlemekle yetinmeyi öğrenemedim, belki bundan sonra öğrenirim,” diyor.

“Ne garip bir yer,” diyorum, “tam senlik. Buraya nasıl geldin, ne yapıyorsun burada, tanıdık kimse var mı peki?”

“Var tabii, ama eğer buradan, önümden geçerlerse görebiliyorum,” diyor, sakalları uzamış, onları eliyle karıştırarak,

“Ama sen tanıdık derken kimi kastediyorsun, roman kahramanları, ölmüş insanlar, istersen burada bekle, hiç ummadığın birini görebilirsin.”

“Peki onlarla nasıl anlaşıyorsun?” diye soruyorum.

“Ah, burada herşey farklı,” diyor, “yüzyıllar öncesinden gelen biri ya da bir roman kahramanı, bir başka ülkeden ya da eski bir imparatorluktan hiç önemi yok. Söylediklerini anlayabilirsin çünkü burada sözler hemen dönüştürülüyor, herkes karşısındaki sözlerini kendi anlayabileceği biçimde algılıyor.”

Kendi kendime Cem’in Miles Davis’le, Anna Karenina’yla, Giordano Bruno’yla, Hüseyin Rahmi Bey’le buluşup çay içtiğini düşünüyorum. Davis geç saatlerde onlara trompetiyle hüzünlü birşeyler çalıyor. Burada, dev bir boşlukta trompetin sesi büyülmüş bir çalgıya dönüşüyor.

“Geri dönmek istemiyor musun?” diye soruyorum.

“Burası geri dönmek için çok uzak,” diyor, “çevrene bir bak-sana.”

“Sana bir mektup yazmıştım, okudun mu?” diye soruyorum.

Boşluktaki bir çekmeceyi açıyor, içinden çıkan harfleri karıştırıyor, benim harflerim mi, tanıyamıyorum,

“Buralarda bir yerde olmalı, ama bulamıyorum, artık yazılı şeylerle ilgilenmiyorum, görüntüler kendini daha iyi anlatıyor, burada yazıların birşeye yaradığı da yok zaten,” diyor.

“Bizim orada da pek bir işe yaradığı söylenemez,” diyorum.

Orada, bulutların üstünde, ışığın bakamayacağınız sonsuz bir parlaklık oluşturduğu uçsuz bucaksız gökyüzünde Cem'le yürüyoruz.

“Gerçekten neredeyim, neresi burası?” diyorum.

“İnsanların hayatlarını renkli ve ışıklı kutulara tıkıştırıp sonra da bunu parlak bir buluş sanmadıkları bir yerdesin,” diyor.

Söylediklerini unutmamaya çalışıyorum.

“Orada neler oluyor, anlatsana,” diyor.

Birdenbire, hayatımızın günlük ayrıntılarının, gazete haberlerinin, kavgaların, sıradan kaygıların içinde buraya, sözcüklerin birdenbire içinin boşalıverdiği yere uygun birşey bulmaya çalıştığımı, ama başaramadığımı anlıyorum.

“Bildğin şeyler,” diyorum.

“Sen de kimsenin bilmediği, kimsenin artık ilgilenmediği, söylemeye çekindiği, söylemeyi unuttuğu şeyleri anlat o zaman,” diyor.

“Burada çok yalnız olmalısın,” diyorum.

“Şöyle düşün istersen,” diyor, “aslında hepimiz bu yalnızlığı içimizde taşıyoruz, bu bulutların arasında dolaşıyoruz, ama nedense çok korkuyoruz bundan, sonsuzluk duygusu bizi ürkütüyor, burada yalnızlık artık o eski duyguyu taşımıyor. Yeni filmin ne oldu?”

“Hâlâ bitmedi.”

“Neden sözediyor bu film?” diye soruyor.

“Geçmişten, annemle babamın aşkından, o zamanla bugünün iç içe geçtiği öykülerden.”

“Sence güzel şeyler gitgide azalıyor mu?” diyor.

“Evet azalıyor. Hayatımız, sanki sürekli sırtımızdaki çuvala konmuş, güzel şeyleri kaybettiğimiz bir oyuna benziyor. Sonunda hepsi bitiyor.”

Bu görülmemiş ışığa gözlerim alışıyor, ışıklı bir maviye dönüşmüş bakışlarındaki gülümsemeyi görüyorum.

“Eğer böyle bir benzetme yapılacak olursa, zaman geçtikçe çuvala koyacak başka şeyler de bulunduğunu söylemeliyim. Bugünlerde biraz üzgünsün sanırım. İnsanlar üzdüklerinde yitirdikleri geçmişi hep güzel yanlarıyla hatırlıyor. Ama bazılarının geçmişte güzel bulacağı en küçük birşey bile yok.”

“Belki de haklısın, ama insan her zaman düşündüklerini hissedemiyor,” diyorum.

“Senin yerinde olsam neşeli bir film çekerdim,” diyor. “Hani şu patlamış mısır yiyip yanındaki kıızı düşüneceğin ve kahkahalarla güleceğin filmlerden. Ya da içini coşkuyla dolduran bir aşk öyküsü. Artık öyle filmler çekilmiyor değil mi? Hep garip şeyler anlatmak gerekirmiş gibi akla gelmedik saçmalıklarla uğraşıyorlar. Neyse benim için artık filmlerin bir önemi yok.”

“Şu uzakta gördüğüm şey deniz ve bir ada mı?” diye soruyorum.

“Evet,” diyor, “buraya ilk geldiğinde o adaya gidiyorsun ve beklenmedik birşeyle karşılaşıyorsun.”

“Nasıl birşeyle?”

“Eğer günün birinde, bütün hayatının, tek başına olduğun saatlerin, başkalarından gizlediğin anıların, birine söylediğin ve ikinizin arasında kalacağına inandığın sözcüklerin, ürkütücü gizlerin herkesin önünde açıklanacağını bilseydin ne yapardın?” diye soruyor.

Duruyorum.

“Evet, herşey, bütün unutulmuş dakikalar, bütün gizli yaşamlar, başkalarının asla öğrenemeyeceğini düşünerek yaşadığın anlar... hepsini bir film gibi izleyebilirsin. Sanki bundan sonraki hayatını kurgulayabilmek için, geçmişini yeniden görebilmek için hazırlanmış. Kendimize tuttuğumuz aynanın ortadan kaldırılıp yerine gerçek bir yansıtıcının konduğu yer orası.”

Ürperiyorum.

“Bütün bir hayatın nasıl kısacık bir zaman kapladığına inanamazsın. Başkalarından, en yakınlarımızdan hatta kendimizden bile gizlediklerimizin tersyüz edilmesi şaşırtıcı. Ama aynı zamanda çok eğlenceli. Ne çok şey unuttuğumuza şaşarsın. Neler gizlediğimize, nasıl gizlendiğimize, ah tabii en komiği, biz nasıl başkalarının sandığı gibi değilsek, başkalarının da nasıl sandığımız gibi olmadığına... yalanların olmadığı bir bakışla hepimizin hayatı öylesine gülünç anlarla dolu ki...” diyor.

“Ama yalanlar olmasa yaşayabilir miydik?” diyorum. “Herşey çok acıtmaz mıydı? Hayat yalanlarla kurulu değil mi? Şimdi bize bunu yapmaya hakları var mı?”

Gülerek koluma giriyor. Küçük bölünmüş beyazlıkların arasından parlak mavi gökyüzü görünüyor.

“Meraklanma, burada kimse yalanları için, gülünçlükleri için, çirkinlikleri için, zayıflıkları için aşağılanmıyor. Bunları sana anlatmam çok güç çünkü henüz yalnızca bir düş görüyorsun, buraya gelmen gerekenden önce geldin, bir rastlantı bu yalnızca

ve az sonra geri döneceksin. Bütün bunları bir düş olarak hatırlayacaksın. Bir gün gerçekten geldiğinde herşeyi anlarsın,” diyor.

“Yoksa gerçekten yaptıklarımız için bize sorular mı soruyorlar?” diyorum.

“Onlar mı?” diyor. “Hayır hayır, burada bizden başka kimse yok. Yalnızca bize kendimizi ve birbirimizi gösteren aynalar var.”

“Ya bütün bunları izlerken bir yere geri dönmek, o hiç istemediğimiz, unutamadığımız rastlantıları değiştirmek mümkün mü? Bu gerçekten mümkün mü?” diye soruyorum.

Dalgın, uzaklara bakıyor, sakallarını okşuyor,

“Eğer çok istiyorsan, bir hayatı yeniden kurgulamaya hevesliysen yapabilirsin sanırım,” diyor. “Tıpkı hiç tanımadığın insanlarla, film kişilerle karşılaştığın gibi kendi gençliğinle, çocukluğunla da karşılaşıyorsun zaman zaman. Ama bunu yaparsen bile unutma ki yalnızca bir kurgu bu. Bir tür oyun. Senin filmlerin gibi birşey.”

“Sana çok daha önemli birşey sormak istiyorum,” diyorum. “Öğrendin mi? Hayatın sırrını öğrendin mi? Bütün o yıldızlarda neler olup bittiğini biliyor musun?”

“Hayır, ne yazık ki bilmiyorum. Hâlâ nereye geldiğini anladığını sanmıyorum, buradan yanına alıp götürmek istediğin şeyler var, ama bunu yapamayacaksın. Burada görmen gerekenleri görebilirsin ancak. Ötekiler senin bilincindeki sözcüklerle tanımlanacak ve yazılabilecek şeyler değil,” diyor.

Uzaktaki deniz ve ada kayboluyor. Bir süre sessizce yürüyörüz, sonra, “Bugünlerde ne yapıyorsun?” diye soruyor.

“Şarkılar dinliyorum,” diyorum, “eski şarkılar, çocukluk kadar eski.”

“Şarkıları özledim,” diyor.

“Beni yanına çağırmıştın, son mektubunda tanımadığın kadınları izlediğinden, garip kitaplar okuduğundan, insanların

ilginç bulduğu öyküler yazdığından, bir sevgilin olduğundan söz etmiştin. Bütün bunları merak ediyorum. Artık gelip seni göremeyecek miyim?” diye soruyorum.

“Elbette görebilirsin,” diyor, “orada zaman sürüyor, sen de aynı zamandasın, burada yeniden karşılaşmamız için çok erken. Ama orada, karmaşık, aydınlanmamış hayatımda seni bekliyorum, mektupta yazdığım gibi sohbet etmeye, kahve içmeye, senin çok sevdiğin kış denizinin kıyılarındaki fırtınayı izlemeye...”

İçimizden bulut kümeleri geçiyor. Bu sedef beyazlığının, göz alabildiğine uzanan bulut çölünün içinde yürüyoruz ve ben ayrıntıları belleğime yazmaya çalışıyorum, böyle bir görüntüyü uyandığımda Cem’e anlatabilmek için herşeyi kaydetmeye uğraşıyorum.

Sanki aklımdan geçenleri okurmuş gibi, “Sanırım artık dönmek istiyorsun,” diyor.

“Onlara ne söylemeliyim?” diye soruyorum.

“Bir düş gördün,” diyor, “hep gördüğün o tuhaf düşlerden biri, uzaktaydın, işte söylemen gereken bu.”

İnsanların, hayatlarına yeni görüntüler eklemek için, farklı görüntüler biriktirmek için, dinlenmek için, tanımadıkları, beledikleri yerde hiç tanımayacakları birileriyle karşılaşmak için, düşünmek için ya da benim gibi yaşamlarını oluşturan ayrıntılardan, kısaca, kendilerinden uzaklaşabilmek için geldikleri o tatil beldesinde fotoğraflardaki kızla, istediği herşeyi yapabilen insanları izleyerek saatler geçirdik, tüm yaşamını şişe kapakları toplayarak geçirmiş yaşlı bir adam gördük, kıyıda, akşam rüzgârında üşüyerek gittiğimiz deniz fenerinde eski bir radyodan son yirmi yılın bütün haberlerini öğrenmiş ve unutmamış bir başkasıyla tanıştık. Aynı haberlerden herkesin nasıl farklı bir dünyada yaşadığını sandığına şaşırdık.

Pembemsi bir dalga gökyüzüne dağıldığında uzakta güçlkle seçtiğimiz tek tük ışıklar yanmaya başladığında bizim, yeniliklerle dolu hayatımızın aslında nasıl korkunç bir karmaşa olduğunu düşündük, aynı anda, birbirimize hiçbirşey söylemeden...

Üşüyorduk, kimseler yoktu, kumsal, dalgaların yığıldığı molozlarla kirlenmişti, bizim, kablolarla, ışıkları hep yanan makinelerle, sürekli çalan ve kendi kendine cevap veren telefonlarla, yazılarımızı yazdığımız, oyunlar oynadığımız, bu korkunç hızın içinde unuttuğumuz şeyleri bize hatırlatan ekranlarla, arabalarla, yüksek seslerle dolu bir hayatımız vardı.

O da benim gibi geceleri bütün o telefonlara, bütün o kalabalığa rağmen yalnız kaldığında mutsuz olmalıydı. Şişe kapakları toplayan yaşlı adama bakmıştım, eski, kirlenmiş, solmuş pantolonunu neredeyse göğsüne kadar çekmiş, ak saçları uzamış, parmakları sigaradan sapsarı, hayatındaki en önemli şey olan bu eğri büğrü, renkli, yazılı, kenarları tırtıklı kapaklarla yaşayıp gidiyordu işte.

O pembemsi gökyüzünün altında, o akşam üzeri, üşümek için kayalıkların arkasına sığınmışken göğsüme yaslanan uzun saçlarını okşadım. Hayır, uzakta kurulmuş, vazgeçmek için çok geç kalınmış hayatlarımız yoktu, hepsi kendi kendimize kurduğumuz tutsaklıklar, korkular, bütün ayrıntılardı işte.

“Birine kendimden sözetmeyeli öyle çok zaman geçti ki,” diyor. “Kendime bile...”

“Rüyamda çok garip şeyler gördüm, bulutların üstünde yaşayan bir dostumla buluştum, öldüğünü sandığım herkes oradaydı, orada kendisini yalnız hissediyor olmalı,” diyorum.

“Babaanneme her sabah düşlerimi anlatırdım, o da bana ne anlama geldiğini... Babaannem bir düş çevirmeniydi. Herkes düşlerini ona anlatırdı,” diyor, “biliyor musun, düşlerdeki işaretlerin masallardaki gibi belirgin anlamları yok. Her düşte her işaret yeni bir anlam taşıyor. Bir düşteki anahtar yolculuğa çıkacağını gösterirken bir başkasında kaybettiğin şeylere bağlanıyor.”

“Onun orada, mavimsi bir boşlukta, kocaman bir eski zaman koltuğunda oturup bir bilge gibi bana hayattan sözetmesi çok

garipti,” diyorum. “Ama insan çoğu kez sıradan olmayan bir düş gördüğünü fark eder ve ürperir, oysa ben ürpermedim, sanki alışılmış bir görüntü gibiydi, kendimi nasıl hissettiğimi hatırlamıyorum.”

“Babaannem eve çingene kadınlar getirirdi,” diyor. “Kollarında bileziklerle, boyunlarında kolyelerle, ağızlarının kenarında hep yanan bir sigarayla küfredip duran, olur olmaz kahkahalar atan rengârenk giyinmiş şişman kadınlar. Eskimiş kâğıtlardaki genç kızlara, kumral oğlanlara, yaşlı, iki yüzlü, sakallı, asalı adamlara, esmer prenseslere, bebek yüzlü kraliçelere, kırmızı, siyah simgelere bakıp geleceği okurlardı. Uzun koridorlar, kül rengi ormanlar, her yanı kaplayan sular, buluşmalar, ayrılıklar, yolculuklar, kapalı sandıklar, değerli anahtarlar, kalbe vurulmuş mühürler, dumanların arasındaki bir odada hazırlanmış ürperici büyüler, cüceler, kamburlar, cadılar, herkesin bir başkasına dönüştüğü, maskeler taktığı büyük eğlenceler, açıldıkça içinden başka kutular çıkan hediyeler, garip kılıklara girmiş haberciler, okunmaz kalemle yazılmış mektuplar vardı anlattıklarında. Değerli taşlar, renkler, unutulmuş mekânlar, bir ismin harfleri, geçmişten bir yüz, nerede olduğunu, ne yaptığını bilmediğiniz, artık unuttuğunuzu sandığınız, ama sizi düşünen birileri, çok yakında karşınıza çıkacak başkaları...”

Belki de gerçekten düşlerle yaşadıklarımız arasında bir bağ vardı.

“Bugünlerde herkes, düşlerden, burçlardan, falcılardan sözediyor,” diyorum, “geçmişi okuyanlardan ve geleceği bilenlerden.”

“Ben gelecekte söz etmek istemem,” diyor, “gelecek korkunçtur.”

“Biliyor musun,” diyorum, “uçak kullanırken bir buluta girersen yapman gereken en iyi şey, geriye dönmektir. Çünkü gideceğin yolu göremezsin, ama geldiğin yolu bilirsin.”

“Bir keresinde okuldan kaçıp deniz kenarına gitmiştik,” diyor. “Ne çok tehlikeyi göze alıp okuldan kaçtığımız o günden geriye kalan tek birşey var şimdi: Bir deniz kabuğunun sesi. Bir deniz kabuğunun sesini dinlemek için onca şeyi göze almak! Sanki mutluluk, tırmanması bile çok güç olan o eski okul duvarlarının ardındaydı, bir vapura binip deniz kıyısında oturabileceğimiz bir yere gitmek, kayalıkların, martıların çığlıklarının arasında oturup denize bakmak, o duvarlarla sınırları çizilmiş sıradan hayatımızda bir gözetleme deliği açmak, bir deniz kabuğundan asla bir anlam çıkaramayacak olan insanlardan farklı olduğumuzu hissetmek... Yalnız bunun için gitmiştik. Sanırım öyle.”

“Ama bizi istediğimiz zamana taşıyacak, dünyanın bu tuhaf düzeneği içinde bir kör nokta, bizi gizleyecek, yalnızca hayallerimizin yer aldığı bir patika bulacak o makine henüz yapılmadı,” diyorum.

Uzakta, bizim büyüdüğümüz, birbirimizi değil başkalarını tanıdığımız, sevdiğimiz, şimdi ta burada karşılaştığımızda sanki eski tanıdıklar gibi konuşmamızı sağlayan sayısız özel ânın yaşandığı kentten uzakta, bir fırtınanın ardından bu kumsalda, kıyıya vurmuş işaretlere bakarak ne yapıyoruz?

Buraya yalnız kalmaya gelmişim, kişinin artık kendisini taşıyamadığını hissettiği anlardan birinde, sanki uzaklaşmak karar vermeyi kolaylaştırmış gibi... Ama günler geçti, kumsaldaki akşam rüzgârının, ıssızlığın içindeki deniz fenerinin, kendimce anlamlar verdiğim yıldız kümelerinin, tanımadığım insanların içinde hiç de öyle eski bir yük odasını toplar gibi toplayamadım hayatımı.

İnsan bir aşk kırgınıyla ne yapabilir? Rüzgârın yüzümüze çarptığı, biraz üşüttüğü, kızıllaşan, kararan gökyüzünün altında,

konuşmalarımızdan bir başkası ne anlayabilir? Birbirini tanımayan iki kişinin, bir aşk kırgınının ve yaşamını daha başından tüketmiş olduğuna inanan birinin konuşmalarından ne anlaşılabilir?

*Basit, sıradan, sevimli bir şarkı
ya da
Aslı'nın öyküsü*

Sözcüklerin size birini getirdiğini, birini taşıdığını hiç hissettiniz mi? Onun yazdıkları, küçük kâğıtlardaki notlar, anlamsız şekiller, bozuk çiviyazısı...

O sabah yine aynı saatte kalktığımda günü tam yirmi dört saat yaşayacağımı bilmiyordum tabii. Lacivert çoraplarım, kırmızılı ekose eteğim, botlarım, saçlarımı toplayış biçimim tam bir liseli kız gibiydi, ama üstümde, arkasına kocaman bir ejderha işlenmiş deri montum vardı, kolları uzun gelen.

Tam bir liseli kız gibiydim, ama hiç de öyle hissetmiyordum. Okulun kapısından girdim. Uzun, ağaçlı yolu geçerken kaç kişiye günaydın dediğimi yine saymadığımı düşündüm. Bir gün mutlaka saymalıyım.

Tarihi binanın duvarlarında tanıdık şeyler vardı yine, bildiriler, talimatlar, uyarılar, programlar, etkinlikler, tatil önerileri, başarılı

öğrencilerin fotoğrafları (içlerinden biri olmak istemez miydim, hayır istemezdim), öğretmenlerin fotoğrafları, geçtim, geniş mermer merdivenleri çıktım, sınıfa girdim, Esra'nın yüzü asıktı, ilk ders başladı, duygularıyla mantığı arasında bir seçim yapması gereken şairi inceleyecektik, yüzyıllar önce yaşamış biri, tıpkı bizim gibi, buradan çok uzakta bile olsa, aynı şeylerle uğraşıp durmuştu işte, neye benzediğini bile bilmiyorduk, sonunda mantığını seçecekti.

Ben ne yapmalıydım acaba? Yılın başında beklenmedik, karmaşık, sonu bilinmez bir ilişkinin içinde buluvermiştim kendimi. Peşimden günlerce ayrılmayan, bütün kızların, "kim bu?" diye sorduğu biriyle. Serseri gibi görünen, ama aslında sıradan biri, bir serseriden başka herşey olan, ama nedense serseri film kahramanlarına benzemeye çalışan biri...

Daha ikinci görüşmede biliyordum bütün bunları, ama sürmüştü, onun evinde, bürosunda, garsonların onu tanımasından mutluluk duyduğu otellerin barlarında (okul çıkışları تنها yerler), birden o güneşli mart sabahı yüzyıllar öncesinden çıkıp gelen bu şiiri dinlerken, sessizliğin tanımlarını, yalnızlığın görkemli anlatımlarını, içinizi burkan sözcüklerle oluşturulmuş acı anların resimlerini, renkli bir uçurtma gibi, çocukluk gibi uzaklaşan aşkı okurken böylesine sıradan biriyle seviştiğim için kendime acıdım, sevmenin, yıldız haritasında çıkılan bir yolculuk olduğunu hissedenden ve sonsuz bir baş dönmesiyle kendini bambaşka bir gezegende bulan insanlar vardı ve ben, üstü açık arabasıyla, kış günleri bile çıkarmadığı güneş gözlükleriyle kendisini film kahramanı sanan bir budalayla sevişiyordum, aklıma nedensiz biçimde renkli balonların, ipeksi giysilerin, uçsuz bucaksız bahçelerin geldiği o sabah önümdeki kâğıda notlar alırken artık bittiğini anladım, ne zamandır ilk kez kendimi iyi hissettim.

Sonra büyük balonlar, yeşil yapraklar, sözcükler, imgeler silindi, yalnızca ona söyleme isteği kaldı, Nevit'e, hiç tanımadığım

birine, yalnızca bir kez gördüğüm birine... “Sen delisin,” dedim kendi kendime “ona ne söyleyeceksin, sevgilinden ayrıldığını mı?”

Çarşambaydı tabii. Öğle saatinde herkes hızla çantasını toplarken birbirine nereye gideceğini soruyordu.

Yılın ilk güneşinde nereye? İçlerinden, herkesin bildiği, ama büyüyünce unuttuğu fırtınalar geçen liseli kızlar. Onlardan biriydim, saçlar açılıyor, montlar, ceketler okul kazağını kapatıyor, bazıları çıkışta el aynasında dudaklarını boyuyor, kolyeler, bilezikler takılıyor.

Onlardan biriydim, onlardan farklıydım.

Esra eve gideceğini söyledi, yüzü hâlâ asık, yine annesiyle kavga etmişti, yola çıkınca ayrıldık, farkında bile değildi, içimden geçenleri kim bilebilirdi ki o anda, saatlerce sokaklarda dolaşırken tek isteğimin gerçekte Nevit’e rastlamak olduğunu, bu anlamsız düşüncenin peşinden saatlerce sürüklendiğimi kim anlayabilirdi?

Başkalarına aldırırsız, birbirine çarpan, sürekli kaldırımlarda karşı karşıya gelen, birbirinin yanından geçip giden insanların, amaçsız dolaşan, aptalca her geçene bakan adamların, alışverişe çıkmış şık giyimli kadınların, kucağında pasaklı bir çocukla dilenen yaşlıların, klakson seslerinin arasında ona rastlamak mümkün müydü, buraya ait biri miydi o, böyle bunlar gibi yürürken omzunuza çarpan biri miydi? Değildi tabii.

Porselen bebeklerin durduğu camekânın önünde hem bebeklere hem kendime bakıyordum, şu komik liseli kız halimle beni görse tanımazdı bile herhalde. Bir hafta önce bir cumartesi Esra ve abisiyle oturduğumuz otelin çay salonunda yürürken görebiliyordum onu, camekânın içinde, bebeklerle benim aramda

duruyordu görüntüsü, yağmurlu bir akşamüstü, ışıkların yandığı, birilerinin yüksek sesle güldüğü, sıradan şeylerden sözettiğimiz o akşamüstü Sinan'a merhaba deyip bize gülümseyerek birkaç dakika yanımızda durmasını, sonra da yürüyüp gitmesini hatırlıyordum, bebeklerin, benim, yanımdan geçenlerin, mağazanın içindekilerin görüntülerinin üstüne otelin camlarında yağmur, içerde yanan ışıklarla camlara yansıyan görüntülerimiz biniyordu.

Akşam eve döndüm, yemekten sonra odama geçtim, televizyonun karşısında kucağımda telefon öylece oturdum, annem girdi, çıktı, birşeyler söyledi, telefon çaldı, Esra aradı, televizyonda haberler, filmler, reklamlar geçti, babamın yanına gittim, pek neşesi yoktu, fazla konuşmadık, sonra birden onu arayacağımı anladım. Tabii çok saçmaydı. Bana numarasını vermemişti, adımı söylediğimde hatırlamayacaktı, bu saatte durup dururken onu aramamı anlayamayacaktı (anlarsa daha kötüydü ya!), ne söyleyebilirdim, kimdi o, nasıl biriydi, benimle alay mı edecekti, cesaretime şaşıracak mıydı, telefon defterimdeki numaraya baktım, gururum mu kırılacaktı, tuşlara basarken artık bilincim bulanmış gibiydi, sanki büyük bir suç işler gibi yüreğim sıkışıyordu, kendi kendime, belki de evde yoktur diyordum, acaba çok mu geçti saat, elli sekiz, yalnız mıydı, yirmi üç, telefon çaldı, hâlâ kapatabilirdim, hemen açıldı, uyumuyordu, "Merhaba," dedim, adımı söyledim, sesim çıkıyordu, gerçekten, kısa bir duraklamadan sonra tanıdı, şaşırmış gibi değildi sesi, sevinmiş gibi değildi (saçmalama), kızmış gibi değildi, nasıldı peki, yumuşak, sakın, neşeli...

Oldukça uzun süren o konuşmada neler söylediğimi, ne anlattığımı ve daha önemlisi bütün bunları nasıl becerdiğimi hiç bilmiyorum, okuldan, derslerden, şu berbat eski İngiliz şiirinden, televizyondan, Esra'dan (o anda tek ortak konumuz oydu) sözettik, nedense sormasını bekliyordum, saçmalığa bakın, hiç

ilgilenmediği liseli bir kızın bilmediği sevgilisini nasıl sorabilirdi ki? O zaman ben söylerim dedim, söyledim, bunu söylemek için aradığımı da...

“Sen de mantığını mı seçtin yani?” diye sordu.

“Hayır ben duygularımı seçtim,” dedim.

O, bütün bu konuşma boyunca, benim telefonun kablosunu kıvrıp durduğum, televizyondaki filmde yılların geçtiği; çocukların büyüdüğü, annemin iyi geceler dileyip yatmaya gittiği, evin içinde seslerin kesildiği, ışıkların kapandığı, çalışma masamın üstündeki ıvır zıvrı, dağılmış kitapların isimlerini ezberlediğim, söylediklerimin hiçbirini düşünmediğim, ellerimin, bittiğinde bile titrediği o konuşma boyunca yalnızca dinlediğini belirten işaretler verdi, birkaç soru sordu, sonra birden, artık kapatmam gerektiğini düşünürken, “Üzgün müsün?” dedi, üzgün mü, neden üzgün olacaktım ki, şu anda en son olacağım şey buydu herhalde, aaaahhh ne salağım tabii ayrıldığım için, onu soruyordu, onu bu yüzden aradığımı sanıyordu, “Hayır, hayır,” dedim, “üzgün değilim, böyle olması gerekiyordu.”

Başka birşey sormadı, artık kapatmalıydım, hayatımda bir kez gördüğüm herkesi aradığımı sanmamalıydı, telefonu nereden bulduğumu sormamıştı, Esra’dan aldığımı düşünmüş olmalıydı, nedense onlara bundan sözetmeyeceğinden emindim, bu konuşmanın ikimiz arasında kalacağını biliyordum, bu saçma telefona hiç şaşırmadığını, bundan böyle aramızda geçecek her konuşmayı da saklayacağını biliyordum. Tek bilmediğim aylar sonra bile neden ona, hayatım boyunca kimseye güvenmediğim kadar güvendiğimdi.

Kapatırken, sonra yeniden aramamı söyledi.

Telefonu kapadım, uyuşmuş gibiydim, televizyondaki film bitmişti, birileri şarkı söylüyordu, odamdaydım işte, dün geceki gibi, önceki geceki gibi, bütün geceler gibi, az sonra yatıp sabah

okula gidecektim. Ama herşey farklı görünüyordu şimdi, herşeyi başarabilirdim, tek başıma herşeyin üstesinden gelebilirdim, bu eşyaların, beni belirleyen bu renklerin, ayrıntıların, anıların, bu yaşam çizgisinin üstünde bir yerdeydim sanki.

Kendime çay yaptım, birkaç kitap karıştırdım, eski şiirlere baktım, kendi kendime bütün konuşmayı kelimesi kelimesine yeniden kurmaya çalıştım, ama başaramadım.

Sabaha kadar oturup günlüğüme birşeyler yazdım, şiirler okudum, müzik dinledim, fotoğraflara baktım, çarşamba günüydü, sıradan bir okul günü, bir hayal kurmuştum, hep aklımızdan geçirdiğimiz, ayrıntılarıyla, yaşarmışçasına kurduğumuz, ama sonra asla gerçekleşmeyen, unutulmuş hayaller gibi silinip gideceğine, sanki bilemediğim, beni iten, sürükleyen bir güce tutulmuş gibi alıp götürmüştü.

İçimden bir ses, bütün bunların saçmalık olduğunu söylüyordu, yalnızca nazik biri olduğunu, bu yüzden telefonu kapamadığını ya da arayan her güzel kızla konuşan çapkının biri olduğunu ya da hiç aldırmadığını ya da şimdi alay ettiğini...

Ama çoğu kez yaptıklarımı engelleyen, yolun dışına çıkma-mamı sağlayan o ses şimdi çok cılızdı. Hayat beklenmedik bir anda beklenmedik bir rastlantıyla değişmez miydi, işte o görkemli rastlantıydı bizimki, biliyordum. Gerçekten.

Hiç haberi yoktu. Kendi yaşamını sürüyordu, benim yaşamımdaki bütün alanlara girdiğinden, her sabah onunla uyanıp, her gece onunla uyuduğumdan, yüzyıllar öncesinden kalma şiirlerden, televizyonda çalınan sıradan bir şarkıdan ikimize ait bir dünya kurduğumdan haberi yoktu.

Her öğleden sonra okuldan çıkınca evin kapısına kadar yüreğim çarparak kuruyordum, ona gitmeyi, onu görmeyi, bugüne dek kimsenin bilmediği şeyleri, beni oluşturan, başkalarından ayıran, gizli kayıtlar gibi bilincimden geçip giden bütün yazıları ona anlatmayı... Ama bütün bu acıklı öyküyü kim dinlemek isterdi ki, kurgu bittiğinde kendimi onun evinde değil, kendi evimin kapısında buluyordum.

Annem giderek daha sinirli oluyordu, yıllardır kocaman bir odada yatağa bağlanmış yaşamını sürükleyen babam yaptığı her şakayla yüreğimizden bir parça daha koparıyordu.

Sonuna geldiğimizi hissediyordum. İlaçlarını içmiyor, çocuk gibi dilinin altına saklıyordu. Her dönüşümde annemi yine bağırırken, ağlarken buluyordum, bugün yine yürümemişti, doktorun verdiği hareketleri yapmamıştı, sanki bütün bunları çözebilirmişim gibi bana anlatıyordu. Ne söyleyebilirdim ki? Bizim için farkında bile olmadan yapılan basit bir hareket onun için inanılmaz çaba gerektiriyordu. Her gün saatlerce yeniden o unutulmuş hareketleri çalışarak, bir bebek gibi öğrenmek zorundaydı. Yalnızca birkaç adım, halıdaki belli belirsiz izlere, duvarların eskimiş yüzündeki çizgilere dek ezberlenmiş bir oda-da birkaç adım...

Ona uğrayan dostlarını nasıl kandırıyorsa bir yerden içki buluyor, sonra da anneme yakalanıyordu.

“Bırak artık anne!” diye bağırmıştım bir akşam, “yalvarırım bırak artık, ne istiyorsa yapsın, onun hayatı bu, bizim değil.”

Hıçkırarak ağlıyordum, her zaman güçlü kızdım oysa, babamın acımasız şakalarını, kendisiyle, hastalığıyla alay edişini, ölümden sözedişini hep aynı biçimde karşılayan, annem gibi sulu göz olmayan bendim, ama dayanamıyordum artık.

“Hayır, hepimizin hayatı bu,” dedi annem.

İçeri gidip yatağın yanına diz çöktüm,

“Neden böyle yapıyorsun baba?” diye sordum, neden, sanki bilmiyormuşum gibi, sanki benim başıma gelse başka türlü davranabilirmişim gibi...

“Benim sevgili kızım,” dedi, “dünya güzeli iki kadınla yaşamak kolay mı, hangi erkeğin başına gelse bunlar olur, ama ben yine de şanslı sayıyorum kendimi, hep istediğim birşeydi bu.”

Yine alay ediyordu. Bu da onun hayata katlanma biçimiydi işte. İlaçlarla da geçmeyen ağrıları, yıllarca bir yatağa saplanıp

kalmanın getirdiği sıkıntıyı, sonsuz acıyı düşündükçe öfkemden yerimde duramazdım. İnsan böyle birşeyi hak etmek için ne yapmış olabilirdi? “Daha kötülerini de var,” gibi cümleler beni ikna etmekten çok uzaktı. Başkaları sokaklarda dolaşıyor, koşuyor, birbirine acı çektiriyor, sevişiyor, sıradan bir hayat sürüyor, hayatını bir hiç uğruna harcıyor, o burada bütün gün televizyon seyrederek, müzik dinleyerek, kendini biraz iyi hissederse kitap okuyarak, perdeleri açarak, kötüyse karanlıkta, ilaçlarla, iğnelerle, doktorlarla, sonunda mutlaka bırakıp giden, yerini yenisi alan hemşirelerle, durmadan yalan söyleyen dostlarıyla yaşamaya çalışıyordu.

Kapının aralığından annemin banyoya gittiğini görünce, “Hadi git şimdi,” dedi, “ağlama, sana hiç yakışmıyor, bana verdiğin sözleri unutma, böyle kavgalar her evde olur,” durdu, gülümsedi, “bizde biraz fazla. Bizim zamanımızda liseliler bu günlerde okuldan çıkınca eve gelmezlerdi. Yoksa artık gezecek yer kalmadı mı?”

Odama gittim, ama durduramıyordum ağlamamı, yorganı ısıarak hıçkırıyordum, evet söz vermiştim, hep benimle açık konuşacaktı, dostum olacaktı, ama ben de güçlü olacaktım, yoksa dostluğumuz bozulacaktı, gidecek bir yer var mıydı gerçekten, çok uzakta, herşeyin unutulabileceği kadar uzak bir yer, insanın kendisinden başka hiçbirşeyi düşünmeyeceği kadar uzak?

O gece yeniden aradım Nevit’i, bu kez şaşırtma sırası ondaydı. “Tam kapıdan çıkıyordum,” dedi.

Kapatmaya hazırlandım,

“Yarın akşam ne yapıyorsun?” diye sordu.

“Hiç,” dedim, “hiçbirşey.” (telefonla konuşurken görülmediğim için şükrediyordum)

“Baleye gelir misin?”

Ne balesi olduğunu bile sormadım. Telefonu kapattığımda inanamıyordum. Acı, mutsuzluk, heyecan, sevinç, gelgitler... Hepsi aynı akşamdı.

Onun neden hoşlandığını hiç bilmeyerek, aynanın karşısında heyecanlı, mutlu, öfkeli, umutsuz geçen saatlerden sonra küçük bir Lolita'ya benzediğim -tabii şimdi farkındayım bunun- beni çocuk sanmaması için elimden geleni yaptığım, asla görmeyecek bile olsa ipek çamaşırlar giydiğim, yatağın üstünün giysilerle dolduğu, karmakarışık çekmeceler, buluşacağımız cafe'nin camlarından onu gördüğüm, görür görmez ve sonra bütün bir gece soluğumun kesildiği, onun gülümseyişi, onun gözleri, onun bakışı, sonunda ışıkların söndüğü, yanımda yan gözle bile bakmaya çekindiğim halde, hiç dokunmasam da bütün bedeniyle hissettiğim bu yabancıнын oturduğu, koyu kırmızı ve beyaz uçuşan giysilerle kızların yumuşacık bir esinti gibi müzikle dönüp durduğu, sonra mavimsi bir ışıktaki herşeyin ansızın sessizleştiği, soluk alıp verişinizin duyulacağından korktuğunuz görkemli bir ayine dönüştüğü, kulağıma eğilip birşeyler söylediğinde, söyle-

diklerini değil, “pek belli olmuyor, ama aslında bir savaş anlatılıyor,” sıcak soluğunu duyduğum, “öyle mi, ben bir aşk öyküsü sanıyordum,” herşeyin büyüğü bir âna, bambaşka bir dünyaya, baş döndürücü bir serüvene dönüştüğü o geceyi sonuna dek yaşamak istiyordum. O güne dek hiçbir duamı kabul etmeyen Tanrı bu kez benimleydi.

Geçişleri, rastladığı birileriyle konuşmasını, alkışları, değişen ışıkları, değişen dönüşleri, değişen müziği; bana söylediklerini pek hatırlamıyorum. Ama oradan çıkıp, parke taşı sokaklardan geçip onun evine girer girmez ona sarılmak, ona anlatmak, onu sevdiğimi söylemek istediğimi çok iyi hatırlıyorum. Tabii yapmadım. Ayaklarım yerden kesilmişti, ama yine de yapmadım. Kahvelerimizi içip konuşmaya başladık, anlattıklarıyla yavaş yavaş yeniden buraya, bu dünyaya döndük, o esrarengiz uzay yolculuğu bitmişti. Ben büyük kanepede, o karşımdaki koltukta oturuyordu, hiç duymadığım bir müzik çalıyordu, eski zamanlardan, çok uzak bir yerlerden gelmiş gibi bir müzik. Saatler geçiyordu, durmadan birbirimize birşeyler anlatıyorduk, dinlemiyordum ki, birdenbire her yanıma saran duvarların içinde, o duvarlara elimi sürerek yürürken, umutsuzca bir kapı, bir geçit, sihirli bir sözcük ararken açılıvermişti işte, şimdi kimsenin olmadığı bir geçitten yürüyordum, sanki en küçük sessizlik ya da telefonun çalması herşeyi bozacaktı, kalbim deli gibi çarpıyordu, sonradan bana söylediği gibi evet kaçmak istiyordum, herşeyden kaçmak, bu gizli geçitte kalmak, kimsenin beni görmediği, kimsenin bize ulaşamadığı bir yerde yaşamak, bir sürü fotoğraf yığdı önüme, yanıma oturdu, birlikte onlara baktık, yaşlılığında bile çok güzel, çok zarif bir kadın vardı fotoğraflarda, annesi, aynı onun gibi gülümseyen gözleriyle babası, güzel bahçeli evler, mutlu çocukluk resimleri, başka kentlerde, uzak ölkelerde, uçsuz bucaksız kırlarda, ışıkları yanan dev gökdelenlerin önünde, kulelerin, kiliselerin, eski şato-

ların, kalabalık sokakların önünde, uzun saçlı, kısa saçlı, soğuktan donmuş, karların içinde, deniz kıyısında asık yüzüyle dolaşırken, kim olduğunu sormaya çekindiğim kızlar, kalabalık, şakalar yapan, gülen dostlar, düşünceli, umursamaz, alaycı, hüznünlü gözler, birlikte çok zaman geçirdikleri belli olan piyanist arkadaşı -ilk kez o gece sözetti ondan ve sonra birçok kez- artık gece yarısını geçiyordu eve dönmeliydim, annemin az sonra çılgın gibi meraklanacağını, telefonlara sarılacağını biliyordum, umurumda bile değildi, değildi işte, hiçbirşey umurumda değildi, gitmem gerekirken kalmam, beni hep böyle davranan biri sanması, az sonra neler olacağı, gitmemi isteyip istemeyeceği, yarın, hiçbirşey...

Beni nasıl öptüğünü -fotoğraflara bakarken, bir fotoğrafı açıklarken, başımı ona çevirdiğimde- çok uzun süren dokunuşları -yavaşlığına şaşırıyordum, çok sakindi, kendimi tutuyordum ben de- orada, çevremizde sürekli yer değiştiren abajurların, koltukların, renklerin, kitapların, bibloların arasında, yumuşak, kalın halının beyazlığında sevişmeye başladık, sonra herşeyi unuttum, uçuşan eşyaların arasına giysilerimiz katıldı, pence-relerden artık uzaktaki gemiler, geçip giden ışıklar değil, koyu gökyüzü görünüyordu.

Uyandığımda kocaman, yumuşacık bir yatakta yatıyordum, kapalı perdelerden gün ışığı geliyordu, sokaktan geçen satıcının sesine uyanmıştım, benim için yabancı bir sestti, yalnızdım, başucumdaki küçük sehpanın üstünde bir not vardı, "*Gitmem gerekiyor, mutfakta birşeyler var, kendine çay yap, öğlene doğru gelirim, istediğin kadar kalabilirsin. Kaçta kalkmak istediğini bilmediğim için saati kurmadım,*" yazmıştı, tabii sakladım, sözcükleri ezberleyecektim sonra, saat kaçtı acaba, kâğıdın yanına bıraktığı kum saatini neden sonra gördüm.

Annemi aradım, çığlık çığlığa bağırırken iyi olduğumu, geceyi bir arkadaşımda geçirdiğimi, sarhoş olup uyuduğumu,

hemen döneceğimi söyleyip kapattım, hâlâ sesi geliyordu, orada, telefonun başında uyku sersemi oturmuş, telefonu kapatmış, pencereden bu evin gündüz görüntüsüne bakarken olanlara, yaptıklarına hâlâ inanamıyordum. Uzun süre öylece oturdum, düşündüm, fotoğraflar hâlâ yerlerde duruyordu, yatak odasında bütün bir duvarı kaplayan askıda giysileri vardı, düzenli asılmış, tepeden denize bakan salonda büyütülmüş eski gazete kesikleri, dev fotoğraflar, her yere dağılmış farklı dillerde kitaplar, insanın nedensiz biçimde kendisini iyi hissettiği evlerdendi burası.

O gelmedi, küçük bir kâğıda, *“Uzun zamandır burada değilim, dönmeye çalışıyorum, kolay olmuyor, biraz daha kalırsam hiçbir yere dönemeyeceğim çünkü annem beni öldürecek, hoşçakal,”* yazdım. Aslında neler yazmak istiyordum, söylemek istediğim ne çok şey vardı, ama yazamadım. Ne düşündüğünü, ne hissettiğini bilemiyordum ki! Dışarı çıktım, birileriyle konuşmak, gülmek, herşeyin yolunda olduğuna dair bir haber almak isterdim, günlerden cumartesiydi.

Evet gerçekten de çok uzaktaydım. Sürüp giden yaşamı öylesine izlerken, onun bir parçasıymış gibi davranırken bambaşka bir yerdeydim aslında. Nerede mi? Kendi kendime kurduğum düşlerin arasında.

Odamda oturup aynada kendime bakardım, her gün kendimi bir başkası gibi hayal ederdim. Bugün uzak, unutulmuş bir krallıkta yaşayan bir prenses, yarın herkesin peşinden koştuğu, aklına eseni yapan çılgın bir kadın...

Hırsızlara, sapkınlara, katillere bile yer olan bir dünyada kimseye zararı olmayan düşlere yer yok mudur?

Onu tanıdıktan sonra anladım, eğer bu düşler, başkalarına uydurduğum öyküler, yalanlar olmasaydı yaşadıklarımı katlanamazmışım.

O gece orada kaldığımda, Nevit'in odasında, ilk kez bir başkasıyla böylesine yakın olunabileceğini hissetmiştim. Sanki bir

yerlerde beni beklediğini, ama asla karşılaşmayacağını düşündüğüm o özel oyun kâğıdına rastlamıştım. Hiçbir destede olmayan, bir tarafı oğlan öteki tarafı kız olan kart.

Daha fazla oyalanmamalıydım, biliyordum, günlerden cumartesiydi, ne güzel bir cumartesi, yalnızlığın yankılanan sözcüklere dönüştüğü bir hafta sonunun ilk günü değildi, ilk kez, ama bu ânın tadını çıkaramayacaktım, annem beni bekliyordu, annem çıldırmış olmalıydı.

Gerçekten de çıldırmıştı, yüzü berbat haldeydi kapıyı açtığında, aklına gelen herkesi aramıştı, avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. O an ona hak vermiştim, yaptığının büyük bir sorumsuzluk olduğunu düşünüyordum. Oysa nerede olduğunu bilmediğim ve meraktan öldüğüm kızım kapıdan sapasağlam girse önce iyi olup olmadığını sorardım. Ama biz, bu ülkenin küçük kızları hep suçluyduk, büyüsek, kocaman kadınlar bile olsak hep küçük ve suçlu.

O öyle bağırıp dururken içeri odama gittim, peşimden geldi, bana vurmak istediğini hissediyordum, ellerini tuttum, gözlerim dolmuştu, ağlamamak için yutkunuyordum, “Anne, ne olur bağırma, bir kez olsun dinle beni,” dedim.

Yatağın üstüne karşılıklı oturduk, hâlâ ellerini tutuyordum, en güzel yıllarını, yatağa mahkûm bir adamla geçiren ve yine de herşeye katlanan bu kadına hep acımıştım, şimdi yine vicdan azabı duyuyordum, hep bu duyguyla yapmak istediğim hiçbirşeyi yapmamıştım ya zaten, hep yaptığımı hayal etmiştim. Ona herşeyi anlattım, ağlamaya başladı, ben de, geri döndüğüme mi sevinisin, tanımadığı birinin yatağına girdiğime mi üzülsün, yalan söylediğimi mi düşünsün bilemiyordu. Sonunda, hiçbirşey söylemeden odadan çıkıp gitti.

Yıllardır ilk kez hiçbirşey beni incitemiyordu, kendimi nasıl böyle güçlü hissettiğime, bütün bunları nasıl olup da anneme

anlattığıma, telefonun çalmasından başka hiçbirşey istemediğime şaşıırıyordum. Evet istediğim tek şey buydu, bu çok özel cumartesi günü beni ilgilendiren tek şey, onun sesini duymaktı. Gerçekten.

Yatağın üstünde, ilk kez bir gece uyumadığım, bozulmamış yatağımın üstünde, bebeklerin, oyuncakların arasında uzanıp gözlerimi kapadım, sabahı, geceyi, akşamı geriye doğru giderek düşünmeye başladım, hiçbir ayrıntıyı atlamamalıydım, ikide bir yeniden başlıyordum. Unuttuğum bir renk, unuttuğum bir eşya bir sözcük geliyordu aklıma, hayır unutmuyacaktım, herşeyiyle belleğime kazıyacaktım, nasıl kötü şeyler istemesek bile silinmez izlerle hayatımıza yerleşirse, bu ışıltılı cumartesi sabahı da öyle yerleşmeliydi.

Az sonra annem yeniden geldi, “Babanın hiçbirşeyden haberi yok, ona göre...” dedi. Oysa ona da anlatabilirdim. Ona belki de anlatmak isterdim. Beni belki de en çok o anlayabilirdi.

Kapıyı kapatırken döndü, “Onu buraya getir, tanışmak istiyorum,” dedi. Kapı kapandı.

Buraya mı getirseydim? Bu mutsuz eve mi? Yaşamımın nasıl, daha küçücük bir çocukken sakatlandığını mı gösterseydim? Beni arayıp aramayacağını bile bilmiyordum oysa. “İnan bana anne,” dedim, “yıllardır, çocukluğumdan beri ilk kez mutluyum, yıllardır ilk kez ellerini tuttum bak, ne olur bir kez olsun anla beni.”

Ama kapı kapanmıştı, söylediklerimi duymuyordu.

Ne düşündüğünü bilmiyorum. Yine de ondan sonra olanlara pek karışmadı. Belki de gözlerimdeki içtenliği, o tuhaf parıltıyı görmüştü. Kimle karşılaşsam görüyordu çünkü o günlerde.

Herşeyin böyle, beklenmedik biçimde, inanılmaz bir rastlantıyla başladığı, yaşamımdaki renklerin bile değiştiği o geceyi izleyen aylar, onunla geçen günler hiç de beklediğim gibi olmayacaktı. Tanıdığım insanlara benzemiyordu. Ben ilk kez böyle bir ilişkiye girmiştım, ne yapmam gerektiğini bilmiyordum, beni sevdiğini hissediyordum, çok sevdiğini, sonra birden kendimi yapayalnız buluyordum. Bir an gözlerine bakıp otururken mutluluktan uçuyor, böyle birşeyi hak etmediğimi düşünüyordum, birkaç dakika sonra tek bir bakışıyla, tek bir sözüyle dev bir uçurumun dibinde ağlarken buluyordum kendimi.

İlk günlerden birinde bana göre biri olmadığını söyledi, aklımdan geçenler neydi acaba, puslu bir camın arkasında duruyordu, henüz çok erken olduğunu, onun için böyle davrandığını, başka sevgilileri olduğunu, korktuğunu, korunmaya çalıştığını düşünüyordum.

Dedim ya, o günlerde hiçbirşey umurumda değildi, herşeye katlanmaya hazırdım.

Sonra bir akşamüstü okuldan çıktığımda beni beklemezken, kapısını çalıp içeri girdiğim ve onu çok sessiz bulduğum o akşamüstü ayrılmak istediğini anladım. Güçlü olmalısın diyordum kendi kendime, hani hiçbirşey umurunda değildi, ama yapamazsın, burada onun yaşamına zorla girip onun hayatını alamazsın, seni istemiyorsa git. Ve çıkıp gittim. Sakince veda ettim, kapıda durup arkamdan baktı, üzgün görünüyordu, birşey söylemedi ama, çıktım, tek başıma kalamayacağımı biliyordum, Esra'ya gittim, artık herşeyi biliyordu, merakla sorular soruyordu, hayır kavga etmemiştik, ona hiçbirşey anlatamadım, ne olduğunu bilmiyordum ki, çıkıp sokaklarda sersem gibi yürüdüm, telefon kulübelerinin önünde durdum, vazgeçtim, böyle olabilir miydi, sonunda geri döndüm, kapıyı çaldım, ona sarıldım, saçlarımı okşadı, bana çay yaptı, o gece orada kaldım.

İşte o gün, oradan çıkıp gitmeyi başaramadığım o akşamüstü herşeyi belirledi.

Bütün o aylar boyunca aynı sahne hep yeniden çekilecekti. Benim yerim burası değildi, onun istediği ben değildim, ama beni sevmişti, bense çılgın gibi... Bütün yaşamımı kaplamıştı artık, mutluluk oydu, asık yüzüyle otursa da, beni güldürmek için komiklikler de yapsa, onun telefonları, onun yüzü, onun dokunuşları, onun konuşması... Bana acıyor diyordum bazen kendi kendime, beni aldatıyor, deli gibi kıskanıyordum, onun istediği biri olmaya çalışıyordum aklımca. Oysa onun istediği gibi biri kimdi bilmiyordum ki. Zaten birinin istediği gibi olamazsınız.

Ama çaresizdim, çok çaresizdim, bana yol gösterecek kimse yoktu, kendi başıma öğrenmeye çalışıyordum, bütün işaretlerin farklı anlamlar taşıdığı bir alanda yürüyordum, el yordamıyla, o bunlardan söz etmezdi, belki de sözcükler, bütün dünyadan, ki-

taplardan, şarkılardan, başkalarının konuşmalarından, anılardan, ilgisiz olaylardan, şakalardan sözeden sözcükler bize, ikimize gelmezdi hiç. Çok kez, kendimi umutsuzca, bu eve sığınmış bir çocuk gibi hissettiğimde, üzülür, gözlerime bakar, beni okşar, birkaç sözcükle beni yeniden kendine güvenen, güzel, gururlu, mutlu Aslı yapardı.

Onla birlikteyken gündelik hayatın içinde onu sıradan biri sanırdı insan bir süre sonra, bizlerden biri çünkü hiç karşı koymazdı buna, sonra uzaklaşınca fark ediyorum nasıl anlamadığımı, hiç anlamadığımı... Kimseyi böyle sevmediğimi biliyorum ama böyle özlemeyeceğimi...

Bir yerlerde ona rastlamak, uzakta, kalabalığın içinde birile-riyle konuşurken görmek bile güzel.

Yanımdaydım neredeyse bir yıl boyunca. Bir budala gibi herşeyi istedim, asla şanslı olmayan bir kumarbaz gibi, tabii kaybettim. Oysa onun kıpırdadıkça değişen binlerce biçimi olduğunu yeni anlıyorum, bir kaleidoskop gibi değişen biriydi o, biçimlerden biri bile beni mutlu etmeye yeterdi. Gerçekten. Onunla konuşmak, ona dokunmak, yanında uyurken bana sarılıp homurdanışını, anlaşılmaz şeyler söylemesini duymak, telefondaki boğuk sesi, hiç konuşmadan uzaklara bakarak oturduğu geceler, birdenbire küçücük bir çocuğa dönüşüp komiklikler yaptığı anlar... Yalnızca bunlar için bile bir ömür verilir.

Tıpkı çocukluk gibi, orada, onun gündüzleri bile karanlık, içine gömüldüğümüz yatağında, renkli yastıkların, bebeklerin içinde yatarken ona sarıldığımda, onu beklediğimde hissettiğim şey tek bir sözcükle anlatılabilir ancak: Huzur.

Yalnızca orada, sıcaklığını duyarken, bütün o savaşlardan, birbirini öldüren insanlardan, bütün o erkeklerden, onların dünyasından, binalara, doğaya, sokaklara, kentlere, sonra evlere, sonra da insanların içine işlemiş çirkinlikten kurtulacağıma

inanırdım, birkaç saatliğine, bir geceliğine, o çocuk gibi derin uykusundayken, kalkıp karanlıkta ona bakarken, soluk alıp verişini, uykusunda konuşmasını izlerken, sonra yaşamım boyunca ilk kez sakin, rüyalarla dolu, birdenbire sıçramadığım uykulara daldırdım.

Fark neydi, diye çok düşündüm sonraları, onunla sevişirken hiçbirşey düşünmüyordum, işte buydu. Başka birşey düşünmemek, hiçbirşey düşünmemek. Yalnızca öpmek, sarılmak, dokunmak, kıvranmak, zevkten ağlamak, gülmek, beklenmedik bir dokunuşla sıçramak, vurmak, ısırarak, çizmek, ıslanmak, delice istemek, içime girmesini, girmesini, biraz daha biraz daha artık daha fazlasının olamayacağı kadar, hiç bırakmayacakmış gibi sarılmak, bilinmeyen bir meyveyi yermiş gibi öpüşmek, o odada, karanlıkta, yumuşak yorganların arasında, dolaptaki giysilerin içinde, halının üstünde, anne babalarının, tanıdıklarının asla gelmeyeceğini bilen iki çocuğun oyunu gibi, hiçbirşey düşünmemek, daha çok mutlu olmaktan, daha çok mutlu etmekten başka hiçbirşey, çocukluğumdan beri kirlenmiş sözcükler olarak gizlenen şeyler söylediğinde bile hiçbir çağrışımın peşine takılmadan sevgi sözcükleri olarak anlamak, peşimdeki tüm insanları, tüm anıları, tüm bağılılıkları, tüm gölgeleri, tüm sözcükleri bırakarak gitmek, çok uzaklara, bu dünyanın ayrıntılarından, yolculuğun ayrıntılarından hiçbirisi olmadan, yanıma hiçbirşey almadan çırpıl-çıplak gitmek, kimi zaman baş döndürücü bir hızla uzaklaşmak, boşlukta tanımsız bir yerlerde yuvarlanmak.

Fark buydu işte.

Onun erkenden çıkıp gittiği sabahların birinde yine telefon çaldı, sanki bilirmişim gibi hiç yapmadığım birşey yaptım, hiç düşünmeden kayıt makinesinin sesini açtım, genç bir kadın sesi, “Bebeğim yine yoksun, ben çok uzaktayım, saat farklarını bir türlü ezberleyemiyorum, şimdi başka zamanlarda yaşıyoruz, yine ararım,” dedi, telefon kapandı.

Telefonun başında kalakaldım. Yıllardır birlikte olunan birinin konuşma biçimiydi bu. Öylesine rahat. Ne düşünmem gerektiğini bilemiyordum, boğazıma birşey düğümlenmişti birdenbire, eski sevgilisi, hayır onunla görüşmediğini biliyordum, yalnızca bir rastlantıyla bu evde ilk kez içimden geldiği gibi davranarak bu sese tanık olmuştum.

Beni aramadığı, birdenbire bir gece, birkaç gün ortadan kaybolduğu, tanımadığım dostlarıyla bir yerlere gittiğini söylediği,

bir türlü ayrıntıları bir araya getiremediğim gizli yaşamından hep kuşku duymuştum. Ama sormaya kalkıştığımda herşey kötüye giderdi. Çılgınca kışkırdığım halde sormamak için kendimi tutuyordum. Benim yanımdayken çalan telefonları neden açmadığını, giysilerinde bulduğum saç telini, birkaç gün önce yokken birden ortaya çıkıveren bir gömleği, koltuğun altından çıkan o kolyeyi, boş bir içki şişesini sormamam gerekiyordu. Nasıl olsa akıllıca bir cevap verecek ya da sessizlik başlayacaktı.

Yalanlar ve sessizlik. Tüm yaşamımda en çok korktuğum, kaçtığım şeyler bunlar değil miydi? Onun için sormuyordum, aramızdaki çok ince bağı koparmak için sanki hazır bekliyordu, en küçük bir yanlış yaparsam, bu evin, bu oyunun kurallarını bir an için unutursam yanacaktım.

Ama o sabah, birdenbire kendimi inanılmayacak kadar kötü hissettiğim, göğsüme dek yükselen o boğuntuyla makinenin başında oturduğum o sabah telefondaki kadının sevgilisi olduğunu biliyordum. İçimdeki ses yine unutmamı, herşeyi zamana bırakmamı söylüyordu. Başladığım gün bilmeliydim. Esra onunla ilgili bir sürü şey anlatmıştı. Bütün o kadınlar onu yanlarında tutamamışlardı. Ama ben bu savaşı kazanacaktım. Beni bir çocuk gibi sevdiğini biliyordum. Ara sıra kaçamakları olduğunu da... Oysa aynı anda bir başkasıyla sürdürdüğü hiç aklıma gelmemişti. Onlar gelip geçici diye düşünmüştüm hep. Bütün bir gün o ses kulağımdaydı, akşam onu aradım, öylesine başladığım konuşma birden biçim değiştirdi, kendimi tutamadım, ağlayarak beni aldattığını bildiğimi, bundan nefret ettiğimi, nasıl bir alçak olduğunu söyledim, ilk kez böylesine öfkeli sözcükler kullanıyordum, susuyordu, kendi kendime gidiyor, gidiyor ve bir daha artık onu göremeyeceksin, bu konuşmadan sonra herşey bitecek, bir daha düzeltemeyeceksin dediğim halde duramıyordum, kendimi aşağılanmış hissediyordum, hiçbirşey söylemeden beni dinliyor-

du, bir sözcük gelebilir miydi bir yerlerden, tek bir sözcük, bir yalan, sandığım gibi olmadığını söyleyebilir miydi, herşeyi kolayca açıklayabilir miydi, buna inanmaya hazırdım aslında, ama söylemiyordu.

Sonunda, “Peki, ne istiyorsan düşün, ama yapmaman gereken birşey yaptın,” dedi. Ne yapmıştım ki? Telefonu dinlemiştim, herkesten, herşeyden özenle korumaya çalıştığı yaşamına aldırışsızca saldırmıştım, yaşamının kıyısında bir yerde durmam gerekirken tam içine dalıvermiştim, bana ait adadan çıkıp bir başka adaya geçmiştim, birbirinden ayrı, uzayda uçuşan daireleri birbirine karıştırmış, bütün o görkemli uyumu bozuvermiş-tim, birinden ötekine geçmek yalnızca ona aitti oysa. Telefonu kapadık.

Yatağın üstünde kucağımda ‘sevgili telefon’ken ‘Allahın belası telefon’a dönmüş o bağlantı kutusuyla oturuyordum, hâlâ içimi çekiyordum, herşeyi denemiştım, ama olmamıştı işte, yine de kaybetmiştim, tam umutlanırken, tam herşey yoluna giriyor diye düşünürken...

Bu benim kurgum değil miydi, başından beri, onun bilmediği, farkında bile olmadığı bir kurgu, şimdi yine kendi kendime bozuyordum işte, hiçbirşey söylemiyordu, yeniden aradım, ona “bebeğim” diyen bu kadın kimdi en azından bunu bilmeye hakkım yok muydu, açmıyordu telefonu, kendimden nefret ediyordum, şu berbat dizilerdeki aptal kadınlara benzemiştım sonunda, evde olduğunu biliyordum, ama telefon boşuna çalıp duruyordu, çılgın gibi evden fırladım, artık herşey çığından çıkmıştı, kendime inanamıyordum, yaptıklarımı denetleyemiyordum, zile bastım, gözlerimden yaşlar akarken sürekli çalan zilin sesini duyarak kapının önünde bekledim, sonunda kapıyı açtı, hiçbirşey söylemeden dönüp içeri gitti, ben de peşinden.

“Yalnızca kendi isteklerini düşünüyorsun değil mi?” diye sordum. “Seni mutlu etmeyen hiçbirşeyi görmek bile istemiyorsun. Başkalarının ne hissettiğinin hiç önemi yok. Ne hissettiğimi biliyor musun, nasıl kötü hissettiğimi?”

Duvardaki büyük resmin karşısında oturuyordum. “Ötekiler gibi beni de üzeceksin. Birlikte olduğun herkesi üzüyorsun çünkü, bir oyunbozansın sen, birşeyi beğenmediği zaman, herşey yolunda gitmediğinde kenara çekilip oynamıyorum diyen çocuklardan biri, evet çocuksun, seni mutlu edelim istiyorsun, evet telefonu dinledim, bunun için benden aynlacaksan ayrıl, dinledim çünkü, çünkü nedenini bilmiyorum, belki de meraktan, kötü birşey olduğunu biliyorum, ama yaptım çünkü kendime güvenimi kaybettim, burada senin yanında, senin olduğumu bilemiyorum, hep gölgeler uçuşuyor etrafta, sana öyle seslenen kadının kim olduğunu bile sormadım, bir sürü şeyi daha sormadım, bunların bana nasıl acı verdiğini hiç anlamıyor musun?”

Yüzüme bakarak oturuyordu. Resimde büyütülmüş eski bir gazete sayfası var. “*Meclis dün gürültülü bir toplantı yaptı*” yazıyor. Yanında Brigitte Bardot, ilk filmlerinden birinin setinde, makyaj masasının önünde, başını hafifçe çevirmiş, omuzlarının üstünden yan gözle bana bakıyor, “*Artık vücudunu teşhir eden filmlerden ziyade sanat kabiliyetimi gösterecek roller*” istiyormuş. “Beni duyuyor musun, neden konuşmuyorsun, sana ulaşamadığım zamanlarda herşeyden nefret ediyorum, beni neden böyle mutsuz ediyorsun,” diyorum.

“Bu söylediklerin doğru değil,” diyor. Uzakta ışıklar var. Sesinde belirgin bir duygu yok. Mutsuz mu, öfkeli mi, bıkkın mı? “Yapmaman gereken birşey yaptın. Burada mutsuz değilsin, sana kötü birşey yapmıyorum, yalnızca kendi yaşamımı korumaya çalışıyorum. Herşeyi birden isteme.”

Oysa herşeyi birden isteyen kendisiydi.

Aklıma bir gece ona söylediğim sözcükler geliyordu. “Senin yanındayken ilk kez kendimi böyle güvende hissediyorum, burada kimse bana birşey yapamaz,” demiştim.

Söyleyin bana, insan aşktan ölebilir mi?

Onun gittiğine, bu kez beni gerçekten bıraktığına inandığım her ayrılıkta kalbimdeki acı öyle büyük olurdu ki ertesi sabah yeniden yaşıyor olacağıma inanamazdım. Benim kulağıma fısıldadığı sözcükleri bir başkasına söylediğini (oysa mutlaka söylemişti), bir başkasıyla da öyle seviştiğini düşündükçe çıldıracak gibi olurdum.

Yavaş yavaş onun yaşamında bir yük olduğumu anlamaya başladım. Orada onun büyük resimlerle kaplı salonunda denize bakarken, karşı kıyının, köprünün, arabaların, denizin içindeki kulenin ışıklan yanarken, geçerken, sönerken, beni nereye kadar taşıyacağını merak ederdim. Onu böyle çılgınca sevdiğimi bilirken asla git demeyecekti. Böyle şeyler söylemek ona göre değildi çünkü, sanki bir çocuk gibi sonsuza dek, onun çocuğu gibi burada, yanında kalabilirdim istersem, ama artık mutsuz olduğunu görüyordum, başka kadınlar, şimdi o, yarın bir başkası, giderek daha da mutsuz olacaktı, evde onu bekleyen, tek bir sözüyle yaşamdan vazgeçen, tek bir sözüyle gülmeye başlayan bir çocuk... Böyle mutlu olmak mümkün müydü?

Bunu haketmediğimi biliyordum, ama gidemiyordum işte, ne yapabilirdim? Gitsem, yeniden o karanlığa dönssem, kendi başıma kalsam duyacağım acı dayanılmaz olacaktı. Onun için tümüyle gitmek istedim, yapmak istediğim hiçbirşey yoktu, işte bu evin renklerinden, müziklerinden, resimlerden, onun sözcüklerinden, gülüşünden, onun yaşamındaki insanlardan, kimsenin onun gibi canlı anlatamayacağı anılardan -sanki gerçekten o

insanları, o yerleri, o günleri görmüşüm, yaşamışım gibi aklıma geldiğinde gözümde canlanıyor, hepsini tanıyorum- başka hiçbirsey beni ilgilendirmiyordu.

Onun için ölmek istedim. Ölmek istediğim gece ilk kez bir mektup yazdım ona, tam da eski romanlardaki gibi, ölürken bile birşeyler anlatmaya çalışmak, oysa sözcükler yalnızca geriye dönüşler için gerekir, geriye dönülmeyecekse yazdıklarımın ne anlamı olabilirdi ki? Neden yazdım bilmiyorum.

“Hayatım boyunca hiç böyle üzüleceğimi, birinin beni böyle acıtacağını düşünmemiştim. Şimdi inan bana yüreğimi söküp çıkartmaktan başka birşey istemiyorum, binlerce yıl önce çok uzak bir uygarlıkta yaptıkları gibi. Onlar da aşk acısına çare olarak mı bunu bulmuşlardı acaba?”

İnsanlara ne yaptığını biliyor musun sevgili Nevit? Onları sakız gibi çiğniyorsun, şekerleri bitince de tükürüyorsun. Benzetmeyi hiç beğenmedin, değil mi? Belki uzaktan gördüğüm, gizlice fotoğraflarına baktığım eski sevgililerin ve ben, senin kurbanların. O eski tasvirlerdeki aşk tanrısına ne çok benziyorsun, sevimli, inanılmaz güzellikte, bir çocuk, insan elindeki oku oyuncak sanıyor önce, çocuğun güzelliği okun tehlikesini unutturuyor, oysa doğru, sen onu hiç gizlemedin, kalbimizden vurulacağımızı bile bile geldik, ama şimdi yemin ederim hiçbirşey o oku çıkarıp atmama yardım edemiyor, gittiğim yerlerde insanlara bakıyorum, hepsinden nefret

ediyorum, dün evde yatağına yatıp -üstünde kimbilir benimle birlikte olduğun günlerde bile kaç kadınla seviştiğin yatağında- bu kez gerçekten gidip gidemeyeceğimi düşündüm, yine de kalmak istedim biliyor musun, hâlâ kalmak istiyorum, birini sevmek böyle birşeymiş demek ki, çok sıkıldın değil mi, bir tek görüntü hiç sana yeter mi, ne istiyorsun, bütün kadınları mı, kabretsin, bütün kadınları alamazsın.

Evde başka bir kadına ait her ayrıntıyı buluşumda sana sorduğum gibi -cesaretimi toplayabildiğim zamanlarda- yine sorsam gülüp geçeceksin, neden doğruyu söylemiyorsun, yaşamın başka alanlarındaki inanılmaz dürüstlüğünü neden sürdürmüyorsun, hepimize aynı şeyi yapmadın mı, biz üzölmeyelim diye mi?

Bir keresinde bana, 'Neden herkesi üzöyörüm, tek istediğim, kimseyi üzmemek olduğü halde, neden en sevdiğim insanlar bile günün birinde benim yüzümden acı çekiyor?' diye sormuştun. Telefonda ağlıyordun, belli belirsiz, ilk kez, neler olduğünü anlamıyordum, kimsenin seni böyle üzmeye hakkı olmadığını düşünüyordum, senin istediğini yapman gerektiğini, yaşamını başkalarının kuramayacağını, herkesin kendi hayatını, kendi acısını kendi başına yaşayacağını söylemiştim. Çünkü o zaman senin yanımdaydım ve belki de kapının dışında kalan, içerde olduğünü bildiği halde kapıyı açmadığını anlayan bir başkası sana şimdi kapının dışında kalınca söylediklerimi söylemişti.

Ancak şimdi, hem de aynı acıyı duyduğüm zaman anlayabiliyorum söylediklerinin doğru olduğünü. Evet sen herkesi üzöyorsun, inanılmaz acı veriyorsun, şu ünlü çapkınlara benziyorsun. Ama onların ne olduğünü biliyoruz, senin gibi sevgi dolu değiller, sen efsunlu bir sıvı gibi içimdeki boşluklara girdin, damarlarımda dolaşmaya başladın, kurtulmak mümkün değil, herkes birbirini aldatıyor, ama şaşırımıyorsun, bu kadar etkilenmiyorsun, kimse kendini böylesine vermiyor çünkü, kimse okunu böylesine doğru yere saplamıyor.

Şimdi, o kapıda ağlayan kızı, sana yıllardır aşk mektupları yazan, kendi kendine ismini yazdığı duvarlarına bakıp özleyen öteki kadını, uzak bir ülkeye giden bir başkasını, hepsini hepsini anlıyorum, hepsinin acısını taşıyorum içimde, senden nefret ediyorum artık, senin için ne değişiyor, eve başka bir kadın geliyor, yeni bir macera başlıyor, yeni bir müzik çalıyor, telefonu cevap makinesine bağlıyorsun ve onunla sevişmeye başlıyorsun, şekeri bitene dek.

Doğru sen hep söyledin, dünya yalanlarla dolu, belki becerebilseydim, senin kurduğun yalanlardan bir dünyanın içinde kalabilseydim yine de sana sarıldığımda bu dünyada güvenebildiğim tek kişi olduğuna, bir çocuk, bir erkek, bir dost, bir kardeş gibi huzur içinde yanında uyuduğum tek insan olduğuna inansaydım... Bece-remedim.

Cem'in bir keresinde söylediği gibi, sevgiye doymuyorsun sen, tam onun cümlesiyle, 'Sevilmediğini hissettiği hiçbir yerde durmaz, hayır, yanlış söyledim, çok sevilmediği hiçbir yerde durmaz, hepimizin onu çılgınca sevdiğimize inanmazsa artık yaşayamaz.'

Ne tuhaf, bunları yazarken bile gözümün önündesin. Dayanılmaz gülümseyişini, sevgiyle dolu gözlerini görünce birden yine sana kızmaktan vazgeçiyorum. 'Onu, küçük, çok sevimli olduğu için yaramazlıklarına göz yumulan bir çocuk gibi düşünmelisin. Büyüyecek ve artık yanaklarını sıkamayacaksın. Bunu bile bile nasıl kötü davranabilirsin ki?' diyordu Cem, 'Onu mutlu edecek, onunla birlikte olacak insanın nasıl biri olduğunu biliyorum, ona çılgınca âşık, ama kendini silebilen biri. Hep yanında olacak, onun küçük yalanlarına, kaçamaklarına, bir macera peşinde kayboluşlarına aldırmayacak, mutlu olduğunda herkesi mutlu edeceğini, özgürlüğü elinden alındığı anda bütünüyle mutsuz olacağını bilecek biri. Annesi gibi...'

*Sence böyle biri var mı Nevit? Birini deliler gibi severken, onla sevişmek için saatleri sayarken, kalabalıktaki buluşmalarda gözle-
rinin içine bakıp, artık üstündekileri çıkarıp içine almayı, küçültüp*

cebine sokmayı böylesine isterken başka bir kadına bakışını görmeye dayanabilecek biri var mı?"

Bu mektubu hiç okumadı. O gece, kendimi öldürmeyi düşündüğüm, herşeyden vazgeçtiğim o gece, babam birdenbire kötüleşti, apar topar hastaneye gittik, geceyi onun başında geçirdim, kendini bilmeden sayıklarken, böylesine lanetlenmek için ne yaptım diye düşündüm, işte karşımda böyle sayıklayan, her gün biraz daha ölen bu adam bir zamanların en yakışıklı, en çapkın erkeklerinden biriydi, o da Nevit gibi tüm sevenlerini aldatmıştı, annemi bile, ilk başlarda halam hep, "O kadınların ah'ı tuttu seni," derdi, orada herşey karmakarışıkken, herşey bitmişken, böyle saçmalıkları düşünüp duruyordum, sabah doktorlar geldi, yeniden konuştular, yeniden ilaçlar verdiler, "Herşey denetim altında," diyorlardı, sanki hayatı denetim altında tutacak denli güçlüymüşler gibi... Annemle o boktan hastane odasında oturuyorduk, kapı açıldı, Nevit girdi, birkaç dakika sonra babam kendine geldi, rüya gibiydi.

Orada, babamın ölümünü beklediğim, Nevit'ten ayrıldığım, tüm hayatımın bittiğini düşündüğüm o gecenin sabahında Nevit'in annemle, babamla oturup sanki eski bir tanıdık gibi sohbet etmesi, benim elimi tutması bir düş değilse bile Tanrının işaretleriydi.

Ona o mektuptan, ölmek istediğimden hiç söz etmedim. Sanki birşey olmamış gibi yeniden başladı. Ölümünden önceki son canlanış ânıymış, herşey için, nereden bilebilirdim?

O geceden sonra babam eski neşesine kavuştu. En azından öyle görünüyordu. İlaçlarını içiyor, dostlarını çağırıyor, odasından çıkıp yardımla evin içinde bile olsa biraz dolaşıyordu. Eskisi gibi televizyon seyretmeye bayılıyor, sevdiği eski bir film oynadığında bizi de yanında istiyordu. Nevit sık sık bize geliyor, annemle konuşuyor, babamın yanında oturup *Çocuklarla Evlilik* dizisini seyrediyordu.

Yaz sonu bir haftalığına bir sahil kasabasına gittik. Yalnız ikimiz. Denize girdik, çocuklarla oynadık, balığa çıktık, seviştik. Geceleri bana hiç duymadığım masallar anlattı. Kendi kendime verdiğim sözü tutuyordum artık, savaşmaktan vazgeçmiştim, herşeyi olduğu gibi kabullenecektim, onun istediği gibi, sürüklenip gidecekti, kendiliğinden olacaktı herşey.

Bir sürü fotoğrafla, tenimizde hâlâ tuz tadı geri döndüğümüzde mutlu olduğumu kendime bile söylemek istemiyordum.

Esra'yla yüzyıllar öncesinden kalma bir kiliseye gidip adaklar adamıştık, herşey yoluna girecekti, kendi kendime insan sonsuza dek kötü şeylerle karşılaşmaz ya, bir yerde bir dönüm noktası olmalı, diyordum.

Annem bile arkadaşlarıyla oyuna gitmeye, eve insanlar çağırmaya, babama bakmaya gelen hemşirelere iyi davranmaya başlamıştı. İstedğim okulu kazandığım haberi geldiği akşam Nevit'le yemeğe gittik, dönüşte beni eve bırakırken annemle oturup gelecekten sözettik.

Bence üçümüzün gelecekte sözetmesi oldukça garipti. Gerçekten.

Babamın hastaneye kaldırıldığı o geceden sonra evde kalmaya özen gösteriyordum. Her an yeniden böyle birşey olacağı korkusu vardı içimde. İçerden en küçük bir ses gelse ayağa fırlıyordum. Bütün uykularım tedirgin bir alacakaranlığa dönmüştü.

Okul açıldı. Uzun, sıcak, karmakarışık yazın ardından yeni bir dönem başladı hayatımda. Nevit sanki durgunlaşmıştı, ne zaman arasam evde oturuyor, kitap okuyor, filmiyle uğraşıyordu. Ama onu bu durgunluk dönemlerinde pek mutlu görmüyordum. Söylemediği, ama içini kemiren birşeyler vardı. Fazla zaman geçmedi, yine herşey eskisine dönüverdi. Yine kaçamak cevaplar, yine kuşkular, yine uzaklaşmalar... Beni iten, istediğim gibi davranmamı engelleyen, uzakta tutan o eli yine hissetmeye başladım. Ama sanki birdenbire büyümüştüm.

Çok soğuk, yağmurlu bir ekim sabahı babam öldü. Nevit'e ancak akşam haber verebildim. "Gelmemi ister misin?" diye sordu. O an öylesine büyük bir darbe yemiştim ki artık başkaları etkilemiyordu bile. "Hayır, gelme," dedim, "burası çok kalabalık, zaten yapılacak herşeyi yaptılar."

Cenazede beraberdik, bana sarılmıştı, mezarın içine kadar girdi, annem ağlarken yanına gidip elini tuttu, çok üzgün görünüyordu, gerçekten üzgün, ama birdenbire uzaklaşmıştık sanki.

Babamı düşündüm, bütün yaşamı mücadelelerle geçmiş, herşeyi kendi başına başarmış biriydi o. Kazadan sonra yeniden yürüyeceğine inanmış, yıllarca uğraşmış, ama sonunda gerçeği anlayıp vazgeçmişti. Herşeyle alay etmişti ondan sonra. Bana, insanın başına ne gelirse gelsin yaşayabileceğini, sonsuz bir acıyla da yaşanabileceğini öğretmişti. Ölümünden birkaç hafta önce, “Her zaman güçlü olmalısın,” demişti, “kendi başına yaşayabilmelisin, biz olmasak da, yanında sevdiğin kimse olmasa da, sen güçlüsün, yaşamını kuracak herşeye sahipsin. Sakın bir işe başladığında, bir karar verdiğinde yarı yoldan dönme. Herşeyi aşıp başardığını görünce o tereddüt ânına güleceksin. Eğer vazgeçersen asla sonuna ulaşamayacaksın.”

Bütün bunlardan sonra artık eskisi gibi güvensiz, her an ağlamaya hazır, korkak biri değildim. Artık Nevit’le yaşanan bu çılgınca iniş çıkışlardan, bir an mutluluktan uçarken birkaç dakika sonra belki bir bakışla, tek bir sözcükle, mutfakta gördüğüm iki kadehle, yatak örtüsünde anlam veremediğim lekeyle yeniden büyük bir çaresizliğe, umutsuzluğa düşmekten yorulmuştum.

Dev bir dalganın üstünde tam uzaklara gittiğimi sanırken bir başka darbeyle kendimi yine kıyıda buluyordum. Tabii tek başıma.

Onunla sevişirken çocukken bile görmediğim denli güzel, renkli, karmakarışık bir düşteydim, masal kahramanım ya da beni parçalayan canavar, hiç önemi yoktu, yalnızca o düşü yaşamak, böylesine canlı hissetmek, sesleri, çığlıkları, benim, onun, darbeleri, dokunuşları, dönüşleri, o düşü kaplayan ve sanki düş olmasını sağlayan, bizi ve tüm görüntüleri saran sıvıyı kişinin sonsuza dek kalmak isteyeceği, biraz kuytu, biraz ıslak, biraz buğulu, biraz karanlık, ama sıcak bir dünyayı yaşamak hâlâ ina-

namadığım birşey. Bir başkasının böyle hissedeceğini, bir başkasıyla bunu yaşayabileceğimi hiç sanmıyorum. Sanki ne zamandır ait olduğum bir dünya, bir başka gerçeklik vardı ve onu buldum, işte seviştığımız zaman bir anda oraya gidiyordum, ait olduğum yere, bu dünyanın sevmediğim, katlanamadığını görüntülerinden beni kurtaran, onları unutturan bir yere...

Ama orada kalmıyordum ki! Her keresinde yeniden dönmek sarsıyordu, bu iki dünyayı bağdaştıramıyordum, bir araya getiremiyordum, ona anlatamıyordum, başkalarına anlatamıyordum, hiç anlatamadım ki, birine ara sıra gidip geldiğiniz başka bir dünyadan söz etmek mümkün mü? Hem de dokunuşlarla...

Ayrılmaya karar verdikten sonra (tatile gitmişti, biraz kafa dinlemek için...) ona yazdığım ve okuyacağı ilk ve son mektupta bunlardan söz ettim işte.

"Evet beni oraya götüren, yıllardır aradığım, nasıl gireceğimi, o kapıyı açacak tılsımlı sözcükleri aradığım, gerçek ülkeme taşıyacak şifreyi sen buldun ve yine biliyorum ki seninle gidecek.

Senin söylediğin gibi, 'berşey bir arada olmuyor.' Seni gördüğüm her gün, her gece, her sabah gözlerime yerleşen o pırıltıyı senin de taşımanı istiyordum. Ben varken çalan telefonları açıp, yanında olduğumu söylemeni...

Bütün o kadınları, en çok da bir zamanlar, şimdi bu duyduklarımı sana yaşatan o kadını unutmamı istiyordum.

Yaşamın bana nasıl bıkkınlık verdiğini, bu insanlardan, yüreklerine kazınmış tüm bu kötülüklerden, televizyonda görünce ağladığım savaşımlardan, yıkımlardan, bu yoksulluktan, bu hastanelerden, mezarlıklardan, bu çirkinliklerden nasıl usandığımı, bunları taşıyamayacak denli zayıf olduğumu anlamamı, korkarak uyandığım gecelerde

anlattıklarımı geçiştirip beni sakinleştireceğine inanmayı, hepsinin doğru olduğunu, ama yanımda olduğunu söylemeni istiyordum.

Oysa sen haklıydın, bunların hepsini yaşamıştın. Böylesine acı duyarak, böyle herşeyin sana çarpıp zedelemesine izin vererek yaşamamayacağını biliyordun. Evet öğrendim. Şimdi bunca zaman sonra bana ne yapmak istediğini anlayabiliyorum. Söylediklerini yapıyorum, bu dünyaya geri döndüm. Artık o hâlâ hatırladıkça beni ürperten dalgalanmaları istemiyorum, dakikalarca çalıp açılmayan telefonun sesini ya da makinedeki boğuk cümleleri ne zamandır duymuyorum, bana her gün çiçekler gönderen biri var, her gün gelen çiçekleri seviyorum, dünyanın en güzel kadını olduğumu duymak hoşuma gidiyor, evet haklıymışsın öğrenmek gereken tek şey buymuş, suyun üstündeki taşlara basarak yürüyüp gitmek, içine girmemek, yansıyan, görüntülere bakmamak, öyle yapıyorum işte, herşey düz bir çizgide gidiyor, beklenmedik birşey yok, şaşırtacak birşey yok, o her gün. aynı saatte arıyor, aynı saatte çiçekler geliyor, armağanlar, onun tam yanında duruyorum, bu ne demek biliyor musun, tam yanında durmak?

Bir kadın senin ancak arkanda durabiliyor sevgili Nevit. Kocaman görüntünün ardında bir yerde, gölgenden seçilemiyor. Başkaları da var mı bunu asla bilemiyorsun, bilemedim, bence vardı, hep vardı ama her keresinde ince söz oyunları, yüzündeki gergin ifadeyle, gözlerine yerleşen bikkınlıkla beni hep yalanladın.

Şimdi biliyorum, senin tek bir kadınla, tek bir kitapla, tek bir müzik parçasıyla mutlu olmayacağını, her sabah kalktığında yeni bir heyecan duymazsan mutsuzluktan öleceğini biliyorum..

Bunu sana yaşatmak isterdim. Gerçekten istediğim tek şey buydu, seni her sabah uyandığında yeniden mutlu etmek, böylece çılgınca görüntüler eşliğinde, ama benimle yaşamayı sağlamak. Oysa senin değişimlerine kapılmaktan, onları izlemekten, onları yorumlamaya çalışmaktan başka birşey yapamadım ki.

Belki doğru, yalan söyledim, istediğim tek şeyin seninle bu sonsuz maceraya girmek olduğunu, her gün yeniden tek bir bakışla, telefonun çalmasıyla, küçük bir kâğıda yazılmış sözcüklerle kalp atışlarının hızlanmasını, beklenmedik bir anda tam herşey yoluna girdi derken yerin ayaklarımın altından kayıvermesini, bu sonsuz sarsıntıyı istediğimi söylerken yalan söyledim.

Ama beni senden iyi kim anlayabilir? Belki de aslında hiçbirşey istemiyordum, ne istediğimi, ne düşündüğümü sözcükler halinde belirginleştiremiyordum bile. Birlikte saatlerce oturduğumuz o ilk gece seni seviyordum ve bunca zaman hep aynı, hâlâ aynı, seni seviyorum, doğrusu bu.

Sürekli bir duvara çarptım, sürekli sanki görülmez bir el beni uzakta tutuyordu, yapmak istediğim hiçbirşeyi yapamadım. Senin istediğin kadın, bu nasıl birşeydi bilmiyorum, onu olmaya çalıştım, yeter ki o duvar belirmesin, o görünmez el beni yine itmesin diye, senin sevimli küçük kızın, senin küçük fahişen, senin dostun, evet bunları seninle öğrendim.

Birinden, delice sevdiğin birinden ayrılmak zorunda olmak, ama ayrılırken onu da içinde götürmek, içinde, ondan uzaklaştığın her adımda onun içinde büyüdüğünü, içine sığmadığını duymak, kurtarmaya çalışmak, içinde tutmaya çalışmak, boğulmak, bütün bir dünyanın, bütün görüntülerin, anıların, çocukluk günlerinin, gelecek düşlerinin, bugünün renklerinin siliniverdiği bir anda yine de ayrılmak zorunda olmak, bunun ne demek olduğunu biliyor musun? Eminim biliyorsundur.

İşte şimdi senden ayrıldım. Sanki o ilk ayrılık ânında içime sığdırmaya çalışıp başaramadığım şey şimdi sakince duruyor, zaman zaman kalbimi sıkıştıran, karın boşluğundaki o bildik burkulmaya yol açan, ellerimi titreten, gözlerimin dolmasını sağlayan o olsa da eskisi gibi değil, duruyor, sanki içimde katılaştan bir ruh.

Bak artık ağlamıyorum, kendimi öldüreceğimden korkuyorlardı, kendini öldürmek başka nasıl olabilir ki, içindeki coşkuyu, içindeki çocukluğu, içindeki mutluluğu, içindeki kendini verişi öldürmekten başka nasıl olabilir ki? Bütün bunların olmadığı bir dünyaya geri döndüm, hepinizin söylediği gibi, hepinizin yaşadığı ve yaşadığı sürece söylenip durduğu, başka şeyler söyleyip yine de onları değil bu katılaştan yüreğinizi bulduğunuz dünyaya geri döndüm.

Belki de tek istediğim birlikte bir şarkı söylemekti, benim şarkımı, basit, sıradan, sevimli bir şarkı, ama söylemedin."

*Sözcükler ve hareketli resimler
ya da
Cem'in öyküsü*

Bu günlerde, aslında uzundur, tek yaptığım okumak, amaçsız yürüyüşlere çıkmak, yazmak. Sanki yıllardır kaçırdığım, bir yerlerde, işte yıpranmış bir cildin içinde, kimsenin bize söylemediği ya da birilerinin hep gizlediği bir sırrı, beklenmedik birini bulacakmış gibi sayfaları çeviriyorum. Kitapların içinde bazen unuttuğumuz tanıdıklara, yitirdiğimiz insanlara da rastlar mıyız?

Okumanın berbat birşey olduğuna inanan bir tanıdığın bütün kitaplarına el koydum. Ailesinden kalma eski kitaplar, bir dönemin romantik aşk romanları, adını bile duymadığım yerlere yapılmış keşif gezilerinin öyküleri, edebiyat tarihlerine girememiş şiirler, okul albümleri, günlükler, savaş yıllarında yazılmış mektuplar, inanılmaz serüvenler, masallar, hayalet öyküleri, karanlık dehlizler, rüzgârlı tepeler, ürpertici şatolar, aşk uğruna hiç

beklenmedik çılgınlıklar yapan kadınlar, çirkinlikleri yüzünden büyük acılar çeken insanlar, intikam, güzel kadınların yaşadığı pırıltılı dünyalar... Giysilerinin yürürken çıkardığı hışırtıyı bile duyabiliyorum desem inanır mısın?

Böylece en azından şimdi başkalarına anlatacak, üstelik çok hoşlandıkları sayısız öyküm var. Eskisi gibi dünyanın ne berbat bir yer olduğundan konuşmuyoruz böylece. Zaten ara sıra bana uğrayan yeni tanıdıkların da böyle şeyler dinlemeye pek niyeti yok. Onlara, gölgesinden kurtulamayan balıkçının başına gelenleri, ağaçlarla konuşan adamı, karın hiç kalkmadığı ülkedeki küçük sevgilileri anlatıyorum. Benim sevgilimse hiç görmediği, hiç bilmediği uzaktaki kentimi merak ediyor, çocukluğumu, seni, öteki dostları, sokakları, oynadığımız oyunları, güneşin bir parlayıp silindiği kış sabahları denizin ışıktan görüntüsünü, ilk aşklarımızı, doğduğum evi, çoktan unuttuğumuz ayrıntıları...

Hiç sana göre bir hayat değil, biliyorum. Evet kitap okumayı sen de seversin, ama böylesini değil. Senin için sözcüklerin nasıl yan yana getirildiği önemli, benim içinse öyküler.

Hep yeniden oraya dönmemi istiyorsun sevgili Nevit, çok mu yalnızsın yoksa? Sen? İnanmak güç. Bazen düşünüyorum, seni, ötekileri, eski günleri, unutamadığım öyle çok şey var ki, bunları hatırlanmaya değer bulduğuma bile şaşarsın, sabahlara kadar kahve, sigara içerek, “onlardan biri” olmayacağımızı anlattığımız geceler, daha doğrusu seçtiğimiz sözcükler oraya çıkıyordu, yaşlanma korkusuyla başkaları gibi evlenip çocuklar doğurmaya-caktık, kadınlara onlar gibi davranmayacaktık, işimizde başarılı olmak için şu yazılmamış kurallara uymayacaktık.

Eğer bilincimizin sınırlarını geçebilirsek, kendimize koyduğumuz -yoksa başkalarının koyduğu mu desem?- sınırları aşabilirsek başka bir dünyaya, başka bir gerçekliğe ulaşabilir miyiz gerçekten?

Onun için mi insanlar gülünç törenler düzenleyen garip kı-
lıklı falcılara gidiyor, cam kürelerin önünde oturuyor, karanlıkta
elele tutuşup bir yerlerden çoktan yitirilmiş sevgilinin dönmesini
bekliyor, resimli ortaçağ kartlarının yan yana gelişindeki rastlan-
tılardan anlamlar çıkarıyor, cam şişelere renkli kumlar doldurup,
küçük boynuzları efsunlanmış sulara batırıp bir yerlere bırakıyor,
bir döngü haline gelen anlamsız davranışları yineleyerek gerçeğin
değişeceğine inanıyor?

Onun için mi bir sürü insan yalancıların peşine takılıp ef-
sanelerin kurtarıcısını bulduğunu sanıyor, bütün hayatını eski
kitaplardan alınmış emirlere göre kuruyor?

Düşünsene, günün birinde kıyıya yanaşacak gemiden inen
beyazlar giymiş bir adam. Herhalde kurtarması beklenen dünyayı
görünce gemiden el sallayıp geri dönerdi.

Nedir bu? Hepimizi saran mutsuzluk?

Gerçekten de bazen elimizdekilerle yetinmeyi unuttuğumuz
için, yanı başımızdakileri değil, asla ulaşamayacaklarımızı mut-
luluk sandığımız için mi böyle cezalandırılıyor?

Bizim kuşağımız, iyi okullarda okumuş arkadaşlarımız hep
o bitmeyen yabancılığı yaşıyorlar. Doğdukları ülkeye uyum sağ-
layamadıkları için mi -böyle yazanlar olmuşt- hayır, artık öyle
düşünmüyorum, başka ülkeleri de gördüm, oralarda da insanlar
tanıdım, her yerde aynı şey var, insanlar hep daha fazlasını isti-
yor.

Dünyayı sokak çocuklarına bırakmış, hayatı, ellerindeki
elektronik kutularla yönetmeye çalışan insanlar... İşte bizim
kuşağımız böyle, içinde bütün bir dünyanın, zamanından önce
tanıştığımız bir sürü görüntünün olduğu oyuncaklarla büyüdük,
şimdi önümüzdeki kutuların ışıklı ekranında istediğimiz herşey
var, artık bir okula, bir kitaplığa, bir sokağa gitmemize gerek
kalmadı, bütün dünya, bütün geçmiş, hatta kimi zaman gelecek,

bir düğmeye basınca karşımıza çıkıyor, sözcüklerle, görüntülerle, tablolarla, ayrıntılarla.

Aynı ekranda telefonlar çalıyor, mektuplar geliyor, filmler oynuyor, tuhaf oyunlar kuruluyor, tanımadığımız insanlarla görüşmeler yapılıyor, bilmediğimiz kurtuluş örgütlerinden bildiriler yollanıyor.

Sözcükler ve hareketli resimler. İşte bizim gerçekliğimiz.

Elle tutulan, dokunulan, sıcaklığı, soğukluğu, sertliği, kayganlığı, yumuşaklığı hissedilen şeylerin değil, onların görüntülerinin dünyası. Kavramların, işaretlerin, kısaltılmış metinlerin, kısaltılmış adların dünyası. Başka bir gerçekliğe geçmek, sınırları aşmak, yeniden oraya, dokunulan şeylerin dünyasına geri dönmek çok güç olacak. Tıpkı yatağından kıpırdayamayan hasta ve yaşlı insanlar gibi odalarımıza kapanmış böyle önümüzdeki kutularla konuşuyoruz. Dünyanın dört bir yanından mesajlar geliyor. Haberler, farklı dillerdeki sözcükler, dilleri ortadan kaldıran eski tablet işaretlerine benzer resimler. Kurgulanmış ve sizin yeni kurgularınız için hazırlanmış...

Hayat bu kutuların içindeki oyunlarla yeniden oluşturuluyor. İşte dört bir yandan size saldıran biçimsiz canavarlar, nereden geleceklerini bilemiyorsunuz, onlarla savaşmaya, onları öldürmeye, onlardan kaçmaya, kurtulmaya çalışarak saatler geçiriyorsunuz. Sonunda yorgun düşüp yenilgiyi kabul ediyorsunuz tabii. Kurtuluş yok.

Kendi yarattığı canavarla dövüşen ve hep yenilen bir kuşak.

Artık çılgın değil, öfkeli kalabalıktan uzak kalabilmek için yaratılan hücreler.

Evet, hep söyledikleri gibi bütün bilgilere ânında ulaşabiliyoruz. Ama bilgi bazen “ölümcül bir dost”tur, değil mi?

Belki de onlar, şu sınırları çizilmiş gerçekliğe katlanamayan, onun içinde başka bir yer, gizli bir geçitle inilen bir oda olduğunu düşünenler haklıdır.

Kim bilir belki onlardan bazılarının inandığı gibi yerlilerin gerçekliğine, dünyanın henüz harfler ve işaretlerle doldurulmadığı bir zamana dönmemiz gerekiyordur. Belki de artık işaretlerle, onların gösterdiği şeyleri birbirinden ayırt edemediğimiz için böylesine tedirgin yaşıyoruz.

Savaşların ardından bütün hayatını tahtalara desenler oyarak ve hayali aşk maceralarıyla dolu tarih kitapları okuyarak geçiren dedemi hatırlıyorum. Onun zamanı, nasıl hiç bitmeyecekmiş gibi rahatça, geniş, dev dilimler olarak algıladığını düşünüyorum. Gazeteleri, kocaman başlıkları sanki tümüyle onun dışında olup biten şeyler, okuduğu kitaplar gibi birer öykü olarak algılayışını, en korkunç şeylerde bile komik yanlar buluşunu... Sesini bile duyabiliyorum, ama bizi bırakıp giden insanları başkalarına nasıl anlatabiliriz ki, o kendi duyduğumuz sesi bir başkasına nasıl aktarabiliriz ki...

Belki de onun için buradayım ve böyle tuhaf bir hayat sürüyorum.

Sevgili dostum, başarılarına seviniyorum, filmini görmeyi umuyorum, onu gördüğümde bizden parçalar bulacağımı, herkes öylesine bir öykü gibi izlerken, kameranın geçtiği yerlere baktığımda bir bahçe parmaklığında, bir sokak tabelasında gözlerimden yaşlar akacağını iyi biliyorum.

Bir keresinde bana, “hayatını böylesine harcayabilen birini hiç tanımadım,” demiştin. Ben başarısız olmayı, bir hiç olmayı, burada milyonlarca insanın içinde yalnızca birkaç kişinin adını doğru söylemeyi başarabildiği biri olmayı seçtim, hayır, ama bir hiç uğruna hayatımı harcadığımı sanmıyorum, yaşamdan ne kadar çok şey beklersen o kadar hayal kırıklığı buluyorsun.

Hayatım boyunca hiçbir yere yerleşemedim. Çalıştığım yerlerdeki masalara kendime ait birşeyler koymadım. Yaşadığım bütün evlerde sanki birkaç saat sonra gidecekmişim gibi oturdum.

Bu dünyadan az sonra çıkıp gideceğim duygusu çocukluğumdan beri beni yalnız bırakmadı. Belki de bu yüzden hep böyle iğreti yaşadım. Evet bu sözcük doğru, iğreti. Yazlığa gidenler gibi...

Onun için belki bunca yıl bir yere yerleşmedim. Onun için kitaplarımı istediğimde bulabileceğim gibi yerleştirecek bir kitaplığım olmadı. Onun için saatleri, önce şunu, sonra bunu yapacağım diye ayarlayamadım. Bütün doğum günlerini unuttum. Aramam gerekenleri aramadım.

Birşeyi istemek, ne olursa olsun elde etmeye çalışmak, kendini silebilmek, otobüste boşalan yeri kapmak için insanları çiğneyerek öne geçmek gibi, kimseye aldırmadan istemek, direnmek... Sonunda istediğini olmasa bile birşey elde ediyorlar. Hep onlar kazanıyor. Bense tüm yaşamımı bunun tersine kurmuştum. O insanlara hep şaşkınlıkla bakmıştım. Çevrene bak, kazanan onlar değil mi? Birbirini itip öne geçen bu insanlardan biri olmama imkân yok, istesem bile... Belki de babamın söylediği gibi, yaşama hırslım yok benim. Kavga etmesini bilmiyorum. Birşeyler elde etmek için başkalarıyla dövüşerek, sürekli bir savaş içinde yaşamayı beceremiyorum. Orada yaşarken, hepimiz bunun bize özgü, o coğrafyadaki sorunlar olduğunu düşünüyorduk. Ama öyle değil.

Bizim küçük birer bebek olduğumuz günlerde, küçük yakalı ceketlerin, ince kravatların, mini etekli, tayyörlü kadınların, romantik şarkıların, sonbahar yapraklarının, lise aşklarının, benim gibi avare gezinen kahramanlarına kızların bayıldığı siyah beyaz filmlerin, herkesin sanki kendi sevgilileri ölüyormuş gibi gözyaşı döktüğü acıklı öykülerin, dünyanın dört bir yanından gelen seslerin duyulduğu müziklerin, çıplak ayakla parkta koşan sevgililerin, güneşli günlerde geçen komik aşk filmlerinin dünyası bizi çoktan bırakıp gitti. Sonra barış şarkıları, kardeşlik şiirleri, özgür seks günleri geldi. Bizim soğuk kış günleri okul çıkışlarında çantala-

rımızın üstünde kayak yaptığımız sıralarda tüfeklere çiçek koyan çocuklar vardı.

Ya sonra? Sonra ne oldu onlara? Birdenbire bol paçalı pantolonların, dar, ipek gömleklerin, kalın kemerlerin, taklit mücevherlerin, karmakarışık müziklerin, çılgın bir gümbürtünün yılları başladı. Saçlarımı ilk uzattığımda annem, kendi kendine şöyle söylenirdi, “Bunlar hep o *Beatles* denilen mikropların yüzünden oldu.”

Tabii onların yüzünden olmadı sevgili dostum. Onların sıradan -ama çok güzel- aşk şarkıları geçip gitti. Bunca kısa zamanda herşeyin böylesine değişmesi ne tuhaf? Hani barış şarkıları! Şimdi askerler değil, herkes silahlarla geziyor. Filmlerde daha çok, daha çok öldürmeye çalışıyorlar, en çok öldüren kazanıyor. İçinde garip sevişme sahneleri olmayan aşk filmlerine kimse gitmiyor. Bazı şarkıları, o eski bahar sabahları okula giderken kendi kendime söyleyip, neşelendiğim şarkıları hâlâ hatırlıyorum ama...

Artık bambaşka bir dünya oluşuyor. Herkesin üstünün başının döküldüğü, kimsenin buna aldırmadığı, insanların güzellik uğruna birbiriyle çekişmediği bir dünya. Sıradan insanların uygarlığı. Yanımıza yaklaşmalarından bile hoşlanmadığımız (hadi sen de itiraf et) insanların dünyası. Yakında tüm dünyayı ele geçirecekler.

Buraya ilk geldiğim günlerde güneşli bir sabah o sıralar kaldığım evin bahçesinde oturdum. Kendi kendime dedim ki, “İşte burada, böyle hiçbirşey yapmadan yaşamalıyım, bütün bu zengin evlerin, dünyadaki tüm acılardan, yoksulluklardan uzak, düzenli bahçelerin, yepyeni arabaların, saçları taranmış, kahvaltılarını etmiş, pırıl pırıl giyinmiş sevimli çocukların semtinde oturmalıyım, bütün dünyayı böylesine güzel sanmalıyım.” Belki de burada, ağaçların içindeki bu evde, geçmişten uzakta, sanki dünya durmuş gibi, piyano dinleyerek, hafif bir esintinin yapraklara verdiği sesle, tüm hırslardan, tüm kavgalardan, koşturmalardan, bağrıışmalardan, sonu gelmez savaşlardan uzakta, mutluluk buydu. O sırada evlerin arasından bir çocuk çıktı, elinde bastonuyla, küçük, kambur bir çocuk, annesi koşup arabanın kapısını açtı, ona binmesi için yardım etti, yalanları bile sürdürmek mümkün değildi.

Sonra o semttten taşındım.

Şimdi sabahları geç saatte uyanıyorum, bir yıkıntıyı andıran bu koca odayı görsen herhalde dehşete düşerdin, bir film için bulunmaz bir mekân, yerlerde aklına gelecek herşey var, neredeyse hiçbirşey atılmıyor, kâğıtlar, kalemler, ara sıra aklıma esip uğraştığım mekanik aletlerin parçaları, kemikler, nereden geldiğini anlamadığım, bazen ne olduğunu bile çıkaramadığım ıvır zıvır, izmaritler, şişeler, cam bilyeler, parçalanmış oyuncaklar, kırık biblolar, kurumuş çiçekler, abajur şapkaları, giysiler, fotoğraflar, dergiler, gazeteler, oradan buradan alınmış, birileri tarafından unutulmuş müzik aletleri, kullanılmayacak kadar eskimiş bir daktilo, erimiş bitmiş mumlar, içi dışına çıkmış eski bir radyo, oyuncularını dağılmış satranç takımı, kasetler, plaklar, kalemler, içinden resimler geçen makineler, ayakkabılar, kablolar, mektuplar, davul parçaları, fişler, elektrik devreleri, tavandan sallanan dev bir melek, birisi sokağa atmıştı, getirirken birkaç yeri kırıldı, yine de inanılmaz güzellikte, uçar gibi sallanıyor, rengârenk boyanmış kanatlarıyla yukarıda bir yerlerde de hayatın olduğunu söylüyor bize, çalışmayan sobalar, anahtarlar, kutular, gitarlar, teypler, video oyunları, telefonlar, bir sürü elektrikli alet, hayatımızı kolaylaştıran şeyler, bize daha çok zaman bırakan eşyalar, zaman ha, ne için, daha çok çalışmak için mi, daha çok üzölmek için mi, boş ver, neden bütün bu süprüntöyle yaşadığımı merak ediyor olmalısın, özel bir nedeni yok, yalnızca artık kimseden, hiçbirşeyden ayrılmaya dayanamıyorum belki de, yayları fırlamış, ama hâlâ çok rahat koltuğuma gömölüp bu sefalete bakıyorum.

Sana yazmak için bile bula bula bu lekeli kâğıtları bulabildim, burası kentin en korkulan bölgelerinden biri, siyahların yaşadığı, geceleri siren sesinin hiç kesilmediğı, karanlıkta kimselerin yürümek istemediğı, film mekânları, karanlık yüzlü binalar, yangın merdivenleri, yanıp sönen neonlar, seks dükkânları, ürkütücü

tipler, büyük, eski arabalar, kaldırılmayan çöpler, geceleri dumanlar çıkan caddeler, neredeyse yıkılacak binaların arkasında yakılan ateşler, sokaklarda battaniyelerin içinde uyuyanlar, karton kutulardan evlerini bebek arabasında taşıyarak dolaşan, çöp toplayan, dilenen yaşlı kadınlar, kendi kendine konuşan adamlar, yolunu kesip anlaşılmaz teoriler, dünyanın geleceğine dair bulgular anlatan deliler, onların arasından geçip parkta, nehir kıyısında yürüyorum sabahları, orada birden görünüm değişiyor, walkman'lı sarışınların, bisikletli oğlanların, sağlıklı yüzlerin gölgesinde yürüyorum, kimse benim seçimimi garip bulmuyor, yaşlı alkoliklerin, yanıma kim otursun otursun hiç durmadan hayatını anlatan yaşlı adamların, çoğunu anlamadığım şeylerden söz eden şişman zenci kadınların geldiği bir barda sabah kahvemi içip, çörek yiyorum. Kazandığım parayla ancak burada birşeyler yiyebilirim, yürüyebilirim, parklarda oturabilirim. Çok param olsaydı da aynı şeyleri başka yerlerde yapacaktım. Ama şimdi hiçbirşey beklemediğim bu birbirine benzer günlerde sokaklarda satılan kitapların arasında debelenmekten tut da önlerindeki şapkanın para dolmasını bekleyerek çalan müzik öğrencilerini dinlemeye, meydanın ortasında kılıç yutan, ateş üfleyen, halkaları birbirinin içinden geçiren adamlara dek bana değişik gelen öyle çok şey var ki.

Hiç kimse olmak. Bunun ne demek olduğunu bilemezsin. Asla yapmayacağımızı düşündüğümüz şeyleri yapabilirim.

Geçenlerde kahve içerken gördüğüm sarışın orta yaşlı çok güzel bir kadının peşine takıldım. Önce öylesine yürüyordum, zaten aynı yöne gidiyorduk, ama sonra o yeraltı trenine bindi, ben de peşinden, hiç kullanmadığım mavi hattaki trene bindik, kahve içerken gözlerimiz karşılaşmıştı, onun için beni fark etmesini istemiyordum, elinde bir kitap vardı, kimseye bakmıyordu, burada kimse kimseye bakmıyor zaten, uzak bir semtte, kentin dışında, bahçeli, büyük evlerin olduğu semtte indi, ben de, çiçekli sokaklardan, bakımlı evlerin önünden yürüdük, doğrusu buralarda böyle yerler olduğunu bilmiyordum, pek kimse yoktu, çocuklar paten kayıyordu, şu yılbaşı zamanı camlarından kocaman süslü Noel ağaçları görünen evler, dizi filmlerdekilerden, uzaktan

izlemeye devam ettim, sonunda iki katlı, beyaz boyalı ahşap bir eve girdi. Bahçesinde düzgün kesilmiş çalılar, kısa boylu ağaçlar vardı. Ahşap bir merdivenden giriş kapısına çıkılıyordu. Akşam olana kadar evin önünden geçip durdum, hiç hareket yoktu. Evin yanındaki garajda beyaz, eski bir jip duruyordu. Sonra günlerce gittim oraya, bir anda hayatımın amacı olmuş gibi, çok fazla polisiye okuduğumdan mı, yapacak işim olmadığından mı, bu kadından çok hoşlandığımdan mı, bilmiyorum. Ama çalıştığı gökdeleni, ara sıra uğrayan, annesi olduğunu sandığım kadını, iriyarı sevgilisini (herhalde sevgilisi), bir kere de kalabalık bir arkadaş topluluğunu gördüm. Sonra bir gün çalıştığı turizm şirketine gidip odasının önünden geçtim. İstedğim an onunla konuşabilirdim, egzotik adalara düzenlenen turlarla ilgilendiğini biliyordum. İlk günlerdeki gibi gizlenmiyordum artık, öylesine peşinde dolaşıyordum, yine de bunca uğraşmadan sonra nasıl biri olduğu hakkında fazla bir fikrim yok.

Bir başka gün parkta dolaşırken yerde bir fotoğraf buldum. Kenarı yırtılmış. Genç bir adam ve kızıl saçlı bir kız vardı fotoğrafta. Adam kıza dönmüş, yüzü yandan görülüyor, kız sanki dalgın ve fotoğrafın çekildiğinden habersiz, arkalarında ağaçlar ve uzakta bir değirmen var. Olsa olsa on beş, on altı yaşında, ama çok çekici bir kız, gözleri, dudakları, kızıl saçlarıyla bir kez bile görsen aklından çıkmayacak bir yüz. Elime fotoğrafı aldım ve saatlerce dolaştım, rastladığım insanlara gösterip, “Bu kıızı tanıyor musunuz hiç gördünüz mü?” diye sordum. Hiç kimse tanımadı. Kimi şöyle bir bakıp geçti, kimi uzun uzun inceledi fotoğrafı, arkasını çevirenler bile oldu, bazıları onu neden aradığımı sordu.

Durmadan yazıyorum, böyle saçmalıkları, aklıma gelenleri, gördüklerimi, kendime sorduğum sorulardan çocukluğun ayrıntılarına, herşeyi, herkesi yazıyorum. Bazen parkta yürürken elimdeki küçük teyple insanlara yaklaşıp uzak bir ülkeden gelen

bir gazeteci olduğumu söylüyorum, onlara saçma sapan sorular soruyorum, ciddi yüzlerle anlatıyorlar, dünyadan, savaşlardan, ekonominin geleceğinden, başkanlarından söz ediyorlar. Bazen öylesine konuşurken cebimdeki teybin düğmesine basıyorum. Sonra bu bölük pörçük konuşmalardan birşeyler çıkartmaya uğraşıyorum. Doğrusu bazen çok ilginç sözcükler, alışılmamış düşünceler çıktığı oluyor.

Herşeyi yazıyorum evet, ama değiştirerek, başkalarının yazdıklarında hatırladığı, yeniden canlandırdığı geçmişi, çocukluğu tümüyle farklılaştırıyorum, istediğim şekle sokuyorum, böylece ben de bambaşka biri oluyorum, yazmanın bundan başka ne anlamı olabilir. Bir başkası olmaktan, istediğin hayatı oluşturmaktan başka... Bazı yazarların neden gerçekliği en ince ayrıntısına kadar ortaya çıkarmaya uğraştığını anlamıyorum, en iyisi insanın istediği gibi bir öyküye sahip olması, istediğinde bir yenisine... Yazarak istediğim öykülere sahip olabiliyorum, beni hiç tanımayan insanlara kendimi yeniden kurabiliyorum.

Asla şu büyük yazarların romanlarından birini yazamam ama. Hayatta istediğimiz şeyleri bir araya getirip istemediklerimizi ayıklayamıyoruz. Oysa sanat buna izin veriyor, ben de yazdıklarımı hayata benzetmeye çalışmıyorum zaten, yalnızca istediğim görüntülen bir araya getirip garip metinler çıkartıyorum. Nasıl olsa kimseye beğendirmek zorunda değilim. Yıllarca emek verdikleri bir kitap için budalanın birinin verdiği yargıları önemsemek zorunda kalan o zavallı yazarlara hep acımışımdır.

Yazıyorum ve piyano çalıyorum. Hayatta bildiğim, becerebildiğim ve beni mutlu eden iki şey. Evet yazdıklarımın fazla bir anlamı yok. Herşeyi yazıyorum, herkesi izliyorum, konuşmaları dinliyorum, kitapları okuyorum, çok eski kitapları, gazeteleri,

dergileri, bir sürü ıvır zıvırı ve çoğu kez başı sonu belli olmayan, tam bir öykü anlatmayan şeyler yazıyorum.

Burası, yaşadığım yer bir öyküler ülkesi. Burada herkesin bir öyküsü var, burada öyküler çok önemli, sayısız film, sayısız kitap, sayısız televizyon dizisi, sayısız haber kuşatıyor insanların yaşamını, bütün bunlardan herkes birbirinin öyküsünü öğreniyor, kendi öyküsüyle onunki arasında bir bağlantı kuruyor, geçmişin öyküleri, bugünün öyküleri, geleceğe dair öyküler, gerçeği anlatanlar, gerçeği bozanlar, gerçeği araştıranlar, gerçeği değiştirenler, tümüyle uydurma olanlar, düşleri anlatanlar, bir başka dünyadan sözedenerler, size hayatınızı değiştireceğini söyleyenler, hayatı açıklamayı amaçlayanlar, hayatın gizemini arayanlar, korkutanlar, ağlatanlar, mutluluğu, acıyı, özlemi, hepimizin hayatımızın belli dönemlerinde yaşadığı duyguları, yitirishi, başarıyı, coşkuyu, aşkı anlatan öyküler, sıra dışı hayatların öyküsü, sıradan insanların öyküsü, sevimliler, eşyalar, ilişkiler, sözcüklerle, renklerle, seslerle, görüntülerle, hareketlerle, danslarla, dondurulan anlarla, desenlerle anlatılan öyküler...

Burada sanki gerçek yaşam tümüyle öykülere dönüşmüş. Herkes her durumu biliyor, yaşayacaklarını, başına gelecekleri önceden biliyor, günün birinde içine düştüğü her duruma uygun bir öykü duymuş önceden.

Ben de yeniden yazıyorum, bütün bu öyküleri yeniden yazıyorum işte.

Ama çalmak çok farklı, çalarken parmaklarının neye dokunduğunu duyuyorsun oysa yazarken sonunda ne çıkacağını bilmiyorsun bile, sözcükler bir araya gelip de birşeye benzeyene dek günler, aylar, yıllar geçiyor. Piyanomun başında birbirine uyan, birbirine çarpan, birbirini bozan sesleri ararken de geçmişten sesler, bir yerlerde duyulmuş çizgiler buluyorum, onları yeniden çalıyorum, değiştiriyorum, birbirlerinin içine sokmaya çalışıyorum.

Geceleri pek çıkmıyorum, ama bazen gecenin bir yarısı içimden bir yerlere gitmek geliyor, tanımadığım insanları görmek, onların arasında onların bana bakıp sanki tanırmış gibi, onlardan biriymişim gibi gülümsemelerini görmek istiyorum.

Şu, yeraltına inilen eski fabrika binalarında, yıkık dökük apartmanların bodrumlarında açılan yeni kulüplere gidiyorum, tika basa dolu, neredeyse karanlık bu dev salonlarda kulakları sağır edecek gibi açılmış müzikle dolaşıyorum, ışıkların altında herkesi birine benzetebilirsin, dans edenler, öpüşenler, anlamsız bir yüzle ne aradığını bilmeden boş gözlerle çevresine bakanlar, birini arayanlar, umutsuzca konuşmaya çalışanlar, burada birşey duysan bile yanlış anlarsın sanırım, çılgın gibi boyanmış küçük kızlar, bilerek boyanmış büyük kadınlar, uzun saçlı oğlanlar, başlarına takke takanlar, siyahlar, limon sarısı kızlar, dazlaklar, ürkütücü tipler, tek başına müzikle kendinden geçenler, uyuşturucu kullananlar, uzun bacaklar, duman... Yine de orada bazen kendimi iyi hissediyorum, bunlar yalnızlığın son çareleri, kimseyle konuşmasan da herkese dokunuyorsun, herkes sana dokunuyor, herkese gülümse, birileri de sana gülümser, kimseyi tanımasan da herkesi tanıyor gibisin çünkü herkes biliyor, senin de onlar gibi biri olduğunu; bu gece burada onların arasında olmaya ihtiyacın olduğunu biliyorlar, böyle sessiz bir anlaşmayla günışığında hiçbir ortak yanı olmayan insanlar, belki de birbirlerinden nefret edecek insanlar dost oluyor.

Bazen oradan çıkıp biraz daha arka sokaklara gidiyorum, geceleri ışıkların yanıp söndüğü, kapılarında iriyarı adamların sizi içeri çağırdığı özel kulüplerin sokağına. Kısa, karanlık bir koridordan içeri giriyorsun, yuvarlak, aydınlatılmış bir yüzeyin üstünde bir kadın soyunuyor, platform dönüyor, müzik çalıyor, birkaç kişi içki içiyor, kadın soyunuyor, yüzünde anlamsız bir gülümseme, sıkıntıyla komik hareketler yapıyor, sanki buraya

gelenleri tahrik etmek için değil, güldürmek için para alıyormuş gibi, belki de buna başka türlü katlanamayacağını düşünüyor, belki de hâlâ gelenlerin, hakkındaki düşüncelerini umursuyor. Bu kadınlarla konuşmaya çalışıyorum, sürekli aynı yere gidersen konuşabilirsin, o zaman onlarla konuşmak için para vermek gerekmiyor, seni tanıyorlar.

Bir gece o kulüplerden birinde bir kız gördüm. Hep gelip yanıma oturan, bana bira ısmarlayıp ülkesini anlatan Uruguay'lı kadına onun kim olduğunu sordum. Masaya çıkarmak istedi, ama engelledim. Ertesi gece, bir sonraki gece, hep oraya gittim. Onun üstündekileri yavaş yavaş çıkartarak dönen platformda çı- rılçıplak kalışını, yüzündeki yabancı ifadeyi, inanılmaz güzelliği- ni izledim. İşi bitince hemen çıkıp gidiyordu, yeniden gelmesini bekliyordum, ama boşuna.

Bir sabah arka kapıda onu bekledim, birlikte bir kahve içip içemeyeceğimizi sordum, yüzünü silmişti, deri montuyla, jean pantolonuyla, küçük sırt çantasıyla, at kuyruğu saçlarıyla yorgun ama güzel görünüyordu,

“Neden her gece buraya geliyorsun?” diye sordu, birşey söylemedim.

“Çok yorgunum,” dedi, “gidip yatacağım.” Birşey söylemedim, birlikte yürüyorduk, soğuk bulvarda, büyük binaların kapılarında battaniyelerin içinde yatan insanların, hâlâ yaktıkları ateşin çevresinde ısınmaya çalışan kat kat giyinmiş zencilerin önünden geçtik, bulvar geceleri onların, sabaha kadar burada bağırıyorlar, gelenlerden para istiyorlar, uyuyorlar, sabaha kadar bütün bu dev cadde onların evi, polis arabalarının, sarhoşların, evine dönen gençlerin arasından yürüdük.

“Yakında mı oturuyorsun?” diye sordu.

“Evet,” dedim, hâlâ çok heyecanlıydım.

“Kahve içmek için iyi bir saat değil,” dedi, gitmem gerektiğini anladım.

“Bana telefonunu verir misin?” dedim.

Yeniden yüzüme baktı,

“Sabah on birde,” dedi, “bu köşede olurum, o zaman kahve içeriz.”

Eve gittiğimde sarhoştum, üst üste kahve içtim, duşa girdim, benimle buluşmak istediğine hâlâ inanamıyordum, hiç şaşırma-mıştı, belki de ona söylemişlerdi, her gece gelip onu izlediğimi, onu sorduğumu biliyordu, sabah erkenden gidip birşeyler yedim, yürüdüm, güzel, güneşli ama soğuk bir sabahtı, yaşlı bir kadının sattığı çiçeklerden aldım, elimde bir buket sarı çiçekle berbat bir sokağın köşesine onu beklerken komik görünüyor olmalıydım.

Söylediği saatte geldi. Üstüne yapışmış lacivert bir pantolon, yüksek topuklu aynı renk ayakkabılar, kolunda, boynunda, kulaklarında parıltılı kocaman takılar, pembeli beyazlı kısa kollu bir kazak ve omuzunda deri ceketiyse sokaktan çıktığı anda gördüm onu. Sarı saçları yürürken dalgalanıyordu, gülümseyerek yanıma geldi, çiçekleri uzattım, teşekkür etti, karşı kaldırımdaki kahveye gittik, pencerenin kenarındaki uzun masalardan birine oturduk, duvarda “*Sekiz kişilik masalara oturmayın*” yazıyordu, birkaç kişi

kahvaltı ediyordu, bıyıklı, beyaz saçlı, beyaz önlüklü zenci bize kahve getirdi, o gidip bardaki tabaktan kek aldı, ben bir sigara yaktım.

“Şimdi daha iyi görünüyorsun,” dedi.

Kahvesini içip kekini yerken gözlerimin içine bakıyordu, orada, camların önünden insanlar geçerken, o soğuk, güneşli kış sabahı, o gözlerimin içine bakarken ve henüz birkaç cümle konuşmuşken ona âşık oldum.

Hiç sesini çıkarmadan ara sıra gelip fincanlarımızı dolduran garson da dahil hepimiz bunun öylesine bir kahve daveti olmadığını biliyorduk.

“Şu anda uyuyor olmam gerekirdi, güzel bir düş göreceğime burada seninle oturuyorum, birşeyler anlatsan iyi olur,” dedi sonunda.

Öyle çok şey anlattım ki ona, hiç bilmediği, bazen şaşırarak, bazen gülerек, bazen üzölmüş gibi bakarak dinledi. Peçetenin üstüne benim resmimi çizdi, uzun saçlarım ve uzun bacaklarım vardı, saçlarımı toplayıp çantasından çıkardığı lastiği taktı, resmin altına “fairytaillongleggedhero” yazdı.

“Masalları sever misin?” diye sordum.

“Sence bir tavşanın peşinden gidip kaybolan birine benzemiyor muyum?” dedi.

Evet benziyordu, orada aynalar ülkesindeydi, her gece yenden aynaların arasında kayboluyordu.

“Tavşan nerede peki?” diye sordum. Güldü.

“O hep kandıran biridir, sonunda seni bırakıp giden biri,” dedi, “yoksa yanlış mı hatırlıyorum?”

Ayrılırken, “Bu akşam oraya gelme, olur mu?” dedi. Ceke-tinin cebinden bir kâğıt çıkardı, çiçeklerle ceketini bana verdi, kaldırımında sırtımı çevirdi, kâğıda telefonunu yazdı, elimdekileri aldı, “Yarın akşam evde olacağım,” dedi, ayrıldık.

Birşeyler çaldım, müzik dinledim, sonra parka gidip bir sıraya oturdum. Onu düşündüm, konuştuklarımızı, söylediklerinin tümünü hatırlıyordum, öyle az konuşmuştu ki... Bana neden her gece oraya gittiğimi sormuştu. Onu görmeye mi? Hayır, beni o sokağa çeken başka birşey vardı. Sokak kumarbazlarının, serserilerin, uyuşturucu satıcılarının, fahişelerin, kadın kılığında erkeklerin, eşcinsellerin dolaştığı, istediğiniz herşeyi yapmaya hazır kadınların yaşadığı gecelerin sokağı. Sıradanlaşmış gizli hayatların, yıpranmış düşlerin sokağı. Karanlık salonlar, sürekli porno filmlerin oynadığı barlar, şişman kadınlar, küçük kızlar, büyük göğüslüler, uzun boylular, Uzakdoğulular, Latinler, Afrikalılar, Avrupalılar, görmek istediğiniz giysilerle dolaşanlar, hemşireler, 19. yüzyıl fahişeleri, uzaylılar, iş kadınları, hizmetçiler... File çoraplar, uzun ağızlıklar, renkli tüyler, kürkler, jartiyerler, deriler, koyu renk rujlar, siyah ojeler, ağır kokular... Özel istekler için özel kulüpler, alt katlara inilen, karanlık koridorlardan geçilen, kapıları açık odalarda her tür kadın, sizi istiyormuş gibi görünen, duymaya alışmadığınız sözcüklerle çağıran kadınlar, müzik çalınan sahnelerde canlı seks, iriyarı zenciler, tek kişilik odalarda izlediğiniz şovlar, yalnızca sizin girebildiğiniz kabinlerde gösterilen inanılmaz filmler...

Bu sokağı seviyorum, düşleri, hayalleri, macera romanlarını sevdiğim gibi. Buraya geliyorum çünkü hiç böyle bir yer görmedim, çünkü bu sözcükleri hiç kullanmadım, bizim çocukluğumuzun gizli kitaplarında yazarların hepsinin gerçek olduğu bir yer burası. Bu ülkeye çocukken gelseydim çizgi film kahramanlarının gerçeğe dönüştüğü masallar kentine giderdim, şimdiyse gelmek istediğim yer burası. Burada dolaşırken, bu kadınları izlerken, onlarla konuşurken tek başınasın, kimse gerçekte seninle ilgilenmiyor, senin kim olduğunla, nasıl biri olduğunla, yalnızca bir an, uyanıksın ve herşey bitecek, kimse seni aramayacak, kimse sana

ne yaptığını sormayacak, bütün yasakların kaldırıldığı bir yer, belleğin tersyüz edildiği bir serbest bölge.

Bütün bunları ertesi akşam telefonda konuşurken ona da anlatmak isterdim, ama yapmadım. Belki de onun için renkli bir düş değildi. Evde geçirdiği gecelerde televizyonun karşısında oturduğunu, erkenden uyuduğunu söyledi. O gece geç saatlerde yeniden aramak istedim, ama artık geç olduğunu düşündüm.

Birkaç gün geçti, onun için bir parça yazdım, piyanoda çalınan hüznü ama çocuksu bir şarkı, sonra bir sabah, yine kış güneşinin parladığı günlerden birinde buluştuk. Beni evine götürdü. Küçük, mutfakla salonun birleştiği, iki odalı bir yer. Büyük çiçekli koltukların üstünde oturduk, çay içtik, duvarlarda *Warhol* resimleri vardı, *Monroe*'lar, çiçeklerim hâlâ bir vazoda duruyordu, şöminenin yanında geçen yılbaşından kalma küçük bir ağaçta süsler, bebekler, renkli toplar vardı, siyah jaluzilerden güneş ışığı giriyor, pencerenin kenarındaki büyük, yapraklı bitkileri aydınlatıyordu, her yer tertemizdi, kısacık mavi çiçekli bir elbise giymişti, ayakları çıplaktı, kasetteki parçayı dinledik, "Gerçekten benim için mi?" diye sordu. "Evet," dedim, "seni hiç tanımıyorum, ama bana bunları hissettirdin."

Koltuğun üstünde ellerimi tuttu, bir öğle vakti, sıcak, ıslak dudaklarını öptüm, kocaman gözleriyle bana bakıyordu öpüşürken, üstündekileri çıkardı, ben de onun içindekileri, sonra orada, koltuğun üstünde sevişmeye başladık, yere düştük, ateşi varmış gibi sıcaktı, arkasını döndü, giysisini çıkardım, sırtındaki derin çizgiyi dilimle izledim, yuvarlak kıkına baktım, kaç kez görmüştüm onu, ama şimdi ilk kez dokunuyordum, sonunda gözlerimizi açtığımızda koltukla cam masanın arasında yerde birbirimize sarılmış gülüyorduk. Sonra elimden tutup beni içeri, perdeleri kapalı odasına götürdü, yatağı açtı, içine girdik, birlikte

uyuduk, sıcaklığına sarılmıştım, sanki uzun zamandır tanıdığım birine sarılıyordum.

Uyandığım zaman perdeler aralıktı, akşam oluyordu, kocaman yastıkların, kabarık yorganların içinde tek başımaydım, ona seslendim, ama yoktu, yatağın içinde oturup bu yabancı odaya baktım, karşımda televizyon vardı, yerlerde birkaç çizgi roman, yanımda kocaman renkli bir abajur, üstünde kocaman çanları olan eski, yuvarlak, çalar saat, duvarlarda eskimiş posterler, *Rolling Stones*, *Jim Morrison*, duvardaki bir boruya asılmış giysiler, boncuklu, parıltılı, parlak renklerde giysiler, yerde bir sürü ayakkabı, çizmeler, renkli ponponlu terlikler, kutular, üstünde kokuların, fırçaların, rujların, ojelerin, bir sürü renkli şişenin, kalemin, kutunun durduğu aynalı masa, hemen yanında bir kapı, kapıyı açtım, küçük, tertemiz mavi beyaz banyoya girdim, sıcak suyun altında bekledim, saatin kaç olduğunu bilmiyordum, nereye gittiğini bilmiyordum, ne zaman döneceğini de, duvara asılı kırmızı bornozu giydim, salona gidip saate baktım, saat altıyı geçiyordu, makinedeki kahve hâlâ sıcaktı, bir fincan kahve aldım, telefon çaldı, açıp açmamakta kararsızdım, açmadım, yeniden çaldı, makine çalıştı, yeniden kapandı, sonunda açtım,

“Uyandın mı?” dedi.

“Kahve içiyorum, gitmeli miyim?” diye sordum.

“Kalmak ister misin?” diye sordu, telefonun yanındaki koltuğa oturdum, “İstersen yemek için buluşalım,” dedi, gideceğim yeri anlattı.

İşte böyle başladı. Hâlâ her keresinde büyük bir tutkuyla sevişiyoruz, kimi zaman evime geliyor, ama böyle bir yerde nasıl yaşadığımı bir türlü anlamıyor, önce evi toplamaya kalkıştı, ama onu hemen vazgeçirdim, uzun zaman sonra ilk kez birisi benim için üzüyor, yemeklerimi merak ediyor, kimi zaman onda kalıyorum, birkaç arkadaşı dışında kimseyi tanımıyorum, bazen uzaktaki eviyle, annesiyle konuşuyor, kendi dilinde bas bas bağıyor, bir gün okuldan çıkan çocukların arasında ona çok benzeyen küçük bir kız gördüm, sırtındaki renkli çantasıyla onun küçülmüş bir kopyası gibiydi, o günden beri ne zaman yüzüne baksam o küçük kıızı görüyorum, bir dostum gerçek sevginin böyle birşey olduğunu söyledi, ne dersin?

Dışarıda yemeğe gittiğimizde, sokakta yürüdüğümüzde özellikle geceleri herkes ona bakıyor, çoğu zaman yüksek topukları,

dar kısa etekleri, tuhaf takıları ve boyayarak iyice belirginleştirdiği kalın dudaklarıyla bir fahişeye benziyor. Oysa sabahları bana kahve ve portakal suyu getirdiğinde görsen, üstünde kalpler olan uzun beyaz gömlekle küçük, liseli bir kız... Aynı gece yasaklanmış kitaplarda, filmlerde bile göremeyeceğin şeyler yaptığına kim inanır?

Ona asla yaptığı işle ilgili sorular sormadım, artık o sokağa da gidemiyorum. Biraz daha para biriktirince bu ülkenin yaz kış sıcak ve güneşli olan kasabalarından birindeki okula gideceğini söyledi.

Yalnızca bir kez onu kızdıran birşey söyledim, aptalca olduğunu biliyorum, ama söyledim, gülmedi, çekip gitti, kendimi öyle kötü hissettim ki onu arayıp bir daha asla böyle aptalca şakalar yapmayacağıma yemin ettim. Yapmıyorum.

Beni gerçekten sevdiğini bir gece sevişirken anladım. Uzun süren, coşkumuzun dalga gibi yükselip alçaldığı, kendi sıcaklığımızın bedenlerimizi ıslattığı, dudaklarımızın dokunuşlarının bile dayanılmaz ürpertilere, titremelere yol açtığı bir sevişmeydi.

Tenimin böylesine hassaslaştığını hiç görmemiştim. Sonunda sanki bütün bu duygular, bu dokunuşlar, bu coşku, bu aşk benim içimden maddeleşip onun içine akarken hıçkırarak ağladı, gözyaşlarını öpüyordum, deli gibi sarılıyordum ona, bir süre ağladı, sonra neden ağladığını sordum, her yer sıırılsıklamdı, saçlarımıza kadar ter içindeydik,

“Seninle herşey yeniden başladı,” dedi, yalnızca bunu söyledi.

Sanırım birinin gözyaşlarını, terini, tükürüğünü ve başka salgılarını istekle yaladığında onu gerçekten sevdiğini bilmelisin.

O hafta sonu onun büyük beyaz *Cadillac*’ına bindik ve yola çıktık. Bu ülkenin turistlere göstermedikleri yollarından, kasabalarından, benzin istasyonlarından, ormanlarından geçtik. Ne tuhaf, birden sanki çocukluğumdan tanıdığım bir yerlere geldiği-

mi sandım. Bütün çocukluğumuz bu görüntülerle dolu filmlerle geçmişti. Dev bir panonun üstünde çapkınca gülümseyen *pin-up* kızından tut da yanıp sönen neon yazılarına, müzik kutularından araba mezarlıklarına herşey çok tanıdıktı sanki.

Anne babası yeşillikler içindeki bir evde oturuyor. Köpekler onu görünce seviniyor. Akşamüstüne doğru uzun çayırlardan geçip tek tük evlerin görüldüğü bir köyde uzaktaki evi gösteriyor, “Çocukluğumu sormuştun, bak işte orada,” diyor.

Çitlerin üstünde oturan küçük kız kardeşle, söylediklerini anlayamadığım bir aksanla konuşan öteki kardeşle, anne ve babayla tanışıyorum. Büyük ahşap bir masanın çevresinde oturuyoruz ve bana bakıyorlar. Baba yandaki işlikte marangozluk yapıyor, bana bizdeki ağaçlarla ilgili asla bilemeyeceğim sorular soruyor. Kahve içip haşlanmış sebze, kuruyemişler ve peynir yiyoruz. Her yerin ahşap koktuğu, biraz üşüdüğüm bu evde bütün geceyi ateşin başında geçiriyoruz. Baba erken yatıyor. Anne ve kardeşlerle televizyona bakıyoruz. Sabah erkenden uyanıyorum, onunla uzun bir yürüyüşe çıkıyoruz, artık evleri göremediğimiz zaman birdenbire bir tepeden okyanusla karşılaşırız. Gökemli bulut kümeleri hızla sürükleniyor. Sabah ışığında yağmurun yağmasını bekliyoruz, çimlerin içinde öpüşüyoruz. Kendi kendime, kurduğumuz hayatın garipliğini düşünüyorum, evlere kapanmış, görüntü kutularına bağlanmış, telefonların çaldığı, dijital ışıkların, göstergelerin yanıp söndüğü, giderek tüm dünyayı o görüntü kutularını izler gibi izlediğimiz hayatımızı...

Onun buradaki hayatını, birkaç saat geride bıraktığı hayatını düşünüyorum şaşkınlıkla.

“Hayatımda gördüğüm en güzel yer burası,” diyorum.

Gülüyor, “Bütün çocukluğum buradan kurtulmanın hayalini kurarak geçti,” diyor.

Sabah erken başlıyor, gece erken bitiyor. Her gün aynı şeylerin yapıldığı, her akşam bu sıradan, ama sağlıklı günler için dua edilen bir hayat. Hiç şikâyetçi görünmüyorlar. Akşamüstü köpeklerle birlikte bütün aile bizi uğurlamaya çıkıyor, arabada dönüp arkama bakıyorum, çok uzakta onları hâlâ görebiliyorum.

Sonra bambaşka bir kente, bambaşka bir hayata, evime dönüyorum.

Evim dediğim bu kocaman odada tek başıma sayılmam. Birbirine bağlanmış bir sürü müzik aleti burada durduğu için sürekli gelenler oluyor, onlardan biri bana bildiğimi sandığım müziği yeniden, hiç sıkılmadan öğreten yaşlı bir adam, hâlâ bütün dünyanın plaklarını dinlediği günlerdeki giysileriyle dolaşıyor, beyazlaşmış sakallarıyla, dar takım elbiseleriyle, hep bembeyaz gömleği ve ince kravatlarıyla bu mahallede çekilen bir filmin karakter oyuncusuna benziyor, ama onu tanıyorlar, herkes ona selam vermekten, adıyla seslenmekten, omzuna dokunmaktan mutlu oluyor, geç saatlerde artık çalmaktan yorulunca, birileri duvarlara vurunca yatıyoruz, bazen sabah uyandığımda hiç tanımadığım insanlarla karşılaştığım oluyor, hep bizim gibi garip adamlar yaşıyor bu binada, alt katta sürekli deri giysiler giyen, parçalanmış porno resimler çizen bir kızın atölyesi var, yanımdaki odalardan birinde bir öğrenci, ötekinde ne iş yaptığını bilmediğim bir zenci yaşıyor. Sarı bir *Mustang*'le dolaşıyor. Karşılaştığımız zaman, başını sallayıp, “iyi müzik” diyor.

Bazen düşünüyorum, amma da uzaktayım diyorum kendi kendime, amma da uzağa gitmişim, çocukluğumdan, ülkemden, büyüdüğüm kentten, hep bağlı kalacağımızı sandığımız insanlardan amma uzak...

Burası zaten köklerinden, topraklarından, ülkelerinden çok uzakta yaşayan insanlarla dolu. Yeniden başlamak isteyenler, kaçmak isteyenler, unutmaya çalışanlar, kaybolmuşlar, tutunamışlar hep burada.

Mektuplarından birinde o günleri, bizim evimizdeki soluk, sessiz öğleden sonraları yazmışsın. Babamı, annemi (ölüm haberi aldım, ama gelemedim), ötekileri birer cümlede tanımlamışsın. Senin gözünle bakınca bana da romanlardaki, filmlerdeki şu tuhaf aileler gibi geldi. Oradan buraya.

Ama sen oradaki günleri, yaşadığımız sıkıntıyı, annemin birkaç kuruş kazanmak için nasıl bütün gün kesekâğıdı yaptığını bilmiyorsun. Biz içerde müzik dinlerken, çılgınlıklarıyla dalga geçerken yaşlı babam geceyarıları pavyonlarda davul çalıyordu. Hep istediği için çaldığını söyledi, ama yalandı, yaşayabilmek için çalıyordu, yaşayabilmemiz için.

Bir keresinde onun çalıştığı pavyona gitmiştim. Hep orada nasıl saygı gördüğünü, herkesin ona baba dediğini, her istediğini yaptıklarını anlatırdı. Oysa gittiğimiz zaman kimsenin onu umursamadığını görmüştüm. Söylediklerini bile dinlemiyorlardı. Yalnızca garsonlar ve bıkkın konsomatrisler baba diye alay ediyorlardı. Artık onun bildiği müzikler yoktu. Açılış için çalınan dans müziğini dinleyen kimse yoktu. O da o bıyıklı, ipek gömlekli, erkek gibi görünen, ama garip bir biçimde kadınsı davranışlarla şarkı söyleyen adamların müziğini bilmiyordu.

Orada, bıkkın kadınların ortalıkta dolaşıp kendilerine uygun gördükleri garip bir dilde konuştukları, müşterilerin yılmış bakışlarının hiç çıkmayacak biçimde üstlerine yapıştığı, duvarlardaki süslerden masa örtülerine, tabaklardan garsonların giysilerine, herşeyin insanı üzecek denli acıklı olduğu o pavyonda renkli ışıklar yanıp sönerken babam beni öteki müzisyenlerle, patronla, garsonlarla, kadınlarla tanıştıırıyordu,

“Bu benim küçük oğlan” diyordu, benimle övünmek istiyordu, “piyanist bu, ama öyle sizin uydurmaları çalmıyor, doğru dürüst piyanist olacak, bakmayın böyle duruşuna...”

Kimşenin aldıracağı bile yoktu. Herkes bir an önce bu berbat gece de bitsin istiyordu.

Bir keresinde bir yılbaşına yaklaşırken babam heyecanla eve geldi, içeri gidip birşeyler yapmaya başladı. Odaya gittiğimde eski davulları bozup yeniden çaktığını gördüm. Ne yaptığını sorunca, “Anlamazsınız siz,” diye cevap veriyordu. Biz çocukken dev bir davul yapmıştı, içine girip yuvarlanabiliyorduk. Yine öyle birşey mi yapıyordu acaba? Günlerce uğraştıktan sonra bir sabah, “Gelin bakalım keratalar, gelin de babanızın eserini görün,” diye bizi çağırdı. Hep birlikte içeri gittik. Dikdörtgenler prizması biçiminde bir davul yapmıştı, üstüne küçükleri yerleştirmiş, bir de sap takmıştı. Üsttekiler katlanıyor ve davul bir çanta şeklini alıyordu.

Annem,

“Bu ne böyle?” diye sordu. Babam keyifliydi,

“Bunun adı ‘bavul-davul’ anladınız mı? Babanızın buluşu. Patentini alacağım bunun.”

Kimimiz güldü, kimimiz bu acayip şeyi incelemeye koyuldu. Annem hiç heyecanlanmışa benzemiyordu, “Neden yaptın ki bunu?” diye sordu.

“Siz ne anlayacaksınız, büyük buluş bu, büyük, göreceksiniz yakında herkes bundan bahsedecek,” dedi yine babam.

Hiçbirimiz, böyle bir davuldan asla doğru dürüst bir ses çıkmayacağını söyleyememiştik. Meğerse pavyonun yanındaki mağazalardan birinin sahibi, camekânına bir davul seti yerleşip yerleşmeyeceğini sormuş, babam da oranın ölçülerini alıp uygun bir davul yapmaya söz vermişti. Adam yılbaşında camekâna koyduğu davulu birinin çalmasını istiyordu. Böylece bütün milleti

mağazaya toplayacaktı. Babam sonunda büyük buluşuyla övünmeyi bırakıp bize bu hikâyeyi anlattı.

“Hadi bakalım gençler, hanginiz çalacak o gün davulu?” diye sordu.

Kimse yanaşmayınca sinirlendi, “Hadi be, sizden de genç olur mu, ben kendim çalarım, kendi işimi kendim yaparım,” dedi, çıkıp gitti.

Birkaç gün sonra Eko -şu senin ne iş yaptığını bir türlü anlayamadığın yeğenimiz- gelip davulu kamyonete yükledi, babam takım elbisesini giydi, papyonunu taktı, saçlarını kremledi, ayak-kabıllarını parlattı, uzun yeşil paltosunu ve kahverengi atkısını aldı, birlikte gittiler. Kamyonet o tuhaf davulla ilerlerken hepimiz dışarı çıkmıştık, bir yılbaşı günüydü, gülüyorduk, “Keratalar bari gelin de babanızı seyredin,” diyordu giderken.

Birkaç saat geçti, kapı çaldı. Babam söylene söylene önde, Eko şaşkın arkada, içeri girdiler. Mağaza sahibi pavyona geldiği bir gece şaka yapmıştı, oraya gittiklerinde vitrinini bozup bu çirkin davulu oraya koyacağına ve birinin bunu çalacağına gerçekten inandıkları için onlarla alay etmiş, kahkahalarla gülmüştü.

Eko şaşkın şaşkın bunları anlatırken biz de gülüyorduk, anem dışında hepimiz gülüyorduk.

Adam yalnızca şaka yapmıştı.

Aynı günlerden ne farklı şeyler hatırlıyoruz değil mi?

Üstelik senin sandığın gibi aile bağlarımız da pek güçlü değildi. Yıllar geçti, bir kez ablamla telefonla konuştum, bir de annemin öldüğünü bildirdiler. Senden yazılı birşey gelince birden içimi, ne olduğunu bilmediğim bir duygu kaplıyor ama. Sevinç mi, özlem mi, sıla hasreti mi, birdenbire koşup gelen çocukluk mu? Belki de senin yazdıklarını okurken on altı yaşımla karşılaşıyorum. Bana bakıyor, bana benziyor, başına bütün bunların geleceğini, işte orada kahkahalarla güldüğü sahilde, bir kış öğleden sonrası karanlık odada oturmuş müzik dinlerken üzgün, günün birinde çok uzaklarda bambaşka bir hayata başlayacağını bilmiyor. Hayır, on altı yaşımı özlemiyorum. Kendimi hep yalnız hissettiğim, herşeyin çıkızsız görüldüğü o günleri hiç özlemiyorum.

Biliyor musun hâlâ piyanonun bu siyah beyaz, birbirinin aynı tuşlarının önüne her oturuşumda çalamayacakmışım, yanlış seslere basacakmışım gibi geliyor. Yine de içimde birşey kıpırdıyor, beklenmedik bir görüntü çıkıp geliyor. Kendimi piyanist sanırken varlığından bile haberim olmayan bazı ses dizilerini bana gösteren yaşlı dostum bir gün bana şöyle söyledi.

“Neyin var senin, piyano çalarken başına birşey gelmez, araba kullanmıyorsun, parmaklarını rahat bırak.”

Haklıydı, ama yıllar önce ilk kez tanımadığım birileriyle çalmak için beni sahneye çıkardıklarında yanlış sesler basmıştım, bilmediğim bir parçaydı, ötekilerin nerede olduklarını bile anlamıyordum, bana bakarken sanki o berbat lokalde berbat bir şarkı çalmıyormuşuz da tüm dünya bizi dinliyormuş gibi acımasızdılar, onların sert yüzlerini görüyordum, bana yardım etmelerini bekliyordum, sanki bir anda bildiklerimi bile unutmuştum, zamanın uzadığı anları bilirsin, kısacık bir parça sanki saatler sürüyordu, ne yapacağımı bilemiyordum, ikinci şarkıda herşeyi düzeltereğimi düşünerek rahatlamaya çalışıyordum ama ikinciyi çaldırmadılar. Neredeyse kaçarak çıktım oradan.

Sana çok anlamsız gelecek ama hayatımdaki en büyük utanç bu. Belki aylarca, günün birinde oraya gidip onlardan bile iyi çalmayı, onları şaşırtmayı, masalarında oturanların bile dönüp beni alkışladıklarını kurdum. Ne aptalca değil mi? Ama hepimizin aptalca olduğunu bilsek bile belleğimizden silip atamadığımız böyle bir sürü saçmalık yok mudur? Evet hâlâ çalarken, o günü hatırlıyorum, ama artık en iyilerin bile yanlış seslere bastığım için bana kızmayacağını biliyorum, onlarla çaldım ve artık küçük bir çocukken olduğu gibi başkalarının yaptığı şeyleri beğenip beğenmemesine aldırımıyorum.

İnsan gerçekten de başkalarının yargılarına aldırmadığı bir yere gittiği zaman mutlu olabiliyor.

En çok da nedense -fazla zaman geçmediği halde- beni uğurlamaya geldiğin o yağmurlu sabahın görüntüsü var.

O yaz sonu uçağa binip uzaklara gidecek olan sendin aslında. Ama beklenmedik biçimde bir akşam havaalanından geri döndün. Şimdi giden, kimse beklemezken yeni bir hayat kurmaya kalkışan bendim.

Beklenenlerle yaşananlar birbirini hiç tutmuyor değil mi?

Sabaha karşı havaalanında kahve içerken içimde yeni bir yere gitmenin, yeniden başlamanın heyecanı yoktu, bir burukluk, korku, hâlâ vazgeçmek için zamanım olduğunu düşünmenin getirdiği gerilim... Ama sen sarıldığımızda, "Göreceksin herşey iyi olacak, eğer yalnız kalırsan, kendini kötü hissedersen ben hep buradayım, herşeye boşver, uçağa atladığın gibi buraya gel ya da çağır ben gelirim," demiştin. Uçakta hiç beklemiyordum ama ağlamak istedim. Seni çok özleyecektim.

Senin için yazdığım bir parça da var, geldiğinde bir gün dinletirim, kısa bir şarkı, adı, "*Herkes Seni Anlatıyorum.*"

Keşke burada olsaydın. Benim bu tuhaf hayatımı paylaşısaydın. Evet dostlarım var, sevgilim var, kitaplarım, birilerinin dinlediği müziğim, başka bir yerde bulamayacağım bir sürü görüntü ama geçmişim yok, meğer insan geçmişini silemiyor-muş, hiç umursamadığını sansa bile kendi dilinin sözcüklerini, hiç dinlemediği müziklerini, çocukluğunun kokusunu, odasının tanımlanmaz havasını unutamıyormuş.

Belki de bu yüzden başkalarına anlattığım her öykünün içinde kendi geçmişimden birşeyler, yaptığım her parçanın içinde buradakilerin bilmediği bir yerden gelen sesler var. Seslerin bir dili olmadığını sanırdım, oysa geçenlerde bir yerde çalarken biri bana döndü, "Nece çalışıyorsun dostum, Türkçe mi bu?" diye sordu.

O zamanlar hep ne çok uyuduğumu söyler dururdun. Çoğu kez öğleye doğru geldiğinde uyuyor olurdum. Bıraksalar bütün bir gece ve gün boyunca uyuyabilirdim.

Belki de yeni bir güne başlayacak, o günü taşıyacak gücü bulamadığımdan uyuyordum. Yatağımda hiçbirşey, dışarıdaki dünyanın acımasız kavgası, hatta salondan gelen bizimkilerin tartışmaları bile bana dokunmuyordu. Orada öyle gizlenmiş, kimsenin umurunda olmayan bir canlıydım ben.

Son mektubunda anlattıkların beni üzdü. Ne oldu sana? Çok garip, senin yaşaman gerektiği gibi yaşayan benim aslında ama ben bu hayatın içinde senin yaptıklarını yapamıyorum. Sanki belleklerimizi, düşüncelerimizi değiştirsek ikimiz de yerimizi bulacağız. Sen aslında düzenli bir hayatı, herşeyin yerli yerinde olduğu bir evi, hep senin olan, seninle herşeyi paylaşan, geceleri döndüğünde yanında bulacağın bir kadını özlüyorsun. Ama bir yandan da sanki elinden kaçıp giden bir hayat varmış, dışarda bir hayat varmış gibi başka şeylerin peşinde koşuyorsun.

Seni tanımayan biri yaptığın çılgınca şeyleri gördüğünde bambaşka biriyle karşılaştığını sanır. Hatırlıyor musun bir partide ortadan kaybolmuştun, senin evindeydik, kalabalıktık, herkes içip duruyordu, *Straits*'in yeni plağı durmadan çalıyordu, bir ara nerede olduğunu merak edip seni aramaya başladım, banyonun

kapısı kilitliydi, çaldım ama ses gelmiyordu, biri uzun zamandır kapının kapalı olduğunu söyledi, banyo kapısının buzlu camını kırdığımda küvetin içinde yatıyordun, her yer kan içindeydi, başın yana düşmüştü, yerlerde kan damlaları vardı, deli gibi içeri girmeye çalışırken oradan fırlayıp çırılçıplak, “Neredesiniz, yarım saattir burada bekliyorum,” deyişini hatırlıyor musun? Her yere kırmızı boyalar döküp bizi beklemiştin.

Ya bir gün, o şımarık, uzun saçlı kız seninle çıkmayacağını çünkü üstü açık bir araban bile olmadığını söylediğinde, kalkıp gidişini, ertesi gün o çok sevdiğin yaşlı *Mercedes*’in üstünü kesmiş geri geldiğini...

Yıllardır birlikte olduğun ve seni delice seven o kadınların hepsini aldatıyorsun, başkalarıyla mektubunda pek şiirsel anlattığın anlar yaşıyorsun, sonra kimi zaman onlardan birine âşık oluyorsun ve günün birinde bir seçim yapmak zorunda kalıyorsun. Ama bir türlü yapamıyorsun, çünkü seni hâlâ çok seven birini bırakmak istemiyorsun, evet inanıyorum, onu çok sevdiğini, onu üzmemek istemediğini onun senden ayrıldıktan sonra bir gün bile olsa evinde tek başına kalıp üzüleceğini düşündüğünü biliyorum. İnsanları nasıl sahiplendiğini ve bir süre sonra birlikte olduğun kadınları çocuk gibi sevdiğini biliyorum.

Peki sevgili Nevit ne istiyorsun, bir haremın olmasını mı? Belki bir haremden birkaç yüz kilometre batıda ya da birkaç yüzyıl geç doğduğun için mutsuzsun.

Bazen düşünürüm, gerçekten sevdiğini bildiğim bu kadınlarda eksik olan birşey mi vardı? Yoksa sen herşeyi birden mi istiyordun? Belki de yalnızca ötekini de görmek istiyordun. Benim şu düşler sokağında gezinirken birbirinin aynı barlara, birbirinin aynı odalara yalnızca birşeyler daha görmek için girip durmam gibi... Biraz daha biraz daha, kumarda hep kaybeden birinin anlaşılmasız inadı gibi, bir görüntü daha... Bir çocuk

gibi, bütün oyunları oynamak, bütün oyuncakları denemek mi istiyorsun?

Görüntüler. Artık hayalleri bile bizim yerimize başkalarının kurduğu ve bilet alıp karanlık salonlarda, onların bizim yerimize kurduğu hayalleri izlediğimiz bu dünyada varolabilmek için. Kimsenin kendi görüntüleri yokken, herkes ortak görüntülerden sözederken, tek başıma kaldığımı, giderek çemberin dışına itildiğimi hissediyordum. Birdenbire herşey çılginca bir konuşmaya dönüşüyordu. Sonra herşeye gülmeye başladım, çocukken yaptığım gibi, çünkü gülmek, görüntüleri çoğaltmak, zamanı geçirmek bu büyük yabancılığı unutturuyordu.

Belki de haklısın, belki de hepimizi mutlu edecek şey farklı insanlarla farklı hayatlar yaşamak, bizi oluşturan, bir türlü çözümlayemediğimiz karmaşık ruhlarımızın her bir parçasını bir başkasında doyurmaktır. Ama ben, tüm hayatım karmakarışık, düzensiz ayrıntılardan oluşurken, ancak bir tek kadını, günün içinde, onu düşünerek, kendimi en zayıf, en yalnız hissettiğim anlarda ona sarılarak, kokusunu, ıslaklığını, dokunuşlarını tanıdığım ve yanında başkalarından sakladığım herşeyi ortaya çıkarabildiğim birini sevmeyi istiyorum.

Selin senden ayrıldığında, birlikte kurmayı düşündüğünüz hayattan vazgeçtiğinde nasıl üzüldüğünü hatırlıyor musun? O zaman seni öylesine seven insanlara bir başkasıyla giderken yaşadığın acının büyüklüğünü de anlıyor olmalısın. Evet Aslı'ya anlattım. Onu aldattığını söyledim. Çünkü hâlâ seni çok seviyordu, senin aslında nasıl iyi, nasıl bambaşka biri olduğunu söyleyip duruyordu, senden kurtulamayacaktı. Doğrusu o sıralar sana çok kızgındım. Bu karmaşık satrancı çok iyi oynadığını düşünüyor-

dum. Sanki her ilişki senin için bir film çekimiydi. Oysa onlar birer film kahramanı değil.

Ama şimdi seni daha iyi anlıyorum. Belki de sen haklısın. Gerçekte istediğini yapıyorsun, kimseyi birşeye zorlamıyorsun. Onları sevdiğin de doğru. Ama bir süre sonra gitmek istiyorsun ve seni bırakmıyorlar.

Tuhaf, beklenmedik oyunlarına, bir gün çılgınca tutkulu, gözü kara bir belalıyken ertesi gün romantik, gözü yaşlı bir âşığa dönüşmene hangi kadın karşı koyabilir?

Bana, beni delice seven birine ondan ayrılacağımı nasıl söyleyeceğimi soruyorsun. Bilmiyorum, hiç yapmadım. Ama açıkça söylemelisin, en azından doğru söylemiş olursun. Şimdi bana yine aynı şeyi söyleyeceksin, doğru her zaman bizi mutlu eder mi diye soracaksın. Hayır etmediğini biliyorum. Ama başka nasıl olabilir ki? Kimse sevgilisini bir başkasıyla paylaşmak istemez.

Üstelik ne düşünüyorum biliyor musun, seni asıl besleyen, yaşatan, herkesin sana âşık olması, seni delice sevmesi. Her kere-sinde, her yeni ilişkide yeniden doğuyorsun sanki. Belki bir gün vazgeçeceksin, belki bir gün bizim bir türlü anlayamadığımız şey olacak ve gerçekten bir an bile yanından ayrılmak istemediğin biriyle karşılaşacaksın. Evet karşılaşmıştın, en azından öyle sanı-yordun ama bu kez de o senden vazgeçti.

Hayır senin şu ünlü çapkınlardan biri olmadığını biliyorum, her keresinde, her elveda dediğinde orada bir parçanı bıraktığını da...

Korkarım bir sabah uyanacaksın ve artık bir başkasına verecek bir parçan kalmadığını göreceksin.

Burada uzun konuştuğum insanlara, sevgilime hep seni anlatıyorum. Birlikte yaptığımız şeylerden, tatillerden, senin kaçamaklarından, deliliklerinden, senin yüzünden söylediğim yalanlardan... Ama seni anlatırken nasıl yücelttiğimi fark ediyorum birden. Öyleydin, benim için hep farklı biriydin. Hep başkaları için üzülen yüreğinle, korkusuz dürüstlüğünle nasıl olup da bunları yapabildiğini bir türlü anlamıyorum. Yine de bu konularda sana akıl verebileceğimi sanmıyorum. Ben kadınların sözdizimini deşifre etmeyi başaranlardan değilim. Bu oyunun inceliklerini anladığımı hiç sanmıyorum. Eğer dediklerim doğru olsaydı, bunca kadın hâlâ seni seviyor olmazdı.

Demek oradasın. Elbette hatırlıyorum yıllar önceyi, Lale'yle geldiğin tatili, ne çok güldüğümüzü... Sonraki kışı, kötü şeyle-

ri. Nasıl üzgün olduğunu, sapasağlam durmak için harcadığın çabayı... Belki de insan büyük acıları yaşadktan sonra sımsıkı tutunduğunu sandığı şeyler avcundan kayıp gidiyor.

Lale'den ayrılışını da hatırlıyorum, aranız kötüydü, bir akşam sana gelmişim, böyle kırgınlıkların anlamsızlığından söz etmişim, sonunda onu aramaya ikna ettim seni, aradın, sana, belki de yalnızca kızgınlıktan, belki de kadınca bir oyundan, "Şimdi bir telefon bekliyorum sonra konuşalım," demişti, telefonu kapadın ve bittiğini söyledin. Yalnızca bir cümle, o büyük aşkın son cümlesi, bugün bile eğer telefonu kapayacağına başka şeyler söyleseydin, onu sevdiğini, özlediğini söyleseydin herşeyin değişeceğini düşünüyorum ve sanırım bunca deneyimden sonra sen de bana katılırsın, haklıyım.

Doğrusu senin hiç de öyle sokaklarda tanımadığın ama çekici bulduğun kadınların peşinde gidecek biri olduğunu sanmıyorum. Belki de hepimizin içinde olan bir istek bu.

Günün birinde biri senin hayatını yazmaya kalkışsa, kimbilir ne şaşırdı. Birbirinden habersiz bir sürü sevgili, âşık, dost... Sanırım hepsi benzerlikler taşıyan ama bambaşka Nevit'ler anlatırlardı. Ben bile ancak bana açtığın bölümlerini biliyorum hayatının. Bir sürü parçalardan bir Nevit çıkarmaya çalışıyorum. Bazen seni çok iyi tanıdığımı düşünürken kimbilir bana anlatmadığın ne çok şey olduğunu anlıyorum.

Kimsin sen? Hep kaybeden biri mi? Yaşamını kuramayan, yalnızca tam kurmak üzereyken bozup yeniden oluşturmaya kalkışan ve bunu beceremeyen biri mi? Hep öyle gerçekten. Kumdan bir şato ya da iskambillerden bir ev yapmaya çalışıp sürekli kumların, kâğıtların yıkılıp darmadağın olduğunu görmekle geçen bir hayat. Hep iskambillerden yapılacak en büyük evin, kumdan yapılan en görkemli şatonun peşinde olup sıradan bir yapıya bile ulaşamamak ne acıklı değil mi?

Hadi gel, hepsinin içinden en güzellerini seçip anıların bahçesinde yürüyüşe çıkalım, birdenbire yılların içine dağılmış görüntülerin, karışık, güçlkle hatırlanan ama nedensiz biçimde belleğe kazınmış resimlerin arasında kendimize rastlamaya çalışalım.

Bak, birdenbire bir mayıs sabahında duruyorum ve on altı yaşımın Nevit'ini görüyorum, herşeyi belirleyecek, sonraki yaşamımızda derin izler bırakacak rastlantılara yalnızca birkaç ay varken, istasyondan bindiği faytonla bizim sokağın başına geliyor, açık renk keten giysileriyle elinde çantası sanki başka bir ülkeden, başka bir zamandan gelmiş bir yabancı gibi, sokağın iki yanına dizilmiş ahşap evlere bakarak, bize bağışlanmış güzel havayı içine çekerek yürüyor, sola dönüyor, kapıyı çalmadan köpekler havlamaya başlıyor, "İşte Nevit geldi," diyor annem, uzaklarda yaşayan küçük oğlu gelmiş gibi seviniyor, bahçeden geçişine bakıyorum kapıda durup; köpekler yanında dostça, kuyruklarını sallayarak dolaşıyorlar, "Evet," diyorum, "Nevit geldi."

Ya da yine o günlerden birinde senin odanda... O küçük odada bütün o müzikli kutuların arasında oturmuşsun. Hepsi birden çalışıyor, mekanik hareketlerle... Parmak uçlarında dönen balerinler... Eğilerek birbirini selamlayan Japon savaşçıları... Ağaçların içindeki evden çıkıp öten kuşlar... Tango yapan bir çift... Şarkı söyleyen gondolcu... Balkonun önünde aşkını anlatan Romeo... Saz çalan bir ortaçağ şairi... Ormanda sevgiliyle öpüşen avcı... Sallanır koltukta kitap okuyan kız... Başlarında dev meyve sepetleri taşıyan yerli kadınlar... Güvertede kılıç sallayan korsanlar... Bremen mızıkacıları... Çölde develeriyle konaklayan Bedeviler... Fareleri peşinden sürükleyen kavalcı... İçinde kar yağan evlerin önünden kızağıyla geçen Noel baba.

Şimdi biliyorum, gerçekten içinde kar yağan evler var.

Evet, seni görebiliyorum, birbirine karışan bütün bu tuhaf müziklerin ve mekanik seslerin arasında oturuyorsun, onlar

dönüyorlar, dans ediyorlar, eğiliyorlar, sürekli aynı hareketleri, sanki dünyanın her yerinde, her çağda yaşam buymuş, sanki sana gerçek yaşamın basitliğini anlatıyorlarmış gibi tümüyle masal kahramanları, tümüyle oyuncak kahramanlar olsalar da gerçeğin ta kendisini anlattıklarını bilirmiş gibi...

Yıllarca dünyanın dört bir yanından gelmiş bu oyuncuların arasında sessizce oturuyorsun. Gerçekte istediğin, tüm yaşamın boyunca böyle güzel görüntülerin, bütün sevdiklerinin, bütün güzel insanların yanında olması değil miydi?

Ama hiçbirimiz tavşanın peşinden çılgınca, sonu bilinmez bir yolculuğa çıkacak masal kahramanları değiliz. Bir daha asla geri dönmemeyi göze alarak peşinden gitmek istesek de yapamazdık.

Bir keresinde, bendeki bu silinmez resmini anlattığımda, çok sonraları, “Bütün o anılarla, her biri sevgili insanların yüzleriyle, sesleriyle, görüntüleriyle dolu müzik kutularının arasında otururken bütün o tuhaf müzikler birbirine karışmışken yapayalnız bir çocuk görüyorum, bütün yazıları kendi bildiği dilde okuyan, bütün görüntülerden kendi resimlerini kuran, en çok burada olduğu sanılan anda bile aslında ulaşılmayacak denli uzak kalan bir çocuk. Doğrusu ben bile artık bu çocukla birlikte olmaktan yoruldum,” demiştin.

Sanırım kendini sonsuzca lanetlemeye ilk o sıralar başlamıştın.

Oysa orada, müzik kutularının arasında oturduğun, aklıma esip kapını çaldığım o öğleden sonra, önünde upuzun bir yaşam, kurulacak bir yaşam vardı. Ben de seninle birlikte konuşmadan oturmuştum. Ayrıntılar soluk, sözcükler silinip gitmiş, bana okul balosunda tanıştığın bir kızdan sözettiğini hayal meyal hatırlıyorum.

Bir başka gün, güneşin göz kamaştırdığı, insanların sanki yaşam yeniden başlamış gibi renkli giysilerle sokağa fırladığı, senin

sanki yıllardır aradığın birşeyi bulmuş gibi sevinerek kocaman mor bir balon alışın, sanki elimizde kocaman mor balonla yürürken herkesin bize baktığı ve karşıdan karşıya geçerken o tarihi bulvarda balonu elinden kaçırsın sanki dün yaşanmış gibi tüm canlılığıyla gözümün önüne geliyor.

Satın aldığımız yerde o büyüklükte yalnızca tek bir mor balon vardı, canlı ve yusuvarlak, kocaman mor bir balon ve uçuyordu, gitgide yükseliyordu, ikimiz yolun ortasında durmuş, büyük heykelin önünde sanki çok önemli birşeyi yitirmiş gibi üzgün bakakalmıştık. Onu Lale için aldığını biliyordum, bir barışma umudu gibi... Lale'nin o sırada başka bir kentte bir başkasıyla olduğunu da...

Ne tuhaf, Lale, onun için bir balon aldığını bilmiyordu, sen de onun bir başkasıyla olduğunu...

Elinden uçup giden, uzaklaşan balon sanki artık geri dönmeyecek o ânı simgeliyordu. Meydandaki cafe'de sandalyeleri dışarı çıkarmışlardı, orada oturduk, gelip gidenlere, çevresine toplananlara gösteri yapan adamın uzaktan oynattığı kâğıttan kuklaya baktık. Sana bildiğim şeyi söylemek isterdim ama yapamadım. Dalgınca, duvarın köşesine yaslanmış, kollarını bacaklarını kendi kendine oynatan komik yüzlü kuklaya bakıyordum. Sahibinin kimbilir nasıl bir göz boyamayla yaptığı bu numarayı herkes şaşkınlıkta izliyordu, kalabalıktan gelen seslere göre hareket ediyordu kukla, "kalk", diye bağıırıyordu biri, "otur," diyordu öteki, "dans et," diyen bir kadının sesi duyuluyordu ve hepsini yerine getiriyordu emirlerin.

"Onu böyle oynatabilmesi için kalabalıktan birinin de elinde ip olması gerekir," dedin.

"Ama emirleri nasıl yerine getiriyor?" diye sordum.

"Sanırım herkes farklı dillerde de olsa hep aynı şeyleri söylüyor."

Yine de ikna olmamıştım. “İyi ama hangi sırayla?”

Güldün, “Elbette kukla otururken, kalk, ayaktayken oturuyorlar,” dedin.

Sanırım haklıydın. Ama aslında bunu düşünmüyordum, yalnızca konuşmayı sürdürmeye çalışıyordum. Balonun elinden uçup gittiği an vardı gözümün önünde, gerçekten de o gün balon senin elinden uçup giderken, hayatının dönüm noktasında olduğumuzu, bunun belki de böyle şeylere inananlar için bir işaret olduğunu, tüm yaşamının değişeceğini bilemezdim tabii.

O akşam herşeyi öğrenecektin ve bitecekti. Belleğimden çıkmayan zamanlar ve yüzler var. Senin yüzlerin. Gözlerin kısılmış, üzgün, içindeki acıyı taşımakta güçlük çektiğini hissettiğim ya da yumuşacık gülerken, benim durgun, sıkıntılı, kendimi bırakmış anlarımda komik şeyler anlatırken, sanki bir çocuğu kandırırımış gibi yapacaklarımızdan, geleceğimizden umutla sözettiğin zamanlar.

Annenin öldüğü gece, ertesi sabah cenazeyi almaya gittiğimizde birdenbire yüzüne çöken, gözlerine yerleşen ve sanırım bir daha hiç silinmeyen, tüm gülüşlere, tüm keyifli anlara rağmen seni eski günlerin Nevit'i olmaktan çıkaran o tanımsız acıyı hiç unutmuyorum. Seni ne zaman hatırlasam bu görüntü geliyor gözlerimin önüne, onu silmeyen, öteki güzel yüzleri, taklitler yaptığın, bizi güldürdüğün, gözlerine yeni bir aşkın pırıltısının yerleştiği sabahları bulup onun önüne geçirmeye çalışıyorum, olmuyor.

“Kendimizden başka hiçbirşeyi düşünmüyoruz değil mi?” diye sormuştun o gece.

Öyle bir acıydı ki bundan sonra yaşanacak her mutlulukta gelip seni bulacak, asla gitmeyecekti.

Selin'e rastladığında tüm bu kötü günlerden sonra bir sabah seni sevinçten ayakların yerden kesilmiş gördüğümde içimden

ağlamak gelmişti. O günlerde senin için endişeleniyordum. Ama sonra sabahları bana gelmediğin günlerde, kimi zaman akşam uğradığında onu nasıl sevdiğini, seni nasıl mutlu ettiğini görebiliyordum. Doğrusu bir aşkın böylesine elle tutulur, gözle görülür haliyle ilk kez karşılaşıyordum.

Sanırım o inanılmaz tasarıdan, ikinizin birlikte kaçıp gideceğiniz hayalinden yalnızca benim haberim vardı. Ne yalan söyleyeyim buna pek inanmıyordum. Onun -hiç görmediğim halde- bütün o görkemli, pırıltılı yaşamını bırakıp seninle sonu bilinmez bir maceraya atılması pek olası görünmüyordu bana. Ama sen öylesine severken, onun için herşeyden vazgeçmeye hazırken nasıl söyleyebilirdim, bunun ancak böylece sürüp gidecek ve günün birinde başka bir rastlantıyla bitecek gizli bir aşk öyküsü olduğunu nasıl söyleyebilirdim?

Bugün de öyle düşünüyorum, fazlasını istememeliydin, seni bir an yanında olması bile delice mutlu ediyordu, onu görmek, onunla konuşmak, ona dokunmak için saatlerce beklesen bile, o saatler bu mutluluğun hayaliyle, hazırlığıyla geçiyordu. Zaman zaman düşünürüm, eğer o gün, bana telefon edip havaalanına doğru yola çıktığını söylediğinde, ("Hayır, gelme, seni görürsem üzülürüm, ama yakında orada bulaşacağız nasıl olsa, kendini fazla özletme," demiştin) sonra geç saatlerde yeniden arayıp çağırdığında, gözlerinin sürekli uzaklara daldığı sonraki günlerde herşey yolunda gitseydi, birlikte yeni bir hayata başlasanız gerçekten de mutluluk öyle sürüp gider miydi? Sanırım gitmezdi. Herşey, birden, sıradan bir ilişkinin sorunlarıyla dolar, yeni bir başlangıcın heyecanı çabucak solup giderdi, kimbilir.

Seninle ilgili hatırladığım şeylerin çoğunda bir tedirginlik hissi var. Nasıl anlatsam! İşte sanki beklenmedik bir saatte bir telefon çalacak ve açtığımda senin başına birşey geldiğini öğreneceğim. Hep öyle olmadı mı?

Durup dururken ortadan kaybolan, herşeyi yüzüstü bırakıp giden, telefonları açmayan, birine rastlayıp bütün dünyayı unutan, bir çılgınlığın peşine gidip başına her türlü belayı açan biri. Bir gün ağaçların tepesinde, ertesi gün bir mağarada bulunan, her an başına birşey geleceğinden korkulan yaramaz çocuklar gibi.

Abartıyor muyum? Yok canım. Hadi hatırlasana, yine ortadan kaybolduğun günlerin birinde hiç tanımadığım biri arayıp hastaneye gelmemi söylemişti. Geceyarısı uzaktaki küçük bir hastaneye gelmiştim. Orada ne aradığını, ne olduğunu, hiçbirşey bilmiyordum, sana sorduklarında benim numaramı vermiştin doktorlara. Ellerim titreyerek telaşla içeri girdim, bütün bildikleri, bir yardan aşağı uçup belini ve kaburgalarım kırdığındı. İyi ama neden? İlgisiz bir yerde tek başına ne yapıyordun ki? Sonra kendine geldin, içinden çekip gitmek gelmişti, arabayı durdurduğunda orada olduğunu görmüştün, neresi olduğunu bile bilmediğin bir yerde, ama neden oraya tırmanmaya çalıştığını, nasıl olup da aşağı uçtuğunu sen de tam anlatamıyordun. Aylarca o çelik kafesle yaşadın. “Herkes hapishanesini içinde taşır ben üstümde gezdiriyorum,” diye dalga geçtin aylar boyu.

Hâlâ orada ne aradığını düşünürüm.

“İçimden bir ses beni oraya çağırdı,” demiştin.

İçindeki ses seni ne tuhaf yerlere çağırdı bütün bu yıllarda, artık onu dinleme istersen.

En yakın görüntülerdeyse o küçük kız var yanında. Aslı. Doğrusu elimden gelseydi, farkına varsaydım, o ilk günlerde, beni onunla tanıştırdığın sırada herşeyi bozmak için uğraşırdım.

Kimse hakettiğini almıyor. Yaptıklarının hiçbirini haketmemiştir. Belki de kimseyi böyle sevmemeliyiz. Ama o sevmiştir.

Çocukların gözlerinde sevginin aşka dönüştüğü an beliren o ıslak parıltıyı görmüştüm. Oysa sen bambaşka bir dünyadaydın, hâlâ aklında Selin vardı, ondan ayrıldıktan sonra “yakından görmek istediğin” başkaları vardı, onun istediğini vermen, onun da senin bütün hayatını kaplaması imkânsızdı. Ama öyle değil midir? Hep hayatımızı kaplayan insanların hayatındaki herşeyi silip, bütün o görüntülerin yerini almak istemez miyiz? Ve çoğu zaman da bu iş için en yanlış insanı seçmez miyiz?

Senin yanında mutluydu sanırım. Herşeyin kötü gittiği bir hayattı onunki. Bir tek senin yanında, sen onun saçlarını okşadığında, ona sarılıp uyuduğunda mutlu oluyordu. Ama sonra o da ötekiler gibi parçaları birleştiremediğini anladı. O bütünlüğü arıyordu ama eksik olan şeyler vardı. Bütün çocuklar anne babalarıyla lunaparka gidiyorlardı, o tek başına orada durup eğlenmeye çalışırken, bütün bu mutluluğun içinde eksikliğini görmezden gelemediği birşeyleri fark ediyordu.

Bir keresinde bana, evine gelen ve kırmızı iç çamaşırlarıyla fotoğraflarını çekmeni isteyen bir kızıdan söz etmiştin.

“Sence neden böyle birşey istedi?” diye sormuştun.

Ben de, “Herhalde onu unutmaman için,” demiştim.

İşte sen o kıza benziyorsun. Pek çok evde farklı bir resmin var. Ve orada, o insana bıraktığın resimle hatırlanmak istiyorsun. Ama o kız, fotoğraf çekildikten sonra seni yeniden aramadı, herşeyi bırakması gerektiği yerde bırakabilen biriydi.

Sanırım insan senin gibi severse, sonunda mutlaka acı çekiyor. Çoğumuzun yaptığı gibi -akıllı insanların!- böylesine acı çekmektense böylesine sevmekten de uzak mı durmalıyız, ne dersin?

Ben şimdi çıplak şovlara çıkan bir kızla birlikteyim. Bugüne kadar yaptıklarıyla yaşadıklarıyla ilgili hiçbirşey sormuyorum ona. Günün birinde bu işi bırakacağını söylüyor ve bırakırsa

sanırım daha mutlu olurum. Beni tanıdıktan sonra bana uygun biri olmadığını düşünmeye başladı. Giysilerine, konuşma tarzına dikkat ettiğini, dostlarımla yanında zorlandığını hissediyorum. Bense onun tam bana göre biri olduğunu düşünüyorum. Güçlü, içten bir sevginin değerini bilen biri. Öyle şeyler yaşamış ki anlamsız tartışmalar, gündelik kavgalar onu hiç ilgilendirmiyor. Mutlu olmak, gülmek için yakaladığı anları elinde tutmaya çalışıyor. Ona bir kucak çiçek götürdüğümde gözleri doluyor, sürekli ona yazdığım parçayı dinliyor, kendince anlamlar çıkarmaya çalışıyor, herkesin içinde onu sevdiğimi söylediğimde kızarıyor, bunların onu, bir başkasından çok daha fazla mutlu ettiğini gözlerinden anlayabilirsin.

Günün birinde neden böyle bir hayatı seçtiğimi, neden burada olduğumu, neden hiçbirşeyi başkaları için yapmadığımı anlayacak. Belki bir gün, yaprakların düşüşünü, son telefon konuşmasını, denizin üstündeki ışığı, toplanmış bavulları ve buna benzer anları anlatan kısa, tuhaf müzik parçalarımı da sever diye düşünüyorum.

İstersen buraya gel. Kaçmayı seversin. Kaçaklar için buradan daha iyi bir yer bulunmaz.

Eninde sonunda bir düzene sokacağını sandığımız, ama aslında asla vazgeçmeyeceğin darmadağın hayatını burada da sürdürebilirsin, yeni insanlarla, yeni görüntülerle, belki de yapman gereken, gerçekten yeni bir başlangıçtır, tek başına bir başlangıç.

Bir yılbaşı öyküsü

Bu kez çok uzun sürmüştü. Ne zamandır burada olduğunu bile tam olarak hatırlamıyordu. İnsan daracık bir hastane odasında bir süre sonra zamanı da izleyemiyordu. Kucağındaki kalın kitaba bakarken hesaplamaya çalıştı, onun her perşembe geldiğini düşünürse, o gelmeden önce geçen zamanla birlikte aylar olmuştu.

Yattığı yerden ne zaman biraz doğrulacak olsa -o çirkin, şişman hemşire gelip arkasındaki yastıkları düzeltirse- dar pencereden karşıdaki hastane binalarını görüyordu. Hep aynı eski pencereler; dikdörtgen, haç biçimli. Işık akşama doğru tümüyle yitiyordu böylece, gün ortasında akşam alacası başlıyordu.

Pencereden dışarı bakmak, iki yapı arasındaki yolu, yoldan geçen kara pelerinli şövalyeleri, onlarla kılıç yarıştıran beyaz gömleklileri, bir de çirkin suratlı, kalın bıyıklı uşaklarını, sonra karşı binanın pencerelerinde aralıklarla belirip yiten çizgili pijamalı mahkûmları görmek bile önemliydi onun için.

Önceleri bütün gün bir yatağın içinde kalmanın imkânsız bir-şey olduğunu düşünmüştü ama alışıyordu insan. Zaman zaman birden kalkıp bu berbat yerden çıkıp gitmeyi istiyordu, kendi kendine planlar kuruyordu, ama sonra sanki aradan yıllar geçmiş gibi hastanenin dışında yapacaklarını şaşıırıyordu, çocukluğunun geçtiği karşı kıyıdaki semtle burası birleşiyordu sanki, gerçekten de bu hastaneden çıkınca bir çocuk parkı var mıydı, Merve'ye sormuştu bir keresinde. "Hayır," demişti Merve, "burada park filan yok," çok kısa süren bir düştü bu, zaten bu odada yalanlara kapılmak, hayal kurmak mümkün müydü, tam bir düşün ardından sürüklenirken, kendisini ötekiler gibi, onlarla birlikte olduğu günlerde düşünürken, yaşanmış o eski anlara kendinden birşeyler katarak oyunlar kurarken gözünü açıyordu ki, bir serum şişesi, ilaçlar, paslanmazçelikdevletdolapları, solmuş, beyaz çarşafklar -yıkanmaktan yer yer yırtılmış, sigaradan yanmış- koca koca mozaik yer kaplamaları -hep taşra evlerinin, soğuk banyolarını hatırlatıyordu- diplere doğru sıvaları dökülmüş, kirli, beyaz badanalı duvarlar, konukların oturması için bulundurulan, süngerleri görünen bir iki sandalye -bunları da mutlaka gelir alırlardı- böylece bitiverirdi herşey, uyanma anılarının esrikliği bile kalmazdı insana.

Ama sorsan herkes bir ağızdan burasının nasıl özel bir oda olduğunu, herkese vermediklerini, tek başına burada kaldığı için şanslı sayıldığını söylerdi. Şişman hemşire ikide bir sanki suçmuş gibi hatırlatırdı bunu, öyle çok şey anlatıyordu ki, kızlarını, damatlarını, yaşlı annesini, söylediklerinin çoğunu anlamıyordu, zaten öyle karmaşık geliyordu ki anlasa bile bir gece önce söylediklerini ertesi günküle bağlayamıyordu. Ama kadın aldırımıyordu. Hep birbirine benzeyen ama asla aynı olmayan bu öyküleri sıralayıp duruyordu, o garip, sözcükleri yuvarladığı, birbirine bağladığı, anlaşılmaz tamlamalar oluşturduğu şivesiyle.

Ona ne söylemesi gerektiğini hiç bilemiyordu ve bundan çok sıkılıyordu. “E, biraz da sen anlat kızım,” dediği zaman ne söylese diye düşünüp duruyordu -onu ilgilendirecek birşey- ama bulamıyordu. Onun anlattıkları üstüne sorular soruyordu bazen, “siyah pelerinli”yle alay ediyordu, “Hemşirelerin birinden kaldırmış, kara şövalye,” diyordu, galiba bunun ne demek olduğunu da anlamıyor ama gülüyordu.

Doktora bu sabah yine sormuştu, “Yakında bırakacağız sizi,” demişti adam. “Evde kendinize bakmıyormuşsunuz, kuşlar söyledi.”

Ta evden buraya uçan casus kuşların doktorla gizli gizli konuşmasını gözünde canlandırmaya çalıştı.

“Yemek yemiyor, herşeye sinirleniyor, odasına kapanıp saatlerce ağlıyor cik, cik, cik.”

“Zavallı bir çocuk,” diye düşündü, “hiçbirşeyi kendi başına yapamayan zavallı bir çocuk gibiyim. Şu köylü kadın bile bana kızım diyor, yatakta doğrulmam için bile ona ihtiyacım var, sanki bedensel bir hastalıktan sonra akıl da yitirmiş gibi insanlar söylediklerini anlamayacağımı sanıyorlar, küçük bir çocukla konuşur gibi konuşuyorlar benimle.”

Bütün bunlar çok garip geliyordu.

Evet, çok zaman geçmişti. Gözlüklü, suratsız, “İyileşecek miyim?” diye sorduğunuzda, “Daha hastalığınızı bile tam olarak bilmiyorum,” diyen doktor gitmiş, yerine bu, kuşlarla konuşan, bütün hastaların evlerinde ne yaptığını haber alan casus doktor gelmişti. Sözcükleri ağzında yuvarlıyordu, yüzünüze bakmıyordu bile. Sonra yerini değiştirmişlerdi. Bir kat aşağı indirmişlerdi. Geçen yıl ya da daha önceki, en üst kattaydı. Sonra iki, şimdi en

altta. Makineye bağlıyorlar, makine söylüyor: “Kurtulur kalsın üst kata,” “fena değil ortada kalsın,” “ümit yok en alta”

en alta

en alta

en alta

alta alta alta, ağır ağır yukarıdan aşağıya yuvarlanıyordu demek ki, ölüm zaten bir düşüşten başka nedir ki, aşağı aşağı daha aşağı, sonunda toprağın da altına, arzın merkezine, hoooooop...

Ama bunları söyleyince Merve kızmıştı. “Senin hastalığınla alt kattakiler ilgileniyor anne, hepsi bu, anladın mı?” diye kestirip atmıştı. Ne zamandı bunlar unutmuştu. Ne çok şey unutmuştu böyle dört duvar arasına kapatılalı. Artık ilk günlerin hırçınlığı, karşı koymaları kalmamıştı, eskiden Merve’nin geldiğı her gün olur olmaz bir kavga çıkartırdı, şimdiyse gelsin diye kapıları gözlüyordu, biraz geç kalsa ağlamaklı oluyordu, o da sıkılmıştı artık, eskisi gibi uzun kalmıyordu yanında, kalsa bile kıpır kıpırdı.

Önceleri ne çok insan geliyordu, şımarıyordu onların yanında, kahkahalar atıyor, herşeyle alay ediyor, eski küstahlığıyla incitiyordu onları, küçük bıçak darbeleriyle yaralıyordu, sonra gelmez oldular.

İnsan ölümü bile kısa bir süreye sıkıştırmalı, uzun süren ölümler herkesi sıkıyor, günün birinde durup dururken ölsen cenazeye gelirler, gözlük takarlar, mendiller ellerinde, erkekler daha soğuk, ciddi, ağırbaşlı, takım elbiseleriyle, namaz uzun sürse o bile sıkar artık, iş görüşmeleri başlar, işte böyle olmalı, hemen ölmeli insan, televizyondaki gibi olmalı, kasvetli bekleyişleri kimse sevmez, hastaneleri, cenaze törenlerini kimse sevmez, ya öl ya kal, ikisinin arası yok, o zaman sıkıntılı oluyor, öyle olmadı mı, birkaç hafta sonra Merve bile okulunu anlatmaya başladı, hafta arası gelmeleri azaldı, gelmeyenler de çiçek yollamaktan

vazgeçtiler, bu kadın da ölmek bilmedi diyorlardı herhalde, öteki odalar ziyaret saatlerinde dolup taşıyordu, onun sandalyelerini bile alıp gidiyorlardı, odalara sığamıyorlardı, bir sürü başörtülü kadın, çoluk çocuk saatlerce oturuyorlardı, seslerini duyuyordu, ağlamak istiyordu, kendine acıyordu, hastasını arayan biri gelip onu görünce, “Geçmiş olsun,” diyordu.

Ama söylemişti Merve’ye, “İnsan annesini böyle yalnız bırakır mı?” demişti. “Başkalarının geçmiş olsunlarına bırakır mı insan annesini hiç?”

Salı mıydı bugün, çarşamba mı, sanki önemi varmış gibi, şuraya bir tane Saatli Maarif Takvimi bile getirtilmediler diye düşündü. Çok uzun sürmüştü, gülünmeyecek kadar uzun.

Artık güleliyordu. Çok sıkılıyordu.

Yastığının altındaki defteri çıkardı. Beyaz sayfaya, “Küçücük kalmış yüreğim,” yazdı, “küçücük kalmış yüreğimin sıkıştığını, tortop olduğunu hissediyorum, gecelerse geçmek bilmiyor, akşam üzeri başlayan o karanlık, o bilinmezlik, her gün yeniden başlayan ölümün yaklaştığı anlar bitmiyor hiç, ses yok, bazen o iğrenç terliklerini sürükleyerek gezinen bir hastanın ya da sert topuk sesleriyle bir hemşirenin geçtiği duyuluyor o kadar. Bir de bazı geceler, cankurtaranlar, koşuşan insanlar, çığlıklar, gecenin içinde yırtılan birşey, ölümün verdiği şaşkınlık, sonra yine ses yok. Duyulmayan ama bildiğim o damlaların sesi, tepeme asılı duran başaşağı şişeden koluma akan sıvının sesi, bazen karanlık kat kat üstüme örtüldüğünde bütün odayı kaplayan, bütün yaşamı kaplayan, çok büyük sesler çıkartarak damlıyorlar, dup dup diye çok büyük, ağır damlalar, düştükleri zaman sağa sola gidip gelen, genişleyen, dağılan o kocaman damlaların ağırlığı altında eziliyorum, çok yavaş.” Yazmak

bile yoruyordu artık. Kalemi defterin arasına koyup yanına bıraktı. Evet öyleydi, düşündüğü gibiydi, bir sokakta koşarak, bir yokuştan aşağı koşarak inerken görünmez birşeye çarpıp paramparça olmanın hızı yoktu artık. Herşey yavaşlamıştı. Hiçbirşey bitmiyordu, sonsuza dek ağır ağır sürüp gidiyordu, geride kalan bütün o güzel anlar nasıl hızla geçtiyse şimdi bu katlanılmaz anlar tam tersine yavaşlatılmış çekimler gibi ilerliyordu, “Hâlâ anlamıyorum,” diye düşündü, “bu ağır anların birbiri üstüne yığılıp da içinde tükendiğimiz zamanı nasıl oluşturduğumu anlayamıyorum.”

“Senin suçun,” demişti Merve, ‘kimsen kalmadıysa bunun suçu senin. Babamı da sen kaçırdın, teyzemi de, herkese olmadık hakaretler ediyorsun.”

“O ayyaşı ben kaçırdım öyle mi? Bütün gün içer dururlar bir meyhanede, birbirlerinin üstüne düşerler, yüzleri gevşer, ağızlarından sözcükler dağılarak çıkar, iğrenç birşey, devrilip dururlar, ben de içerdim bir zamanlar, bak ne oldu, üstelik yıllar önce bıraktığım halde, yıllardır ağızıma bir damla koymadığım halde.”

“Ne ilgisi var anne,” diyor, “sen kendi kendini yiyip bitiriyorsun, eskiden de böyleymişsin, değersiz insanların sözleri için kendini tüketiyorsun.”

“Bacak kadar boyuyla nasıl da konuşuyor,” diye düşündü, “benim kendime bile söyleyemediğim ne gerçekler var, sanki hepsim bilirmiş gibi, gazetedeki haberleri anlatır gibi anlatıyor.”

“Kim öğretiyor sana bu saçmaları,” demişti. “Ben bu dedikodulardan kaçtım, sen yine gidip onları mı öğreniyorsun şimdi.”

Bu kızın kendine güveni, avare, aldırıışsız, burnu büyük hali onu çıldırtıyordu, öyle gençti ki bazen kıskanıyordu onu. Karşılıklı doğru dürüst iki laf konuşamıyorlardı. Şurada birkaç saat ona anlayış göstererek oturamıyordu. Dolaşıp duruyordu hastanenin içinde. Bazen kendi giysilerini giyip geliyordu. Buna

dayanamıyordu, sanki bir an önce öl artık der gibi, yırtmak, parçalamak istiyordu üstündekileri, o da kendisi gibi hasta olsun, burada kalsın istiyordu. Aldırmıyordu ama, ne yaparsa yapsın, o duygusallığa kapılmıyordu.

“Bir sürü hasta var, senden kötü durumda olanları bir görsen, neden abartıyorsun?” diyordu.

“Delirmiş,” diye düşündü. Şu hastane dediği yere bak. Bol paçalı hademelerin katil suratlarını gör de dayan bakalım, söylediklerini bile anlamıyorum, gırtlaklarından garip sesler çıkartıyorlar, hiç anlamı olmayan birşey, doğru dürüst konuşacaklarına hep yüzleri asık, sanki çok dertleri varmış gibi gülmeyi bilmezler, gülümsemeyi bilmezler, kollarını parçalasın o kokuşmuş karılar da gör bakalım, derinin üstüne bari bir krem sürün dedim de dayak yemediğim kaldı.

Hayır anlatamıyordu ona. Gün günden öldüğünü, küçüldüğünü, yokoldüğünü hissettiğini anlatamıyordu. “Benim suçummuş,” diye söylendi. Küçücük çocuk, kendi çocuğun, hep dedikleri gibi karnımda onca ay taşıdığım şey, bütün hayatımı bir cümlede gözümün önüne atıveriyor paçavra gibi, bense sayfalar dolusu yazmalıyım hayatımı anlatmak için, yalanlarla dolduruyorum çünkü, benim bile aslını bilmediğim yalanlarla dolu kitaplar yazıyorum ama acılar azalmıyor, yazdıkça, yazdıklarımı okudukça daha çok acı çekiyorum, yitirdiklerimin hepsi beyaz sayfaların üzerinde tuşlara bastıkça diziliyor, fggıodrnhp;uiaütkmlyşwjövcç zsb., onu üste, onu alta onu büyük onu küçük, bunu beğenmedim öteki, böyle uğraşa uğraşa.

Nereden anlayacaktı ki, kulağında o gelgeç müzikler, bütün gün televizyonun karşısında saçma sapan şeyler seyrederek büyüyen biri nasıl anlayabilirdi ki. Kanla yazıldığını, o satırların, kanla yazıldığını, yüreğine batan bir iğneyle yazıldığını nasıl anlayabilirdi? Dokunaklı, modası geçmiş saçmalıklar gibi geliyordu bunlar.

Kara şövalye gelip iğne yaptı. Düşüncelerinden çıkardı onu. Damarını buluncaya kadar kollarını paramparça ediyorlardı, mosmor lekelerle doluydu zayıflamış kolları. Doktorlara söylemişti, “Bu hemşireler benden nefret ediyor, beni öldürmek istiyorlar,” demişti. Kollarını göstermişti ona, kıskanıyorlardı onu, gençliğini, güzelliğini hatırlıyorlardı, hepsi deliydi bunların, birbirlerine adlar takmışlardı, isimlerini kısaltmışlar, oşlu moşlu yapmışlardı köylü isimlerini, sanki birşeye benzermiş gibi, çirkin şeyler, söylemişti ama, hele biri vardı Hâkime diye çağırıyorlardı onu, “Senin ismin Hâkime mi?” diye sormuştu, “Evet,” demişti kadın, “Hiç öyle isim olur mu?” diye düşündü kendi kendine, yalan söylüyordu, olmak istedikleri şeyleri isim yapıyorlardı kendilerine, kocasınınki de Hâkim’di, mutlaka, çocuklarına ceza veriyorlardı. Söylemişti doktora, “Geceleri neler yapıyorlar gelin de bir bakın,” demişti, “bütün gece ağlasam bir teki gelmiyor bakmaya, bir bardak su için saatlerce inledim de sonunda hastalardan biri geldi verdi.”

Umurlarında değildi, topuklu pabuç giymesini biliyorlardı ama, Çizmeli Kedi gibi dolaşıyorlardı, bir kılıçları eksik, kırıtip duruyorlardı, yalan mı, hepsini bir bir saymıştı.

Bir radyosu vardı, onu da almışlardı sonunda. Hastalar rahatsız oluyormuş. Tabii türkü çalmıyordu da ondan, “Yurttansesleri çalsam bayıla bayıla dinlerlerdi,” diye düşündü. O da gitmişti işte, hiç değilse bir ses duyuyordu, sevdiği müzikleri bir kâğıda yazıyordu, çıkınca bulup almak için. Ötekiler gibi televizyon da seyredemiyordu. Merve de gelip alay ediyordu, “Ne o, hani televizyon sevmezdin, ‘Cesur ve Güzeli’ mi seyredeceksin?” diye dudak büküyordu. “Kızım bana bir küçük televizyon bulsan ne olur, şuraya koyarız,” demişti bir gün, “geceler öyle uzun ki sen bunu anlayamazsın, büyükannemin dualarına benziyor, öyle karanlık, öyle kasvetli, öyle uzun...”

Geceleri hayatı özlüyordu, genç kızlığını, Merve gibi aldırışsız, henüz ölümün çok uzak, çok uzak, çok uzak olduğu, yalnızca başkaları için olduğu günleri. Şimdi o güzellikten eser yoktu. “Şu hale bak,” dedi kendi üstündeki örtüyü düzeltirken. “Ayaklarım şiş, göğüslerim sarkmış, büzüşmüş, bir de bu çirkin pijamaları giydiriyorlar.” Artık aynaya bile bakmak istemiyordu. Gözlerinin altı mosmor, yüzü kırışıklar içinde, saçları tel tel olmuş, eksilmiş, karnı davul gibi.

“Hayatım boyu kaçtığım herşey gelip beni buldu,” diye düşündü. Güzel mi diye baktım gördüğüm herşeye. Çirkinlikten, sıradanlıktan kaçtım. Hastanelerden hep korktum. Yaşamın çirkin yüzünü, yaşlı yüzünü, kirli yüzünü görmemek için elimden gelen herşeyi yaptım. Tüm yaşamımı ona göre kurdum. Ama ne oldu, sonunda gelip hepsi beni buldu işte. Ben öyle çirkin olamazdım, bir zaman yürürken herkes dönüp bakardı, bir yere girdim mi oturanlar arasında şöyle hafif bir dalgalanma olurdu, yanaklarımda parıldayan yaldızlar, bütün o erkekler güzelliğimi anlatmak için sözcükler arar dururlardı. Şimdi de çirkinliğini sev bakalım, yoo sevemem, çirkin değilim ben, çirkin olamam, daha çok gencim, daha günlerim dolmadı, daha elli yaşımı bile geçmedim, buradan çıksam bir günde güzelleşirim yine, herkesi kendime hayran bırakırım, ben konuştum mu herkes beni dinler, herkesi güldürürüm, delikız delikız diye beni çağıran büyükbabamı bile güldürebilirim; yıllardır çarpık yüzüyle oturuyor, yedikleri ağzından dökülüyor, her geleni başkası sanıyor, işte karşıma geçmiş kahkahalar savuruyor, büyükannem başörtüsünü örtmüş anlaşılmaz laflar gevelerken, ya sabır ya sabır ya sabır derken, büyükbabam bana gösteriyor, “delikız gel bak, şuna bak, umacı gibi sarmış kafasına o bezleri yine, ne dediğini kendi de bilmez, gel de bak delikız, benim günahlarımı kendine dert edinmiş, sayıp duruyor, sanki

dinleyen varmış gibi, ona benim günahlarımı anlatıyor” diyor. Gizlenmiş bir Tanrıya, gizlenmiş bir Tanrıya. “Gel kızım, sen o günahkârı dinleme” diyor büyükannem, “onun seni götürdüğü kadınlar hep kötüdür, o boyalı karıların söylediklerine inanma sakın, ben seni okudum üfledim, başında kurşun gezdirdim, sen iyi kız olacaksın, herkes sana saygı duyacak, benim elimi öpüyorlar, bak kimse onun elini öpmeye geliyor mu, mahalleli arkasından gülüyor, çocukların eğlencesi oldu, hepimizi rezil etti, deli Hüsnü diye adı çıktı, cebinde şişeyle geziyor, hepimizi dillere düşürdü, sonradan görmeler bile alay ediyor bizle, çarpılacak, cehennemde büyük ateşlerde yanacak, yarabbi sen sabır ver, sen bu kulunun günahlarını affet Yarabbi” diyor, biiiii, biiiii diye uzatıyor sonunu. O zamanlar aileler bir arada otururdu, kimse yalnız kalmazdı. Herkes birbirini kollardı. Öyleyse neden ayrıldın? Neden gittin ayyaşın peşinden, cehennemde yanacaksın işte büyükbaban gibi, söylediler, dinlemedin, günün birinde bu ne biçim hayat dedin, bu köhne konakta bu yaşlılarla mı oturacağım dedin, gittin kendi başına daire tuttun, evlendin, büyükanne lanetler okumuş ardından, sürtük oldu demiş senin için, sokakta beni öyle yaldızlı yanaklarla görenler; halk tabii kötü kadın diyorlardı, acayip acayip bakıyorlardı, vapura, otobüse binemez olmuştum, açık elbiseler giyiyorum diye mahallede adım çıkmıştı, her gece geç saatlerde dönüyorduk eve, sarhoş geliyorduk, eve gelen giden belli olmuyordu.

Bunları yazmalıydı. O günleri, o evleri, o insanları anlatmalıydı. Kiracı gittiği, çocukla yalnız, soğuk günlerde yaşadığı Ermeni madamın evini, bir köşede kendi kendine büyüyen, ağlamasını bilmeyen bu çocuğu, madamın yardımlarını...

Peki o, ilk ne zaman gelmişti? Daha hastaneye yatmamıştı. Bir gün nereden bulmuşsa bulmuş çıkıp gelmişti işte. “Yıllardır

neredesiniz?” diye sormuştu. Şaşırmıştı o konuşurken. Sanki eski bir dost gibi davranıyordu. Yirmilerinde sakin, kırılgan bir çocuk. Artık kimsenin hatırlamadığı, herhalde eskicilerde bulunan yırtık pırtık kitabını okumuştı, nereden bulduysa. Yeni yazdıklarını görmek istemişti. Gazeteciydi. Onunla konuşma yapmak istiyordu. Yıllar sonra. “Bunca yıldan sonra olay olacak bu konuşma,” diyordu. Heyecanlanıyordu. Ama istememişti. “Ben artık bunların dışındayım,” demişti. “Artık yalnızca kendim için yazıyorum.”

Merve alaycı gözlerle bakıyordu, çay içerlerken. “Kimse yazdıklarımı görsün istemiyorum,” demişti. Doğruydı. Yazdıkları yüzünden acı çekmişti. Sanki birkaç satır okuyan herkes hayatına girmeye hak kazanmıştı. Tanımadığı, bilmediği adamlar saldırmıştı üstüne. Yazılar yazıp hakaret etmişlerdi. Birdenbire bütün kalkanlarının indiğini, artık hiçbir korunağı olmadığını; bütün bu insanların önünde tek başına ve çırılçıplak kaldığını hissetmişti.

Ama yıllar geçmişti. Artık buna izin vermeyecekti. Düşüncelerini, duygularını açıkça yazmak suçtu. Aldırışsızca saldırıyorlardı, her sözcüğü her cümleyi didik didik edip hayatına bağlıyor, hiç beklenmedik anlamlar buluyor, hiç düşünmediği şeyler çıkartıyorlardı. Hayır, ona yazdıklarını göstermedi. Ama akşam gittiğinde yüreğinde bir çarpıntı duydu.

Sonra hastaneye gelmişti. Habersiz geldiği için özürler dilemişti. Fazla konuşmamışlardı. Yeniden gelip gelemeyeceğini sormuştu giderken. Sıradan günlerin ağır sıkıntısı böyle bir anda uçup gidebilir miydi, “Küçük çocuk,” demişti kendi kendine, “neden böyle önemsedim ki, nezaketen gelmiş, bir daha da gelmez artık,” Merve yüzüne bakıyordu, babası gibi dudaklarını büzmüş, gözlerini devirmişti, ama kızmamıştı o gün, mutlu olmuştu.

Beklediği gibi olmadı, her perşembe gelmeye başladı. Her gelişinde elinde renkli çiçekler. Bir keresinde Merve'yi çağırıp, "Beni biraz düzelt," demişti. "Ne demek o?" diye yüzüne bakmıştı. "Saçlarımı tara, yüzümü gözümü boya, güzel elbise giydir," demişti. Şaşırmıştı kız ama belli etmemişti, belki de acımıştı, bir sevgi kırıntısına bile böylesine muhtaç oluşuna acımıştı. Dediğini yaptı. Aynaya bakmıştı, kendisini yeniden güzel hissetmişti, canlı, neşeli, güzel yün hırkasını giymiş, kapıya bakıp durmuş, ya gelmezse diye korkmuştu.

Ama gelmişti. Saçlarını kestirmiş, yukarı doğru taramış, kazağını eski zamandaki gibi yün pantolonunun içine sokmuş, üstünde bol, büyük bir ceket, masmavi saçlar, kırmızı gözler, çocuk gibi olmuş, "Çok küçük görünüyorsun bu halinle," demişti, gülümştü çocuk, gülünce ne güzel oluyordu. Merve gitmek bilmemişti o gün, her zaman erkenden kaçmak isterken o gün başlarında durmuştu. O yine çiçekler getirmişti, bir yerlerden bir kavanoz bulup içine koymuşlardı. Bir de kitap vermişti, içinde *Dürer* resimleri olan bir kitap. Yazıları kocaman bir kitap. O günden Merve, "Ne o anne, bugünlerde iyileştin birdenbire," diye alay etmişti. Onunla görüşüp görüşmediklerini sordu, görüşmüyorlardı. Giderken, "Senin işin vardır, böyle çiçekler alıp gelme, zahmet oluyor sana," demişti. Ama o, "Ne olur böyle söylemeyin, ben mutlu oluyorum sizi görmekten," demişti.

Sonra tanıdık bir doktor bulmuştu hastanede. "Sizi çıkaracağız buradan, yılbaşında birlikte olacağız," demeye başlamıştı.

Ama bir perşembeden ötekine öyle çok gece vardı ki. Ona birşey söylemek istemiyordu, yakınmak, ayaklarının şiştiğini göstermek istemiyordu. Sanki hastalığı önemli değilmiş gibi davranıyordu. Sonra bir gün ellerini tuttu, geldiği zaman ağlıyordu, "Size ağlamak hiç yakışmıyor," dedi, kurumuş, kemikleri çıkmış

ellerini tutmuştı sevgiyle, “Bana kötü davranıyorlar,” demişti, “beni öldürecekler, onun için ağlıyorum,” demişti ona.

“Evet bana kötü davranıyorlar, beni öldürecekler,” diye düşündü. Bütün gün bu yatağın içinde, kimsem yok, delik deşik ettiler her yanıma, bir hemşire iğne yapmayı bilmez mi, ama mahsus yapıyorlar, serum bitiyor, çağırıyorum, gelmiyorlar, korkuyorum, gitmek istiyorum artık buradan, yaşamla ölüm arasındaki bu çirkin bekleme odasında kalmak istemiyorum, beklemeyi hiç sevmedim, hiçbir zaman sevmedim, pencereden bakınca bile yine ölmekte olanları, çürümeye başlayanları görüyorum, bir yerimize birşey olunca böyle ıskartaya çıkartıyorlar bizi, başkalarından ayırıyorlar, kimse görmesin, kimsenin canı sıkılmasın diye, günlerdir kimsenin gelip baktığı yok ne haldeyim diye, ayaklarımı iyice şişti, bıraktılar kendi kendime, burada öleyim diye bıraktılar, bütün gün, kum saatinin boşalması gibi bir yanımdan ötekine geçiyor acılarım, herkes çıkıp gidiyor, geniş bir caddeyi geçer geçmez kurtuluyorlar bu kokulardan, bu çirkin beyaz koridorlardan, bu bitmek bilmez ölüm duygusundan, ama ben buradayım, her gece ölümün gelişini izliyorum, bir parçamı, sonra bir parçamı daha kopartmasını izliyorum, ağlıyorum, bağıriyorum, kimse duymuyor.

Dün gece yukarı çıkardılar beni, o bıyıklılar geldi yine, ameliyathaneye göturdüler, neden götürüyorsunuz ben ameliyat olmayacağım, diyorum, ben çıkacağım buradan, yılbaşına kalmayacağım, gece vakti ameliyat olur mu, kimse yok sesimi duyacak, beni yatırdılar, üstümü soydular, soğuk, sert masanın üstüne, Bay Masis'i getirdiler iterek, üstünde makaslar, gri gümüş kaplara konmuş bir sürü alet, bıçaklar, pamuklar, tepede o ışıklı canavarın gözleri pırıl pırıl yanıyor, kollarımı, ayaklarımı bağlamışlar,

kıpırdayamıyorum, bağıcıyorum, kimse gelmiyor, doktorun biri geldi, o da göğüslerimle oynuyor, tecavüz ediyor bana, sırayla üstüme gelecekler, hep bu birbirine benzeyen bıyıklı adamlar, çirkin suratlı haydutlar, John Wayne filmindeki gibi yüzlerine mendil kapatmış soyguncular... Ama sonra açılır kapanır kapılardan gürültüyle motosikletli çocuklar girdi içeri, belki de onun arkadaşlarıydı, beni kurtarmak için gelmişlerdi.

Kimse inanmazdı bunları anlatsa. Ama ona anlatacaktı, “Beni buradan al götür, senden başka kimsem yok,” diyecekti.

Dışarda kar yağıyordu. Karanlıkta kayan yıldızlara benzetti kar tanelerini, yüreği ağrıyordu bu akşamüstü, çok ağrıyordu, bir sıkışma, boğulma hissi vardı.

“Bu gece yılbaşı,” dedi kendi kendine, “kimse sözünde durmuyor.”

Bu tuhaf hastane öyküsünün romanımızla hiçbir ilgisi olmadığı düşünöyörsünüz ama yanılıyörsünüz.

O yılbaşına yaklaşıırken Nevit'in filmi de gösterime girmişti. Kalabalığın önce ellerinde içki kadehleriyle fuayede gruplar oluşturduğu, sonra da karanlık salonda ses çıkarmadan filmi izlediği gala gecesinde Nevit herşeyin kötüye gideceğini düşünüyordu.

Küçük, karanlık bir odada saatler geçirmiş, uykusuz gecelerin sonunda filmi bitirmişti. Ve o gece ilk kez dev perdede izliyordu filmini. Selin'in ve Cem'in yanında olmasını isterdi. Buradaki bu kalabalığın değil, onların düşüncelerini duymak isterdi. Ama yanında başrol oyuncularını, yardımcıları, yapımcılar vardı.

Film ilerledikçe koltuğa daha çok gömüldü, elindeki içkiyi bitirdi, buradan çıkıp gitmek, yalnız kalmak istiyordu ya da beklenmedik birşey olmasını, herkesin ayakta alkışlamasını...

Birdenbire yabancı hissetti kendisini. Herhangi biri gibi izlemeye çalıştı ama geç kalmıştı, sandığından kopuktu olaylar, bütün bu resimlerin, bu birbirini izlemeyen kısa konuşmaların, dönüp duran kameranın yakaladığı bakışların, hareketlerin, beklenmedik sahnelerin birbiriyle bağlantısını kurmak için bellekte hazır bir plan gerekliydi. Belki birkaç kez izlemek. Oysa kimse böyle bir filme birkaç kez gelmezdi.

Yavaş yavaş ne yaptığını anlamaya başladı. Onu parçalayacaklardı, kimsenin beklediği birşey değildi bu öykü. İnsanların isteklerini, düşüncelerini, olup bitenleri ilgilendiren hiçbirşey yoktu bu filmde. Sanki başka bir dünyadan, başka bir düştan çıkıp gelmiş birinin elinden çıkmış gibiydi.

Bu kadının neden buz gibi bir evde donmuş eşyaların arasında dolaştığını ve neden kafasına bir torba geçirip intihar ettiğini soracaklardı. Böyle şey olur mu, diyeceklerdi. Neden bu kadının öyküsü yoktu, ne ilgisi vardı? Ne söyleyecekti onlara? Bu görüntünün hayatında da böylesine beklenmedik, böylesine buz gibi, böylesine yıkıcı olduğunu mu?

Filmdeki herşeyin bizim değil, başroldeki çocuğun algıladığı gibi gösterildiğini anlatması mı gerekecekti yoksa?

Sonunda filmin başoyuncusu, ara sokaklardan, unutulmuş eski yokuşlardan koşarak, sürüklenerek, duvarlara tutunarak bir meydana geliyordu. Arkasında kentin tarihi yapıları, büyük dikilitaş, görkemli saray, kendisini şaşkın bir turist topluluğunun arasında buluyordu.

Turistler kaldırıma sıralanmış ne yapacaklarını bilmez halde önlerinden çılgınca bağırarak geçen öfkeli kalabalığa bakıyordu.

Kollarını kaldırıp yumruklarını sıkmış, takkeli, sarıklı, cüppeli, sakallı insanlar, küçük çocuklar, yaşlılar bağırarak, marşlar söyleyerek hızla yürüyorlardı.

Polisler yol kenarlarına dizilmiş, bu tek bir canlı halini almış, eriyen bir plastiğe dönüşmüş kütleyi yönlendirmeye çalışıyordu. Turistlerden bazıları fotoğraf çekiyor, bazıı şaşkın, bazıı korkuyla olayı izliyordu.

Tam burada yüzyıllar önce bu meydanda yine öfkeli topluluklar vardı. Onlar da burada bağırarak, marşlar okuyarak yürümüşlerdi. Sanki tarih burada, turistlerin önünde canlı bir gösteriyle yineleniyordu.

Sonra film hileleriyle kalabalığın sakalları kesildi, cüppeleri çıktı, sarıkları, takkeleri değişti, taşıdıkları bayraklar, pankartlar farklılaştı, başka bir kalabalık aynı yerde bu kez farklı marşlar ve sloganlar atarak yürümeye başladı.

Ne tuhaf, bütün marşlar birbirine benziyor ama aynı coşkuyla söylenirken düşmanları belirliyordu. Bütün sloganlar da birbirine benziyor ama söyleyenler birbiriyle uzlaşmayacak dünyalardan geldiklerini sanıyor.

Dünyanın pek çok yerinde bir araya gelen topluluklar, kendilerinden olmayanları, kendilerine benzemeyenleri istemediğini haykırıyor, sonra onlara saldırıyor, sonra onları yoketmek istiyordu.

Kalabalıkların artık bir araya gelip başkalarına saldırmadığı yerlerdeyse birileri tek başına çıkıp, kendi istediği gibi yaşamadığı için “öteki”leri öldürmeye kalkışıyor.

Hepimiz karşımızdakinden aynı şeyi istiyorduk: “Benim gibi ol!”

En çok sevdiğimiz insanların, sevgililerimizin, çocuklarımızın bile farklılıklarını törpülemeye, kendimize benzetmeye çalışmıyor muyuz? Benzemezlerse dövüyoruz, vuruyoruz, bırakıyoruz, ayrılıyor onlardan. Aynı sözcüklerle konuşan, sözcükleri aynı biçimde bir araya getiren insanlar arıyoruz sürekli.

Eğer benim sözcüklerimle konuşursan benim düşüncelerimi paylaşırsın. Benim düşüncelerimi paylaşırsan benim gibi yaşar-

sın. Hayat o zaman çok daha kolay olur. Yoksa senden korkuyorum, bana benzemediğin için korkutuyorsun beni.

Böyle düşünüyordu filmdeki oyuncu ve o yüzden öfkeli kalabalığın görüntüsü sürekli film hilesiyle değişiyordu, söyledikleri marşlar, sloganlar, bayrakların renkleri, pankartlardaki yazılar... Ama film biterken değişmeyen tek şey kalıyordu kulaklarda, öfkenin farklı sözcüklere dönüşen sesinin aynılığı...

Bu onun ilk filmiydi ve belki de son olacaktı. Birden başrol oyuncusu kızın elini tuttuğunu hissetti, bir alkış koptu, ışıklar yandı, perdede isimler görüntülerin üstünde akıyor, müzik devam ediyordu. Yapımcı sahneye fırladı ve onları çağırdı. Önce oyuncular çıktı ve alkışlayarak yönetmenin yanlarına gelmesini beklediler. Seyirciler de alkışlıyordu.

Yapımcının kulağına, "En azından yuhalamadılar," diye fısıldadı Nevit. Fotoğraf çekilirken başrol oyuncusu kız onu yanağından öptü. Gazeteciler buna bayıldı ve yeniden öpmesini istediler. Sonra kızı tek başına çekmeye ve sorular sormaya başladılar. Yapımcı herkesi birer kadeh şampanya içmek için salona davet etti.

Orada, yanına gelen ve film hakkında birşeyler söyleyen herkese gülümsedi Nevit, kimi iğneli şeyler söylüyor, kimi -yaşlı bir yönetmenin yaptığı gibi- daha iyilerini beklediğini, kimi de beklenmedik, şaşırtıcı bir film olduğunu anlatıyordu.

Bir ara yanına iki genç kız geldi. İçlerinden biri çok tuhaf giyinmişti. 60'lardan kalma bir tayyör, başında bir kep ve yüzünde artık kimsenin kullanmadığı yaldızlar vardı. Kız onu tebrik etti. Sonra konuşmadan yanında durdular ve öteki gelenleri izlediler. Derken yapımcı geldi, yanında birileri vardı, onlarla tanışmasını istiyordu. Genç bir sinema yazarı, uzun uzun sinema tarihindeki filmlerden örnekler vererek birşeyler anlattı. Filmdeki sahnelerle başka filmler arasında bağlar kuruyordu. Yapımcı onu ilgiyle din-

liyordu. Kimse beklediği o korkunç soruları sormuyordu. Sonra oradan çıkıp başka bir yere gitmeye karar verildi.

Nevit tuhaf giysili kızı yeniden göremedi. Eğer sigarasını aramak için ceketinin ceplerini karıştırırken bir kâğıt parçası bulmasa göremeyecekti de. Küçük, buruşuk kâğıt parçasında bir telefon numarası yazıyordu ve Nevit onu yüzü yaldızlı kızın cebine koyduğundan bir an bile kuşkulanmadı.

O gece onu neşelendiren tek şey bu olmuştu. Sabaha karşı eve geldiğinde başı dönüyordu, ertesı gün onu arayacağından emindi.

Kendi kendine Selin'in filmin başladığını duyunca gidip gitmeyeceğini düşündü, acaba isimsiz gelen bir kucak dolusu beyaz gl o mu yollamıştı?

Gala gecesinde 60'lardan kalma giysisiyle yanına gelen ve cebine bir not bırakıp ortadan kaybolan kız sonunda bir akşamüstü Nevit'in kapısını çaldı. Kısacık kırmızı, kolsuz elbisesinin altında dizlerine kadar bej rengi çizmeler vardı. Dirseklerini geçen eldivenler ve çantası da aynı renkti.

Uzun saçlarına aynada bakarken başını biraz geriye eğmiş, sarı kıvrımların beline dokunmasını izlemişti.

Kıpkırmızı ruju kalın dudaklarını iyice belirginleştirmişti. Yalnızca su istedi ve sigara içti. Sonra kalkıp müziği açtı. Nevit'in filmlerden sözedişini ilgiyle dinledi. Dosdoğru gözlerinin içine baktı ve hiçbirşey söylemedi.

Sonra bir ara durup dururken kalktı, onun elini tuttu ve yürümeye başladı, koridoru geçtiler, "Hangi odada uyuyorsun?" diye sordu, Nevit bir kapıyı açtı yarı karanlıkta şaşkın bekledi. O zaman arkasını döndü ve fermuarını açmasını istedi. Nevit uzun

fermuarı açtı, giysiyi çıkardı, içinde kırmızı iç çamaşırları vardı, odadaki koltuğa oturdu. Nevit hâlâ şaşkın duruyordu, çizmelerini ve eldivenlerini çıkarmasını izledi. Sonra yanına gitti.

“Bir fotoğraf makinen var mı?” diye sordu kız.

Nevit güldü. Makineyi getirdi, ışıkları açtı, onun yatağın üstünde kırmızı çamaşırlarla, kırmızı dudaklarla fotoğraflarını çekti.

Sonra seviştiler.

Giderken Nevit, neden fotoğrafını çekmesini istediğini sordu.

“Sende bir fotoğrafım kalsın istedim,” dedi kız. Onu yanağın-
dan öptü, merdivenlerden hızla indi.

Hastaneye yetişecekti. Annesi onu merak etmiş olmalıydı.

*Mutluluk ve belirsizlik
ya da
Selin'in öyküsü*

Öğleden sonranın sessizliğini içerde rüzgârdan çarpıp duran kapının gürültüsü, köpekler ve uzaktan gelen çekiç sesleri bozuyor. Bahçedeki ağaçların altında insan hangi kentte yaşadığını bile unuttur bazen, öylesine korunmuş, kimselerin göremediği, kimseyi göremediğiniz bir dünya burası.

“Ama neye yaradı ki?” diye düşünüyor Selin, güneşin bir parlayıp bulutların arasına saklandığı, ağustosböceklerinin artık alışılmış, fark edilmeyen çığlıklarının arasında; öğleden sonra, önündeki eski dergilere bakarken.

Ne zamandır gelmedikleri için kozalaklar, çam iğneleri bahçeyi doldurmuş, ahşap iskemleler eskimiş gibi görünüyor, solmuş gibi, birilerini arasa, çağırırsa, havuz da yapraklarla, böcek ölülerle, kabuklarla dolu, en azından bir akşam çayı içip şuradan buradan sözetseler, hiç de içinden gelmiyor.

Duvarlarla çevrili dev bir bahçenin içine gizlenmiş, her zaman serin, kendi dünyasını kuracağı bu evde şimdi böylesine mutsuz oluşuna inanamıyor.

Yıllar önce buraya, tepedeki köşke bakmaya geldikleri günü, bahçedeki dev ağaçları, bakımsızlıktan her yanı sarmış yaban otlarını, çürümüş ahşap merdivenleri, tavan işlemelerini, çiçek desenli duvar süslerini bir düş gibi hatırlıyor.

Saçları iki yandan örülmüş, başının üstünde hiç uçmayan bir kelebek, ekose eteği, kırmızı ayakkabıları, annesinin elinden tutmuş odaları dolaşıyorlar, baba her zamanki gibi, birlikte bir yere gittikleri zaman hep yaptığı gibi somurtuyor, hiçbirşeyi beğenmiyor, Selin onu kızdırmaktan korkuyor, annesinin, Ali'nin, hatta bu bomboş evin merdivenlerinin, duvarlarının, işlemeli kapılarının, renkli, resimli camlarının onu kızdıracak birşey yapmasından çok korkuyor.

O tedirginliği bunca yıl sonra bile duyuyor, artık yanlarına bile yaklaşmadığı halde, yıllardır onu hiç görmedikleri halde duyuyor, o silik, renkleri açılmış eski bir filme benzeyen görüntünün içinde bir tek şey, canlı renkleri, yanıp dönen ışıkları, tuhaf sesleriyle bu duygusal anı fotoğrafını bozuyor, yeni çekilmiş, eskiye benzetilmiş bir filme dönüştürüyor: Ali'nin uzay tabancası.

Başkalarının gece yarıları eğlenmeye gittiği, mini etekler giydiği, uzun öpüşmelerden, sevişmelerden sonra sabaha karşı eve döndüğü, birbirlerine aşk öykülerini anlattıkları bitmek bilmez telefon konuşmalarında sevgilileriyle oynadıkları oyundan sözettikleri günler de dahil bütün çocukluğunu evde geçirmişti.

Okul, ev, okul.

Tek başına okuldan eve bile, yalnızca birkaç yüz metre, hiç yürümemişti. Ali'nin uzay tabancası Ali'nin kafalarını, kollarını kopardığı *Barbie* bebekler. Ali'yle oyunlar.

Ne zaman o günleri hatırlasa birkaç kez tekrarlanan şu sahne geliyor aklına: Yatağın üstünde eteğini sıyırmış, yüzüstü yatıyor, Ali yatağın üstüne oturmuş, elinde bir iğne, Selin yattığı yerden onu görmüyor, iğneyi ne zaman batıracağını bilmiyor, Ali doktor, doktorla uzun uzun konuşuyorlar, ne konuşuyorlar acaba böyle her keresinde, sonra iğne saplanıyor, geri çekiliyor ve ıslak pamukla masaj yapılıyor. İğnenin saplanacağı âna kadar geçen sürede duyduğu heyecanı bugün bile duyuyor Selin, canının yanmasına aldırıyor, sonra doktor ona her gün bu iğneyi olması gerektiğini anlatıyor ve eteğini indiriyor.

Kapalı odaların içinde geçen, gizli oyunlarla kavgaların ürpertisiyle, sessizliklerin hiç bitmeyecekmiş gibi uzadığı gecelerle geçen çocukluk mu onu buraya getirdi?

Buraya, herşeye sahip olduğu halde mutlu olmayan insanların dünyasına?

Bu yüzden mi kendi kendine kalkıp geldiği bu evde, kimse- nin nerede olduğunu bilmediği bir öğleden sonra artık Nevit'i görmemek için verdiği kararı uygulamakta böylesine zorlanıyor?

İçinde hâlâ vazgeçebileceğini bilmenin burukluğu, bundan sonrası için kendine seçtiği hayatı düşünmenin sıkıntısı, bu ev, çocukluk, dün gecedен beri, hayır akşamüstü başlayıp sonra uykusuz bir gece boyunca ve bütün bir sabah kafasına üşüşen akıl almaz ayrıntılar, acaba gelmediğini görünce ne yapacak, geri mi dönecek, onu mu arayacak, anlayacak mı, bir terslik olduğunu mu düşünecek, artık bilmiyor, yalnızca birkaç saat kalmış olmalı, yalnızca birkaç saat burada oturacak, tek başına, geçmişi, yıkıntıların arasında güzel bir anıya geri getiren bir kumaş parçası, bir uçurtmadan kalan kâğıdı bulacakmış gibi gezinerek, her zaman vazgeçti, öyle yapmadı mı, hayatı için savaşılan insanlardan değil, vazgeçenlerden biri o, yine öyle yapacak, öyle düşünüyor, bugün bütün herşeyin değişeceğine neden inansın ki, "Bu da benim hayatım," diyor kendi kendine.

Geceyarısını geçerken anlar almaya başladı, kasabanın meydanına bakan, pencerelerinden kırmızı çiçekler, sarmaşıklar dökülen binalardan birkaç güçlü ışık parladı, üstlerine ince kazaklar almış kadınlı, erkekli, çocuklu topluluklar parke taşı meydanın çevresinde toplanmaya başladı, anlar susarken güçlü bir keman sesi duyuldu. Tam o sırada koya, uzakta, eski savaş resimlerindeki mızraklar gibi farklı açılarda yükselmiş sayısız direkleriyle kıpırdanan yatların arasından küçük bir sandal girdi. Sandalın ucunda beyaz giysili, uzun saçlı genç bir kız yüzü meydandakilere dönük duruyor, elinde kocaman beyaz bir balon tutuyordu. Evlerin balkonlarına yerleştirilmiş güçlü ışıklar kızı ve balonu aydınlatıyordu. Çocukların sesleri bile bu dingin görüntüde kemanın bütün koyu kaplayan çizgilerinde eriyip gidiyordu.

Kaç gündür bu sakin tatil kasabasında sıradan saatler geçirdikten sonra -sabah kahvaltıları, yürüyüşler, bir tekneyle denize

girdikleri koy, akşam içkileri, İtalyan yemekleri, geceyarısı gezileri ve uyku- ne güzel bir sürprizdi.

Selin, kıyıya çekilmiş teknelerin yanına geçti, buradan daha güzel görünüyordu, marinaya yığılmış sayısız teknenin direkleri arasından karşı kıyıda yanan ışıklar seçiliyor, direklerin oynamasıyla bir görünüp kayboluyorlardı. Küçük sandal, karanlık suya tutulan güçlü ışığı izleyerek koya giriyordu. İçinde garip bir heyecan duydu birden, birbirine sarılmış orta yaşlı kadınlar, erkekler, spor giyimli, beyaz denizci armalı kasketleriyle yaşlı zenginler, neler olacak diye durmadan yer değiştiren çocuklar... Karanlıkta birinin kendilerini izlediğini fark etmiyorlardı bile. Bütün dikkatlerini sandaldaki kıza çevirmişlerdi. Bu hüzünlü müzik, hiç tanımadığı bir yerlerden geliyordu, mutlaka ülkenin dağlık bölgelerinden birinden, savaşları, yokluğu, bırakılmışlığı hep en derin yaşayanların olduğu yerlerden.

Beyazlar içindeki kız sandaldan inip yavaş, dikkatli adımlarla sahile çıktığında Selin'in hemen yanından geçti.

Meydandakiler sanki sözleşmiş gibi açılarak ona yol verdiler. Bu uzun boylu, uzun saçlı, beyazlı kız, elindeki kocaman balonla kendisini izleyen güçlü ışığın içinde, kalabalığın arasından geçerek meydana açılan dar sokaklardan birine girdi, Selin, önüne geçen insanların sırasından artık genç kızı göremiyordu ama beyaz balonu izleyebiliyordu, tam o sırada başka bir ışık yanarak herkesin dikkatini dev bir adama çevirdi. Bir başka sokaktan, uzun tahta ayakların üstüne çıkmış, siyah franklı, silindir şapkalı bir adam, elinde bastonuyla kalabalığa doğru hızla geliyordu. Herkesin ona baktığı kısacık bir anda balonlu kız kaybolmuştu, onun silinip gidişiyle azalıp kaybolan kemanın yerini birden eski bir film müziği aldı, sirklerde çalınan neşeli bir müzik, bir başkası yine tahta ayaklar üzerinde elinde bir akordiyonla geldi, ona eski zaman giysileriyle bir kadın katıldı.

Şimdi hepsi meydanın parke taşları üzerindeydiler. Kalabalık onları çevrelemiş, az önce beklemedikleri bir anda hayatlarına giren ve girdiği gibi sessizce çıkıp giden balonlu kızı unutmışlardı. Hüznün yerini birdenbire anlamsız bir neşe almıştı. Tıpkı plaklardaki gibi insanı ağlatacak denli acıklı bir parçanın ardından birden ritmik, neşeli bir şarkı gelmişti işte. Kimse de aldırmiyordu zaten. Yukarıya doğru bakınca balkonlara birikmiş insanları gördü, Murat omzunu tutuyordu, hemen arkasında arkadaşları olmalıydı, yıllar önceye dönmek, burada tek başına olmak, hayatın bize kimbilir ne inanılmaz heyecanlar getirecek bir keşif gemisi olduğunu düşündüğümüz günleri yaşamak isterdi, bu kocaman ayakların üstünde nasıl böyle rahat hareket edebiliyorlardı acaba?

Sabah otelin karşısındaki parkta erken saatte yürüyüşe çıktığında, topuklu ayakkabıları ve mini elbisesiyle dağınık saçlı, çok güzel bir kızla, yırtık pantolonlu, uzun saçlı bir oğlan görmüştü, hâlâ sevişiyorlardı, kızın dağılmış makyajına bakılırsa bütün gece bir yerlerde dans edip öpüşmüşlerdi. Sanki kızın artık gitmesi gerekiyordu ama oğlan onu bırakmıyordu bir türlü. Kızın üstüne başına bakılırsa yukarılardaki malikânelerden ya da yatların birinden geldiği düşünülebilirdi, sonunda oğlanı oturdukları banka itip hızla fırladı, elbisesini düzelterek, elinde küçük gece çantası, yüksek topuklarının üstünde ister istemez kıvrılarak sahile doğru yürümeye başladı, oğlan bacaklarını uzatıp saçlarını karıştırdı, bu bir film olsa, “lanet olsun,” diyecek tiplerdendi, kız saçları her keresinde savrularak birkaç kez dönüp ona baktı, belli belirsiz bir elveda işareti yaptı, maceraları yerinde bırakmayı öğrenmiş akıllı kızlardandı, çocuğunsa bir yanı onunla gidiyordu sanki, yine de saatler süren çekişmeden yorgun, oturduğu yerde kalakaldı. Selin kızı izledi, onun caddeye çıkışını, büyük otelin önündeki taksi-lerden birine binişini gördü.

Birden meydana dönük ışıklar güçlendi, fraklı, silindir şapkalı beylerle, uzun beyaz tuvaletler giymiş kadınlar, hepsi yine uzun tahta ayakların üstünde pek çok insan meydana doldurdu, çiftleşerek bir an durdular, bir alkışla birlikte güçlü bir vals duyuldu ve dans başladı. Murat'ın boynunu öpmesiyle irkildi, "Ne harika değil mi?" dedi, gerçekten de öyleydi, harikaydı, sabah gördüğü kız da akıllıca bir seçim yapacaktı mutlaka, böyle biriyle evlenecekti, geçmişte bir sabah, bir bankta otururken bıraktığı, yüzünü bile hatırlamadığı o macerayı her coşku duyduğunda, artık içindeki coşku ölüp gittiğinde düşünecek miydi acaba? Yok canım, nankörlüktü bu, insan tıpkı Murat gibi, işte böyle harika bir gösteriyi izledikten sonra, otele gidip bu berbat dünyada böyle bir şansa sahip olduğu için şükretmeli, dişlerini fırçalayıp yarının programını düşünmeliydi.

Dans bitip oyuncular, alkışlar arasında çift çift el ele tutuşarak karanlık bir sokakta kaybolurken bir patlamayla herkes yeniden koya döndü, ardı ardına havai fişekler atılıyor, gökyüzünde inanılmaz bir ışık görüntüsü yaratıyorlardı, sonra daha uzaktan, başka bir yerden de patlamalar yükseldi. O zaman herkes koyun karşısındaki adada, korku filmlerine benzer bir eski zaman şatosunun patlayan kırmızı ışıklarla aydınlandığını gördü. Havai fişekler çılgınca ardı ardına yükseliyor, farklı şekiller, renkler, sesler yaratarak patlıyor, gökyüzünü benzersiz ışık desenleriyle dolduruyorlardı. Sonra kalabalığın birbiriyle konuşmasından doğan bir uğultu başladı, her yer karanlığa ve sessizliğe gömüldü, Selin bir yerlerden beyazlı kızın çıkacağını ve gösterinin sona ereceğini düşündü, yine tek bir ışık, dar sokakların birinden çıkan kıızı izlemeye başladı, o eski türküyü yine duyuldu, kız kalabalığının açılmasıyla meydana girdi, ağır ağır elindeki balonla yürüyerek sandala bindi, kürekçi yavaşça hareket etti, sandal uzaklaşırken ışık da azaldı.

Az sonra yalnızca uzakta, tek başına, bembeyaz, dev bir balon görünüyordu, bütün bu gösterinin anlamı ne, diye düşündü Selin. Eskiden böyle şeylerde herkes bir bütünlük arardı, şimdi videoklipler gibi geçip giden güzel görüntülerin birbiriyle bağlantılı olup olmamasına kimse aldırmıyor, romanlar bile böyle yazılıyor artık, yine de herkes kendince bir yorum yapmış olmalı, neyse ki filmlerdeki gibi birtakım serseriler kızın balonunu patlatıp ona tecavüz etmediler, en azından bu gösteride acı ve kötülük yoktu, biraz hüznün vardı yalnızca o da kemandan ve genç kızın sessizce gelip gidişinden, hayatımız böyle beyaz bir balonla gelip beyaz bir balonla gitmek ve arada dans edip eğlenmek olsaydı keşke, sonra balon bırakıldı ve uzakta göklere doğru uzaklaşıp giden bu kusursuz beyaz yuvarlağı uzun süre hâlâ birşeyler olacaktı gibi izledi, artık karanlıkta görülmez olana dek...

Kalabalık yavaş yavaş dağılmaya başladı, topluluklar halinde iskeleye yürüdüler kendilerini yatlarına ya da yakındaki öteki tatil kasabalarına götürecek tekneleri bekleyeceklerdi.

Bu ışıklı gösteri, dünyanın güzel yüzünde, güzel şeylerle yaşayabilen insanların hayatında kısacık bir eğlenceydi. Uzaklaşıp giden beyaz balon, uzaklaşıp giden beyazlı kız Selin'e uzaklaşıp giden çocukluğu gibi gelmişti oysa, hiç de eğlenceli bulmamıştı bu tuhaf gösteriyi.

Neden herşey içinde böyle bir kırıklık yaratıyordu acaba? Yalnızca kocası ve dostlarıyla, mutsuzluklar coğrafyasından uzakta, herkesin güzel, yumuşak giysilerle, incelikli davranışlarla, gülümseyerek, geçmişin görkemiyle bugünün zenginliğini birleştiren bir Avrupa kasabasında neden onlar gibi mutlu olamıyordu?

Aklına birkaç gün önce tanıdığı o çocuk geldi, Nevit, sonra silindi gitti.

Selin'in beyaz balonlu bir kızın, çocukluğu gibi uzaklaşıp gittiğini düşündüğü gece, tam da -romanlardaki gibi- Nevit'i aklından geçirdiği anda, o da yazı masasının başında oturmuş ona mektup yazıyordu.

Bütün bir akşam masanın başında oturmuş, çekeceği filmin senaryosuyla boğuşmuştu, bir türlü istediği gibi olmuyordu işte, aklında resimler vardı, inanılmaz güzellikte görüntüler, düşler ama iş karşılıklı konuşmaya gelince herşey sıradanlaşıyordu. Eski bir aşk şarkısı dinliyordu, artık kimse böyle basit ama unutulmaz cümleler yazamıyor, diye düşündü.

Günlerdir aklında hep Selin vardı. Kimbilir neredeydi şimdi, uzakta bir yerde, kocasıyla, dostlarıyla, içinde Nevit'ten en küçük bir parça bile olmayan hayatıyla.

Önüne yeni bir kâğıt çekti, doğru dürüst bir diyalog bile yazamamıştı ama ona mektup yazmak istiyordu. Henüz, o gece,

kimse telefon bile etmemişken, bir şarkıya takılıp kalmışken, bu mektubun hayatında nasıl önem taşıyacağını, nelere yol açacağını bilmiyordu.

Duvarlardaki dev dünya haritalarına baktı, onun nerede olabileceğini bulmaya çalıştı, bulsa ne söyleyecekti ki, mektubu nereye göndereceğini bile bilmiyordu, buradaki evini bile bilmiyordu ki...

Yine de yazdı. Kimi cümlelerini uzun uzun düşünerek, karalayıp yeniden kurarak... Bitirdikten sonra yeniden okudu.

“İnsanların sürekli -her anlamda- birbirini öldürdüğü, sonra da ‘don’t worry be happy’ gömlekleri giydiği bir dünyada, dev haritaların önünde ne kadar oturup araştırsam da kendime bir yer bulamıyorum.

Bir dostum yıllar önce şöyle demişti: ‘Sakin gerçek dünyaya çıkma, sen orada otobüse bile binemezsin.’

Ama yıllar sonra bu çılgın dünyada, kimsenin yüreğine inanmadığı; her şeyin başkalarına göre kurulduğu bu tuhaf gezegende otobüse binmeyi de başka şeyleri de öğrenmeyi başardım.

Ya dışarının kötülüğünden, her yanı sarmış çirkinliğin saldırısından korunmayı? Hayır, bunu başaramadım. Hâlâ umarsız bir çabayla pencereleri, kapıları sıkı sıkı kapatıyorum, çirkinlik sızmasın diye. Çirkinliğin saldırısından kaçmak mümkün mü?

Kaç kişi birden yaşadığımı bilmiyorum artık. Biri benim yerime görüşmelere gidiyor, davetlere katılıyor, kalabalıkta sevilen, neşeli birini oynuyor, kadınları baştan çıkarmaya çalışıyor. Bazen bana çok benzeyen bu desene uzaktan baktığımda şaşırıyorum, nasıl da gerçek görünüyor.

Bir başkası tıpkı bir çocuk gibi aklına eseni, hissettiği her şeyi yapabileceğini, herkesin onu sonsuza dek seveceğini, kimseyi yitirmeden, kimseyi kırmadan böyle hep mutlu sonsuza dek yaşayabileceğini sanıyor.

Bir başkası hep mutsuz, herşeyin kötülükle dolu olduğunu, dünyanın bu acımasızlığının ne yaparsak yapalım değişmeyeceğini çok iyi biliyor.

Bütün bunlar benimle birlikte. Bazen onları taşımaktan yoruluyorum.

Sana rastladığımda da çok yorgundum. İçimi titreten, sabah uyandığımda heyecanla yataktan fırlamamı, güzel giysilerimi seçmemi sağlayan hiçbirşey yoktu.

Yarı zenci bir sopranoyu görmeye gelip seni tanıdığım o pazar sabahından bu yana uzun zaman geçti, içimde o büyük yorgunluğa karşı çıkan bir heyecan, başka herşeyi, herkesi silen bir istek ve düş kırıklıkları, vazgeçmeler, beklemeler ve vazgeçmelerle dolu günler...

Şimdi uzaktasın. Hayatımı düşünüyorum. Çok farklı kurgular buluyorum. Evini düşünüyorum diyelim, deniz kıyısında mı, tepede mi, eski ve sıcak bir evin eşyalarıyla mı dolu, tuhaf biçimli ve camlarla mı yoksa? Bilmek istediğimi de sanmıyorum zaten.

Benim yaşadığım yerde müzik dışında pek fazla ses yok. Derme çatma damların, iç içe girmiş evlerin arasından denize bakıyorum. Olduğun yerde bir an için bile olsa aklından geçmeyi umuyorum."

DÖRT

Kentin eski kesiminde, yeniden düzenlenmiş, duvarlarındaki solmuş freskler canlanmış bir cafe'de büyük mermer masanın arkasında oturmuş ne yapacağını bilmez halde kapıya bakarken görüyorum şimdi Nevit'i.

Sabahın bu erken saatinde çok az insan var. Okuldan kaçtıkları belli birkaç çocuk, tek başına çay içen, kitap okuyan yabancı bir kadın.

Kararlaştırdıkları saatten neredeyse yirmi dakika sonra kapıdan Selin giriyor. Açık mavi pantolonu, beyaz gömleği ve sırtına attığı koyu yeşil kazakla. Uzun saçlarını toplamış, kocaman gözleri iyice belirginleşmiş.

Bir süre tedirgin, garsonun kahveleri getirmesine bakarak oturuyorlar. Selin onun gözlerine bakınca, bu çocukla, bu harika nisan sabahı burada ne aradığını düşünmek bile istemiyor. Mektuptan sözetmemek daha uygun görünüyor ona. O sıralar

okuduğu bir biyografiden sözediyor. Neyse ki birisi müziğin sesini açıyor.

Onun yerinde olsam, yarı zenci sopranodan, yeni döndüğü tatilden ilginç birşeyler anlatırdım, beyazlı kızı, parktaki sahneyi... Ama o sözcükleri dikkatle seçiyor, sanki hiç tatile çıkmamış, sanki hayatında kimse yokmuş, sanki o bunları bilmiyormuş gibi konuşuyor. Doğrusu bu açık yeşil gözlü, uzun, dağınık saçlı öğrenciyle ne yapacağını hiç bilemiyor.

Eğer benimle konuşabilseydi, bir roman kahramanı olmaktan çıkıp bir an yanımda otursaydı, ona sorabilseydim, “Evet,” derdi mutlaka. “Onunla ne yapacağımı hiç bilemedim ki, ne o gün, ne de ondan sonra, hiç.”

“Peki ama o gün neden gittin oraya?” diye soruyorum.

“Çok güzel bir mektuptu çünkü,” diyor, gülüyor.

Orada saatlerce oturuyorlar, bir sürü kahve sigara içiyorlar, geçmişlerinden, eski şarkılardan, okul günlerinden, kitaplardan, Nevit’in çekeceği filminden sözediyorlar. Binleri geliyor, birileri gidiyor, müzik değişiyor, çatal bıçak sesleri, fincanlar, kahve makinesinin sesi, yoldan geçenler...

Selin’in bileğinde kocasının doğum günü hediyesi kocaman bir saat var. İncecik bileğinde, içi bir sürü göstergeyle dolu, şu dalgıçlar ya da gezginler için yapılmış pahalı saatlerden biri. İkide bir ona bakıyor. Bütün o konuşma içinde ne o ne de Nevit ikisine ilişkin, buraya neden geldiklerine ilişkin tek bir söz bile söylemiyorlar. Sanki iki eski dost gibi oturmuş konuşuyorlar.

Oysa Selin böyle başlamasını istememişti, o mektup gibi, romanlardaki, filmlerdeki gibi farklı sözcüklerin kullanıldığı, beklenmedik şeylerin olduğu bir başlangıç düşünmüştü. Ama şimdi

konuşma giderek herhangi bir sohbete dönüşüyordu. Birden, gitmesi gerektiğini söyledi.

Nevit sonra, o akşam filmin senaryosuyla uğraşmayı bırakıp öyküsünü yazmaya başladı, yalnızca ayrıntıları, başlıkları... O günün ve sonrasının notlarını.

“Çok istediği hiçbirşey için savaşmasını bilmeyen (otobüse bile binemeyen) çocuk... Gözlerinden beklenmedik bir anda hüznün geçen yabancı kız... Yabancı... Aralarında zamanın geçişini belirleyen kocaman bir saat... Aralarında, zamanın geçmesinin hiçbirşeyi değiştirmeyeceğini belirleyen sözcükler... Artık herkesi, kendisine dokunamayacakları kadar uzakta tutmayı öğrenmiş bir kız... Çok erken yorulmuş bir adam... Uçup giden gözler... Filmler, anılar, çember çevrilen eski bahçeler, paçaları sökülen blue jean'ler, kapanmış çay bahçeleri, denizin içindeki masal kulesi, yıllar önce oralarda, biri çocukluğunu, öteki gençliğini yaşarken çalınıp duran ve ikisinin de belleğine kazınan, “yağmurlu bir günde aşk”ı anlatan şarkı... Başka birilerinden gizlenen ayrıntılar... Ses geçirmez camlar... Ertelenen düşler... Başından, sonunun kötü biteceği düşünülen aşk öyküleri... Herşeyde gülünecek bir yan bulan ve böylece ağlamak için kendinden başka kimsesi kalmayan bir çocuk... Beni izleme, ben kayboldum... Huzurun, sevişmekten daha bulunmaz olduğuna, sevişmenin, yitirmeye giden yolun başlangıcı olduğuna inanan kadın... Ona dokunmaktan korkan, hep korkacak olan çocuk... Bir film çekimi gibi herşeyin bir anda durdurulup yeniden başlatıldığı saatler... Belki de en iyisi herkesin kendi yoluna gitmesi... Daha ayrılmadan çöken özlem... Telefonun yanında tek başına geçecek saatler... Tatile çıkması gereken birisi... Yatağında yatıp tavana bakarken, tatile çıkmak istemediğini, kızı sevdiğini, çok sevdiğini, bunca çok severken neden birşeyler yapmadığını, ona bir zil sesiyle duymak istediği sesi, sözcükleri getirecek alet kucağında kendini yiyip bitiren sersem âşık..”

Bütün bunlardan bir film kurulabilir miydi?

Sonra bir kez daha buluştular, aynı yerde, aynı kahve fincanlarının, mermer masanın arkasında birbirlerine baktılar. Nevit ona geçmişten, annesinin ölümünden sözetti. Selin onun ıslak, kırmızı, çekici dudaklarına bakıyordu ama sözcükler öylesine ağzından dökülüyormuş gibi, sanki bambaşka bir öykü; bir film anlatıyormuş gibi o acıyı anlatırken ağlamak istiyordu. Onunla birlikte olmak, burada böyle kahve içip konuşmak bile mutluluk vericiydi, hâlâ gergindi.

Belki üçüncü buluşmada Selin artık birşeyler yapması gerektiğini düşündü. Bir önceki gece Murat'a dokunmak istemediğini, sürekli Nevit'i düşündüğünü anladığında şaşırmıştı. Bunu beklemiyordu. Başından beri bütün bunların bir oyun olduğunu düşünmüştü, hayranlarından biri, kafasına kocaman bir çivi çakılıp gönderilecek, çevrede dolaşan öteki çivililere katılacaktı.

Oysa öyle olmamıştı, henüz birkaç kez görüştükleri halde hayatından biri olmuştu. Nevit, öteki telefonları, günlük işleri silivermişti. Geç saate kadar çalışma odasında oturdu, elindeki kitaptan tek satır bile anlamadan ve sonunda ertesi gün ona yeniden görüşmeyeceklerini söylemeye karar verdi.

Ama ertesi gün oraya gittiğinde yine bütün bir sabahı aynanın karşısında geçirdikten sonra beklenmedik birşey oldu, Nevit telaşla gelip önemli bir işi çıktığını söyledi, ona bir zarf verip aceleyle gitti.

Selin kahvesini içip bu kez tek başına oturdu aynı masada. Yine her zamanki gibi sakindi burası, orta yaşta birkaç kadın yüksek sesle konuşuyorlar, garsondan sürekli birşeyler istiyorlardı.

Selin zarfın içinden mektubu çıkardı, ağır ağır okudu.

“Sevgili Selin,

Deniz kıyısında sabah kahvemini içerken bir şarkı bana çok eski günleri hatırlatıyor. Her yerde birşeyler eski günleri hatırlatıyor zaten. Farklı kentlerde yaşayan, farklı zamanlarda uyanan eski dostlarımı düşünüyorum ama sana yazıyorum.

İlk konuşmamızda bile yıllardır tanıdığım insanlara anlatmadığım şeyleri neden sana anlattığımı hâlâ bilemiyorum, neden seni böylesine yakın bulduğumu da, elle tutulur hiçbir neden yokken...

Burada serin bir bahar sabahı, dondurmaların, eğlenceli yaz akşamlarının, herşeyi bizim yerimize başkalarının yaptığı büyük evlerin -çocukluğun- resimleri gözümün önünden geçerken, genç bir kızla oğlan el ele yürürken, dünyanın neresinde olursa olsun sabah kahvelerine bayıldığımı düşünürken ansızın sana, ‘Hadi gel, bizi kimsenin tanımadığı bir yere gidelim’ demeyeceğimi anlıyorum.

Çünkü sanırım hayatında benim var olabileceğim bir zaman ve mekân yok.

Seni özlediğim ve görmek için çılgınca istek duyduğum doğru. Kapıdan çıktığım anda özlediğim, saatlerce karşında oturduktan sonra aynı akşam yine görmek istediğim doğru.

Tıpkı senin gibi benim de hayatım sayısız ayrıntıyla, çalan telefonlarla, ertelenen sorumluluklarla, kaçtığım insanlar ve zorunluluklarla dolu. Bir de onlarla dolu günleri taşıyabilmek için edindiğim alışkanlıklarla...

Senin yüzün bir anda hepsini birden unutturabilirdi.

O eski şarkıdan söz etmiştim sanırım. Aramızda kocaman bir saat varken, benim 'tatile' gitmemi önerdiğinde, 'maybe it's better you go your way and I'll go mine.' Sen de hayatının artık düz bir çizgide gitmesini istediğinden, inişlerden, çıkışlardan ve yürek çarpıntılarından uzak durmaktan söz etmiştin, hissettiklerin bunlar olmasa da...

Beni tanımadığını biliyorum, beni tanımanın birisi için büyük şans olmadığını da... Belki de ilk kez, insanı nereye sürükleyeceği bilinmez bu tuhaf ve karmaşık macerayı durdurmak gerektiğini düşünüyorum, asla gerekliliklerle ilgilenmediğim halde. Galiba yaşılanıyorum.

Burada, çok kısa bir zamanda, birbirimizin öngörüntülerini, düşünülmüş, tasarlanmış sözdizimlerini ancak tanıyabildiğimiz, zırlardan henüz kurtulamadığımız, senin bedeninin taşıdığı izleri görmeden, bazı sözcükleri hâlâ açıklamak gerekirken, her birimizi kuşatan sayısız ayrıntının dünyasından birkaç saat uzaklaşmışken ama yine de onları taşıırken, ses geçirmez camların arkasında birini tanımanın, birinin içine girmenin, birinin içinden geçmenin sarsıntılı yolculuğuna hiç çıkmadan yaşanan bu başlangıcı durdurmak, gözlerinden beklenmedik bir anda hüznün geçen bu yabancıyı unutmak.

İlk konuşmalarımızın birinde -telefonda- kar yağıyordu, kardan herkesin evlerine kapandığı bir öğleden sonraydı, ben aşk şiirleri okuyordum, bahçede çocuklar kardan adam burnu için havuç arıyorlardı. Sonra karlar geçti, yağmurlar geçti, telefonun çalması beklenen saatler geçti, uzun saplı çiçeklerin -senin sevdiğin- bulunacağı aylar

* 'Belki ikimizin de kendi yoluna gitmesi daha iyi.

geldi. Tüm bunları ve burada, küçük bir notta yer almayan pek çok ayrıntıyı konuşmak isterdim ama dediğim gibi ses geçirmez camlardan uzak durmak istediğini görüyorum ve buna şaşırıyorum. Hatırlasana, hayatından silinecek bir yirmi dört saat bulamadık. Hem zaten farkındasıdır, çoğu zaman konuşmayı beceremiyorum ve ancak yazabiliyorum.”

Selin bir kahve daha istedi, sigara yaktı, yazların çok sıcak, ihanetlerin çok tehlikeli olduğu bir ülkedeki gizli aşk öyküsünden sözeden acıklı bir şarkı çalıyordu, ama o, şarkının neden sözettiğini bilmiyordu, bazı cümleleri yeniden okudu. Aynı gece aynı şeyleri düşünmüşlerdi. İkisi de yanlış bir yerde olduklarını biliyorlardı.

Ne güzel bir sabahtı, pencereden kentin bahar ışığındaki olağanüstü manzarasına baktı, ışık sanki fazla gelmiş gibi biçimleri silmişti.

Hayatından silinecek bir yirmi dört saat. Yalnızca onlara ait. Başka kimsenin bilmeyeceği bir yirmi dört saat. Başkalarıyla birkaç saatliğine de gizli anlar geçirmişti. Ama bir başkasının odasında, yabancı bir yerde gölgesini bırakıp çıkıp gitmişti. Bambaşka biri gibi sevişmişti. Sonra o bambaşka birini orada bırakmıştı işte. Kısıtıldığında kollarını, kuyruğunu, kabuğunu bırakıp giden hayvanlar gibi.

Yalnızca bir kez âşık olmuştu ve yalnızca acı çekmişti. Ne olduğunu biliyordu. Üstelik bu kez herşey imkânsızdı. Kurulu bir hayat.

“Bu adamla mutlu olamazsın,” demişti Ali, “sevmiyorsun onu.”

Neden evlenmişti o zaman? Çünkü sevilmek istiyordu. Sabahları, akşamları belirlenmiş, hafta sonları, gezileri, dost toplantıları tasarlanmış kurulu bir düzen. Yarın ne olacak diye korkmadan, kavgalardan, çekişmelerden, sonu gelmez tartışmalardan uzak, sakın bir ev.

“Sen bunlarla yetinemezsin, kendini aldatma,” demişti Ali.

Doğruydu. Önce ev düzenlenmiş, eşyalarla uğraşmış, sabah kahvelerine arkadaşları gelmiş, yeni bir hayatın ilk günleri öylesine geçip gitmişti. Ama şimdi uzundur içi boşalmış gibi hissediyordu Selin, hiçbirşey içindeki sıkıntıyı silmiyordu. Doğruymuş, diye düşündü, insan geceleri sarılmaktan heyecan duymadığı biriyle mutlu olamıyormuş.

Sokağa çıktı, yürümeye başladı, sokağın köşesinde bir kadın küçük bir çocukla yürüyordu. Çocuk bu bahar havasında üst üste giydirilmişti. Yürümeye alışkın olmadığı ve giysileriyle rahat etmediği için komik bir hali vardı. Sağa sola yalpalayarak yürürken, gözlerine kadar sarılmış görüntüsüyle oyuncak bir astronota benziyordu. Yanlarından geçerken kadın ona gülümsedi.

Aklından bambaşka şeyler geçtiği halde sanki tasarlamış gibi köşedeki telefon kulübesine girdi, telefon çaldı çaldı, Nevit evdeydi, onun sesini duyunca ne söyleyeceğini bilemedi,

“Çok gürültü var, sesini duyamıyorum,” dedi.

“Oraya tam olarak nasıl geliniyor?” diye sordu Selin.

Dar sokakların, hâlâ macun satıcılarının dolaştığı parke taşı yolların, beklenmedik bir köşede birdenbire görkemli bir eski zaman köşküyle karşılaştığınız semtlerin birinde, iki yandaki taş duvarlardan yaprakların sarktığı bir yokuşun sonundaki evi hemen buldu Selin.

İçeri girer girmez göz alan ışıktaki, evlerin, eğri büğrü, birbirine içine girmiş damların üstünden dev gemiler geçiyordu. Sabah ışığı dağılıyor, denizin yemyeşil rengi belirginleşiyordu, camların önünde durup denize baktı, sonra Nevit'e, gözleri aynı rengi almıştı.

Yerlerde Nevit'in filmi için yaptığı anlaşılmas çizimler vardı, "Umarım film bunlara benzemez," dedi Selin, sonra yere oturdu, çantasını, anahtarlarını yere bıraktı, resim kitaplarını karıştırmaya başladı, hemen arkasında, omzunun üstünden Nevit bakıyordu, onun kokusuna çekildiğini hissetti, o çekimle gözlerini ka-

payıp başını çevirdi, orada olduğunu sandığı dudaklarını öpmek istedi, bir el yanağını tuttu, gözlerini açmadı, ürperek yaklaşan ve sonra dokunan ve sonra daha çok dokunan ıslak dudakları duydu.

Sonrasını hep nasıl tanımlamak gerektiğini düşünmüş ama uygun sözcükleri bulamamıştı bir türlü. İlk kez karşısındakini düşünmemişti, hayır bunu anlatmak imkânsızdı, yanında bir başkası olduğunu düşünmemişti, sanki yalnızdı, sanki yalnızca o vardı ama sevişiyordu, herşey çok yumuşaktı, dokunuşlar, tenin gerginliğinden kurtulması, ıslak öpüşler, ipeklerin, pamukluların ayrılışı, nereden geldiği anlaşılmaz bir ıslaklık, dönüşler, bir an açılıp kapanan gözler, bir anlık fotoğraflar, sanki giderek yükselen o müzik, bebekler, biblolar, kitaplar, kâğıtlar, renkler, fincanlar, sigaralar, anahtarlar, sonra duruyor herşeye yeniden başlıyorlardı, her zamanki gibi başlayıp yükselen ve biten birşey değildi, sanki hiç bitmeyecek birşeydi, bir hortum gibi, güçlü bir dönüş gibi, geçmeyen bir baş dönmesi gibi, buzun üstünde kayarak dans etmek gibi, karların üstünden çılginca bir hızla aşağı inmek gibi, hep yükselen, yeniden başlayan yeniden yükselen ama asla sona ulaşmayan birşey, sanki bir son yokmuş gibi, aralanmış bir zaman diliminde durmuş gibi, ürperticiydi, parlak, kaygan bir tenin üstündeydi elleri, tüylerin, çıkıntıların, yuvarlaklıkların, çukurların, düzlüklerin, yumuşak kıvrımların arasında bilinçsizce dolaşıp duruyordu, sonra birden sanki daha fazla dayanamayacakmış gibi hissetti, onu itti, kenara çekildi, bacakları göğsüne çekip elleriyle sarıldı, kendini kapatmıştı, "Dokunma artık," dedi ona, sesi güçlkle çıkıyordu, nasıl böyle çıplak kaldığını bile hatırlamıyordu, öylece beklediler, sonra Nevit gidip kocaman bir bardakta su getirdi, içi buz dolu bir bardakla üstüne döke döke içti suyu, buz gibi dudaklarıyla öptü onu, yeniden içip yeniden öpüştiler, perdeleri kapadı Nevit, karanlıkta herşey yeni bir yüz takındı, karanlıkta gözleri açıktı artık, gölgeli yüzüne bakarak

sevişti onunla, sonra zaman geçti, yeniden ayrıldı, bacakları titreterek, bütün bedeni engelleyemediği ürpertilerle sarsılarak, kendi kendine atıp duran bedenine şaşkınlıkla bakarak yine bir köşede bekledi, o gün oradan, hiçbirşey bitmeden ayrılacaktı.

Hiçbirşey bitmeden. Birbirlerini hâlâ delice isterlerken bırakacaktı. Oturup ona, çıplak bedenine bakarken böyle olmasını istediğini düşünmüştü. Bitmeyen birşey, sonsuza dek süren bir sevişme, eğer varsa ruhların buluşması...

Hızla giyinip kapıdan fırladığında, merdivenleri koşarak indiğinde, dar sokaklardan, oynayan çocukların arasından, yerlere çizilmiş seksek işaretlerinin üstünden geçip arabasına ulaştığında, camları açıp yüzünü rüzgâra tutarak hızla giderken hâlâ ürperiyordu.

“Oraya nasıl geliniyor?” diye sormuştu telefonda, bu sabah, daha bu sabah, birkaç saat önce. Dönemeci alırken kendi kendine gülümsedi, “Oradan nasıl gidiliyor?” diye sormalıydı.

Demek o ses geçirmez camlar, o yirmidört saat böyle birşeydi. Yalnızca birkaç saat geçmişti oysa bir ışık yılı geçmiş gibiydi, yalnızca birbirlerine dokunmuş, öpüşmüşlerdi. Oysa ne çok şey yapmışlar gibi geliyordu şimdi ona. Nasıl olabilir, diye düşündü, yıllar önceki bir duyguyu, ilk sevişmenin heyecanını, o inanılmaz, sanki içinden taşacak gibi atan yüreği duyduğu günle nasıl yeniden karşılaşmış olabilirdi?

Eve gelip yatağın üstüne oturdu, üstündekileri çıkardı, tenini, giysilerini kokladı, onun da bir kokusu vardı ama yokmuş gibi bir koku, duşa girdi, soğuk su saçlarından akarken hâlâ kokuyu duyuyordu, onu düşünmemek için ne yapmalıydı, içindeki bu coşkuyla, dans etmek, uçsuz bucaksız kırlarda koşmak, delice araba kullanmak istiyordu ama bunların yerine saçlarını topladı, yeni bir gömlek giydi, üstünden çıkardığı gömleği bir çekmecenin dibine yerleştirdi, onu saklamak istiyordu, yıkanmadan, kimse

dokunmadan, o kokuyla saklamak; kendine çay yaptı, telefonla konuştu, sesinin nasıl neşeli çıktığına annesi dikkat etti, evet neşeliydi, ne zamandır ilk kez o akşamüstü, beyaz, soluk çiçeklerle bezeli fincanla çay içip büyük beyaz koltukta otururken onu yeniden görmeyi düşlüyordu.

Gidip eski plakların durduğu dolabı açtı, yere oturup hepsini döktü, kapları yırtılmış, dağılmış 45'liklerin arasından birini seçip almaya başladı suçluluk duymuyor, korkmuyor, umursamıyordu. Birdenbire onunla tanıştığına küçük bir kız olmayı, bütün aile akşam yemeğı için sofraya oturduklarında, aklında hiçbirinin bilmediğı bir yaşantıyı, hiçbirinin tanımadığı birini, yalnızca ona ait bir gizi taşıdığını düşünerek gözlerini kaçırđını, bu gece onu düşünerek uykusuz kalacağını, yarın ekose eteğini, beyaz gömleğini giyip okula gideceğini ve orada en yakın arkadaşının meraklı sorularına cevap vereceğini düşündü.

Ama kimse istediğı hayatı seçip alamıyor. En olağanüstü rastlantılar en beklenmedik anda çıkıp geliyor. İnsan her an böyle bir rastlantıyı karşılamak için hazır bekleyebilir miydi? En azından bir şans daha verilemez miydi, hayatımızda istemediğimiz görüntüleri bir çuvala doldurup atıvermemiz için, kafamıza üşüşen, kurtulunması imkânsız sözcüklerden, anılardan, yüzlerden, işaretlerden, bir başkasının asla bilemeyeceğı ama hayatımız boyunca bizi bırakmayan ve belirsiz, bilinmez anlarda yeniden belirveren o burukluklardan kurtulmak için bir şans daha...

"Herşey gönlünce olmaz demiştim sana" diyen bir şarkı dinliyordu.

Böyle sürekli gelgitlerle başlayan ve öylece sürüp gidecek bir öyküydü onlarınki.

Şimdi burada, eski evin bahçesinde otururken, “Keşke yine o ilk günlere dönebilsem,” diye düşünüyordu Selin. Hayatlarımız keşke birbirinden ayrı, birbirine dokunmayan çemberlerden oluşsa, birinden ötekine geçip bambaşka biri gibi yaşasak, neden koskoca bir dünyayı bir tek hayata indirgemeye, çok uzun gibi görünen kısacık bir zamanı birbirini tamamlayan parçalarla oluşturduğumuz dev bir resme dönüştürmeye çalışıyoruz ki? “Üstelik,” dedi kendi kendine, “Çoğumuzun resmi, ilkokuldaki gibi hiçbirşeye benzemiyor.”

Onca yıl uğraştıktan sonra, onca yıl bekledikten sonra herkesin bir yerinden dokunduğu resmimizi de beğenmiyoruz.

Hep seçmek zorundayız. Hep iki yolun başında kalakalıyoruz, ya ona ya da ötekine girmek gerekiyor, birine girersek ötekini ka-

çırıyoruz, ne bulacağımızı bilmiyoruz ikisinde de ama sonunda hep ötekini merak ediyoruz. Bu ne biçim bir oyun böyle? Ya hayatımızın gizli yazısı, mutluluk işareti oradaysa? Nasıl bilebiliriz ki bunu? Şifrelerle, yıllar sonra belki anlayacağımız belki sonsuza dek hiç bilemeyeceğimiz gizli işaretlerle karşılaşıyoruz, yanlarından geçip gidiyoruz. Belki hiç almamamız gereken bir taşı alıyor, asıl önemli olanı bir başkasında bırakıyoruz.

Bıkkın, bunca çarpıntıdan, gelgitlerden, mutluluktan, acıdan, yüreğini burkan vicdan azabından, heyecandan, gizli buluşmalardan, geri dönüşlerden, bulup yitirmelerden, ayrılıklardan, ikili bir yaşamdan yorgun burada otururken, bu son diye düşündü, bu son, bitiyor, artık bitiyor.

Murat'la, evlenirken yalnızca dingin, huzurlu bir hayat istediğini düşünmüştü, dünyanın ona kötülük etmeye hazır ellerinden uzak olmak istiyordu, güvende olduğu bir yer, kimsenin ona dokunamayacağı, kötü gözlerin ulaşamayacağı korunaklı bir yer. Babasının bile gelemeyeceği bir yer.

Ama böyle bir yer var mıydı? "Kimsenin bu dünyada bir evi yok aslında," diye düşündü Selin, "kimsenin yok, şimdi o beni evlerin olmadığı bir hayata çağırıyor, yollarda karşılaşacağımız işaretleri toplayacağımız, hayatımızın yazısını kuracağımız yeni bir başlangıca... Yeniden başlamak mümkün mü?"

Günün birinde sigara almaya giden ve bir daha geri dönmeyen o insanlar yeniden başlamışlar mıydı gerçekten, bambaşka biri olarak, bambaşka bir yerde, istemedikleri görüntülerden kurtulup kendi görüntülerini kurabilmişler miydi?

Hayır, kimsenin evi yoktu, Nevit'in söylediği gibi bütün zenginliğimiz üstümüzde taşıdıklarımızdı, yüreğimizdekiler, aklımızdakiler, anılar, işte bunlardı.

Bir sigara daha yaktı. Hiç değilse bir fincan kahve olsa, mutfağa gidip bakacak hali bile yoktu. Nevit ne yapıyordu acaba,

birilerine elveda mı diyordu, zamanın geçmesini mi bekliyordu? Gizli buluşmalarda, kaçamak yolculuklarda herşey ne güzeldi oysa, nasıl olsa geri dönecek, herşey kaldığı yerden sürüp gidecekti.

Havuzun yanına gidip bulanık suya eğildi, belli belirsiz yüzünü görmeye çalıştı, yere oturdu, kırık bir dal parçasını alıp, havuzdaki yapraklarla oynamaya başladı, işte mutluluk az ötesindeydi belki de, bu gece, uzun bir uçak yolculuğunda Nevit'in omzunda uyuyup, aydınlanan günün içinden geçerek yeniden akşam olduğunda yepyeni bir hayata başlayabilirdi, bir sabah uyandığında onun nasıl şaşkın bir çocuk gibi yüzüne baktığını hatırladı, nasıl sevgiyle, uykusunda bebek gibi gelip onu bulduğunu, kokusunu izlediğini...

Gelmediğini görünce ne yapacaktı acaba? Tek başına gidecek miydi? Yoksa bir terslik olduğunu düşünüp geri dönerek ondan haber mi bekleyecekti? Bir an, yarın sabah yeniden her zamanki yerde bulaşacaklarını, bu tatlı düştten uyandıkları için biraz üzüleceklerini ama sonra yeniden başlayacaklarını düşünüp gülümsedi. Yoksa anlayacak ve gitmese bile herşey bitecek miydi? Hayatının sonuna dek yitirmek istemediği bu çocuğu da mı yitirecekti? Ya böyle sürüp gitse, onun evinde, başka kentlerdeki otellerde gizli buluşmalar... Sonunda yine de bitmeyecek miydi sanki? Bir süre sonra herşey sıradan bir gizli aşka sonra da evli bir kadının seks kaçamaklarına dönüşmeyecek miydi?

Başı ağrıyordu, ağlamak istiyordu, en azından arayıp vazgeçtiğini, gidemeyeceklerini söylemeliydi, son ana kadar tedirgin bekleyişini, düş kırıklığını, bunca zaman sonra, bunca hazırlıktan sonra geri dönüşü yaşatmamalıydı ona.

Ama sanki burada görünmez bir güç tutuyordu onu, şu ya da bu kararı vermesini, çekip gitmesini ya da yeniden başlamasını, geri dönmesini ya da vazgeçmesini, her neyse engelliyordu.

Kolundaki saate baktı, zamanı görmedi ama Nevit bir keresinde Murat'ın hediyesi olan bu kocaman saati parçalamak istediğini söylemişti, hep gitmesi gerektiğinde baktığı için mi, zamanın geçişini ve onu hatırlattığı için mi?

Eliyle yapraklardan birini suya batırdı.

Kendi kendine, “Eğer gerçekten çok sevseydin herşeyi bırakıp giderdin,” dedi. Böyle miydi gerçekten? Yeterince sevmemek mi? Yoksa içindeki hâlâ kurtulamadığı o sızı yüzünden miydi?

Bir tapınakta geçen günler. Hayatını değiştiren, bambaşka biri olacakken onu bugünkü Selin'e getiren ayrıntılar. Suyun içinde yüzen yapraklara bakıyor ve nedense şimdi yıllar önceki günleri hatırlıyor. Levent'le geçen günleri.

Onunla karşılaştığı ilk gün nasıl bambaşka bir dünyayla tanıştığını hatırlıyor şimdi. Bir arkadaşı onu alıp bir okul çıkışı, neredeyse bir efsane gibi anlatılan, kızların gizli konuşmalarının konusu olan Levent'in evine götürdüğünde, bir öğleden sonra uzun, dağınık sakalları, kocaman, insanın içine bakan gözleri, birşey anlatırken ayağa fırlayan, sesini değiştiren, biçimden biçime giren, hiçbirinin bilmediği kitaplardan, filmlerden, insanlardan, kentlerden sözeden bu adamı ilk gördüğünde gitgide sıradanlaşan, mutsuz sabahlarla başlayan, bir günü ötekinden farklı kılacak, insan hayatına beklenmedik bir sevinç katacak şu rastlantı hayalinin neredeyse silinip gittiği, evdeki kavgaların dayanılmaz hale geldiği, geceleri Ali'yle

yalnız kaldıklarında fısıldaşırlarken el ele tutuşup kaçabilecekleri, sığınabilecekleri bir yer aradıkları, sonra ertesi gün evde olup bitenleri herkesten gizledikleri, herkesinkigibibirhayatlarıvarmış oyununu oynadıkları, sonra babanın tanımadıkları bir kadınla kaçtığı sonra yeniden geri döndüğü, sonra yeniden gittiği ve artık onun gelişlerini korkuyla bekledikleri günlerde çocukluk, aldırıışsızlık, küçük şeylerden duyulan mutluluk gibi duyguların silinip gittiği, onun için herşeyin puslu, kirli bir sonbahar gününe dönüştüğü, eve gelen kadınlarla annesinin saatler süren konuşmalarından çıkardığı korku sözcükleri, kötülük tanımları, kimi zaman bağırarak uyandığı ve yanında annesini ya da Ali'yi bulduğu karabasanlarda hep küçük, havasız bir hücreye sıkıştığını ve bir türlü çıkamadığını gördüğü sıralar başkalarının, arkadaşlarının çoğunun gelecek için tasarımlar yaptığı, birkaç yıl sonrası için düşler kurdukları, hafta sonları gittikleri filmleri, gizli notlar yolladıkları sevgilileri, okul çıkışına gelen yakışıklı çocukları anlattıkları, kendilerine yeni giysiler alıp, ilk akşam çıkışları için hazırlandıkları, rahat davranışlarıyla dikkat çeken sarışın sınıf arkadaşının günün birinde biriyle başka bir kente kaçtığı, yakalandığı zaman gazetelerde gözleri bantlı fotoğraflarının çıktığı o karanlık, yağmurlu güz akşamüstlerinde birdenbire masallardaki gibi bir rastlantı onu oraya, getirmişti.

Onun odasında oturdukları, sanki bir suç işliyormuş gibi, gizli birşey, kötü birşey yapıyormuş gibi heyecan duyduğu, ilk kez sigara içtiği, heyecandan başının döndüğü, konuşmaları güçlkle izlediği, Levent ona birşey sorduğunda boynuna kadar kızardığı, cevap vermekte zorlandığı o birkaç saatte ona âşık olmuştu.

Sanki çocukluğun odalarını bırakıp geçtikleri ama hiç mutlu olamadıkları bir hayattan Levent onları çıkarıp buraya, yeniden oyun alanına döndükleri bu eve getirmişti.

Onun dünyasında herşey oyundu. Dışardaki yaşama kapalı bir sahnede şaşkınlıkla izledikleri, katıldıkları oyunlar. Orada

dünyanın dışında duruyordu, duvarlarına kendi çizdiği resimlerle, sessizliği anlatan şarkılardan, tüllerin uçuşmasından, ruhun içimizden çıkıp boşluğa yükselmesinin anlatıldığı parçalardan, helikopterlerin uçtuğu, sevişen kadınların çıgıllıklarının duyulduğu gümbürtülere hiç susmayan müziklerle -hepsini ilk kez duymuştu- garip eşyalarıyla bu ev yeniden kurabilecekleri, kimsenin onlara karışmayacağı bir dünyaydı.

Beş kişilik, öğrenilmiş kuralların tümünün geçersiz sayıldığı, o kuralları taşıyanların uyarıldığı, sevgiden, sonsuz, herkesle paylaşılan, boşluğa dağılıp hepimizi kuşatan bir ışığa dönüşecek sevgiden, arınılacak kötülüklerden, tüm dünyaya gönderilecek sessiz bilgilerden, gizli kalmış, unutulmuş metinlerden sözedilen bu küçük topluluk tüm bunları paylaşmaya, sonsuza dek gizli tutmaya söz vermişti.

O ilk günü düşününce Selin, onun uzun sakalları, kimbilir hangi ülkedeki bir eskiciden bulduğu tuhaf şapkaları, uyuşturucu içtiği uzun pipoları, yerlere kadar uzanan ve onlara hep bir tiyatrodaki, bir çocuk oyunundaymış izlenimi veren giysileriyle, başkalarınınkine benzemeyen, eski kitaplardan alınmış gibi görünen sözdizimiyle nasıl inanılmaz, nasıl şaşırtıcı olduğunu hatırlıyor.

“Onun gibi birini hiç görmedim,” diye düşünmüştü o akşam eve döndüğünde, “böyle birini hiç görmedim.” Yalnızca kitaplarda, kimi filmlerde rastlanan o insanlardandı. Bakışlarında hiç görmediği bir derinlik vardı, o garip konuşma biçimini destekleyen, büyük yüzükler taktığı ellerinde daha önce hiç görmediği birşey vardı sanki. Ama ne?

Umurunda bile değildi. Levent’in onu seçeceğini biliyordu. Ona dokunduğunda, onunla öpüştüğünde artık uzakta ve bambaşka bir

yaratık değil, işte dokunduğu, öpüştüğü biri olduğunda mutluydu. Başkalarının bilmediği bir giz. Hayatına açılmış gizli bir geçit. Kimsenin ona dokunamayacağı özel bir oda. Hepsi en özel anlarını anlatıyordu. Birbirlerinden gizleyecekleri hiçbirşey olmayacağını kanıtlamak için. En utandıkları düşünceleri, yaşadıkları ama hep gizledikleri şeyleri, başkalarına söylenemeyecek duyguları, istekleri.

Bu gizli topluluğun gitgide büyüyeceğini söylüyordu Levent, günün birinde bir araya gidip kendi ülkelerini kuracaklarını, artık kimseden korkarak perdeleri örtmedikleri evlerde yaşayacaklarını... Önceleri hiç düşünmemişlerdi ama sonra onlar gibi başka küçük gurupların da buraya geldiğini, onların da kendilerini çok özel ve gizli sandıklarını anlamışlardı.

Buradan dünyaya...

Günün birinde Selin ona kaç kişi olduklarını sormuştu. “Hani herşey açıldı, hani hepimiz birbirimizin herşeyini biliyorduk?” Oysa o günlerde artık bütün bunların tam bir yalan olduğunu anlamıştı. Bu tapınakta başkaları da vardı. Özel konuşmalarda sanki bambaşka birine dönüşüyordu Levent, hiçbirşey söylemiyordu, ona en yakın olduğunu sanıyordu ama aslında ötekilerden farklı bir yerde değildi. “Kızlar”dan biriydi işte.

Oturduğu yerden kalktı, zaman geçiyordu, o burada oturmuş neler düşünüyordu, Nevit’e bir mektup yazmak, ona bütün bunları anlatmak istedi. Sonra nasıl herşeyin ortaya çıktığını, polislerin geldiğini, sanki gizli bir örgüt kurmuşlar, başkalarını öldürmüşler gibi nasıl sorgulandıklarını...

“Evet onlarla birlikteydim,” yazmalıydı. “Çünkü onlar bana ilk kez bu katlanılmaz dünyanın içinde başka bir dünya kurulabileceğini gösterdiler. Şimdi sevgili Nevit, sanki geri döndüğüm bu dünya daha mı güzel? Sonradan başkalarının deyimiyle ‘o

sersemlemlerle' geçirdiğim günler için hep aşağılındım. Acaba sana anlatsam anlar mısın?

Seninle ilk buluşmamızda, gözlerini gördüğümde, gözlerinden renkler geçerken, o sabah, denizin renkleri, yanımızdan vapurlar, martılar geçerken, 'İki dünya arasında böyle biri var,' dedim kendi kendime. Onlar gibi tümüyle bir dşe tutunmamış, eski dostlarım gibi beni bir anda dışlayıp 'onlardan biri' saymayacak, çocukluğumdan beri içimde tařıdđım acıyı anlayacak biri...

Herkesin, hepimizin bir başkası gibi yaşadığı, bunca lüksün, göz alıcı takıların, yürürken hıştırtıları duyulan kadınsı giysilerin, birdenbire çocukluktan fahişeliğe geiveren arkadaşlarımın, geç saatlerdeki bakışların, o bakışlardaki söylenmeyen iğrenliğin, garsonların, hizmetçilerin, şoförlerin biz çocukların hep duyduğu gizli konuşmalarının, nerede görsem kirlendiğimi hissettiğim şu kalça kıvırmaların, göbek atmaların, müzikle havaya kalkan ellerin, bayağı şarkı sözlerinin, şakaların, kahkahaların, bunca paraya karşın yaşanan dřknlyđn içinde kalmak istemiyordum, hepsi bu.

O çocuklardan, havuzda birlikte yüzdükten sonra arkadaşlarının yanına gidip beni ne yapacaklarını bildik sözcüklerle anlatılardan nefret ediyordum.

Oysa orada, bambaşka şeylerden szediyorduk, biliyorum budalaca geliyor herkese şimdi, bir insanlık düşünden, ama inanıyorduk. Böyle birşey olmalıydı. Yeni bir dünya kurulabilmeliydi. Eski metinlerde böyle bir dünyanın anahtarları vardı. Sana göre bütün o eski metinler çok geride kalmış öyküler, biliyorum ama beni rahatlatıyordu. Birlikteydik, birbirimizi, kazanılması gereken topraklar olarak görmüyorduk. Sonsuz bir barıştı bu. Ama her yanda sürüp giden savaşa kızmayanlar, bizim oradaki barışımıza kızdılar.

Belki bıraksalardı da sürmeyecekti, en azından ben çekip gidecektim. şimdi Levent kimbilir nerede? Son duyduğumda yine

yanında birkaç kişiyle güneyde bir yerlerde oturduğunu, iyice uy şturucuya g m ld   n  söylediler.”

İ te bunları yazmak isterdi.

“Koskoca bir dünyada öylesine rastladığımız biriyle kuruyoruz bütün d  lerimizi,” diye düşündü. Belki de en yanlış kar ıla mayla. Oysa o günlerden sonra karar vermişti Selin, yaşamımızı insanların üstüne kurmamalıydık, insanlar bizi bırakıp giderdi. O, yaralanmaya incinmeye hazır insanlar soyundandı, yaralayanlardan değil.

Şimdi artık tek bir eye inanıyordu, öldükten sonra ancak o zaman bu anlaşılmaz evrenin sırrını   renece ine... O zaman yüreklerimizde nasıl bunca acıyı ta ıdığımızı, nasıl mutluluk duydu umuzu, neden bütün bu yıldızlardan birinde değil de burada ya adığımızı, gerçekte neyin doğru neyin yanlış olduğunu   renecektik.

Bir keresinde d   nde uçsuz bucaksız tepelerle, ini   ıkı larla, dalgalarla dolu bir çölde onu, göremediği, sanki bir sisin içinde gezen birilerinin karşıladığını görmüştü. Yıllar önce g rd   bu d    hiç unutmamı tı, ölünce oraya gidece inden ve yine öyle kar ılanaca ından hiç ku kusu yoktu, orada sessizce kendisini gelip almalarını beklerken yüzüne dokunan serin esintiyi bugün bile hissedebiliyordu.

Orada, eski evin bahçesinde, bakımsız havuzun içindeki yaprakları elindeki dal parçasıyla yüzdürürken Selin'i görebiliyorum. Üstünde bol, keten bir pantolon, beyaz keten ayakkabılar, incecik ipek bir gömlek, saçlarını toplamış, kolunda o kacaman saat, yüzü asık ve düşünceli.

İçinde bulunduğu durum hepimizin zaman zaman karşılaştığı ikilemlerden biri değil. O gerçekten çok önemli bir açmazın içinde. Henüz tam ortada duruyor. "Mutluluk ve belirsizlik"le, "belirlenmiş mutsuzluk" arasında.

Böyle bir ikilemi kime sorsak, kuşkusuz birincisi diyecektir: Mutluluk ve belirsizlik.

Ama bu seçimi hayatınızda gerçekleştirin desek, pek çoğu mutlu ya da mutsuz, belirlenmiş olanı korumayı yeğlerdi.

Neden ama; hepimiz sürekli olarak beklenmedik bir şans ışıyla karşılaşp tüm hayatımızı değiştirmeyi düşlemez miyiz?

Birdenbire bir başkası olmak. Birdenbire bizi biz yapan kural-lardan, insanlardan, doğru ya da yanlış, yıllarla oluşturup içine hapsedüğümüz kendi imgemizden uzaklaşıp yeniden başlamak. Kimsenin geçmişimizi bilmediği, eski hatalarımızın ikide bir yüzümüze vurulmadığı bir yerde olmak. Başkalarına kendimizi yeniden tanımlamak. Cem'in yaptığı gibi. Çekip gitmek.

Ama kaçımız, Cem gibi alışkanlıklarımızı, bağlılıklarımızı, iyi kötü kurulmuş hayatımızı bırakıp böyle bir maceraya girişebiliriz?

Çoğu zaman en büyük felaketlerde bile olduğumuz yerde durup beklemez miyiz?

Şu an, Selin'i havuzun başında elindeki dalla oynarken, suda bulanık, dalgalanan, farklı biçimler alan yüzüne bakarken gördüğümde bu kararı veremeyeceğini de anlıyorum.

Gelin onun aklından geçirdiğini sandığım şeyleri bir kez de biz belki ondan daha açık biçimde düşünelim.

Nevit'le giderse, uzak bir ülkede, sonu belli olmayan bir hayata başlayacak. Annesi, kocası bunu öğrendiklerinde ortalık karışacak. Ama sonunda en azından annesi yumuşayacak, biricik kızının mutluluğunu herşeyin üstünde tutmak zorunda kalacak. Onu reddetse bile Selin tek başına başka bir ülkede de yaşayabilecek eğitime sahip. Üstelik yanında götüreceği parayla uzun süre hiçbirşey yapmadan yaşayabilir. Yanında çok sevdiği ve onu deli gibi seven biriyle birlikte olacak.

Murat'ı mı düşünüyor? Onun farkında bile olmadığı bu yıkımla karşılaştığında çekeceği acıyı mı düşünüyor dersiniz?

Evet işte sizin gibi ben de düşünüyorum ve Selin'i durduran nedeni bir türlü bulamıyorum. Ahlaki birşey mi? Suçluluk mu? Sonsuza dek kocasını aldatmayı düşünen birinin en azından dürüstçe ötekini seçmesi daha mı az ahlaklı bir davranış sizce?

Hayır sanmam.

Onu buraya bağlayan, her ne yaşamış olursa olsun gözlerinin daldığı şu pis havuz mu? Bu bakımsız bahçe mi?

Aklımıza hiç gelmeyen başka birşey olmasın sakın? Genç yaşta duyduğu şu yaşama yorgunluğu olamaz mı onu böylesine tedirginliğe sürükleyen?

Belki de birkaç gün önce verdi kararını. Sokakta yürürken karşılaştığı eski bir arkadaşıyla kahve içmeye gittiğinde. Herkesin çok mutlu saydığı bu kadın ona bunalımda olduğunu, psikoloğa gittiğini, hiçbirşeyin, içindeki anlaşılmaz mutsuzluğu silemediğini söylemişti. Hâlâ sevgiliyle birlikteydi. Ama artık o ilk günlerin sevinçleri kalmamıştı. Artık sabahları uyandığında banyo aynasına yapıştırılmış komik bir resim ve not bulmuyordu.

“Bu yüzden mi mutsuzsun?” diye sormuştu Selin.

“Bu kez sonunda aradığımı bulduğumu sanmıştım,” demişti kadın, “buna gerçekten inanmıştım, bu beni çok etkiledi, hep aynı şey oluyor, neden böylesine küçük mutlulukları bile sürdürmeyi başaramıyoruz?”

Ondan ayrıldıktan sonra yürürken düşünmüştü Selin, yıllardır farklı erkeklerle aşklar yaşayan bu arkadaşının bıkkınlığını, gözlerindeki yaşlılığı...

Evet, Nevit hayatındaki tek güzel şeydi. Onu düşünerek uyuyor, onunla uyanıyordu. Ama birlikte çok az zaman geçirebiliyorlardı. Birbirlerine dokunmak, birbirlerini sevmek, konuşmak, sıradan olaylardan sözetmek, hâlâ anıları anlatmak, oynamak, birlikte yemek yemek için hep çok az zaman.

Ya Murat’la geçmek bilmez hafta sonları gibi uzun zamanları olsa, ikisine ait bir evde sürekli birlikte olsalar, bu sevgi, bu tutku, bu dayanılmaz seks isteği kalacak mı? Telefonla konuşurken bile sevişmek istediği bu adam ya geceleri sırtını dönüp uyumaya başlarsa? Ya artık anlatacak anılar kalmayıp aynı şeyleri anlattıklarını unutup tekrararlarsa?

Ama bir yandan da Nevit’in bütün bunları düşünmediğini biliyor. Onun gerçekten belki başka kimseyi sevmediği kadar

çok kendisini sevdiğini, bunun öyle aynaya yapıştırılacak notlarla filan anlatılamayacak birşey olduğunu biliyor.

“Korkuyorsun,” diyor sudaki yüzüne. Yüz dalgalanıyor. “Korkaklar için hazırlanmış bir yaşamın var. Onu sürdüreceksin.”

Masalın tersinden korkuyor Selin belki de. Sevgili prensinin birdenbire kurbağaya dönüşeceğiinden ve artık inanacak hiç masalı kalmayacağıından.

Haydi, kendinizi onun yerine koyun. Bir kurbağanın peşinden gitmek zorunda kalsaydınız ve o bir prene dönüşseydi çok mutlu olurdunuz herhalde.

Ama kim, prensinin kurbağaya dönüşmesini ister?

Ve hepimiz biliriz ki yanımızda kalan bütün prensler sonunda bir kurbağaya dönüşür.

Selin'i bulanık havuzdaki yüzüne bakarken gördüğümüz anda, aklından Nevit geçerken, aklından karmakarışık anlar, sözcüklere döküldüğünde hepimizinki gibi başkalarını sıkacak sayısız ayrıntıyla dolu, iç içe geçmiş, silinip beliren zamanları, mekânları, duyguları, sözcükleri, yaşanmış görüntülerle anlatılanları, hayallerle korkuları, parlayıp kaybolan, peşinden gitmeye kalktığınızda kendinizi bambaşka bir yerde buluverdiğiniz anları taşıyan belleğin o gizemli arşivinde yüzerken, evet, “tam o anda,” Nevit bavulunu toplamış, kahvesini içiyordu.

Önündeki dergiyi öylesine karıştırırken gözüne bir gece önce gittiği partideki yaşlı yazarın fotoğrafı çarptı. Dişlerini gösterek gülümsediği fotoğrafın altında bir başka yazar için söylediği alaylı sözler yer alıyordu.

Siyah elbiseli adamların, uzun tuvaletli hanımların ve tuhaf yırtmaçlı ya da mini elbiseli genç kızların, özenle bakılmış bah-

çede dolanıp durduğu, birbirleriyle konuşurken başka yerlere, yeni gelenlere baktığı bu anlamsız partide Nevit kendini nasıl da mutsuz hissetmişti.

Ev sahibi film yapımcısının eşi sürekli onu yanına çağırıp birileriyle tanıştırıyor. Ünlü bir reklamcı, ünlü bir işadamıyla karısı, bir gazeteci, bir politikacı ve kızı. Sonra yanlarına ünlü yazar gelmişti. Yaşlı yazarın kitaplarını okumuştur Nevit, ama ona birşey söylemedi. Ötekiler -kitaplarının hiçbirini okumadıklarına yemin edebilirdi- ünlü yazara tuhaf bir saygı gösteriyorlardı. O şimdiden sarhoş, elindeki kadehi durmadan yenisiyle değiştiriyor ve kendisiyle ilgilenen, kendisini önemseyen bu önemli insanlara birşeyler anlatıyordu. Hanımlara sürekli iltifat ediyor, Divan şiirinden onlara dizeler okuyordu, bağırarak. Dans etmekten söz ediyordu. Marksizmden Osmanlı'ya, Joyce'dan başbakana, başka bir sürü şeyden... Hep yüksek sesle ve beklenmedik küfürler kullanarak konuşuyordu.

Nevit bir an yapımcının şık giysiler içindeki karısına baktı, bakımlı, kırklarında bir kadın, bütün dergilerde boy boy fotoğrafları yayımlanan biri, onun yüzündeki düşünceyi okumaya çalıştı, "Ne hoş değil mi?" diyordu sanki kadın, "bu akşam böyle bir soytarının bizimle olması, bizi güldürmesi, onu çağırmak nereden geldi aklınıza Allahaşkına?"

Nevit bir ara daha fazla dayanamayacağını düşündü. Bu yaşlı adamı tutup, "Neden bunları yapıyorsunuz, sizin burada olmanız gerekmiyor, bu insanları güldürmek zorunda değilsiniz," demek gelmişti içinden. Sonra sanki biri çağırmış gibi yanlarından ayrılıp içeriye gitmişti, salonda televizyon açıktı, birkaç kişi orada oturmuş maç izliyorlardı.

Ne yapacağını bilmez halde onların arkasına geçip o da maça baktı. Adamlar onun geldiğini bile görmediler. Futbolculara, spikere birşeyler söylüyorlardı sürekli. Sanki onları duyabilir-

lermiş gibi. Sonra bir heyecan oluyor, “gool” diye bağırıyolar, gerçekten seviniyorlardı.

Televizyondaki maçta birden ilginç bir sahne gördü Nevit, dikkatle baktı, dört beş futbolcu yere çömelmiş halde birbirinin arkasına geçmiş, tren gibi, birbirlerinin ayaklarından tutarak sıçraya zıplaya ilerliyorlar, bütün seyirciler, binlerce insan çılgınca onları alkışlıyordu.

Çocukluğunda babasının yanında, yalnızca onu mutlu etmek için, ona yakın olmak için hiç sevmediği maçları izlerken futbolcular böyle şeyler yapmazdı.

Günümüzdeyse herkes böyle şeyler yapıyordu.

Şimdi bir gece önceyi hatırlarken, artık iyi piyano çalmak, iyi futbol oynamak, iyi şarkıcı olmak, iyi devlet adamı olmak yeterli değil diye düşündü. Aynı zamanda soytarı olmak gerekiyordu.

Günümüze bilgi çağı diyorlar. İmaj çağı diyorlar. Oysa aslında tam bir soytarılar çağı. Eskiden soytarılar kralları eğlendirir ve çoğu kez onların gazabından kurtulamazlardı. Şimdi herkesi eğlendirmek zorundalar. Yalnızca eğlendirmek de değil, dikkatlerini çekmek, düşüncelerinizi açıklamak, birilerini ikna etmek, birilerine kendinizi göstermek istiyorsanız mutlaka soytarı olmalısınız.

Televizyon soytarıları, gazeteci soytarılar, politikacı soytarılar, futbolcu soytarılar, işadamı soytarılar, sosyete soytarıları, reklam soytarıları, soytarı güzeller, soytarı yakışıklılar.

İşte günümüzün dünyası.

Bu soytarılar balosunda herkes şaşkına dönmüş durumda. İnsan önce soytarılarla alay ederken birden kendisini onların yanında buluveriyor. Günün birinde kendisinin de gerçek bir soytarıya dönüştüğünü fark ediyor. Yoksa kimsenin umursamadığı, aldırmadığı, hatta soytarıların bile alay ettiği biri haline geliyor.

Açık oturumlarda, tartışma programlarında en çok soytarılık yapabilen kazanıyor, soytarının arkasındaki ölçüm panosunda elektronik sayım aracının ibresi yükseliyor. Haberciler cinayetleri, kıyımları, tecavüzleri bile bir çeşit soytarılıkla anlatmayı maharet sayıyor. En çok haber yapan değil, en çok soytarılık yapan muhabir her gece televizyona çıkıyor.

Şu maça bakın. Yüzlerini gözlerini boyamış taraftarlar çılgınca bağıyor, binlerce kişinin arasında bile görülmeye çalışıyorlar. Şu futbolculara ne demeli, birbirinin ardına diz çökmüş, ayaklarını tutmuş zıplayarak ilerlemeye çalışıyorlar.

Çok yakında diye düşünüyor Nevit, çok yakında artık seçimlerden önce politikacılar da böyle olacak, başbakan ve bakanlar arka arkaya diz çökmüş birbirlerinin ayaklarını tutmuş böyle seçim meydanında turluyorlar, halk onlara meyve kabukları, fındık fıstık atıyor, gülüyor, çocuklar itip kakıyor,

“Daha çok, daha çok,” diye bağıyorlar, “en büyük soytarı kazanacak, en büyük soytarının peşinden ölüme bile gideriz.”

Belki de kısacık hayatlarımız için böylesi daha doğru, diye düşünüyor. Belki de bütün dünya kocaman bir lunapark olmalı.

Yazarın fotoğrafının olduğu dergiyi kapatıyor, düşündüklerini Selin’e anlatmayı kuruyor. Belki uzun süre bu dergileri göremeyecekler.

Telefon defterine bir kez daha bakıyor, aramayı unuttuğu kimse var mı diye, en son Cem’le konuştu, onun bu çılgın macera için gerçekten ne düşündüğünü bilemiyor. Başından beri herşeyi bildiği halde çok fazla birşey söylemediğini hatırlıyor. Telefonu kapatırken bir ev bulur bulmaz onu arayacağını söylüyor, o da çok yakında yanlarına geleceğini... Nevit onu özleyeceğini düşünüyor, ne zamandır eskisi kadar çok görüşmeseler de...

Sonra saatine bakıyor, biraz erken bile olsa bir an önce çıkmak istiyor, burada durmak, düşünmek istemiyor sanki. Selin

gelmeden havaalanında olmalı, son kez dönüp evine bakıyor, burayı bir daha ne zaman yeniden göreceğini merak ediyor, sonra çıkıyor.

Öyle bir an geldi ki Selin artık düşünmeyi bıraktı, artık hayaller, düşler, geçmişin parlayıp sönen görüntüleri, giderek azalan ve yiten günüşiğinin bahçede yarattığı gerçeklik birbirine karıştı. Yalnızca gitmeye ya da gitmemeye koşullandı bir süre. Sanki bir idam mahkûmunu ipten kurtarmak için geçen saniyeler gibiydi.

Ama bağlanmış gibi saatin geçmesini bekledi. Şimdi artık herşeyin bittiğini, uçağın gittiğini, Nevit'in geri döndüğünü düşünüyordu. Acaba gitmiş miydi? Belki de yanında boş bir koltukla o hep söylediği yaşamı tek başına kurmaya karar vermişti.

Eve gitmesi gerekiyordu. Ama kıpırdayamıyordu yerinden, akşamdı artık, ürperiyordu yine de **kalkıp** içeri bile girmiyordu.

"Doğru olanı seçtin," dedi kendi kendine. Sonra güldü, "ama kaybettin!"

Başka biri olsa yarın onu arayacağını, herşeyin yeniden konuşulabileceğini, belki bu kaçamakların, bir hayatı güzelleştirdiği

için, en azından bunun için, biraz soluk almayı sağladığı için sürdürülebileceğini düşündü. Ama şimdi, onun aramayacağını, bir daha hiç aramayacağını, onu bir daha hiç göremeyeceğini biliyordu.

“Evet,” diye düşündü, “işte şimdi biliyorum, onunla sevişirken, anlattığı komik şeyleri, acı şeyleri dinlerken gözlerine baktığımda, güzelliğe bak diye düşündüğümde de biliyordum ama onlar yanıltıcıydı, şimdi artık zaman geçti, burada oturdum, zamanın geçişini izledim, çocukken, acı duyduğum anlarda yaptığım gibi, saniyelerin geçişini, bütün bir dünyadan uzakta tek başıma durup izledim ve geçti, hayatımı değiştirecek an geçip giderken o ânın içinde yer alıp, onun hızına yetişip onunla birlikte akmak yerine burada oturup izledim ve şimdi biliyorum, artık herşey bittiğinde, güzel çocukluk anılarını, başkaları gibi renkli anıları barındırmayan şarkıları, heyecanla uyanılan bahar sabahlarını yitirdim ve onu sevdiğimi, bu nedenini bilemediğimiz büyük coşkuyu duyduğumu biliyorum ve o coşku, o mutluluk hep olduğu gibi bir an gelip tam tersi bir duyguya, acıya, incitmeye dönüşüyor. Yapmam gereken, o güzel anları hatırlamak, yeniden yeniden hatırlamak, hiç unutmamak, yıllar sonra bile biraz hüznle biraz mutlulukla en küçük ayrıntılarına dek yeniden canlandırabilmek.”

Ağlamasının, yanaklarından aşağı deli gibi akan yaşlarla sarılmasının nedeni bugün onunla birlikte kaçıp gitmemesi değildi, bir günün sonunda verdiği karardı. Levent’ten ayrıldığında bir daha asla âşık olmayacağını söylemişti. Ama olmuştu işte. Üstelik bu kez öfke, kızgınlık yoktu. Yalnızca özlem vardı. Onun konuşmasına, bakışına, ellerinin hareketlerine, gülümseyişine, gözlerine, tenine, sarılışındaki kendini verişe, içtenliğe, kokusuna, ıslak dişlerine, davranışlarındaki inceliğe, herşeye, herşeye duyduğu özlem.

Demir kapının sesiyle irkildi. Arkasına döndü, Ali'nin sesini duydu. Bahçeden geçerken ona cevap verdi.

"Deli gibi seni arıyoruz, burada ne işin var?" dedi Ali.

"Yalnız mı geldin?" diye sordu Selin.

Ali onun ağladığını anladı. Geldi, gözlerinin altına dokundu, yanına çöktü, elini tuttu.

"Ne oldu?" diye sordu.

Ona anlatmak istedi Selin, başka kim, ondan başka kim anlayabilirdi ki?

"Sana anlatırsam, çocukluğumuzdaki şeyler gibi bir daha hiç sözünü etmemecesine unuttur musun?"

"Bana seni kimin böyle üzdüğünü söyle," dedi Ali.

Onun yüzünü okşadı Selin, gülümsedi,

"Hayır, hayır, kimseyi döverek halledebileceğin birşey değil bu," dedi.

"Önce telefon etmeliyim," dedi Ali. Annesini aradı, onu bulduğunu, merak edecek birşey olmadığını, birşeyler yiyip birlikte döneceklerini söyledi.

Sonra Selin ona herşeyi anlattı. Kısaca. Bir başkasına asla aktaramayacağınız, içinizin neden böyle boşaldığını, neden böyle ağlamak istediğinizi, neden neden tanımsız bir acı çektiğinizi asla anlatamayacağınız o duyguyu, sözcüklere dönüştüğünde sıradan bir gizli aşk öyküsünü anlattı.

"Onu bulmamı ister misin?" diye sordu Ali.

İşte kendini iyi hissediyordu. Yalnız olmadığını hissediyor-du.

"Sen olmasaydın ne yapardım?" dedi.

"Onu bulmamı ister misin?" diye tekrarladı Ali.

"Hayır," dedi Selin, "onu bulmuştum ama artık kaybettim."

"İstersen bu gece eve gel, birlikte yemek yeriz, çıkıp biraz dolaşırız, annem de sevinir," dedi Ali.

Selin kalktı, onun saçlarını okşadı,

“Evet, bu gece kalabalığa ihtiyacım var,” dedi, “içimdeki sessizliği duymayacağım denli çok gürültüye...”

Bulutların üstündeki ülke - 2
ya da
Nevit'in öyküsü

Tatilden döndüğümde, kapıda kocaman bir zarf buluyorum. Akşam olmak üzere, sonbahar geliyor, herşey soğuyor, camları açıyorum, rüzgâr bütün eve doluyor. Çiçekleri suluyorum, ne yapmam gerektiğini bilmez halde evin içinde dolaşıp duruyorum, kahvemi alıp açık pencerelerin önünde oturuyorum, zarfı açıyorum, Aslı'nın yazdıklarını okuyorum.

“Sözcüklerin size birini getirdiğini, birini taşıdığını hiç hissettiniz mi?” diye başlıyor. İlk kez bütün yüreğini açıyor. Ağlamak isteyerek, kendimden nefret ederek, onu arayıp bir kez daha yeniden başlayalım, artık sen nasıl istiyorsan öyle olacak, demeyi düşünerek, karnımda o gerilmeyle okuyorum. Ve sözcüklerin size birini getirdiği, birini taşıdığı o ânı hissediyorum. Herşey içimde ve dışımda parçalara bölünüyor, bir kez daha, onun sözcüklere döktüğü, belki böylece biraz olsun uzaklaşmaya çalıştığı duygularını okurken, o acıyı tanıyorum. Lale'den ayrıldığım za-

man, Selin'i artık göremeyeceğimi anladığım zaman, geçmeyen saatlerde, o asla bitmeyecek sandığım çaresizlikte, bacaklarımı karnıma çekip başımı ellerimin arasına alıp uyumak için sabaha dek dönüp durduğum, anlamsızca aynı noktaya bakarak oturduğum, ne yapsam başa çıkamadığım o darbeyi çok iyi tanıyorum.

Evet geçiyor. Herşey geçiyor. Ama tıpkı çocuklarımızı kendi yaşadığımız kötülükten korumak için çılgınca bir çaba gösterdiğimiz gibi onu bu duygudan, yaşadığı bunca acıdan sonra en azından bu duygudan korumayı isterdim.

Şimdi onun nasıl birçok şeyi bildiği halde katlandığını, incindiğini, yıprandığını, gururunun kırıldığını, kendisini aşağılanmış hissettiğini, yine de çok sevdiği için vazgeçmediğini, bunun nasıl soylu, nasıl güç bir savaş olduğunu biliyorum.

Ama onun basit, sıradan, sevimli şarkısını birlikte söyleyemediğimi, asla söyleyemeyeceğimi, bu şarkının bana yetmeyeceğini, boşlukta, hafıflemiş, bir düşte gibi uçarak, yuvarlanarak giderken çevremde benimle birlikte yuvarlanan nesnelerin tümüne dokunmak, tümünü yakalamak, içlerini açıp o binlerce yıl önce aramaktan vazgeçtiğimiz sırrı bulacakmışım gibi yaşadığımı, bunun bir yaşama biçimi değil yalnızca bir erteleme biçimi olduğunu da biliyorum.

Şimdi burada onunla geçen günlerden sonra, uzakta geçen günlerden sonra, bu eve yerleşen boşluğun silinmediğini hissediyorum. Onun sesi, bütün ışıkları yakıp evin içinde sürekli dolaşması, heyecanla birşeyler -herhangi birşeyler- anlatması, televizyonda bir film, yüksek sesle çalan müzikler, her yana dağıttığı giysileri, hemen her gün bir yerlerden bulup aldığı çocuksu ayrıntılar, minik, çiçekli bir kanepeye oturmuş iki küçük ayı, içinde kalplerin yüzdüğü cam kavanoz, billur küreler, üstünde eski zaman resimleri, yazıları olan bisküvi kutuları, bundan böyle ne zaman görsem birden içimde bu burukluğu duyacağım sayısız ayrıntı... Artık hiçbirisi yok...

Akşam oluyor, gökyüzü mor çizgiler oluşturuyor, saydam mavi alanlar açıyor, kendimi toplamalıyım, benim veremediğim kararı sonunda o verdi, her zamanki gibi, kucağında kâğıtlar, açık camlardan rüzgâr giriyor, üşüyorum, yaralayan, bazen gülümseten ayrıntılar geliyor aklıma, Selin, Aslı, Cem, hayatıma yeni giren o kız, hâlâ darmadağın duran filmin çizimlerine bakıyorum.

Evin içinde dolaşıp duruyorum, yıkanıyorum, sıcak suyun altında duruyorum, giysilerimi değiştiriyorum, pencereleri kapatıyorum.

O masalkulesinin ışıkları hâlâ yanıyor. Radyolar sürekli müzik çalıyor, karnımda, bir kitapta aşkın işareti diye tanımlanan ama bu kez yalnızca yerleşmiş bir burukluk gibi bir ağrı, dışarı çıkıyorum, insanların birbirlerine baktıkları, dans ettikleri, ışıkların yanıp söndüğü, hiç değişmeyen o ritmin yinelenip durduğu kulüplerden, kalabalık caddelerden, kimselerin olmadığı ara sokaklardan geçiyorum. Bir zamanlar âşık olduğum, şimdiyse artık hiç sevmediğim bu kentin içinde, beyaz bir kabinde sürekli hızlanarak dolaşıp duruyorum, rüzgâr yüzüme çarpsın diye camları açıyorum, kesik ışıklar, geçip giden ışıklar, rüzgâr, arabanın içinde sonuna dek açılmış bir müzik, *"tenimin içinde bir yerdesin,"* sinyaller, fren sesleri, hız, şurada sevdiğim biri oturuyordu, burada Selin'le kahve içmiştik, denizin içindeki kulenin önüne gidiyorum, orada kimse yok, evlerde yine televizyon ışıkları, en küçük ayrıntılardan en büyük acılara herşeyle alay ederek şimdi nasıl tutunacak hiçbirşeyim kalmadığını (uğrunda ölünecek hiçbirşey yok, tıpkı uğrunda yaşanacak birşey olmadığı gibi), içimdeki kalabalığın nasıl beni böyle ansızın bırakıp gittiğini, ne çok şey bitirdiğimi...

Başkaları gibi ben de yitirerek büyümüştüm. Anlattıkça herkesin merakla dinlediği, güldüğü, şaşırdığı sayısız öyküyle dolu kısacık bir yaşamın içinde artık yerine konamayacak ne çok şey vardı, sanki herşey, bütün o insanlar, bütün o çılgın öyküler cansız sözcüklere dönüşmüştü birden.

Herşeyde, çocukluğun eski eşyalarının durduğu odaların ayrıntılarından, ne zaman çekildiği unutulmuş bir fotoğrafa, pek çok şarkıda, kalın bir kitabın içindeki tek bir cümlede, bir köşede tozlanmış mektupların damgalarında, bir gece birisine söylenmiş ve geçip gitmiş bir sözcükte bunca çok şey bulmak, birbirinin yanından geçip giden insanlar gibi geçip giden bir yaşam yerine herşeye dokunarak, herşeyi hissederek, bu berbat yaşamın içinde bir dünya kurarak, o dünyayı büyüterek varolmanın aynı zamanda acıyı da böylesine ayrıntılarıyla, derinin altında bilinmez bir yerlerde taşımak anlamına geleceğini hiç düşünmüş muydum acaba? Kimbilir.

Ama tıpkı çocukluğun, kâküllü ve kalın siyah çerçeveli gözlükleri ilk taktığım günlerinde yazdığım o romanlardaki gibi herşey yalnızca birbirini seven birkaç kişinin kaçıp saklandığı bir güzellikler adasında geçmeyecekse, böyle bir düş ülkesi yoksa bu yaşama nasıl katlanılabilirdi ki?

Şimdi hayaller yalnızca içimde, beynimde, yüreğimde bir yerlerde. Gerçeğin kendisinden başka hiçbirşeye yer bırakmayan saldırısıyla ne çok savaştım. Onun için mi yorgunum artık? Onun için mi kararları, legodan evler yapar gibi büyük bir beceriyle bir araya getirdiğim mantıklı sözdizimini sevmiyorum?

Eve dönüyorum, gece başlıyor, bir dostum arıyor, bir yerlere gitmeyi öneriyor, ona içimdeki boşluktan sözetmiyorum. Yine de, “Seni neyin mutlu edeceğini bilmiyor musun?” diye soruyor. Tabii bilmiyorum.

Masanın üstünde bir dergi duruyor, bir sigara, yakıyorum, kapağında büyük, renkli başlıklar var, “*Aşk bulmanın ve korumanın yolları*,” bunları okuyarak öğrenebilir miydik, şimdi birlikte geçirdiğimiz birkaç yılın ayrıntılarıyla dolu bu evde sabaha karşı oturmak istemiyorum, o ayrıntıları, küçük bir çocuğu yaşamımdan tümüyle çıkarmak istiyorum, unutmak, eğer imkânsız değilse...

Tatilden benden önce döndüğünü biliyorum ama birdenbire kayboluyor. Birdenbire telefonları açılmaz oluyor. Bu karmakarışık kentte deliler gibi onu arıyorum. Oturduğu yeri bilmiyorum, anlattıklarından çıkarabildiğim yere, tepeden denize doğru inen eski parke taşı yoldan, birilerinin hâlâ adaklar adadığı, çocukları için, sevgilileri için, mutluluk için, bu dünyaya biraz daha bağlanabilmek için yalvardıkları yeraltındaki mağarayla, yanındaki kilisenin önünden geçiyorum, oradaki evlere bakıyorum, yüzyıl öncesinden kalma beyazı kirlenmiş ahşap alınlıklara, derme çatma yapılara, yeni apartmanlara, döküntü evlere, hepsine bakıyorum, oynayan çocuklara soruyorum onu, kimse bilmiyor, bana, ne aradığını biliyor musun der gibi bakıyorlar, ne aradığımı biliyor muyum, böyle biri gerçekten var mı, onu gerçekten tanıyor muyum, sorsalar onun hakkında ne bildiğimi söyleyebilir miyim, onunla ilgili anlattıklarım onu tanımlayabilir mi?

Ben onu başkalarına anlatacak gibi tanımlayamıyorum. Ve birdenbire başkalarına anlatacak gibi tanımlayamadığımız birini gerçekte bizim de tanıyamadığımızı anlıyorum.

Söz verdiği halde beni günlerdir aramayışına, telefonlarıma hep makinelerin çıkmasına, ama onun sesinin bile makinelerde olmayışına kendimce anlamlar vermeye çalışıyorum. Beni artık görmek istemediğini düşünüyorum, kendi kendime onu ne kadar tanıyorsun ki diye soruyorum, “Sana herhangi bir söz verdi mi, sana seni sevdiğini hiç söyledi mi, seni bekleyecek kadar, katlanacak kadar sevdiğini söyledi mi?” Söylemediğini hatırlıyorum. Onu aramamı istemediği için telefonları açmıyor. Bir süre sonra vazgeçeceğini düşünüyor. Ya başına birşey geldiyse? Bir süre sonra başına birşey gelmediğini öğreneceğimi biliyor.

Üst kattaki komşum Binnur Kısmet’e gidiyorum, ona herşeyi anlatıyorum, bana kahve yapıyor, oturup beni dinliyor, “Belki de seni denemek istiyordur,” diyor, “onu gerçekten sevip sevmediğini öğrenmek istiyordur, ne kadar arayacağını, bu işin peşini bırakıp bırakmayacağını, bunun senin için yalnızca bir tatil macerası olup olmadığını merak ediyordur.”

Hepimiz birşeyler söylerken birşeyler yaparken bambaşka şeyler anlatmaz mıyız? Doğru olabilir mi? O öyle biri mi, sözcüklerinin bir şifreyle okunmasını isteyen biri mi? Ama eğer öyleyse şifrelerini okuyacak kadar iyi tanımıyorum ki onu?

Komşum, “Aramaya devam et, biraz bekle, nasılsa ortaya çıkacak,” diyor.

Ama ya başka şeyler düşünüyorsa ya artık beni küçük sevgilime bırakmaya karar verdiyse ya başka bir sevgilisi varsa ve ona döndüyse ya bu onun için yalnızca bir tatil kaçamağıysa...

Birbirinden kopuk sözcüklerle dolu, bir türlü bağlantıları kurup bilinmeyenleri çıkartamadığım bir bulmacanın önünde

çaresizce oturuyorum. Ulaşamadığınız birinin sizi aramasını beklediğiniz o berbat saatler gibi. Bazen kalkıp telefona bakıyorum, çalışıyor mu diye. Sabah, öğle, akşamüstü, gece, geceyarısından sonra, sürekli telefonun tuşuna basıp aynı numaranın ezberlediğim sinyalini duyuyorum, ama karşıma o değil, otomatik bir sesle bana bu numarada şu anda kimsenin olmadığını ve mesaj bırakmamı söyleyen makine çıkıyor, artık mesaj bırakmıyorum, onu aradığımı bildiğini biliyorum, beni terk ettiğini, bittiğini düşünüyorum. Komşum, “öylesine” bir aşkın ardından insanın yanılmayacağını söylüyor, ben onu “böylesine” seviyorsam o da beni seviyor olmalı.

Eve dönüp koltuğa oturuyorum, elime bir kâğıt alıp desenler çiziyorum, onun hakkında bildiklerimi çizmeye çalışıyorum, hiçbirşey çıkmıyor, herşeye gülen, alaycı, hazırcevap biri mi, yoksa ağlayışlarını yalnızca kendisine saklayan biri mi, birini böyle bir anda silip atabilen insanlardan mı, yoksa bir ilke uğruna tüm duygularını geri çekebilene biri mi?

Birdenbire onun hakkında kendime sorduğum sayısız soruya verdiğim farklı cevapların hepsinin de doğru olabileceğini anlıyorum.

Çocukluğumdan beri yalnız kalabilen insanlara özendim. Tek başına sinemaya giden, yürüyüşe çıkan, evine döndüğünde onu karşılayan birini beklemeyen insanlardan biri olmak istedim. Kendi kendime, yaşlandığım zaman beni aramadığı için üzüleceğim çocuklarım olmayacağına, birileri kapımı çalmadığı için acı çekmeyeceğime söz verdim. Oysa gün geçtikçe bir an bile yalnız kalamıyorum, benim yalnızlığım ancak telefonlarla konuşurken, birilerinden ayrılıp başka birilerini beklerken geçen zaman.

Cem’in çağrısını düşünüyorum, onun karmakarışık evine gidip, herşeyden uzakta günler geçirmek belki en iyisi. Ama

filme başlamam gerekiyor. Beni arıyorlar, artık şu Allahm cezası senaryoyla uğraşmaktan vazgeçmemi istiyorlar.

Oysa ben bu eski zaman filmine, annemin, babamın, unutulmaz acıklı şarkıların, ağaçların arasında koşan sevgililerin, unutulmuş kent görüntülerinin öyküsüne bambaşka şeyler eklemek istiyorum, bugünden beklenmedik resimler, hayatıma giren bu insanlardan parçalar...

Ama bana, kentin üstünde yavaşça uçan bir kamerayla bir evden ötekine, bir semtten ötekine, böylece bir zamandan ötekine geçmenin mümkün olmadığını söylüyorlar. Oysa bu kentin özelliği bu, hayatımızın gerçeği bu. Annemin dinlediği şarkıların bende yarattığı duyguyu başka nasıl anlatabilirim ki? En sonunda bütün bu geçişlerin iyice iç içe girmesi, başka zamanlardan insanların, yerlerin, eşyaların başka zamanlara taşınması gerekiyor anlatabilmem için.

Henüz bulunmadığı zamanlarda televizyon izleniyor, çoktan ölmüş biri bugünün dünyasında aramızda geziniyor, zaman birbirini izleyen, birbirinin yerini alan insanlarla, eşyalarla, anlarla, görüntülerle kurulmuyor, bütün o görüntüleri, sesleri, yüzleri, eşyayı kapsıyor.

Annem, genç teğmenle (babam) yeşilliklerle dolu bir tepede buluşuyor. Üstünde büyük inci düğmeli, ekose tayyörü var, saçları topuz yapılmış, babam ona bir ağacın üstüne kazınmış kalpleri gösteriyor, el ele orada oturup gelecekte sözediyorlar, sonra bir çay bahçesinde bana rastlıyorlar, geleceğin onların düşündüğü gibi olmayacağını söyleyemiyorum, benim geçmişle, yaşamadığım günlerle karşılaşmam nasıl şaşırtıcı değilse, onların da gelecekle karşılaşmaları şaşırtıcı değil. Bu bir film. Karanlıkta bizi istediğimiz yere, istediğimiz zamana taşıyan resimli bir öykü.

Bana bütün zamanların birbirine karıştığı, insanların daha doğmadan anne babalarının karşısına çıktığı, geçmişten bir

konuşmanın bugüne taşındığı, bugünkü bir ayrıntının geçmişe yerleştirildiği bir filmi kimsenin anlayamayacağını söylüyorlar.

Oysa hepimiz böyle yaşamıyor muyuz? Hepimiz geçmiş olasılıkları yeniden kurmayı, geleceğe taşınmayı istemiyor muyuz? Sinema yeni dünyanın masallarından başka nedir?

Sonunda telefon açılıyor. Sesi donuk, herhangi biriyle konuşur gibi, “Yeni mi döndün?” diyor.

“Birkaç gün oldu,” diyorum.

“Beni neden arıyorsun?” diye soruyor birden, ikimizin de sözcükleri aradığımız kısa boşlukta.

“Çünkü sesini duymak istedim,” diyorum.

“Ama bir anlaşma yapmıştık, unuttun mu?” diyor.

Hayır unutmadım ama bu anlaşmayı istemiyorum, anlaşmalara uyamıyorum.

“Unutmadım,” diyorum, “ama yine de seni görmek istiyorum, lütfen benimle böyle konuşma.”

“Nasıl konuşuyorum?” diye soruyor.

Çocukken yaptığımız gibi son sınıra dek sürdürebilir bu oyunu, geri dönemeyeceğimiz sınıra dek. Oyunu bozmaya çalışıyorum, onu özlediğimi söylüyorum.

“Biliyor musun, ne düşündüm?” diyor. “Bizimki, filmlerdeki aşklara benziyor, beklenmedik bir anda başlayan, hızla yükselen ve sonra beklenmedik biçimde biten birşey. Herkesin büyük bir coşku duyduğu, sonra acıyla içinin burkulduğu, ağlamak istediği o öykülere. Kimse bu iki insanın neden böyle birşey yaşadığını anlayamaz, çünkü iki saatte onlara anlatamazsın, çünkü akıllarından ne geçirdiklerini gözlerinden okuyamazsın.”

Onu dinliyorum, yine kendisi gibi konuşmaya başladığını düşünüyorum. Sonra birden, “Onu ne çok sevdiğimi şimdi daha iyi anladım,” diyorum. Söylemem gereken en son şeyi böyle birdenbire söylüyorum, susuyor, “Ama bitti, sonunda bitti, bu-

rada, bomboş bir evde oturuyorum şimdi, zamanların birbirine karıştığı bir film çekmeye çalışıyorum, içimde büyük bir acı var, sanki bebeğimi benden almışlar gibi bir acı işte. Ben ne istiyorum biliyor musun, hani bir keresinde sormuştun, şimdi söyleyebilirim, ben kimseden ayrılmak istemiyorum. Hayatımı verdiğim insanların gitmesine dayanamıyorum, onun için senin söz ettiğin filmlerin sonunu izlemeden kaçıyorum sinemalardan, onun için kimsenin gitmediği, kimsenin birbirinden ayrılmadığı, kimsenin üzgün olmadığı bir film çekmek istiyorum, bunu anlayabiliyor musun?”

“Ama gidiyorlar değil mi?” diye soruyor.

“Sen de gidecek misin?” diyorum.

Yıllardır birlikte olduğum, yıllardır bütün durumlarını gördüğüm, ağlarken, yalnızken, biriyle sevişirken, uzanmış tavana bakarken, telefonla konuşurken, birilerini ağırlarken, gülünç öyküler anlatıp eğlenirken, bir başlangıcın heyecanını yaşarken, günışığında, bahar güneşinde, perdeler kapalıyken, açıkken, gece lambaları yanarken, ayın yansımasında gördüğüm eşyalara bakıyorum.

“Hep bizi sevenleri aldatıyoruz, hep bizi en çok sevenleri terk ediyoruz,” diyor. “Bana çok benzediğini düşündüm ama sen benden iyi yüreklisin. Aynı benim gibi yalnızsın, hep birileriyle birlikte, hep çok sevilirken bile yalnız, bir tek gece bile kendi başına kaldığında sarılacak başka birini hayal edecek kadar yalnız.”

Evet yalnızım, böylesine yalnız olan insanlar asla biriyle yetinemezler. Bu doğru.

“Üstelik,” diyor, “sen de benim gibi amaçsızsın. Sanki yarın ölecekmiş gibi, sanki zaman bitecekmiş gibi yaşıyorsun. Geleceği, sorumlulukları, inançları olmadan yaşamak.”

“Yıllardır güzel anların peşinden koşuyorum,” diyorum, “ama onları kovalamaktan yorgunum artık. Sanki bir boşlukta çevrem-

de uçuşan renkli, ilginç nesneleri yakalamaya çalışıyorum. Bir düş gibi, hafif, boşlukta uçarken, öylesine yuvarlanırken, benimle birlikte dağılan bütün bu nesneleri tutmak istiyorum. Başkaları gibi durabilsem, onların geçip gidişini izlesem, içlerinden birini seçmek için uzaktan bakabilsem herşey farklı olacak. Yapamıyorum. Sanki içlerini açtığımda her keresinde bambaşka birşey çıkacak, sanki o beklenmedik sırrı bulacağım. Ya şunun içindeyse, ya şu kaçırdığım az ötemdeki?”

“Evet,” diyor, “ince bir bıçakla benim kabuğumu da açtın, içinden bir inci tanesi çıktı mı bari?”

:

Sanırım hiçbirşeyin yolunda gitmemesinin, herşey çok iyi başlamışken bütün ilişkilerin bir biçimde çıkmaza girmesinin, çok sevdiğim zaman bile âşıkларımı mutlu edemememin nedeni hayalle gerçeği bir türlü bağdaştıramayışıım.

Oysa hayaller dünyasında yaşayan, şu alışılmış çılgınlara benzemiyorum.

Bütün o gerçek şeylerle uğraşırken, herkesin sorunlarıyla ilgilenirken, iş hayatında, gündelik hayatta basit, uygulanabilir çözümler bulurken kim benim gerçekte kendi dünyamda, kendi düşlerimde yaşadığımı düşünür ki?

Düşlerimi benimle paylaşan biri olsa belki herşey yoluna girerdi. Ama gerçek yaşamdan kaçamazsınız. O duvarların arasında, tümüyle gizlendiğinizi sandığınız anda bile sizinle gelir. Biz kendimizi dünyaya taşımakta çok zorlanırsınız ama dünya durdurulmaz bir sel gibi en küçük çatlaklardan bile sızar, her yanı kaplar, bedenimizi, beynimizi bile.

Düşlerimle hep mutluyum. Sonsuza dek de uyuyarak mutlu kalabilirim. Öylesine ilginç görüntüler var ki bazen yazmak istediğimde onları karşılayacak sözcükleri bulamadığımı, hayır, daha doğrusu böyle sözcükler olmadığını fark ediyorum.

Çocukluğumdan beri sürekli gördüğüm düş mekânları var. Üstünde hep incecik bir sis örtüsü uçuşan uçsuz bucaksız beyaz göl bunlardan biri. Çoğu kez gölün kıyısında, çılgınca büyümüş yeşil sazların arasında otururum, ama durduğum yerin gerisinde göl devam etmiyor, sanki benim durduğum yerde başlıyor herşey, benim arkamda, sırtımı dayadığım keskin bir çizgi, görünmez bir duvar var ve gölle o görünmez duvar arasında sıkışmışım, orada çoğu kez saatlerce oturduğumu görürüm, birileriyle konuştuğumu ama kimsenin olmadığını, zaman zaman büyük bir sessizlik, zaman zaman böceklerin, kuşların, otların sesi duyulur, hep gölün öteki kıyısında, buradan görülmeyen bölgelerine gitmeyi düşünürüm ama bir türlü cesaret edip de gidemem.

Bir başkasında deniz kıyısında neredeyse yıkılacak taş bir konağın bahçesinde bir kadınla konuşurum. Hiç görmediğim, hiç tanımadığım bu kadın bana hep çok yakınlarımla ilgili olmadık şeyler anlatır ve yüz ifadesi hiç değişmez, hep gülümseyen, bakımlı salon kadınlarına benzer. Bu kadın bazen bambaşka bir düşün içinde de görünür, bir keresinde bana, alaycı ve utanmaz bir bakışla, "Sana bir sır vereyim mi?" diye sormuştu. Ama verdiği sırrın ne olduğunu bir türlü hatırlamıyorum.

Çocukken düşlerimi tümüyle hatırlardım. Şimdiyse çabucak unutuyorum, bazen uykudan kalkıp bir bardak su içiyorum ve kendi kendime bunu sakın unutma diyorum ama sabah olduğunda örneğin o harika sarı ceket giyenin kim olduğunu, mavi ışıktan topun yuvarlanıp durduğu ve duvarlarında 70'lerin kulüplerindeki sürekli birbiri etrafında dolanan yuvarlak çizgilerin gözü yanılttığı evin kimin evi olduğunu, dev bir vincin tepesine

çıkamaları için yalvardığım bu çocukların yüzlerini, cam fanuslarla, keman telleriyle, elektronik sesler çıkaran metallere, sürekli yeniden oluşan dev fotoğraflardan yapılma tuhaf müzik aletinde çalınan ve hayran olduğum müziği, işte bunlar gibi bir sürü şeyi unutuyorum.

Bir keresinde ay yüzeyinde yürüdüğümü ama nedense öteki astronotlar gibi zıplamadığımı görmüştüm. Her zamanki gibi yürüyebildiğim için beni kandırdıklarını ya da bir terslik olduğunu düşünüp üzülüyorum.

Ama asıl düşlerimi sevdiğim kadınlarla birlikteyken yaşamak isterim. Bir düşü paylaşabilirsen herşeyi yapabilirsin.

Kimsenin bana, bu aptallar dünyasında hayallere kapılmanın inanılmaz bir lüks olduğunu söylemesine gerek yok, çünkü biliyorum. Bilmeseydim çok mutlu olurum.

Ne tuhaf, yıllar önce Cem'le konuşurken hiç çalışmayacağımızı, başkalarının emrinde onların para kazanması için uğraşmayacağımızı, bütün bir günü sevmediğimiz, bizim olmayan işler için geçirmeyeceğimizi söyleyip dururduk. Biz kendi dünyamızı kuracaktık, kısacık yaşamın içinde nedeni belirsiz bir koşuşturmayla geçirmeyecektik saatleri, herşey ağır ağır akacaktı, mutluluk ellerimizin arasındaydı işte, kendi hayatımızı kurmak, herşeyin bizim isteklerimize göre olması, başkalarının yüklediği sorumluluklar olmadan, istemediğimiz hiçbirşeyi yapmak zorunda kalmadan yaşayacaktık.

Evet onun kabuğunu açtım ve içindeki inciye buldum. Bunu biliyorum artık. Sözcüklerden kurduğumuz zırhlarla karşılaştığımız her savaşta, her konuşmada, yeni tanıştığımız biriyle aynı oyunu izliyorum yıllardır. Katmanları geçebilecek miyim, benden, başkalarından, yabancılardan korunmak için büründüğü bu zırhı

delebilecek miyim? Ama her zaman eğlenceli olmuyor bu oyun. Bazen o zırhın arkasında birşey olmadığını görüyorum, kocaman bir boşlukla karşılaşıyorum, belirgin çizgilerin oluşturduğu bir boşluk.

Renkli, ışıklı ekranın başında oturup heyecanlı bir oyun oynuyorum. Doğru şifreleri buldukça yeni kapılar açılıyor, yeni mekânlar beliriyor, bu oyunlar aslında hayatın ta kendisi. Hızla gittiğimiz bir yolda küçük bir hediye alıyoruz ve sürekli üstümüze gelen düşmanlarla savaşıyoruz. Ekranın başında oturup bu küçük canavarları haklamaya çalışıyorum, saatler geçiyor ve hep yenilen ben oluyorum.

Renkli odalar, renkli koridorlar, renkli labirentler açılıyor önümde, birinden ötekine geçiyorum, sürekli savaşarak, kötülüklerin üstesinden gelerek, odaların en sonuncusunda beni bekleyen kızı kurtaracak kahraman olduğumu düşünüyorum.

Telefon çalıyor. Biri bana onun arkadaşı olduğunu, akşam 21.30'da eski sinemaların birinde oynayan filme gitmemi, onu orada bulacağımı söylüyor.

Gidiyorum ve onu pembe bir giysiyle buluyorum. Kucağında kocaman bir patlamış mısır külahıyla yanımda, karanlıkta oturuyor, ona yan gözle bile bakmaya çekinerek *Gerçek Yalanlar* adlı filmi izliyorum.

Filmin sonunu, başrol oyuncularının kurtulduğu sahneyi beklemeden çıkıyoruz, onun arabasına biniyoruz, hâlâ fazla konuşmuyoruz, çok hızlı sürüyor arabayı, karanlık bir yola çıkıyoruz, yokuşu tırmanıyoruz, ağaçların altında, denizi, köprüyü ve ışıkları görebildiğimiz bir yerde duruyoruz.

“Biliyor musun,” diyor, “tanıdığım bir kız vardı, bir gün durup dururken bir ses duydu. Nereden geldiğini anlayamadığı bir ses,

o güne dek hiç duymadığı birinin adını ve soyadını söylüyordu ona. Uzun zaman bu ismi düşünüp durdu. Sonunda birileri onu tanıdıklarını söylediler. Uzakta bir yere tatile gittiğini öğrendi. Kalkıp oraya gitti. Bunun çok anlamsız olduğunu biliyordu ama yine de gitti. Çünkü ilk kez bir ses ona böyle birşey söylemişti ve o sıralar duyduğu seslere inanmaya hazırdı.”

“Orada onu buldu mu peki?” diye soruyorum.

“Evet. Bulması bile gerekmedi. Çünkü çocuk onu görür görmez ilgilendi. Herşey çok kolay olmuştu. Sanki kurulmuş bir oyun gibiydi.”

“Arkadaşın bu sese uyduğu için mutlu oldu mu?”

“Sanırım beklediği bu değildi. Belki de onu uzaktan izlemeyi, hayatının ayrıntılarını, onun hiç haberi bile olmadan toplamayı, beklenmedik yerlerde bir an önünden geçivermeyi, kendince bu oyunun heyecanıyla yaşamayı istiyordu. Oysa öyle olmadı. Herşey çok hızlı oldu, birdenbire onu hayatının içinde buluverdi. Birdenbire, nereden geldiği bilinmez bir sesin söylediği isim için çok fazla anlam taşıdığını düşündü.”

Pembe giysili kıza bakıyorum, “Biliyor musun,” diyorum, “benim de bir arkadaşım vardı. Çok üzgündü. Yaşamını kurmamak için uğraşmıştı. Ama sonunda darmadağın bir hayatın içinde coşkuların, büyük sevinçlerin, büyük acıların, iniş çıkışların arasında hayatın aslında basitçe kurulması gereken birşey olduğunu anlamıştı. Belki birşeye yarar diye, evinden uzağa, uzun bir tatile çıktı. Orada denizin kıyısında yürüyor, güneşin altında yatıyor, sonsuzluğa bakarak zaman öldürüyordu. Sanki biri gizlice yaşamasını sağlayan tılsımı, kimselerin bilmediği bir işareti, biraz daha direnmesini sağlayan o gizemli sözcükleri alıp gitmişti.”

Elini uzatıp gözlerimi siliyor, “Sonra bir akşam orada, yine gizemli bir işaret gibi,” diyorum, “başka bir dünyadan yollanmış

kurtarıcı gibi beyazlar içinde gelmiş bir kıza rastladı. Bambaşka şeyler anlatıp aynı şeyleri anlıyorlardı. Doğrusu o günlerde kendisini çok suçlu hissediyor, böyle bir armağan beklemiyordu, bunu hak etmiş olduğuna inanamadı.”

Beni yanağımdan öpüyor,

“Kabul edelim ki çok tuhaf arkadaşlarımız var,” diyor.

DÖRT

Uçaktaydım ve çocukluğumun kentine gidiyordum, Selin'le buluşmaya, ne zamandır konuşup durduğumuz şu ünlü yirmidört saat için...

Yanımdaki şişman kadın havayolu dergisindeki bulmacayı çözüyordu. Ben de önümdeki dergiyi karıştırdım, güzel, aydınlık bir gündü, evet herşeyi arkanızda bırakıp hiç umursamayacağınız anlardan biriydi işte.

Derginin boş sayfalarından birine birşeyler yazmak istedim, onu tanıdığımdan beri hep birşeyler yazmak istiyordum, onunla karşılıklı konuşurken anlatamayacağım şeyleri, o yanımda yokken -o yanımda yok çünkü- neler olduğunu, hepimizin sıradan geçen saatler gibi unuttuğumuz, bir başkasına anlatmayı düşünmediğimiz zamanı, ayrıntıları, karşılaşılan insanları, sanki yanımda bir kamerayla bütün anları çekiyordum ve ona gösteriyordum, acaba anlayabiliyor muydu, yalnızca o vardı, bütün hayatımı kaplayan

yalnızca oydu ve bütün bu ayrıntılar -çünkü hayat, onun dışında sürüp gidiyordu- onun yanımda olmadığı zamanın nesneleri, sesleri, renkleri, görüntülen, kokuları hep onu bütünliyordu. Sanki herşeyin içinden görünmez adam gibi geçiyordum, hiçbirşey bana dokunmuyordu, değmiyordu, yalnızca bir film izler gibi izliyordum onları, görünmez bir camın içindeydim sanki ve anılar, gündelik hayatın çağrışımları, gerçeklik hep bu sessiz yalnızlığın içinde birbirine karışarak benzersiz bir düş yaratıyordu. Nedense ne zamandır unuttuğum şeyleri hatırlıyordum o günlerde.

"Tam yirmi beş yıl önce bugünlerde oyuncak robotlara benzer biri, komik bir çocuk gibi uzaktaki sevimli gezegenin yüzeyinde sıçrayarak yürüyordu," yazdım. "Televizyonda, oyuncak robot gibi sıçrayarak yürüyen adama bakıyordum. Bu siyah beyaz, bulanık görüntü bugün gibi aklımda. Arkasına bir kablo bağlı olan beyazlar giymiş adam, acemi adımlarla kraterler gezegeninde yürüyordu, ayın yüzeyinde ilk kez biri yürüyordu, romanları, filmleri, düşleri geçiyordu, soluğumu tutmuş, koltuğun üstünde, televizyona neredeyse yapışmış, ellerimle dizlerime sarılmış bu ânı izliyordum.

Aslında en büyük düşlerimizden birini yıkıyordu: Orada kimse yoktu!

O sıralar küçük bir çocuktum ve -bir öğleden sonra- siyah beyaz televizyonda, hayallerimizin üstüne basarak sıçrayan robotçocukadamin görüntüsüne bakıyordum.

Akşam ay dedenin gülümseyen yüzünde hiçbir değişiklik görmemiştim.

Ayda birinin ilk kez yürüdüğünü gördüğüm o öğleden sonra sen henüz yoktun, bense şimdi o günü açıklıkla hatırlayacak kadar büyügüm.

Siyah beyaz televizyonun büyüülü ışığının pek az evde yandığı, nedense yılbaşlarını hiç unutmadığım, gökyüzünü de görebildiğimiz bir sinemada ilk korku filmine gittiğim çocukluğun kenti, senin de

doğduğun kent. Orada, çocukluğun evine çok yakın bir otele, seni görmeye geliyorum. Yanımda şişman, sinirli bir kadın oturuyor, bulmaca çözüp, durmadan birşeyler istiyor. Ben yalnız kahve içiyorum.”

Selin'i görmeye gittim. Nedense geçmişin kentindeki bu buluşma sandığımız gibi geçmedi. Üst üste akan sözcüklerin arasından en uygunlarını bulup söylemiyorduk birbirimize, aksine, yanlış sözcüklerle birbirimizi yaralıyorduk. Ben onu zorluyordum, o, ne istediğini bilmiyordu, bilse de ne fark eder, insan her zaman istediklerini yapamaz, “Birlikte gidelim,” diyordum ona, “herşeyi bırak,” kentin ışıklarına bakarak oturduk saatlerce, ona dokunmaktansa, onu anlamaya çalışmaktansa, yalnızca bu an için herşeyi unutmaktansa konuşup durdum.

Sabah otelden çıkıp gittiğimde o uyuyordu.

Geri dönerken alanda, Doğu'ya giden insanlar, kısa boylu, esmer, asık yüzlü, bu ülkenin gerçek yüzü vardı. Geri dönüp dönemeyeceğini bilmeyen askerler, çuvalar, sürekli sigara içen adamlar. Artık onu göremeyeceğimi düşündüm.

O sabah uçakta kendimi komik buluyordum. Yazdıklarım için, söylediklerim için, hiç söyleyemediklerim için... Herşey apaçık ortadayken, bunca büyümüşken, o bunca yakın, aynı zamanda onca uzakken, insanlardan birşey beklememeyi uzun zaman önce öğrenmişken, uykusuzluktan gözlerim kapanırken, bütün bunları anlatabileceğim, “Duyuyor musunuz, ben kocaman gözleri olan birini seviyorum ama insanlar anlamsız bir savaşa gidiyorlar, birkaç gün sonra dev bir kuyrukluydız, tanımadığımız bir gezegene çarpacak, o bana sevmekten değil, yapılması ve yapılmaması gerekenlerden söz ediyor,” diyeceğim kimse yoktu.

Uçaktaki kötü kahveyi içtim, bir tane daha istedim, o günü taşıyabilmem için kahveden fazlası gerektiğini biliyordum.

Çay ve öpücükler. Onunla ilk günleri tanımlayacak sözcükler bunlardı. Şimdi bütün bu saçmalık için beni bağışlamasını mı istemeliydim?

Ama geri döndüğümde telefonla sesini duydum, onu bırakıp gitmemi istemiyordu, belki de haklıydım, belki de yeniden başlayabilirdik.

Kuyruklu yıldız gezegene çarpmadan geçip gitti, sonra bir gün bavulumu topladım ve yine alana gittim, orada gelip geçenlere, yine bana değmeden kendi hayatlarını sürdüren insanlara bakarak bekledim, bizim bineceğimiz uçak gitti, başka uçaklar gitti, herkes gitti, ben bekledim, onu, o geceyi, çocukluğu, aya yolculuk romanlarını, ayda yürüyen adamı düşünerek bekledim, yeniden evime dönmeliydim, yeniden kocaman bir çocuk olmalıydım, kolay olmayacaktı, annemin ölümü gibi birşeydi bu, çok kısa bir sürede hayatımın bir parçası haline gelmiş birinden ayrılmak, bir daha onu görmeyeceğimi düşünüyordum, bir parçamı koparıp atmak gibiydi ama katlanmalıydım, işte yüzyıllar boyunca hayalini kurduğumuz yere gitmiştik ve adımlarımızı bastığımız an hayaller bitmişti, hep böyle olmuyor muydu, bavulumu aldım, dışarı çıktım, belki de hayalleri öylece bırakmak en doğrusuydu.

O akşam uçakların arasından kente geri dönerken, o gece saatlerce ne yapacağımı bilmez bir halde evin içinde dört dönerken, sanki hayat durmuş gibi, sanki bir geçmişim, bir geleceğim, beni başka bir zamana taşıyacak, yarın sabah yeniden uyanmak isteyeceğim hiçbirşey kalmamıştı.

Cem bir keresinde, “İnsan kirli bir vicdanla uzun süre yaşayamaz,” demişti. Yine de kirli bir vicdanla yaşanabilir ama gerçekten paramparça olmuş bir kalple yaşamak korkunç.

Sürekli yenileri yapılan, bitmemiş yoksul inşaatlarla dolu uzak semtlerin arasından eve dönerken, bir terslik olmadığını, onu birinin engellemediğini, gelmekten vazgeçtiğini biliyordum.

Aşk her zaman bahaneler bulur. Neden bulmuyordum bilmem.

Doğrusu kapıyı açtığımda yine de telefona baktım, birisi bir mesaj bırakmış mı diye? Birkaç saat önce yeni bir hayata başla-

mak için çıktığım bu evde şimdi, bütün hayatımı sığdırdığımı sandığım bir bavulla kendimi çok garip, çok yalnız, aldatılmış, aptal ve komik buluyordum.

Ama hiçbirinin önemi yoktu, öfkeli değildim. Bir sigara yak-
tım, sonra bir tane daha, perdeleri açtım, müziği, Cem'i aradım.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Buradayım," dedim.

"Farkındayım," dedi.

Güldüm. Ağlamak istiyordum aslında.

"Gelmemi ister misin?" diye sordu.

"Evet," dedim.

Kendi kendime kalmak, sabaha dek burada kendimle hesap-
laşmak istiyordum. Ancak böyle kurtulabileceğimi biliyordum.
Ama yapamadım. Kendimi çok zayıf hissediyordum. Nedense
hiç inanmadığı halde Cem, sürekli beni bir terslik olduğuna,
Selin'in yeniden arayacağına ikna etmeye çalıştı durdu. Zaten
birlikte böyle bir kaçışın doğru olmadığını düşünüyordu.

O geceyi izleyen geceler ve günler, sonra başkalarıyla, bir
gecelik aşklarla, yeniden yakalamaya çalıştığım o görkemli duy-
gunun peşinde koşup durmakla geçti. Tabii her keresinde yeni
bir düş kırıklığına uğradım.

Sonra günün birinde artık yalnız kalmaya katlanamadığımı
anladım.

Yeniden filmle uğraşmaya başladım. Gerçek sizi mutsuz edi-
yorsa gerçeği kurgulayın, belki kendinizi aldatmayı başarabilirsiniz,
hatta başkalarını da...

Bütün o karmakarışık çizimlerin, birbirini tutmayan konu-
şmaların, bizler gibi davranmayan insanların öyküsünde Selin de
vardı.

Telefonlar çalacaktı filmde ve izleyici de filmin kahramanıyla
aynı çarpıntıyı duyacaktı.

Geçen yüzyıldan kalma dev bir fabrikada, karanlık bir labirante dönuşen koridorlarda, birileri ateşin çevresinde ısınırken ona bakıyordum, Selin'i oynayan kıza. Orada, soğukta, üstünde ince, tül den bir giysiyle, yanımızdan eski bir devirden kalma askerler, bıkkın, yaralanmış insanlar, uzun eldivenli salon kadınları, yorgun işçiler geçiyordu. Sabaha karşı bu eski kentte, dev bir fabrikada.

Bütün o askerlerin, kadınların, ateşin çevresinde ısınarak sıralarının gelmesini bekleyen oyuncuların, eski bir öykünün ve o geceyarısının karmaşasında ona bakıyordum. Bir sütunun arkasından, az sonra başlayacak bir eski öyküye katılmadan önce sanki zamanın geçitlerinde bekliyormuş gibi duruyordu, tül den bir giysiyle, bu soğukta, gözleri kocaman, yüzü bembeyaz, tüller içinde buraya getirilmiş kocaman bir bebek gibi bakımsız..

Koridorlarda yürüyordum, karanlık sütunlardan sular damlıyordu, yerler, sütunlar, pencereler, parçalanmış taş duvarlar, herşey ıslaktı. Bu dehlizlerde kaybolsam benim de bu öyküde bir yerim olur muydu acaba? Bütün bu tuhaf giysili insanlar beni izlerler miydi, sonra bütün bu kalabalıktan kurtulup gizli geçitlerden girilen bir odada onu bulabilir miydim? Bana bu tüllerin ardındaki bebeğin gerçek öyküsünü anlatır mıydı? Selin'inkine, filmdeki kızınkine hiç benzemeyen bu öyküyü duymak ister miydim?

Sonra ışıklar yanıyordu, ateşin çevresindekiler geri çekiliyor, çok eski bir akşamüstüne, bir sokakta yürüyen insanlara dönüşüyorduk. Küçük kız çocukları seksek oynuyor, satıcılar, askerler geçiyordu. Tüller içindeki kız bir arabadan inip, siyahlar giymiş bir adamın elini tutuyor, birlikte kentin ünlü kulüplerinden birine giriyorlardı. Öykü ayrı yerlerde sürüyordu. Aynı anda bir başka evde bir kadın ölü bulunuyordu. Kafasına geçirilmiş bir torbayla. Tüller içindeki kız bembeyaz yüzüyle, kocaman gözlerindeki an-

lamsız bakışlarla öykünün kabalığını belirginleştiriyordu. Hiçbiri aynı anda başka yerlerde neler olduğunu bilmeden oynuyordu. Bense bütün öyküyü aynı anda görebiliyordum. Yeniden ışıklar sönüyor, insanlar ateşin başına toplanıyor, konuşmalar başlıyor, kahveler içiliyor, ben koridorlardan geçip soğuğa çıkıyordum.

Herkes birbirini izleyen, birbiri içine geçen bu öykülerin, bu görüntülerin arasında nasıl bir bağ olduğunu soruyordu.

Oysa tıpkı hayatımızdaki gibi silik, belli belirsiz, kimi zaman hiç anlayamadığımız, kimi zaman yıllar sonra bir işaretle farkına vardığımız bir bağ vardı. O kadar.

Günler gecelere karıştı, bu garip öyküyle benim hayatım, bu tüller içindeki kızla Selin, geçmişle gelecek herşey birbirine karıştı.

Bütün o günlerde, eve yalnızca yatmak, birkaç saatliğine uyuyabilmek için döndüğümde hep telefona baktım, hiç aramadı. Düşünmemeye çalışıyordum. Ama düşündüğüm herşey ona bağlanmıştı sanki. Ne tuhaf, anlatması bile güç.

Şimdi bir fotoğrafın içindeki fotoğraftan bana bakıyor.

Birden kendimi çok yorgun hissediyorum. O sıralar okuduğum bir kitabın içine, kimbilir hangi ayrılışımızda bıraktığı, çok sonra bulduğum bir kâğıt parçasında, “Başka bir zaman, farklı bir yerde, beklenmedik biçimde...” yazılıydı.

Belki de birlikte yürüdüğümüz, ayışığının bu kirli ve tatsız dünyayı bambaşka bir canlıya dönüştürdüğü, üşüyüp bir yerde kahve içtiğimiz, birbirimize sarılarak müzik dinlediğimiz gece yazmıştı. Sonra bana bu fotoğrafı verdiğini hatırlıyorum, masasının üstünde duran eski bir fotoğrafının fotoğrafı.

O bitmek bilmez kış geçti. İlkyaz geldi. Hâlâ sabahların serin ve neşeli olduğu, erguvanların denize inen ara sokaklardaki yıpranmış duvarlardan sarktığı, liselilerin henüz söylenmemiş bir aşkın son günlerine yaklaştığı zamandı. Erken uyanırsanız denizin üstündeki buğuyu görebilirdiniz.

Öyle yapıyordum. Gün doğarken kalkıyor, terasta oturup biraz üşüyerek kente bakıyordum. Ne zaman uzaklara gitsem nedensiz biçimde özlediğim bu deniz kentine, üstündeki örtüyü atıp uyanana kadar, martılardan, ıssız sokaklardan, evlerin arasında asılmış, sallanan renkli çamaşırlardan, uzaklaşıp giden birkaç gemiden başka birşey olmayan o saatlerde beni birisi görse kentin bu yalnızlığında birşey aradığımı sanırdı.

Acaba ne?

Çocukluğun unutulmaz izlerini mi? (Çoktan unutmuştuk bile!) Asla tanımlanamayan karmaşık bir yükü dolu göz dalgalıklıklarını mı, yoksa bir sokakta, bir yük odasında bırakılmış o kokuyu mu bulmaya çalışıyordum bilmem.

Yıllarla birlikte geçmişte kalanın tek tük görüntüler, bir araya gelerek bir günü bile açıklıkla belirginleştiremeyen anlar değil, bir gün, herhangi bir yerde bırakılan kendi biçimlerimiz olduğuna düşünüyordum. Bir yandan gitgide çoğalıyor, bir yandan gitgide kendimi yitiriyordum.

Nasıl da öyle aldırıışsız bakıyorduk fotoğraflara: Zamana bıraktığımız kendi biçimlerimiz.

“Bak, hiç değişmemişim,” diyorduk. Ya da, “Nasıl da farklıymışım o zamanlar!”

O çocuk, öteki, şu biraz daha uzun boylu olan, şu, şişmanla kasketlinin arasındaki... Hepsi zamanın bir yerinde kesilmişti sanki, birilerinin bilincinde...

Orada, sabah güneşinin parlamasını beklerken -az sonra sis örtüsü dağılır, masmavi denizin üstünde bir ışık gösterisi başlardı- korkunç bir bölünme yaşadığımı, buna daha fazla katlanamayacağımı düşünüyordum.

Herşey gitgide karışıyordu. Çocukluğun o güvenli, kalabalık evleri yoktu artık, gece gürültülerini bir biçimde açıklayacak, bizi sakinleştirip yeniden yumuşak yorganlarımızın altına dönmemizi

sağlayacak birileri, kahvaltıyı hazırlayan, tozları alan, sanki bütün bir yaşamın bilgisine sahipmiş gibi görünen ve bizi buna inandıran kimse yoktu.

Bu kentte büyük bir günü ve geceyi, kentin dört yanından yükselen o haykırış bölümler: *“Allah büyüktür.”*

Bu çağrı sanki herkese unuttuğu birşeyi hatırlatır. Zamanla önlerini gökdelenlerin kapadığı minarelerden yaşamın öteki yüzünü anlatır. Bütün bu çılgın koşuşturmanın içindeki insanlara seslenir. Bütün bir dünyayı ele geçirdiğini sananları uyarır. Herşeyi yitirdiğine inananlara, “Bekle!” der.

Doğup büyüdüğüm bu kenti tanıyamıyorum artık. Zaten kim İstanbul’u tanıdığını söyleyebilir ki? Baş döndürücü bir değişimin içindeki dev bir şantiye.

Bir gün önünden geçtiğiniz tarihi konağı ertesi gün yerle bir edilmiş görmek hiç de şaşırtıcı olmaz. Derken orada, çirkin, nereden geldiği bilinmez bir tarzda yapılmış bir banka şubesi buluverirsiniz. Kimse de yadırgamaz bunu.

Çocukluğumun kenti, güler yüzlü insanlar, ilkyaz akşamlarının serin yürüyüşleri, iskelede oturup dipte yüzen balıkları kovaladığımız deniz, biraz eski, yıkık dökük ama dar sokaklarında yürürken hep bir zaman makinesinde maceralara çıkmış gibi hissettiğiniz İstanbul’du.

Gençliğimizin kentiyse bugünlerde çok farklı ayrıntılar bırakıyor belleğimizde. Çirkin uydu antenleri, kırmızı tuğla mahalleler, evlerin tepesinde yükselen demirler, en lüks ya da en yoksul semtler arasında bile ortaklık kuran alüminyum doğramalar, nereye gitseniz kurtulamadığınız bir kalabalık...

Selin’in fotoğrafına bakıyorum ve Aslı’nın benden ayrıldığında ne hissettiğini biliyorum. Günün birinde onun da bir başkasını terk ettiğinde duyacağı acıyı anlayacağını düşünüyorum.

Herşeyin ardından bana kalan Aslı'nın gözlerindeki ışıltı. Herşey gidiyor, unutuluyor, ama o ışıltı hep benimle kalıyor. Tıpkı ne zaman kendimi yapayalnız hissetsem, ağlamak istesem, çok mutlu uyandığım sabahlarda, çocukken evimizin balkonuna yaptığım karton kulübe ve orada, ormanda kaybolan çocuğun öyküsünü okuduğum yaz günlerinin aklıma gelmesi gibi...

Ne çok şey beni bırakıp gitti, ne çok şey kaybettim ama nedense başka birçok şey unutulsa da o küçük kulübe her zaman gelip beni buldu, benimle kaldı.

Herhangi bir yerde bütün hayatım boyu o karton evi yapıp içine girmek istedim.

Sanırım benimle birlikte olan, bana dokunan, gerçekten sevdiğimi hissettiğim insanları da oraya, o kimsenin gelmeyeceği, kimsenin yıkmak istemeyeceği kulübeye sokmak, orada gizlemek istedim.

Bunun mümkün olmadığını biliyorum, belki de mümkün olan şeylerle dolu dünya yaşamaya değecek kadar güzel değildir. Belki de bana nedenini hiç anlamadığım bir biçimde hep hüznün veren bu hayatı yeniden kurmanın bir yolu vardır.

Geçenlerde garip bir düş gördüm. Aslı'yla küçük, kalabalık bir bara gidiyoruz, orada birşeyler yiyoruz, geri dönerken onu kaybediyorum, birilerine rastlıyorum, onlarla konuşmak zorunda kalıyorum, dönüyorum Aslı yok, birdenbire yalnız kalıyorum ve oradan bir başka sokağa geçiyorum, birden sabah oluyor ve çocukluğumun semtine dönüyorum, teyzemin evinin bahçesindeyim, köpeklerle oynuyorum, kuzenlerimi görüyorum ama onu özlüyorum, nerede bulacağımı düşünüyorum, oysa kuzenlerim bana yukarıda Selin'in beklediğini söylüyorlar, onların Selin'i tanımasına şaşıyorum, Aslı'nın çıkıp geleceğini düşünüyorum, ikisinin karşılaşmasından ürküyorum, aceleyle dolaşıp duruyorum, sonra bir odaya giriyorum, büyük aynalı dolabın önünde

şaşkın kalakalıyorum, benim yüzüm Aslı'nın yüzüymüş ama onun yüzü de bir başkası, düz siyah saçlı tanımadığım bir kızın yüzü, bunun nasıl bir oyun olduğunu anlamaya çalışıyorum, Selin geliyor, o da, kıvrıcık kızıl saçlarıyla bambaşka biri, sanki hepimiz kaybolmuşuz, artık ne Aslı ne Selin ne de ben varız, hepimizin yerini başkaları almış. Telefon çalıyor. Uyanıyorum, içerdeki telefonu açıyorum, birşeyler söyleyip kapatıyorum, yenisinden içeriye uykuma dönüyorum, oradaki telefon kapalı.

İçimde tuhaf bir burukluk duyuyorum.

Bu düşünle yaşamım arasında bir bağ kuruyorum. Birine yetişirken öteki kapanan telefonlarla.

Cem'in söylediği gibi korkağın biri miyim acaba? Günün birinde hiç beklenmedik bir karşılaşmayla hayatıma giren ve sonra bir hayalle, yepyeni bir hayat kurma hayaliyle birlikte çekip giden Selin'i hatırladıkça içimde buruk bir heyecan duyuyorum. Zaman zaman içimden bir ses neden o hâlâ ezbere bildiğim numaraları çevirmediğimi soruyor, neden uzaktaki evinin önünden geçip onu şöyle bir görmeye bile kalkışmadığımı?

Çok mu kırgınım ona? Sanırım. Hepimiz günün birinde kendimiz için "doğru olan"ı seçerken bir başkasının yaşamını altüst edebiliyoruz. Benim gibi birinin bunu anlamaması mümkün mü?

Cem o zaman bana, herşeyi yeniden eskisi gibi sürdürebileceğimizi söylemişti. Onu yeniden aramayacağıma inanmıyordu. Doğrusu ben de...

Selin'le geçen günleri düşününce aklıma hep ayrılık anları geliyor. Bir bulut gibi uçup giden gri mavi gözlerinin içine gizlenmiş hüznü duyuyorum sanki, neden onunla hep ses geçirmez camların, almayan telefonların, tanımadığımız eşyaların, ilk kez dokunduğumuz kumaşların içinde, bize o ve ben olduğumuzu unutturacak, isimlerimizi bile bilemeyeceğimiz bir yerde olmayı şöyle çok istedim ki? nk burada, bu dünyada, onu bekleyen biri varken, uzun yıllara göre kurgulanmış bir hayatı, beni bekleyen hiçbirşey yokken, “Beni zle ama söyleme,” dediğı her ayrılışta bu kez son olduğunu düşünüyordum.

Güneş kentin gökdelenleri ardına çekilirdi, az sonra gitmesi gerekirdi, onu kuşatan tüm ayrıntıların oluşturduğı bir dünyanın içine, hep geç kalmış olurdu ama yine de oturup çay ierdik, birbirimize dokunarak, saçlarımızı okşayarak...

Yarın yine telefonlar alacaktı ama onun sesini duymayacaktım, her elveda dediğimde bütün bunları aklımdan silmek isterdim ama gözlerimden silemezdim, neşeli birşeyler anlatmaya çalışırdım, eski öyküler, bir yerlerden bulup çıkardığım komik anılar, onu güldürmek için, içimdeki burkulmayı görmemesi için. Hep olmayacak şeyler istediğimden ben bunu hakediyordum, o etmiyordu. şdğ için verdiğim kazağı tam ıkaracakken, “Bende kalabilir mi?” diye soruyordu, yıllar sonra diye düşünüyordum, bir kiş günü, ötekilerin arasında gözüne çarpacak ve yeniden yerine tıkıştırılacak bir kazak, son kez sarılırdık ve giderdi.

Ama şimdi ne garip, benim hiç haberim yokken kendince bir kurguyla gelip yüreğime giren ve yine haberim olmadan oraya yerleşen o küçük kızı, Aslı'yı özlüyorum en çok.

Onun kendi yalnızlığından başka ardında hiçbirşey olmayan sevgisi, büyüdüğü zaman çok az insanın gözlerinde rastladığımız o ışıltı, yüzündeki çocuksu ifadeler, glmseyişindeki sevimlilik hep gözlerimin önünde.

Yeni sevgilim diyor ki, “Bana âşık olduğumu sanıyorsun ama değilsin. O duyguyu yeniden yakalamaya çalışıyorsun yalnızca. Birbirimizden biraz uzakta durmalıyız. Belki de şu sıralar yalnızca keyifli anları paylaşmak en iyisi. İkimiz için de...”

Evet ikimiz de artık nasıl yaralanacağımızı biliyoruz. Nereden geldiği bilinmeyen bir sesle, o sesin söylediği bir isimle, herkesin birbirini kovaladığı bir filmle ve pembe giysili bir kızla başlayan bu öyküyü hiç yaralanmadan sürdürmeliyiz.

Zaman zaman gözlerimi kapattığımda yeniden bulutların üstünde Cem’in yanında olmak istiyorum, ona başka sorular sormak, sedef dünyasında beklenmedik insanlarla karşılaşmak... Ama o düşü yeniden göremiyorum.

Belki de bitmek üzere olan yeni filmime bu tuhaf sahneyi koymalıyım. Herşeyin birbirine karıştığı bir filmde kimse bulutların üstünde olup bitenleri yadırgamaz.

Geçmişimizi nasıl rastlantılarla öğrendiysek, nasıl beklenmedik bir kazma darbesiyle, umulmadık birinin bulduğu o tabletle, karmaşık bir serüvenin sonunda doğru yere ulaşan anahtar resimlerle öğrendiysek bir film de böyle kuruluyor işte.

Hiç ummadığımız bir görüntü, bir düş, unutulmuş. bir anı, birbirine bağlanması beklenmeyen biçimler, fotoğrafa dönüştürülen sözcükler, gerçek insanlar, hayaller, “gerçek yalanlar” kuruyor bir filmi.

Filmi çekerken, bütün gökyüzünü sayılarla anlayan, bütün hayatı bir matematik düzene göre kuran ama tarlalarını ekip biçmeyi başaramayan o uygarlığı hatırlıyorum hep. Sonunda yok olup gittiler ve geriye o tuhaf tapınakları bıraktılar.

Ne zaman kameranın başına geçsem kendimi o tuhaf tapınakta yıldızlara bakarken buluyorum. Aşağıda birileri herhangi bir nedenle sürekli birbirini öldürürken, dünyanın gizeminin peşinde, tüm insanlığın kurtuluşu olacak sırrı bulmaya çalışan bir budala gibi...

Oysa kimsenin böyle bir gizemle uğraştığı yok.
Şimdi bütün bu anıların da gerisine gidiyorum, başka şeyleri,
güzel keyifli akşamüstlerini hatırlamaya çalışıyorum.
Hep eski şarkılar çalıyor.
Çocukluk kadar eski.

